S.S.P.P

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် အထိမ်းအမှတ်

ol 58

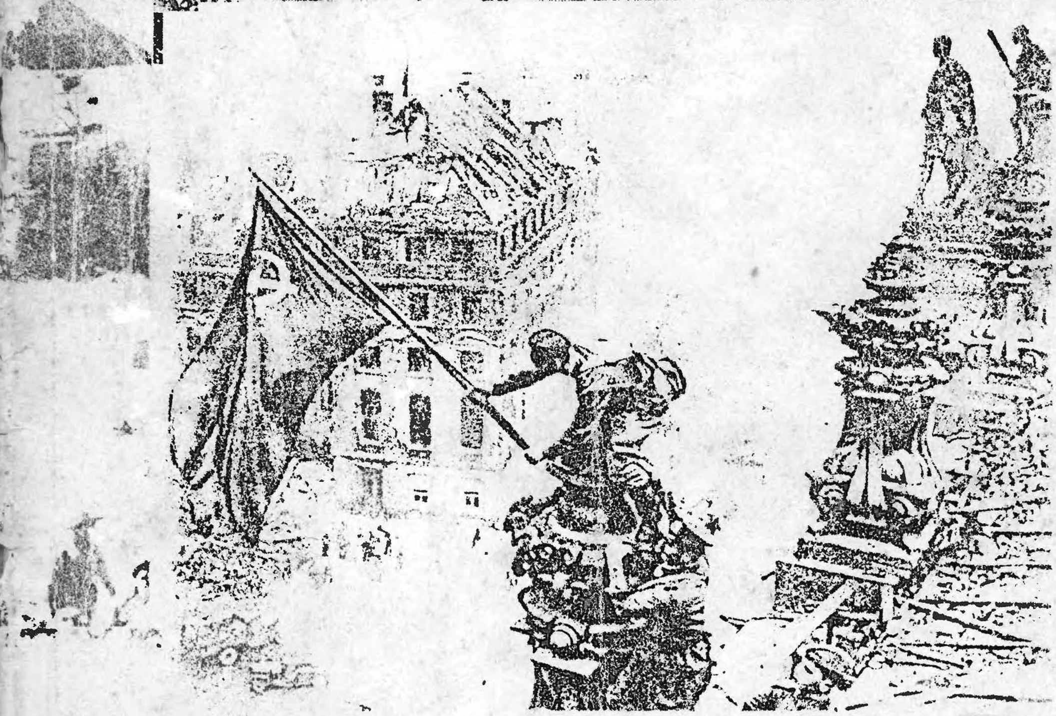

လွတ်မြောက်ရေး

စွေခင်း

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှစ်
အထိမ်းအမှတ်

ဂုဏ်

[illegible]

မြက်ရေး

မဂ္ဂဇင်း

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ
ဗဟိုဌာနဖြန့်ချိရေးဌာနမှ
ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသည်

မာတိ

ခြေကျရှုမှတ်ဖို့ဝင်ဘာ

စာတည်းအဖွဲ့ အမှာ -- ၆

ကဗျာ

မတ်သို့ -- မိုးမြတ် ၉
အိုအယ့်သူရဲကောင်း -- ထွန်းနေအောင် ၁၀
အိမ် -- ငြိမ်းချမ်းသူ ၁၂
ဝစ္စီးဖိတ်ကျိုနိစာ -- ခင်အေး ၁၃
၁၁၀ စာမျက်နှာအသုံး နိုင်ငံ့၏ ပဌမအပိုင်း -- သန်းအောင်မြင့် ၁၄
နှစ်တရာ့ဝိုင်ပါစေ -- ရည်ညွှန်း ၁၆
မြန်လည်တွေ့ဆုံခြင်း -- ဖေအေးသန်းအောင် ၁၇
ကျေးမှက်ယတင်း -- ထွန်းဝင်း ၁၉
တကူကျူးကူလို့နေသာယာပါစေသတည်း -- ကြွန်မြမြစ်ပါလီဝင် တာဦး ၂၂
နေ့သစ်အလင်္ကာ -- မိုးနောင် ၄၇
အခက်အခဲ ပီးတော့ အောင်ပွဲ -- အောင်စည် ၇၅

ဘာသာပြန်ကဗျာ

ချီလီရဲ့စီးကရက်ဘူးခွံပေါ်မှာ -- ပဒိုင်း ၂၄
နီလှာအတွက် -- ရှိုင်းအောင် ၂၅
ရှောင်းမထွက်ခြင်း -- နော်မောင် ၂၆

ကာတွန်း

ငမဲ၏ ကာတွန်းများ -- ၂၇

ဝတ္ထု

တမ်းရက်မကျန် -- မောင်သာနိုး ၄၄

ကာ

ဆောင်းပါး

နယ်ချဲ့လက်ပါးသွားသော ပစ္စည်းအချို့အတွက် သဲလွန်စ — ကြည်ဦး ၃၅
ငရဲမြို့ထဲက ငရဲခန်း — ကောင်းနိုင် ၃၉
အနောက်အာရှငြိမ်းချမ်းနိုင်ငံများနှင့်ဆိုဗီအစိုးရ၏ စီးပွားရေးဆက်ဆံမှု — အောင်ထက် ၅၅
အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ကရင်အမျိုးသားများ၏လှုပ်ရှားမှု — မောင်ထယ်ကဘော ၈၄

ဘာသာပြန်ဆောင်းပါး

လုပ်အားတင်ပို့မှု၏ အာဗမ်း — ဇော်ညွှန့် ၈၀

ဝတ္ထု

ကျော့ဝတီမြစ်ထဲက ရွှေးတာစက် — ညွှန့်ဦး ၂၉
စိန်စီတားတဲ့ မူသားချောင်အိမ်မှာ — မေဦး ၄၇

အတ္ထုပ္ပတ္တိ

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဝံအမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး
တရုတ်ချောင် နော်ခမ်းဦး — မောင်လှဝင်း(မြစေ) ၅၆

ဓာတည်းဖွဲ့ဂျာမှာ

၁၉၇၅ ခုနှစ်သည် ဗမာပြည်တပြည်လုံး ဂျိုလိုင်း ၁၁၀ ကျော်ကျော်ရှိသည့် အနှစ် ၁၀၀ ပြည့်နှစ် ။

ဗမာပြည်လူမျိုးစုံပြည်သူများ၏ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး ၃၀ နှစ်မြောက်သည့် နှစ် ။

ဖက်ဆစ်အင်အားစုများ ခေါင်းမြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသည့် ၃၀ နှစ် မြောက်နှစ် ။

ထို့ပြင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ တတိယ အကြိမ်မြောက် ပါတီကွန်ဂရက်ကြီး ကျင်းပသည့်နှစ် ။

တိုက်ပွဲ ရှုန်းလှသည် ။

ထို့ကြောင့်ပင် ပါတီဗဟိုသည် ဤ ၁၉၇၅ ခုနှစ်ကို "နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှစ်" ဟု သတ်မှတ်ကာ အထိမ်းအမှတ်ပြု လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည် ။

ပြည်သူ့အသံမှ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆောင်းပါးများ အသံလွှင့်ခဲ့သည် ။

မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အနှစ်သာရကို အဓိက ဖော်ကျူးသော "ဒီ အင်ကြွင်းသစ်ရုတ် နဘေးမှာ ဓါလာ လဲလျောင်းခဲ့ပြီ" ဖြစ်တက်ကို ပန်ဆုံးတွင်

မောင်

၆

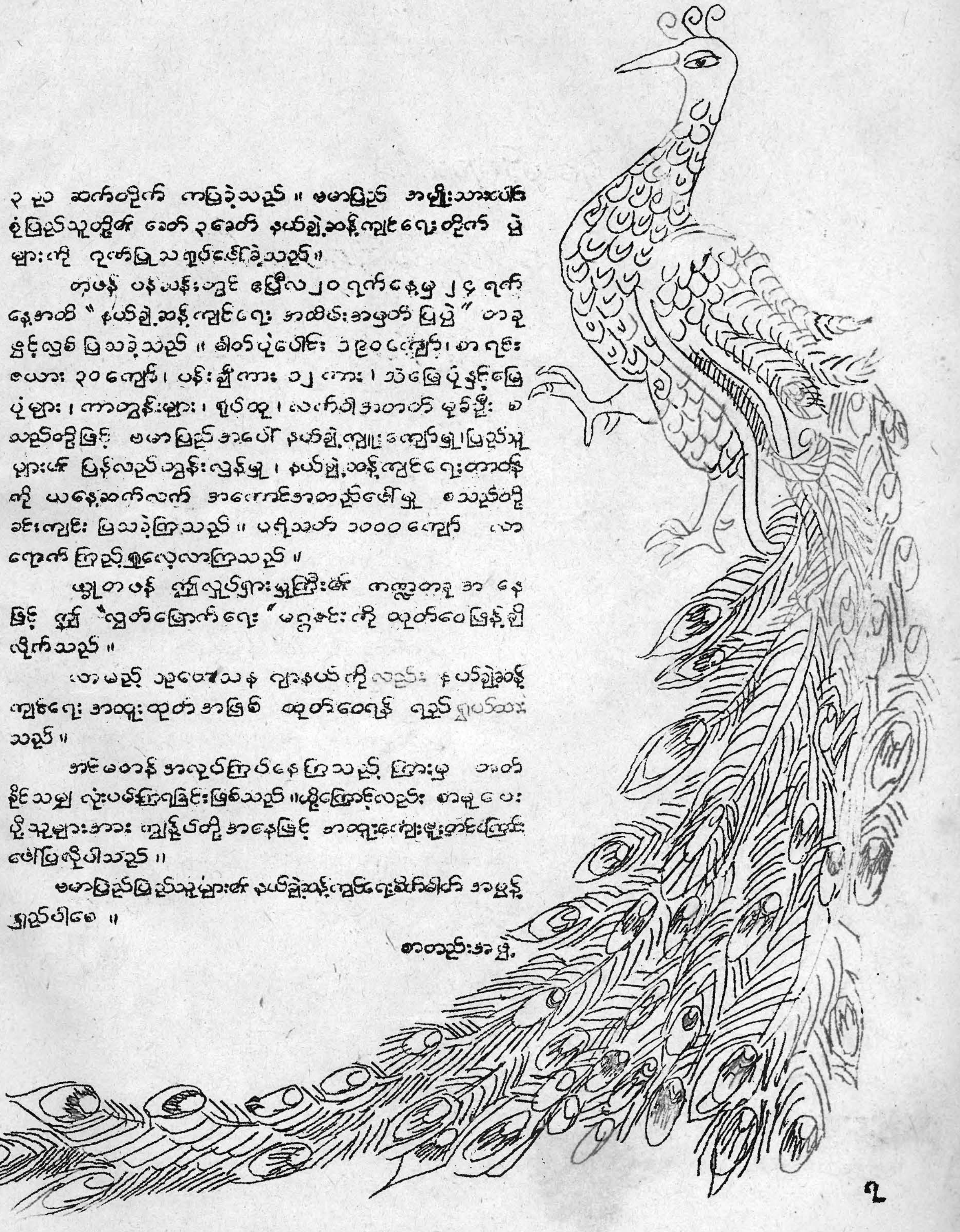

၃ ည ဆက်တိုက် ကပြခဲ့သည် ။ မဟာပြည် အမျိုးသားပေါင်း စုံပြည်သူတို့၏ ခေတ် ၃ ခေတ် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက် ပွဲ များကို ဂုဏ်ပြုသရုပ်ဖော်ခဲ့သည် ။

တဖန် ပန်းပန်းတွင် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက် နေ့အထိ " နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အထိမ်းအမှတ် ပြပွဲ " တခု ဖွင့်လှစ် ပြသခဲ့သည် ။ ဓါတ်ပုံပေါင်း ၁၉၀ ကျော်၊ စာရင်း ဇယား ၃၀ ကျော်၊ ပန်းချီကား ၁၂ ကား၊ သဲမြေပုံနှင့်မြေ ပုံများ၊ ကာတွန်းများ၊ ရုပ်ထု၊ သင်္ကေတအတက် မှန်ဦး စ သည်တို့ဖြင့် မဟာပြည် အပေါ် နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှု၊ ပြည်သူ များ၏ ပြန်လည်တွန်းလှန်မှု၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတာဝန် ကို ယနေ့ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်မှု စသည်တို့ ခင်းကျင်း ပြသခဲ့ကြသည် ။ ပရိသတ် ၁၀၀၀ ကျော် လာ ရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာကြသည် ။

မျှတဖန် ရုပ်ရှင်ရုံကြီး၏ ကဏ္ဍတခု အနေ ဖြင့် ရှည် "လွှတ်မြောက်ရေး" မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ လိုက်သည် ။

ယာမည့် သူဝေသန ဂျာနယ်ကိုလည်း နယ်ချဲ့ဆန့် ကျင်ရေး အထူးထုတ် အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် ရည်ရွယ်ထား သည် ။

အင်မတန် အလုပ်ကြပ်နေကြသည့် ကြားမှ ဘဝင် နိုင်သမျှ လုံးပမ်းကြရခြင်းဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့်လည်း စာမူ ပေး ပို့သူများအား ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည် ။

မဟာပြည်ပြည်သူများ၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲ အောင်မြင် ရှည်ပါစေ ။

စာတည်းအဖွဲ့

ရဲဘော်များထံမှ

ဝေဖန် အကြံပေးချက်များ

ကြိုဆိုပါတယ် ----

စာတည်းအဖွဲ့

မတ်လ

နွေသည့်နှုတ်ဆက်
ပူလောင်လက်ဖြင့်
မွှေးပက်ဆုတ်ကျစ်
ပစ္စုပ္ပန် ရင်ခွင်ဆီ ။

နွေ၏မတ်လ
တံလျှပ်တိုးဝှေ့
အပူငွေ့လွှတ်
လှိုင်းရွေစီးတွန်း
ရင်ခုန်ရုန်း၍
မတ်လ အတိတ်
ထိုးယှက် ရိပ်ထင်
ဖိဖြင့် ဖြစ်ဆဲ
အနီထဲကကြယ်ဖြူပွင့် ။

မတ်လလက်ကြမ်း
သွေးနီလျှမ်းခဲ့
ယမ်းခိုးထခဲ့
ပန်းမျိုးဖူးခဲ့
လမ်းတိုးဖြခဲ့ ။

မတ်လ ညွှန်လမ်း
သွေးနီလွှမ်းစေ
ယမ်းခိုးဝေလဲ
ပန်းပွင့်ကြွေဆဲ
ဝေဆဲပါလေ ။

စိုးမြတ်

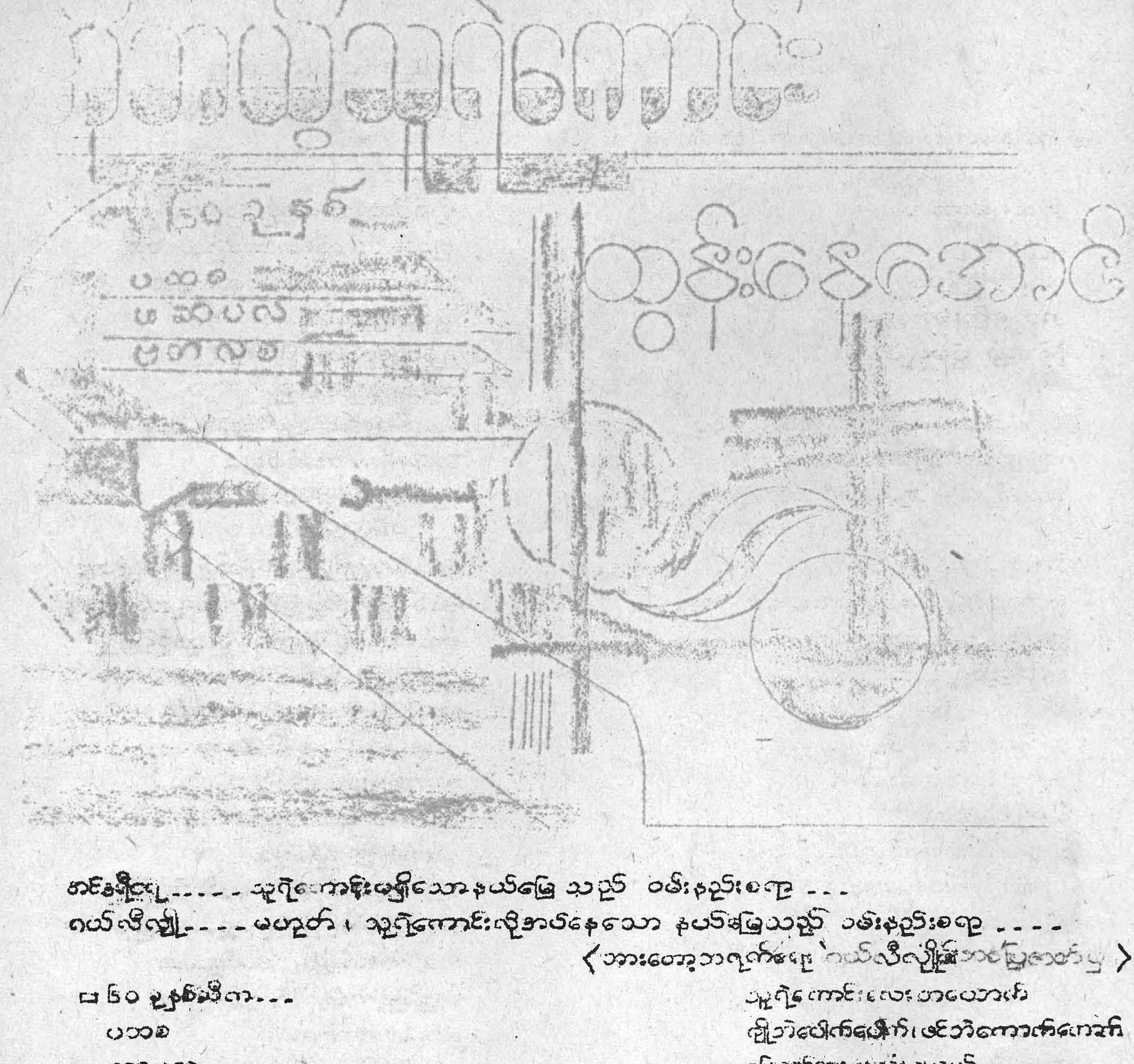

တင်ခိုင်ငွေ..... သူရဲကောင်းမရှိသော နယ်မြေသည် ဝမ်းနည်းစရာ ...

ဂယ်လီလျို.... မဟုတ်၊ သူရဲကောင်းလိုအပ်နေသော နယ်မြေသည် ဝမ်းနည်းစရာ ....

<ဘားတော့ဘရက်ရေး ဂယ်လီလီယိုဘဝပြဇာတ်မှ>

□ ၆၀ နှစ်ဆိုတာ...
ပထစ
ဖဆပလ
ဗတလစ
စဓမဝ
ဖြိုဖြိုသမျှ၊ အာဏာရှာသူတွေ
အတော်ကြီး ကျူးလို့
သူရဲကောင်းကိုတော့တ၊ ဆိုင်းဘုတ်တွေ ပသာကာ
မစပါမဲ့ အကြောင်း
ဆူဝေအင်း နေကြတယ် ...။

□ အကြပ်အတည်းများထဲက၊ ဗွက်ပေါက်ရုန်း
အမတ်ဖြစ်ရေး၊ မဲကလေးရဖို့
ရုပ်ပြဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ မဟုတ်မဟောဘဲဖြစ်ဖြစ်
မချစ်သော်လည်း၊ ဖောင်းနည်းနမ်းမှာပ

သူရဲကောင်းလေးတယောက်
ကြိုဘဲပေါက်ပေါက်၊ ဖင်ဘဲကောက်ကောက်
မြေကော်စားဒုံးသုံး ပျူဖယ်
ပြဲ့ရှယ်နော်ကြမည်ပေါ့

□ အိုပါကြွားမင်းမျိုးဆက်ဟောက်
လူတပေါက်တော် မရှိတော့
သာသာဝေတော့ အမျိုးသား
ခေါင်းမင်းကြီးသား သူရဲကောင်းဟာ
မိုးပေါ်ကကျလာမလား
မြေကြီးကို ခွဲထွက်လာမလား
မြင်းဖြူကြီးစီးလာမလား
ဆင်ဖြူ အနက်ကြီး စီးလာမလား
ကိုယ့်အထဲက မပေါက်နိုင်ဘဲတော့
အလေအချာ ... ။

ဖော် - မွှေ့ပုံ ကရုဏာ ...။

□ အချိန်မရွေး၊ လိုသလောက်ရနိုင်တဲ့
အောင်ပန်း သူရိယ
နေဝင်း စန္ဒာလ
သူရဇ ပါရ
တာမှ မရကြတဲ့
အတွေ့ ကြေးစားများကလဲ
နိမိတ်ကမှ ပွဲမထုတ်သော ...။

□ မဲပုံးပေါ်က၊ အောင်သန်းရှုပ်တောင်မှ
လူကြံ ယက်ကြွဟာနဲ့
သေးဘွဲ့ဝ - ချိတ်ပိတ်ထားလိုက်ရပြီလေ။

□ ဒီအချိန်မှာ
ဖုတ်သွင်းရှုထား ဆိုကြတာလား
မြို့မှာ ဦးခေါင်းရတာလား
ဗမာပြည်ရဲ့ ကောင်းကင်မှဲ
ဘီးနှိုးမဲမဲကြား
သူ့ရဲ့ကောင်းတာပါး
ဘုရားသခင်ပေးသနား
ဖော် - ပေသာလို့
အမေရိကန် နယ်ချဲ့ပေးသနား
များများယားယား ပေါ်လာတယ်
နယ်စပ်မှာ ...
တည ...
နိုင်ငံမသိလေယာဉ်တင်း
ချွင်းနင်းဝင်ရောက်လာသမျှ
လိုက်လံတိုက်ခိုက်ရာ
မရတာကမ်းဆိုက်၊ မြို့ကြေကနဲပါဘဲ
လေသူရဲ မိုလ်ပီတာ

□ ဟာကာပဲ
ဖိလစ်ပိုမှာလဲ - မိုလ်ပီတာ
သဟာဇ်းတမှာလဲ - မိုလ်ပီတာ
ဗိုစတာမှာလဲ - မိုလ်ပီတာ
နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် - မိုလ်ပီတာ
ကျူးကျော်မှု ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် - မိုလ်ပီတာ
မဲသန္နရဂျိရေးအတွက် - မိုလ်ပီတာ
အချိန်အခါနဲ့လဲကိုက်
လူထုကလဲကြိုက်
ကံဆိုးကံသူ ပန်လေရော့
သူ့ရဲ့ကောင်းတော့ပေါ်တာပြီလေ ...။

□ သို့သော်
မိုလ်ပီတာဘဲ ကံဆိုးသလား
ထုညင်း ၃၃ လုံးဘဲ ကံဆိုးသလား
တားလုံးဘဲ ကံဆိုးသလားမသိ
ပျက်ကျသွားတဲ့
ရန်သူ့လေယာဉ်ကြီးရဲ့
ကိုယ်ဝဝည်ပေါ်မြို
ဆေးစိမ်းရောင် ဖျက်ကြည့်ပေတော့
အမေရိကာ တံဆိပ်များ
ဘွားဘွားပေါ်လာခဲ့ - - -
- - - ဒါနဲ့ဘဲ
မိုလ်ပီတာညီမှုမြင်း နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး
မိုလ်ပီတာညီမှုမြင်း အမိုးရ ဘာနဲ့ကျော်ရေး
မိုလ်ပီတာညီမှုမြင်း လူထု အုံကြွမှု
သချိုင်းမှ မြေလိုက်တဲ့ အလား
အမြဲထွက်သွားတဲ့ အတွက်
လား-လား- မိုလ်ပီတာ
ဗာတာ မချွဲ့သော်လဲ
စန်းလင်း ဓသားဘုန်းယင်းပို
သနားစရာ သူ့ခများ
ကြေးစားတပ်ကလဲ မသိကြိုးနှံမြူ
အစိုးရကလဲ မျက်မှားလွှဲခံပစ်ရေစိ
အတိုက်ခံများ ပယ်မှာသော
ရှေ့ပြောကမ်းတင် ကျန်ရစ်ကာ
ပတင်းစာထဲက
အသူဘ ကြော်ငြာမှာ
ငါးကျပ်တန်နေရာတခုရပြီး
နောက်တော့
ငပိမှုတ်ရာမှာ ပါသွားရော ...။

□ ကြက်ခုပုယင်လောက်ဝေဘူ့
သူ့မလဲ အနှစ်ဂျိ ရက်နဲ့
သူ့ရဲ့ကောင်း မြစ်ယံသွား
အညာကြွ ဝင်သား
အစေတေး၍ မိုလ်ပီတာ
ညီ ၁၀ဆိဟာနီးမာ အား
ကျန်ကြေးစားမလောကသမျှား
တရားသံဝေ၊ ပထုနိုင်ကြလေကျွန်သသာည်း။

အိမ်

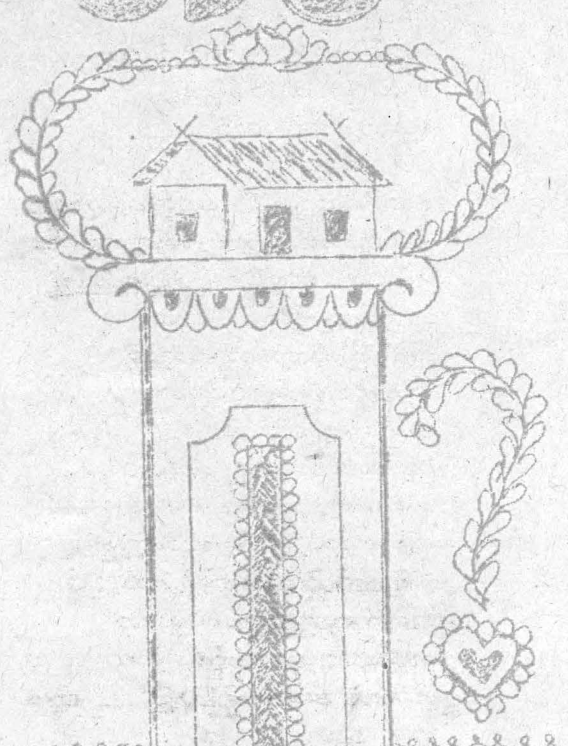

ငြိမ်းချမ်းသူ

ကြက်မှာ
ကြက်ခြံ ရှိပါတယ် ။

မြင်းမှာ မြင်းဇောင်း
မြင်းဇောင်း ရှိပါတယ် ။

ငှေးနဲ့ သိတ်မှာလဲ
သူ့နေစရာနဲ့ သူ ရှိတယ်။

လူတွေဆိုလဲ
ကိုယ်တိုင် နားနေဖို့
ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ဝင်းနဲ့ ရှိကြတာဘဲ။

ကျနော် ပါဘဲ မျှာ
ပါလက်စတိုင်း အာရပ်သားလေ
နေစရာ အိပ်စရာ
ထိုင်စရာ နားစရာ
ပျော်တာနေရာစာ
ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာ
မရှိရှာ - - - - ။

၁၉၈၇ ခုနှစ် လက်ဘနွန် နိုင်ငံ ဘေရွတ်မြို့ မှ ခင်းကျင်းပြသခဲ့သော ခလေးပန်းချီပြပွဲအတွင်း မှ ပါလက်စတိုင်းခလေးပန်းချီကားတချပ်အပေါ် ခံစားချက် ။

ပန်းပိတ်ကျိုးခိုရော

ခင်ရအေး

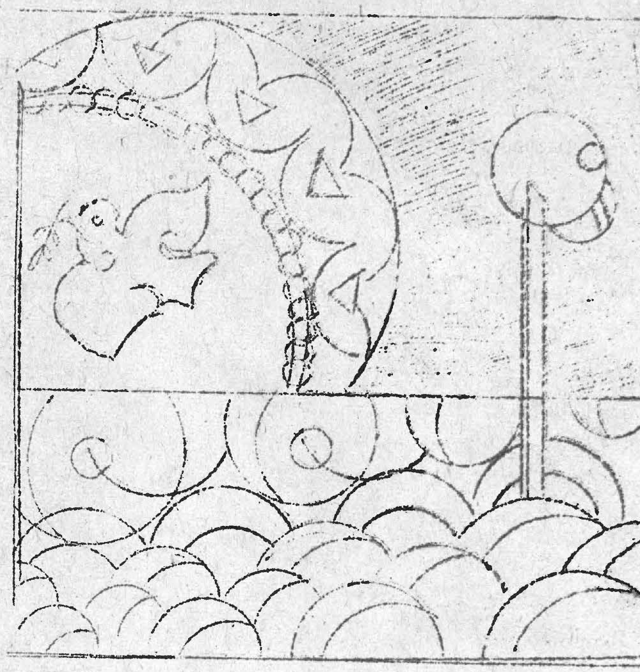

တစ်
ပန်းဖိတ်လျှင်
ပင်ကိုယ်ဗီဇ
ငြိမ်းချမ်းစွလေ ...။
နှစ်
လေဝှေ့ထဲ
ပျံ့ဝဲရောက်လာတဲ့
ခိုင်ဝါကာ သတင်းများ
နားစိုက်ထောင်လိုက် မိတဲ့အခါ ...
"လှူတိုင်းဂျန်းမှာ
သင်္ကြန်ရုံး နှစ်ထောင်မှာ ..."
"အမည်မသိ
သေးမရှိသော ဂျော်ဂါများ
ကမ္ဘာတလွှားဟွင် ..."
"စစ်လက်နက် လျှော့မော်ရေး"
"အနုမြူလက်နက်များ ဖျက်သိမ်းရေး"
ဆွေးနွေးပွဲများ သတင်း
ကြားရတာ
နားဂမှာ
အင်း ... များလှပါပေါ့လေ ...။

ရွေးကောက်ပွဲအသစ်မှာ
အမေဝါ ထပ်ဖြစ်လာတဲ့ ဂိုဂင်
ကြယ်တာရာ စစ်သင်ရေး
ဆွေးနွေးပြင်ဆင်နေကြောင်း ...။

ဆိုဗီယက်လဲ
လက်တံဖြေတံတွေ
ရှည် ရှည် ရှည်လာနေဆဲ ...။

အာတိတ်ပေါင်းက
ဗီယက်ကောင်းတို့ရဲ့ဗီယက်နမ်
"နမ်" ပြောင်း "နံ့"လို့
တကတဲ "နံ့" လာနေလိုက်တာ ...။

ဒီကြားထဲမှာ
စစ်အာဏာရှင်တသိုက်
ခေတ်မကုန်သေးလို့
အကျွန်ုပ်တယောက်
မနီလာပြန်ရောက်မှာ
မှောက်ခုံကြီး သေဆုံးခဲ့ရ ...။

နောက်ဆက်တွဲ သတင်း
ပန်းဖိတ် အတွင်းမှာ
ညှကာလီယာ မုံးတလုံး
"စွန်း"ကနဲ ပေါက်ကွဲပြန်ပြီ ... တဲ့။
သုံး
ပင်ကိုယ်ဗီဇ
ငြိမ်းချမ်းလှတဲ့ ပန်းဖိတ်
စိတ်ပျက်ငြီးငွေ့
ဒေါသထွားလျှက်
ဘဝင်သို့ နိုက်
ကြိမ်စာတိုက်ပေါ့ –

"ပျက်စီးပါစေ
ပျက်စီးပါစေ
ကမ္ဘာမြေပြင် ထက်က
လက်နက်လွန် မသားတွေ ..."

ဒီည မိုးခင်
နံပါတ် တစ်က
မြန်မာပြည်
ဂျုံမှုန့်သော စကား
မြှားဆိပ်ပျောက်စေဟု ။

သူ့ဇင်တပွင့်
အသွင်တင့်ရန်
အမြင့်မှာတင်
ဥယျာဉ်မှူး၏စေတနာ
ဝေဒနာတပိုက်
ထိုက်သင့်ခဲ့မူ
ဘယ်သူမပြု
မိမိမှုသာ ။

ကျော်စောခြင်း ဥမ္မာန်
စိတ်ကူးစံ
ထက်ယံမိုးလှ
မားမတ်ပြုမူ
အတ္တ၏သားကောင်
ခေါင်းယောင်ဆောင်သော ကျီးမိုက်
အလိုက်မှားသည့် ရွှေသမင်
ပုံပြင်ထဲက "ငါ" ။

အဆင်နေရာ
ဘယ်မှာ ?
မေ့ရှာ ----
မြေရာလည်းပျောက်
ရေနှောက် ပါးစမ်း
ရုန်းကားမှုတခု
ပြုရဲဘိသူ ။

ပတ်မကြိုးထိုးဖောက်
စောက်မနက်သည့် အကြံ
မနက်ဖန်မရှိ
သိသော်ငြားလည်း
ငါကား ---- ။

အအေးရိပ်မြုံ
အာရုံတမျှင်
သံစဉ်တစ

နွမ်းလျပန်းယော
ရေစုံမျှောလျက်
မြိုက်တွင်းနက်လေသူ ။

ဖန်ပေါင်းချောင်ထဲမှာ
ငါ၏ စိန်ခေါ်သံ
ပန်းညံဆဲတွင်
အပြင်မှ ရယ်မောသံများ
ပါ မကြားမိခဲ့ ။

ဆန္ဒခွဲ
ဝဲဂယက်မှ
ရုန်းထွက်မျှော်ကြည့်
မြုံးမိငါးပမာ
အာဘိမျှော် မဲ့မျှော်
ကြောင်တောင်ကန်း ဖြစ်ခဲ့၏ ။

ယုံကြည်ချက် ကပ်ခိုက်မှု
ညှိုးငင်မြူးမား
ကိုယ်ခံအား နည်းချိန်
နှလုံးအိမ် မငြိမ်သက်
အိပ်မက်ဆိုး အဖြစ်
လည်မျိုညှစ်သတ်
ကျည့်မတ်ခြင်း တရား
ဆိတ်သုဉ်းသွားပေါ့ ။

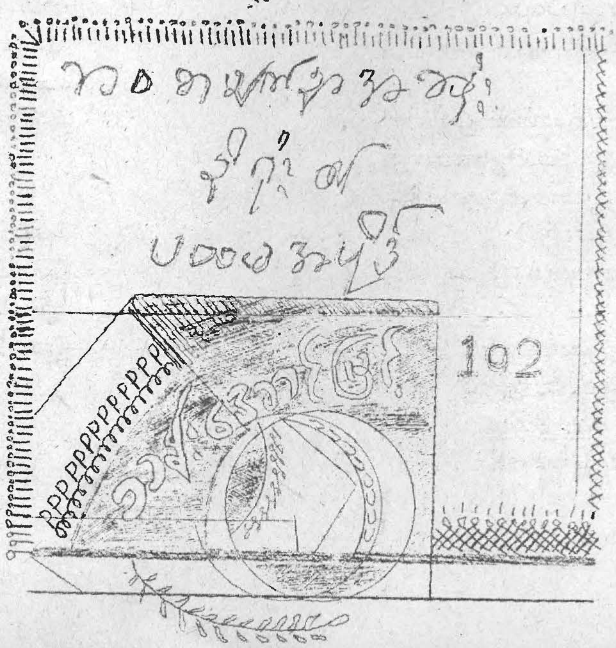

မိခင် ကြင်နာ
မြေစုံ ကန့်ပြေး
အကြိုလေး လက်တဆုပ်
သေးနုတ်သိမ်ဖျင်း
ကျဆုံးခြင်း တမ်း ဘား
လက်တလုံး သာ ခြားဘော ။

မနှုတ် လှူပါန်းမားဏ
သဏာလူး မြွှား ဟာဆင်း
ပြုတွင်းရူး နံ
မှိုင်းမှုး မသိဝေ
ဆေအို ဆဲဆဲတွင်မှာ ... ။

အခုသောလမ်းက
ဘာဝမှန်းရန်
တော်ဖြန့် သူဝဦးလမ်း ...

တခုသောလမ်းက
ဘာဝမေ့မျောက်
ဓါတ်ဖြန့်သူဝဦးလမ်း ...

ကဲ လမ်းနှစ်သွယ်
ဘယ်လမ်း လိုက်မလဲ
သဲကျွဲ ရွာခြွေး
အဖြေပေးရန်
အချိန်တန် ပြီပြူ ။

ဆလှုတ်သိမ့်မှ-ဗာပိတ
သတိသံဝေဂ
နောက်ကျပြီလား ?

အချိန်မနှောင်းမီ
လှည့်ပြောင်းခွင့်ပေးရန်
မကျိုသော အားမာန်ဖြင့်
ချွတ်ဖိခင်ယံ
ဟောင်းခံ ရန်သာ ... ။

မြဲသူတာ ပုဆိုး
မြေ့ရှယ် ကျိုးသို့
ပြိုကျိုး နှိမ့်ချ
အမှတာ ဖန် ... ။

မြူးဆေး လိမ်းဆေး
ငှက်မွေးမွတ် သတ်
အမြစ် မပြတ်ဘန်ရှာ ။

အဘွင်းပိုင်းမြဲသနာ
ရောဂါကို နှက်ရှိုင်းမှု
၍ စိတ်ကူသရန်မှတာပါး
အခြားလမ်း မရှိဘော ။

အရင်း အနှီး
တန်ဘိုးကြီးစွာပေး
အများကိုဆေး ကြောရန် ...

အနာဂတ်အောင်ပွဲ
ငြိမ်းချမ်းဘွဲ့ဖြင့်
တိုက်ပွဲဝင်ရန် ...

ပြည်သူ နှင့် ပါတီအား
ယုံကြည်စွာပုံအပ်
ဖြတ်သားစွာ မြဲမြံ
တိုက်ပွဲတွင် ကြုံကြသန်း
အစမ်းသတ်ခံရန် ...

စညီ စည်းညီ
အစီအစဉ်များဖြင့် ... ။

အဦ မိဆင် ...
တပြုက်နှာ အဆုံး
မွှေပေသော နိဂုံးခါဘွက်
ချောင်းစက်ဖြင့် စတေး
ရေးပြုယ် ခွင့် ပေးပါရန် ... ။

နံပါတ်တစ်က
ပြန်စပါ့မည်
ကျော်မှန်သော စကား
မြှားဆိပ် မျှောက်စေဟူ ... ။

ရွှေပြီးရွှေနန်း ၊ ရွှေကြာဌာန်း
မတမ်းတချင် ရေမြေ့ရှင် ။

ပဒေသာကုန် ၊ ရေမြေခေတ်
ပဆစ်ဒူးထောက် သံလျက်အောက် ။

မျက်နှာတော်ကို ၊ မော်မျှော်ဖူးစေ
မိန့်မချေကို ရေမြေရှင်ကို မဖူးပွဲ ။

မတမ်းတလဲ ၊ လွမ်းရသေးတယ်
နယ်ချဲ့ဝင်ရောက် ၊ ယိုးနန်းပျောက်
ချောက်ချမြှူလက်အောက် ကျွန်သဘောက် ။

နယ်ချဲ့စနစ် ၊ သူ့ကျွန်ဖြစ်
သံလျက်နှံ့နှစ် ၊ သေနတ်ခေတ် ။

ဖက်ဆစ်တိုက်လှူ ၊ အရှယ်ဖြူး
ဝင်ဖူးခန ၊ မသက်သာလှ ။

အသိကျွဲစား ၊ အသားကိုဖြို
သေနတ်ချိုပြ ၊ စမ်းဒါးပြ
မြို့မ်းပြောက်သက်ဖြတ် ခံခြာရ ။

ဖြိုခွင်းလာမှု ၊ သူ့ကျွန်မခံ
လက်တုန့်ပြန်
အာသီဉာဏ်သစ် ရွှမ်းအင်ပြည့်
တော်လှန်ရေးစစ် ရောင်နီခေတ်

ယနေ့ခါမှု
ညှာကာလီယား ၊ သေနတ်အသား
မိုလ်ကျူလှမ်းမိုးမြိမ်းဖြောက်သား

အနှစ်တရာ
အနာမကျက်
တသက်အချောင် အင်းဝဦးတွေ ။

မညီမျှတဉ်းထွင်
ရှမ်းအင်ကြီးမား ၊ သံချောက်အစား သေနတ်များ
သေနတ်အစား ၊ ညှာကာလီယား
ဆန်းပြားလက်နက် ၊ ဒီသက်ရှမ်း ဟာ
နောက်ထပ်လာခဲ့ ၊ တညီထွန်းလှည့်
ပဉ္စဉ်းခွဲလူတန်းစား ၊ စုစည်းအား
ပြည်သူများထက် - သက်မညီလော?

နှစ်တရာကိုပိုပါစေ ရည်မှန်း

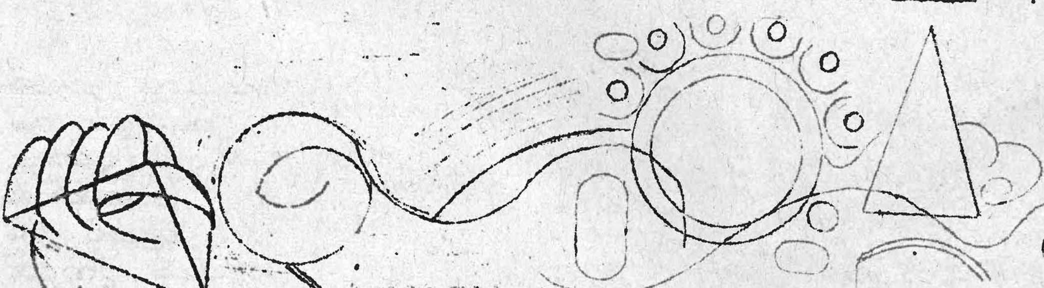

ကြယ်ကျော့ကို ဖတ်ပါ

မောင်သာနိုး ကြင်ကျော် (၁၉၅၂)

ချစ်သော မဲဇာ
အရုဏ်သစ်ရဲ့
ဖိတ်လို့ နေခြည်
နှင်းရည် ဖျူဖျူးပက်
တခုသော နံနက်ခင်းမှာ
သင်နဲ့ငါ ၊ တဖန်
တွေ့ကြုံမြန်ပြန်ပေါ့ ။

ရုတ်တရက်
နုတ်မဆက်အား
မိန်မူသွားခဲ့
ဘာများလဲ ?
ဘာလိုလို့လဲ
ဘာကြောင့်လဲ
မသိစကဲ့
ဝေခွဲမရ
သံသယ နေ့ရက်များ
ထွန်းလွန်သွားလျက်
နှစ်၊ လ၊ ရက်တချို့
ဆိုပါဆို့ ။

ကန္တာရ ခရီး
ခါးသီး ဘွယ် အတိဝင်
အခိုပ်သင့် လျက်
ဘဝ ရိုပ်ရိုပ် လိုက်ပါ
တွေးလန့်ဘွယ်ရာ
ဝေဒနာ အခု
ယခု မူ ကား
ကူစား ရှိသော ။

"ဘူး" တလုံး အောင်
အိုဇော်ဂါမ သင်း ရဲ့
လက်ရွဲ ဆောင်ယူ၍
ဆင်မြေထုတ် ပျော်လျှစ်
သူတတ်မြဲ ပစ်တဲ့ ၊ ကြာပါပြီ ။

အများသည် အမှုန်ဖျားမိခင်
မြင်မြင်ရှိသော
မှတ်ယူပါ၏ ။

အို မဲဇာ

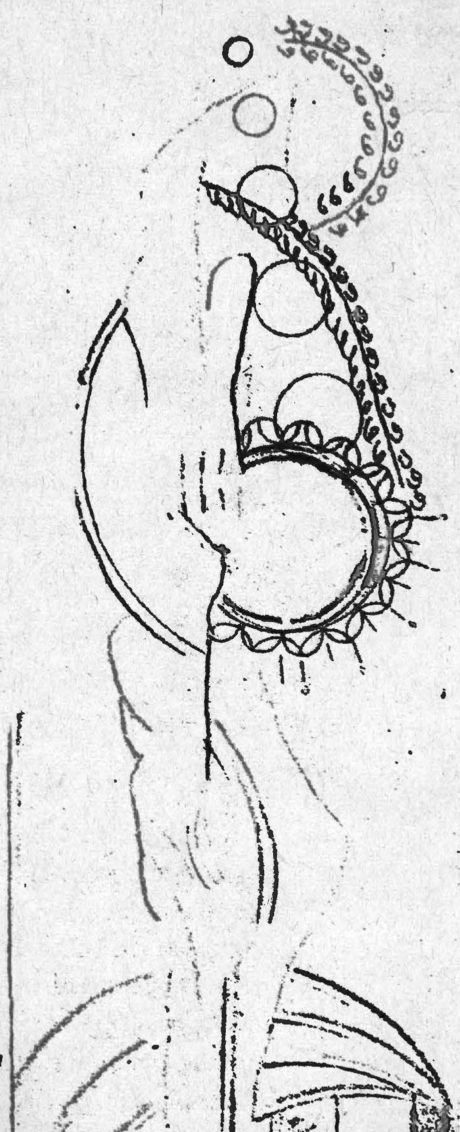

ယခုပါ ဖန်
သင့်ထံ ရောက်လာ
ငါ၏ ခရီးလမ်း
ကြမ်းတမ်းလှပါသည် ။

မနားမနေ
ခရီးရှည်မှီ
ရေငတ် အစာငတ်
အားပြတ်ရုံးဝေ
ရန်သူတွေကြား
အခက် အခဲ တွေကြား
တိုက်ပွဲများနှဲ့
ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရပါသည် ။

မှုမ်းလှူသောတိုက်
ဝင့်သက်မြိုက်ဆဲ
သင်တိုက်ကြွေးသည့်
ရေအေး တစ် စက်
ပါ့အတွက် ရှိ
အသက်ဆက် ရှိပြင် ။

အို မဲဇာ
သင့်ရဲ့လိုက်လှဲမှု
နွေးထွေး မှု
ကြင်နာမှု
ဒါတွေ အားလုံး
ငါနားလည်ပါပြီ ။

အပေါင်းမှ အသစ်
ဘဝသစ် မှတ ထစ်
ပာရစ်မှ တရစ်
အနာဂတ်သစ်
သူသစ် လျှက်
အခန်းဆက် တိုက်ပွဲဝင်
သင် - မဲဇာ - - - - ။

အခက် အခဲ ကို မမှု
ရှုသူကျိုးဘာတူ
ခုခံတွန်း လှန်
ပန်းပန် လျက်
သရေ့ဆက်ဝိုင် - - ။

သင့်ရဲ့
လက်မြောက်မှု
တက်ကြွမှု
ရယ်တည်မှု ၊ တူနိုင်းရာမရှိ
ငါ အလေးနိုပြုပါ၏ ။

အို မိဘ
သင်နဲ့ ငါ
ယခင်ကလို
မခွာမခွဲ
လက်တွဲ မဖြုတ်
မတွန့်ဆုတ်ခဲ့ဘဲ
ဆုံးခန်းတိုင်ဆွဲ
တိုက်ပွဲဝင်ရန်
သင့်ထံလာခြင်းပါ ။

ရန်သူ့လက်ချက်
အလှပျက်ရ
သင့်ဘဝတွင်
အလှဆင်ရန်
သင့်ထံလာခြင်းပါ ။

အို မိဘ
မပြီးဆုံးသေးတဲ့
အရေးတော်ပုံအာဝဋ်က်
ချွေးစက် ----
သွေးစက် ----
အသက်စတေး
သမိုင်းကြွေးဆပ်
သေနတ်မောင်းဖွင့်
အသင့်ဖြစ်ကြပါစို့ ။

ကျေးငှက်
သတင်း

ထွန်းဝင်း

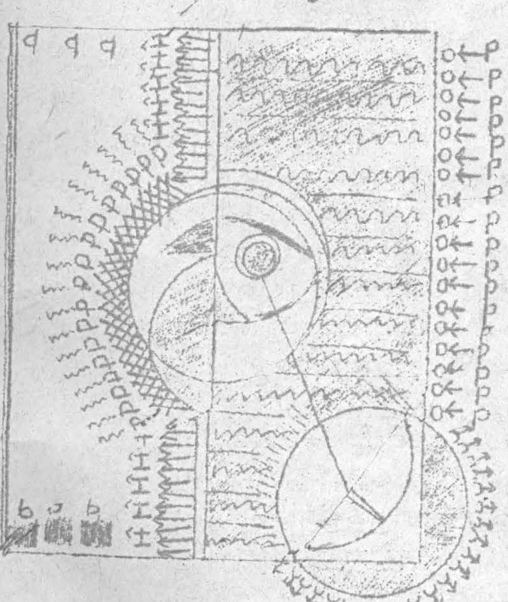

ပျော်ရွှင်မှုယ်ရာ
ကမ္ဘာ တဖက်မှ
အခြားတဖက်သို့
လေဆိုင်းမှလော
မြစ်မြှင်မှလော
ကျေးငှက်များ ရဲ့အသံ
နေရောင် , လရောင်
အလင်း အမှောင်အားပြိုင်
တောတောင်တန်းများတလျှောက်
ငါတို့ ထိုးဖေါက်ခဲ့ကြတယ်
ငါတို့ ထိုးဖေါက်ခဲ့ ကြတယ် -----

စစ်မြေပြင်မှာ
အမြောက်လက်နက်သံ
နေ့စဉ်ရက်ဆက်
ပြင်းထန်လျက် ပါ
ပြင်းထန်လျက် ပါ
ငြိမ်းချမ်းရေး ရက် များ တွက်ချက်
အလုအယက်ဖေးနေကြသည် ----

နယ်ချဲ့စစ် ဝါဒ
မိုလိကျူရေး သမား တွေ က
ဒီမိုကရေစီ
ခေတ်မှီဦးကျည်
ညှိုးကလီ ယာ
သိပ္ပံနဲ့ စစ်ပညာ
ခန့်ညားထယ် ဟ
မာယာတဘောင် စနစ်
စီးပွားရေး ဝိပြုယ မှာ
"အမြတ်" အစွန်းထွက်
ထွက်လို့ကောင်းနေ ဆဲ
မြို့ကျွဲနေတဲ့ အဘိခမ္မာ
မှိုင်ရွှံ့ခပ်
ပျက်စီး လိုယွင်းပဘ
ဆုံးရှုံးမှုမှို
ဒီအသိနဲ့
ဥဒလပ်ဖြစ်ပ်မြက်
ဂယောက်ဂယက်
ရှုက်ပျပ်တဲ့ပြတင်းပေါက်ကြည့်လိုက်တော့ ---
အမှောင်ထုက, အမှောင်ထု
ဘယ်နေရာကမှ
မြို့ကျွဲစ၊ မတွေ့ရသေး
အေးလို့ အေးလို့

စစ်လက်နက်ပွဲ့ ပေါ်ရေး
ဆွေးနွေးပွဲမှာ
အေးအေး ဆေးဆေး မရှိ
လက်နက်တွေများသို့
သွားကြည့်လို့မရ ---
ရေဒီယိုက
သတင်းများထဲ
ကြိုးကြားကြိုးကြား
အကြမ်းဖက်သမား

မှုံးဖေါက်ခွဲသံ
နေ့စဉ်ညံလျက်
မိုလီသခင် သရာများသို့
ကွန်မြူနစ်ဝါဒ အန္တရာယ်
ကယ်တင်ကြမဲ့
စစ်ရေးသဘောတူညီချက်ရယ်
အကျိုးတူ ပူးပေါင်းပေးမဲ့ စာချုပ်တွေ----
ငြိမ်းချမ်းရေး ဒေပါ်ဆီသို့
ဦးတက်နေကြပြီ
တင်းမာမှု လျှော့ပေါ့ရေး
ဆွေးနွေးနေကြ
သံတမန်ရေး ,ဝါကျူများ
ကမ္ဘာ့ပြည်သူတွေရဲ့
ဘဝတွေထဲမှာ
တိုးမြှင့်သွားလာ----
မှကြားသဲ
သတင်းစာရော
အသံလွှင့်ဌာနတွေကပါ
သရော်နေသံ
အဝေကလွတ်ဖြောက်ထဲက
ရှုံးကြိုးမတ်ရာများ ခင်များတဲ့-----

ဗွီရှောမရဲ့
ကြေးမုံမှန်တချပ်
လိမ်ခန်း ဖွာထုတ်သော
မော်နင်းစတားနဲ့
အခြားသတင်းစာများ
တူမျက်နှာမျိုးတွေ
ဂျော့ကိုဇီးသွေးတွင်း သပိတ်
ဒီသတင်းနဲ့ စုညီး
ပြည့်ပြီးနေခဲ့တာ ----
ကြာခဲ့ပြီ
စပ်ဘတ်,လွှတ်တော်ထဲမှာ
ဥပဒေ ရှာနေဆဲ ----၊
အလုပ်သမားတွေ အတွက်
အခွင့်အရေး သဘောတူညီချက်ဟာ -
အလုပ်ရှင်တွေ အတွက်
အဆိပ်ဖြေရာပါဘဲ ၊
အိပ်ပျော်နေတဲ့ လွှတ်တော်
ကိတ်ဆိတ်နေရော့လား
အမတ်တွေက
အထိတ်တလန့်
အော်ဟစ်နေကြသည် ၊
စစ်ဖြစ်နေကြပြီ
စစ်ဖြစ်နေကြပြီ ----

စက်ရုံတွေကြား
သပိတ်တားသူ
နေ့မှန်အောက်မှ ကျွင်းပြင်
သတ္တုတွင်းတွေ
သပိတ်ကြွေးကြော်သံများ
အလုပ်သမားတိုက်ပွဲ
ပြင်းထန်နေဆဲ
အလုပ်ရှင်တွေဟာ
ခေါင်းမာသွားပဲ
စိတ်ဝါဒ ဟဲ့ ပိုင်း
ခိတ်ပိုင်း မှန်ကန်မှု အတွက်
အထိတ်တလန့်
ရန်သူဟာ အလုပ်သမားပဲ
အမြတ်ရှာသူတွေ
ပြောလာကြပုံက
အလုပ်သမားတွေဟာ
အတင်းအာမခွ
ပြည်တွင်းမှာ
စစ်ကို ဖန်တီးနေကြပြီ
သေနတ်မြည်သံ
အမှန်မှာ မရှိ
ကြွေး ကြော်သံများ
အလုပ်သမားတွေရဲ့
ကြွေးကြော်သံများသာ
ကျည်ဆံတွေဟာ
စစ်ပုလိပ်တွေရဲ့
သေနတ်တွေထဲမှာပါ
အရင်းရှင် နယ်ချဲ့ အာဏာပွာ
သမဂ္ဂ သပိတ်ဟာ
စစ်နယ်မြေ , လက္ခဏာ
ဖြစ်နေရော့လား -----

နယ်ချဲ့ စစ်က
ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးတွေမှာ
ဒေသစစ်နဲ့
စစ်ရဲ့ အက်ချက်

ယံစပ်ပြွတ်ကျော်
ဇူကွာသယ်တွေ
ခလေးယယ်တွေ
အခြောက်သံ
ဆုံးခက်တွေကြား
နေ့နေ့ညည
စစ်နေ့ဘဝများ
ဒီလိုပဲထားလိုက်ကြရန်
မူပန်းခြင်းမရှိ
ကျိုးစင်းခြင်းမရှိတဲ့ စစ်မြေပြင်
ခေတ်ဟောင်းစစ်ကာ
ကျိုးသသားခြင်းမရှိတဲ့
လူမိုး မဖြူစစ်မြေပြင်
တကျေးတဲ့စစ်
ခုခံရေးစစ်ကော
ပြည်သူ့ဘဝစစ်မြေပြင်
ချောတွေးနေတဲ့ စစ်မြေပြင်မှာ
အိုကြွခရီးနှင့်
ပြည်သူ့ဘဝ ယဉ်ရထားတော
မသွေ့မသွ
သယ်ဆောင်နေသည်
သည်ခေတ်သည်
စစ်ပွဲများနှင့်ခေတ်
ဘာကြောင်းမရှိတဲ့ စစ်ပွဲ
ဘယ်မှာများ ရှိလေမလဲ ----

သို့မှတွေး ကြော်ငြာများ
ငါတို့ကြားနေရ
ဇိဘားများကို မှုခံလော့
တင်းအားတွေဟာ
ပြည်သူ့တွေရဲ့
သွေးသားတွေထဲ
တိုးဝင်ကျေပျက် ရုန်းထွက်
မျှော်လင့်ချက်တွေ
ဂျူပျက်အုံ့ မှန်သည့်
ချေပျက်ကြမယ် ----
အနာဂတ်မှာ
ငါတို့နေရာ
လွတ်လပ်နေရာ

ငြိမ်းချမ်းရေး ရက်တွေနဲ့ကမ္ဘာ

မိုးစက်တွေ
ရေငွေ့စက်တွေ
ဒီယနောက်ထဲ
ဝဲရှို မွတက်
တလက်လက်နဲ့
ဖြာထွက်နေတဲ့ဝိဉာဉ်
လေအလျင်လို တချို့
အာရှုတွေ
ပန်းပွင့်တွေ
နေရောင်ခြည်ထဲမှာ
သဘာဝဟာ
လှပနေတာပါဘဲ
ဝဲရှို ပျံတက်
ဒီယနောက်နဲ့အတူ
အစိမ်း ညှို့ရောင်
တောင်မိုးတောအုပ်များပေါ်
ငါတို့ မြတ်ချော်ကြ ဦးမယ်
ငါတို့မြတ်ချော်ကြ ဦးမယ် ----

ကျေးငှက်သတင်း ရွှေတွင်ကြီး၏
ကျေးငှက် သတင်းပို့သူ
ငှက်တသင်းတို့
မြောင့်တင်းရွှေ့ဆောက်
မြစ်ကြောင်းတလျှောက်
အရှိန်နှင့် ဝဲလျက်
ပျံသန်းကြပြန်တယ်
လှေငယ်တစင်း
မြစ်အတွင်းမှာ
ငြိမ်းသက်စွာ တရွေ့ရွေ့
အကွေ့များကိုယွင်လျှင်
ဆိုးကျည်စက်ဝန်းနား
မြူအုံ့ထပ်ထပ်ကြား
တိုး သွားရွေ့ရွေ့
ရောက်လုနီးနေ ----

တကျကျကျကျလို့နေ
ဘာမဆိုပါစေ သေသည်တိုင်
ကျွန်ုပ်မနှစ်ပါတော့ဝင်တော့မည်း

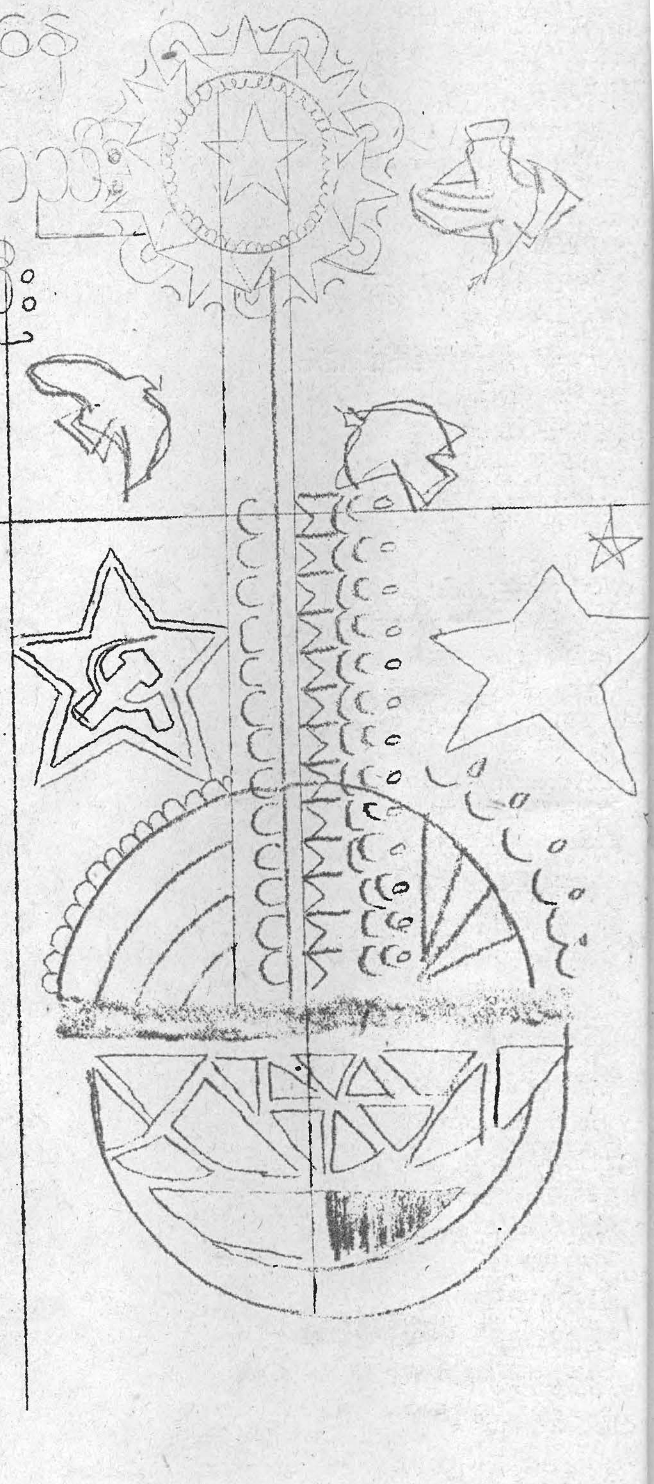

နေခြည်ဖြဲ့ပျိုး
ရောင်ခြည်ဆိုးလာပြီနဲ့
ပျိုးနှစ်ကောင်ပေါ်ဘာ
တောင်မှာနဲ့ မြောင်း
အနောက်ဘက်နဲ့ အရှေ့
လွှဲ့ပိုက်ပြုကာ
ကမ်းယံမှာဝဲ
သံသာမြဲ ရှုတ်ရှုန်းပျံသွားနဲ့
ရှုန်းသွဲ့ သီဆိုနေကြတယ် ။ ။

တိုက်ဘက်က နိုင်ငံ
လွှတ်မြောက်ခဲ့တာ ကြာပြီဖြစ်
ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ
ပေါ်ကြပြန်တယ် ။ ။

ဒီဘက်က ဘာပေါ်သလဲ
နှင်းလဲ ပါပါ
သိကြတာက
ပေါ်တွင်ကြ လူများစွာ
ကြည်သာတဲ့ အာရုံ
ဒီမိုကရေစီသစ်
နေသာပင် ဖြစ်ပါတယ် ။ ။

ဟိုဘက်က ဆိုရှယ်လစ်
မြစ်လွန်းကော တိုးပွား
ကြိုးစားကာ ထုတ်လုပ်
ပြည်သူတွေစားဖို့
သီးနှံ ဂျုံစပါး
တိုးပွားလို့ လာနေတယ် ။ ။

တကျူကျူးသံက
ချစ်စရာပါ
ဒေသသစ်က ဆို့
ဆိုနေရာ ထိုဒေသမှာလဲ
ယူကြိမ်ပြဲ တိုးပြဲ
ပြည်သူတွေလဲ
ပျော်ပွဲနဲ့ မစဲကြောင်း
သတင်းကောင်း ကြားရတယ် ။ ။

ခုတလောမှာလဲ
လွှင့်ကြော်တဲ့ ဒေသသစ်
ဘာဖြစ်လို့လဲ မသိ
သန်းသစ်သည့် အသံ
ဘာတဲ့ အထိ ဆူလာပါလား ။ ။

အသံပေးတဲ့ မေး
စည်းဝေးကြတဲ့ အသံ
ဆွေးနွေးကြတဲ့ အသံ
ပြင်ဆင်ကြတဲ့ အသံ
တည်ဆောက်ကြတဲ့ အသံ
ကြွေးကြော်သံများ
သီချင်းသံများ
အမြဲပဲ ကြားနေရပါတယ် ။ ။

ကြားရတာ
နားဝမှာ သံပြိုင်ပြိုင်
တသံပေမဲ့ ဆိုကာ
တက်ကြွစရာ
ကြည်နူးစရာ
ဆိုတဲ့ပေါ်မှာ သံပြိုင်ဆိုကြား
တကျူကျူး ကျူလို့နေ
တကျူကျူး ကျူတို့လေ ။ ။

ပါဝင်ကျွန်ရော်

ကျူးပျော် နိုးသည်ဆို
ကြွေးကြော်လို့နေ
အောင်ပွဲမြေ ဆွေမျိုးညွန်း
ထွန်းတောက်မဲ့ နိမိတ်ထူး
ဘကျူ ကျူး ကျူ
တကျူကျူးကျူ ။ ။

ဟို ဘက်က ပိုသာသာသနေး
ဒီဘက်က ပိုသာသာသလား
အားယာတ ယား
မခွဲခြားပဲ
အမြဲသာပ
ရှုအာရ ခေတ်သစ်
ကျူမျှ အဖက်ဖက်
လက်တွဲဆွေးနွေးညှိပြီး
သီးနှံတွေ တိုးပေကြောင်း
ယူတောင်းသံ ချေးဆိုးကြယ်
တကျူကျူးကျူ လေ
ပကျူကျူးကျူ လို့နေ ။ ။

တကျူကျူး ကျူသံ
သံညို ရှော့လို့
ရှုပါန်ဘိုး နို့ကာသွဲ့ကာ
လည်ဆန်မှု ရှုရှု
ငြိမ်းကကြွေလို့သာ
ငြိမ့်ကာငြိမ့်ကာ နှင့်
တင့်လှပေသား ။ ။

ညီးမိုးနဲ့ ညိုးမနောကြား
သုံးစုံ လည်ဆန်ပွေးမွှားကေ
လှုပ်ယှက်နေသည်ပို့
ဟကယ်ဆို မြင်ရရှုး
ကြည်ရှုစုချ ဘဝမြဲး
မိတ်ရှင် ကြည်နူး
သံညို ချေးကာပ
တကျူကျူးကျူတဲ့လေ
ဘကျူကျူး ကျူလို့နေ
ချစ်ကြည် ကြ ပါစေသတည်း
အောင် ကြ ပါစေသတည်း
သာယာကြ ပါစေသတည်း ။ ။

ပီလီရဲ့ စီးကရက် ဘူးခွံပေါ်မှာ

ဟိုမိုး

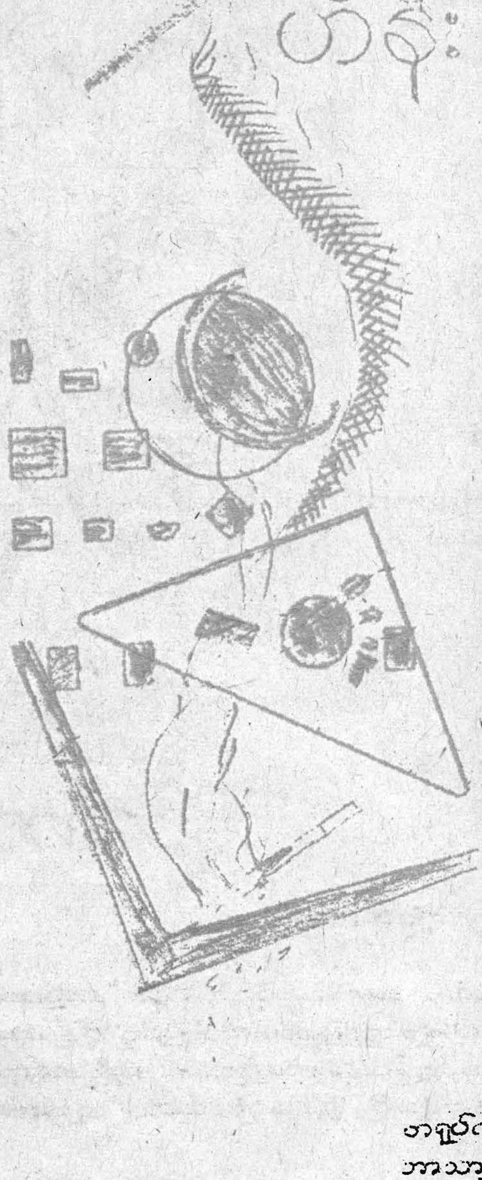

ညီလေးရဲ့
စီးကရက် ဘူးခွံပေါ်မှာ
လွတ်လပ်ရေးနတ်ရဲ့
ပုံတပုံကို ရေးဆွဲထားတယ် ။

သူပဲ
မီးညွန်ကို ကိုင်ဆွဲမြှောက်ထားသော်လဲ
ပါးလေးယဉ့်တကယ်ကာ
အားငယ်ပမ်းလာရှာပါတဲ့ ။

လူနှိပ်စက်သူများရဲ့
အမှတ် အသား အစွက်လား
ဒါမှ မဟုတ်
ဈေးကြော်ငြာဖို့ အသွင်ကြံတာလား
လွတ်လပ်ရေး နတ်သမီး
မြေကျွန်လပ်လေး တနေရာ
ပေးထားတာပါ ။

မြေ
ဘာမြေမြှားတာဖို့နဲ့
စီးကရက်ကိုဝယ်ဖို့ရှိုင်ရဲ့
ချိုက် ချွင်ချိုက်
ပျာချွင် ပျာ
မီးညှိပဲ မီးတောက်ပါတဲ့
မီးခိုး အငွေ့ကို
ပျို့ရှောက်ဖ်မျှောက်
ပျောက်ကွန်းသွားပါတဲ့ -----

စီးကရက် ဘူးခွံလေးလဲ
လမ်းဘေး ရွှံ့ပွံထားရာမှာ
ငါးကောမြေယောက်နဲ့ ကန်
သူတာ ပါဝေထွေးနဲ့ ငွေး
ဖြစ်ရယ်မှန်လို့ ဆိုချို
ပုံတားလှိုးသာ မှတ်မှတ်
လွတ်လပ်ရေး နတ်သမီး
စီးကရက် ဘူးခွံ တဆုံးသသာ ။

တရုပ်ကမ္ဘာ့သရေကြီး ခွိုင်ချွင်းရဲ့ ကမ္ဘာကို တရုပ် ဘာသာမှ ပြန်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ။

မင်းဘာကြောင့် ဒီလောကမှာကြွေရတာလဲ
ဘာကြောင့် နုနုပါးပါးမွှေးကြိုင်ရတာလဲ
တဲ့ သူတို့က --- ။

လေနဲ့ အာဝဇ္ဇ
ပန်းပင်များ ဘဝမှာ ယိမ်းနွဲ့တာကို
ညှို့ပြောင်းမှုပဲ့ - သူတို့က -- ။

ယင့်မြေအောက်ရှိ
မြေမြင့် ကျိုင့်ခွံ့ နမ်းရှိုး
ဆုံးဖယ်ဘေးမြွေသိနေတာ
နားယောင်ကြည့်စမ်းပါ -- ။

ဒီပေါင်မှာ ပန်းပင်တွေဟာ
ဒီလောကဘဲ ညွတ်နိုင်ကြတယ် ။

မုန်တိုင်း လာပြီ ဆိုမှမြင့်
တပြောင်းပြောင်း ဖြည်ပြီယ
နားထောင်ကြည့်စမ်းပါ
တချွင်းချွင်းတချောင်းချောင်း ညှိုးနွမ်းကြရော ။

မင်းတို့ဝေဘောင်မှာ ဒီလောကဘဲ ညွတ်နိုင်ကြတယ်
ငါတော့ ရှောက်ဆောင်ဘဲမြစ်တော့မယ် ။

နှစ်ကာလနဲ့ အာဝဇ္ဇ
ပျော့မွေ့ သွားပေမဲ့
မယိမ်းယိုင် ဘူးလေ -- ။

မင်းဘာကြောင့် ဒီလောကမှာကြွေရတာလဲ
ဘာကြောင့်နုနုပါးပါး မညွတ်ရတာလဲ
တဲ့ --- သူတို့က ။ ။

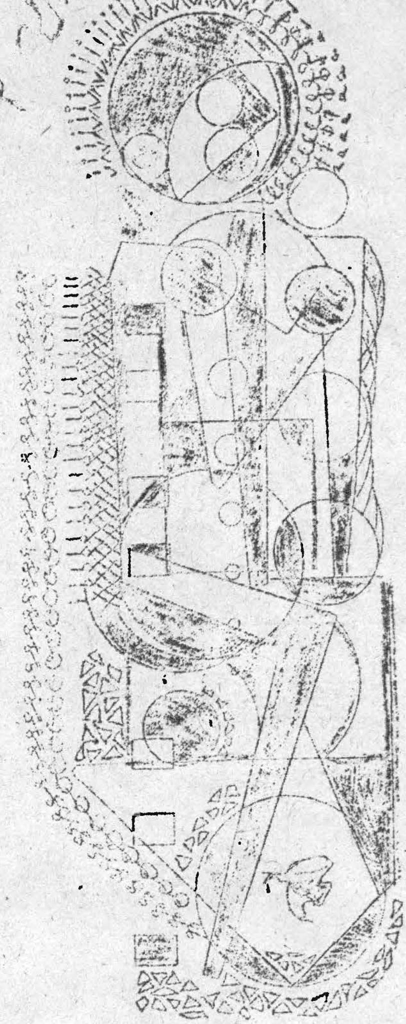

ရှိုင်းဘောင်

ရေးသူ - မိုးလာ အကြီးလား

[နီလွှာဆန်ကျို ဆိုတာဟာ ၁၉ ရာစု ဥရောပက အာဖရိကရဲ့ ၈၀ ပိုင်း 'အသွေးသယ်' ဖြစ်ပါတယ်။ ယူကျေ ပြည်သူ့တပ်မတော်သစ်နဲ့ ဖယ်ပိုင်း ကျွန်မြေနယ်ပါတော်ဝင်ဖြစ်မှုတို့နဲ့ တရားရှာခဲ့သူ ဖြစ်ပါ တယ်။ ယောင်ကလှုပ်ကြီးကတော့ သူ့ဖတ်ကာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အချင်း အရေးများ ဆောင်း တောကြော လုံ့လော်လျှက်ရှိပါတယ်။ ဒီကဗျာကို မြိတ်နိုင်ငံထုတ် "လူ့သန်းကားဝိုက် ပွဲ" ချာနယ်ထဲက ဘာသာပြန်ယူပါတယ်။]

ကျောင်းမထွက်ခြင်း

ဂျဲဘော နော်မောင်

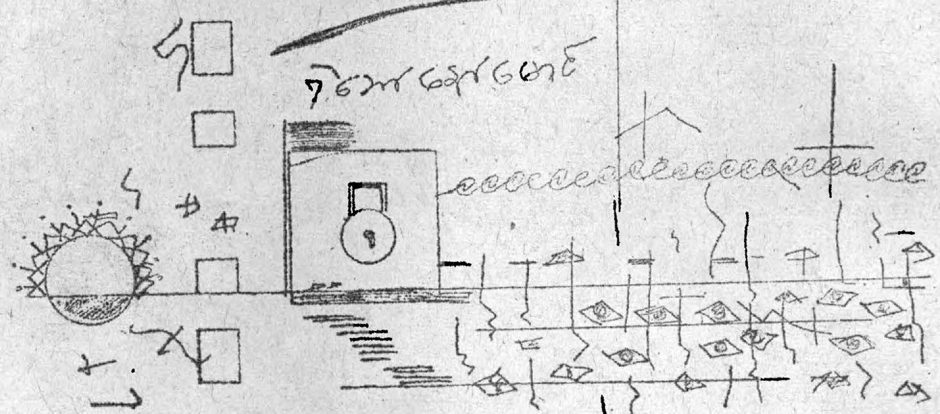

+ သတင်းစာကဆိုတယ်
အကြီးဆုံး ဆိုင်ကြီးတဆိုင်ဟာ
ဒေဝါလီ ခံသွားလို့
တံခါးပိတ်ထားလိုက်ရသတဲ့ ။

+ တချိန်က စီဆိုင်ကြီးဟာ
လည်ပတ်ရှည် သားရေဖိနပ်တွေကို
ဖြန့်ဝေလုပ်ကိုင်ကာ
ဌာနကြီးဘဲလေ
အချောင်းခန်းတွေနဲ့
ကျန်လှောင်တဲ့ ကိုဒေါင်များလဲရှိရဲ့

+ အခုလို
ဒေဝါလီခံသွားရတာမို့
သားရေလုပ်ငန်းကြီး တခုလုံးဟာ
လှည့်ပတ်မှုရပ်ဆိုင်းကာ
ကိုယ်တပိုင်းသေတဲ့ အဖြစ်မျိုး
တိုးနေရတယ် ။

+ အလုပ်ရုံသာ
တခါထဲ ပိတ်လိုက်ရယင်
အလုပ်သား ကျမဲ့လူတွေဟာ
ရာထောင် သောင်းသိန်းထိ
ရှိလာတော့မှာဘဲ ။

+ အရင်းပိုင်ရှင်တို့
သင်တို့ရဲ့
"အမီ အစဉ်တွေ
အစီအမံတွေ"
ရှေးရှေ့သွက်
တတွတ်တွတ် ပြောနေဦးပါလား ။

+ ကျောင်းမထွက်တဲ့
လည်ပတ်လည်ရှည်
ဖိနပ်တွေဟာ
တောင်လိုပုံနေပါပြီ ။

+ သင်တို့လမ်းပေါ်က
ရုံ့ဆုံ့ မျက်ဘိုင်ထဲမှာ
ဆင်းရဲခုကျ ရောက်နေကြတဲ့
လူထုကြီးများ - - -

+ ခွတ်တိုက် စီးနင်းနေရတဲ့
သူတို့ရဲ့ ဖိနပ်တွေကား
ထပ်ပြီး
စီးနင်း မရအောင်ဘဲ
စုတ်ပြဲလို့ နေပါပကောလား ။

၁၉၈၄ ၊ ပ

(ပေါ်တီယဲ ရဲ့ ကဗျာကို တရုတ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုပါတယ်။)

ပြည်ပချေးငွေ
အနှစ်၂၀ စီမံကိန်း
" ကြာလေလေးလေ "
အနောက်
အရင်းရှင်ကြီးများ
ဗမာပြည်လူထု
အယ်နှယ်....
ဦးနေဝင်း
ကြားနေတုံး
ဘဲလား...?
တဖက်သို့...

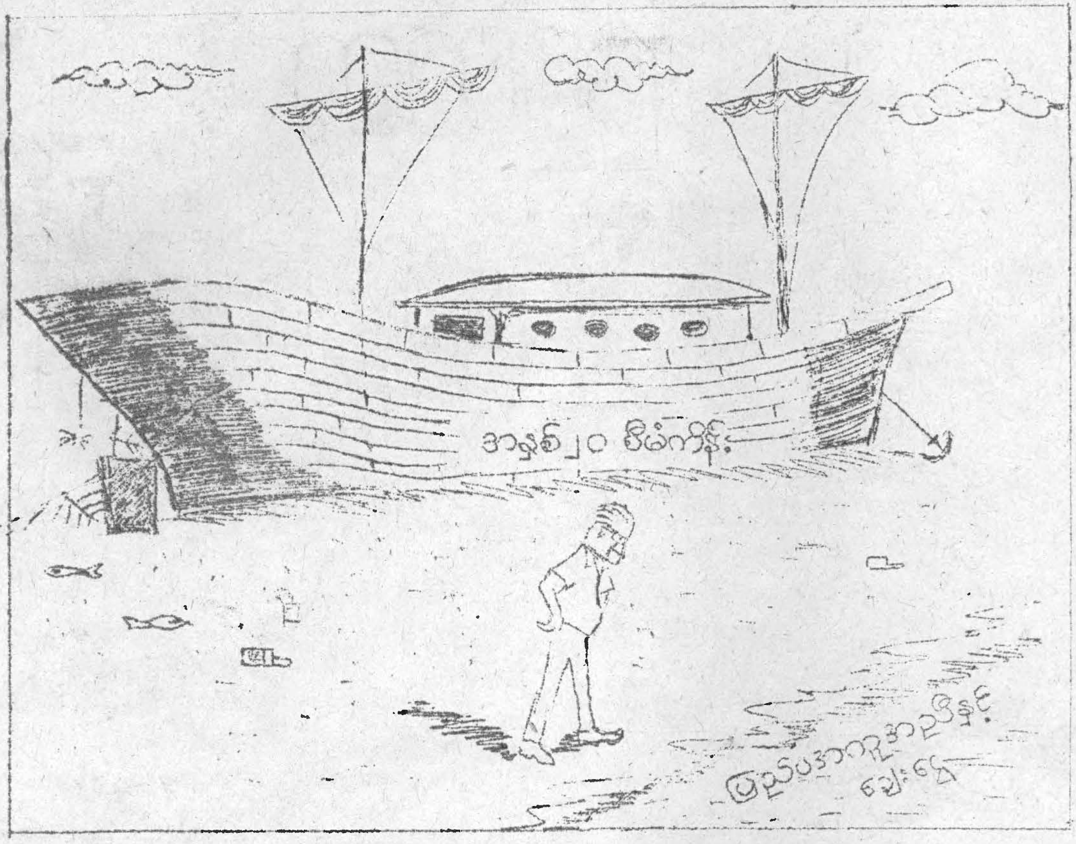
အနှစ် ၂၀ မိမ်းကိုနိုး
မြည်ပအာကာအညိုနှင့်
ဈေးရှိ

ကြားမနေလို့ ကျူပ်က
ဘယ်လိုများ
နေရမှာလဲ..?
ဈေးရှူနှင့်
အထောက်အပံ့ →

ဒီခင်ဗျားတို့ကျောင်း
အတွက် သင်ကြား
မှုအထောက်အကူ
ပြုပစ္စည်းအသစ်လေ...

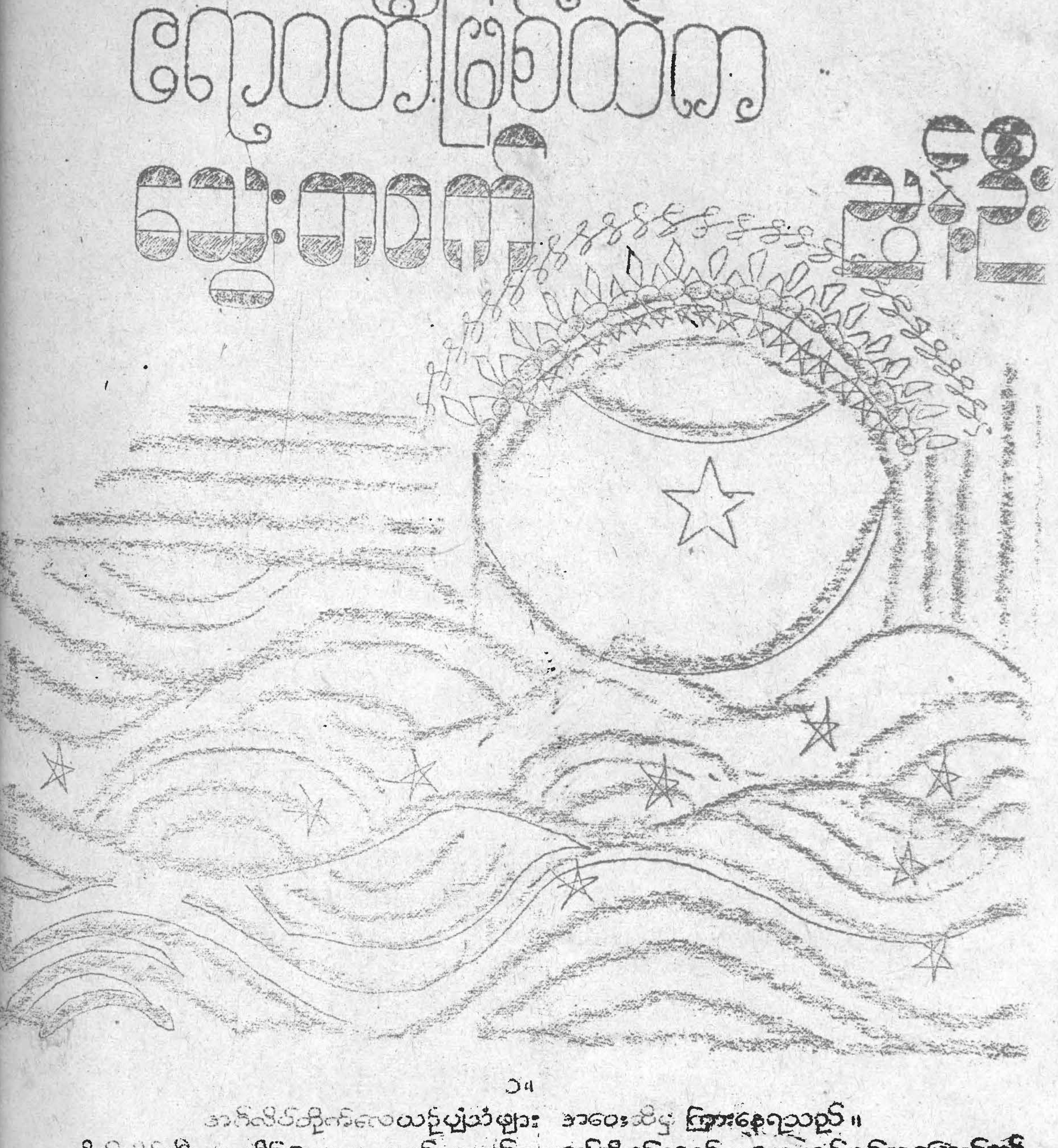

၁။

အင်္ဂလိပ်တိုက်လေယာဉ်ပျံသံများ အဝေးဆီမှ ကြားနေရသည်။

မိုလ်ယိန်းဦးက ထိုင်နေရာမှ ရုတ်တရက် ထရပ်လိုက်သည်။ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်တပ် ခွဲဖွဲ့ရာ 'မဂ္ဂဒါ'သင်္ချိုင်းနေရာမဟုတ်ဆိုသော အသိကြောင့် တောင့်တင်းနေသော အကြောမျှင်တို့ ပြေလျှော့သွားသည်။ တဖန် အင်္ဂလိပ်စစ်သုံ့ပန်း ကျွန်းမင်းကြီးစခန်းတွင် ရောက်ရှိနေသည်ဆိုသောအသိက လွှမ်းမိုးလာပြန်သဖြင့် သက်ပြင်းချမိသည်။

လေယာဉ်ပျံသံများ တဖြည်းဖြည်း ကျယ်လောင်လာခဲ့ပြီ။

လေယာဉ်ပစ် အမြောက်တပ်ခွဲစခန်းတွင် နေ့စဉ်ကဆိုလျှင် ယခုကဲ့သို့သောကာလ မျိုးတွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်စမြဲ၊ အသင့်ပြင်ထားသော အမြောက်များကို လေယာဉ်ဝင်လာ နိုင်သော ကောင်းကင်ပြင်သို့ ချိန်တည့်ထားရသည်။ ဖက်ခံစ်ကျပန်များရှိ ဂူ တပ်စခန်းများ

အကြောင်းကြားရသည်။ မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာပင် လေကြောင်းအချက်ပေးသံ သံချောင်းခေါက်သံများ ဆူညံလာမည်။ ပြေးလွှားဖော်ဟစ်သံ၊ အမိန့်ပေးသံ၊ အမြောက်သံ၊ စက်သေနတ်သံ၊ ဗုံးကျသံ စသည်တို့က တမြို့တစ်ရွာလုံးလိုလို ရှုပ်ယှက်သွားမည်။

အိန္ဒိယစစ်မျက်နှာမှ ပျံသန်းလာသော အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်များသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တပ်စခန်းများသို့ ကောင်းကင်ထက်မှ ဗုံးကြဲခြင်း၊ စက်သေနတ်များဖြင့် မွေ့ရမ်းပစ်ခတ်ခြင်းများ နေ့ညမရွေးပြုလုပ်တတ်သည်။ တခါတရံ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းတလျှောက် ပျံနိမ့်ပြီး လှေသင်္ဘောများကို ပစ်ခတ်ခြင်းများလဲ ရှိသည်။

ဗိုလ်သိန်းဦးက မတ်တတ်ရပ်၍ ကောင်းကင်ပြင်ကို မော့ကြည့်ရာမှ အာရှိရဲခေါ်အား လှည့်ကြည့်ရင်း လျှို့ဝှက်သောအပြုံးမျိုးဖြင့် ပြုံးပြလိုက်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်စခန်းများကို လေကြောင်းရန်မှ ကာကွယ်ပေးမည့် လေယာဉ်ပစ်အမြောက်များအား မိမိတို့က ဖျက်ဆီးဖျောက်ဖျက်ခဲ့ကြပြီ မဟုတ်ပါလော။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ ဖွဲ့စည်းပေးထားသော မဟာ့ကာကွယ်ရေးဟယ်ဟိုလေ ပဉ်ယပ် အမြောက်တပ်ခွဲတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရင်း တဖက်မှလည်း ဖက်ဆစ်ဝေ့ ကို နေ့နေ့ ဆိုက်ဆုတ်ရေးအတွက် ပါတီမှပေးအပ်ထားသော လျှို့ဝှက်တာဝန်များကို ဆောင်ရွက် ပြုသည်။ ဗိုလ်သိန်းဦးတို့တပ်ခွဲအား ဖက်ဆစ်များက ကွန်မြူနစ်နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသည်ဟူ သံသယဖြစ်နေမှုကို ကြိုတင်သိသွားသဖြင့် ညတွင်းချင်း အမြောက်များကို ဖျက်ဆီး ကြသည်။ ထို့နောက်တပ်ခွဲမှ ရဲဘော်များအားလုံး စစ်ကိုင်းတောင်ကိုမှ ရွာများသို့ဝင်ရောက် ပ်ပျောက်လိုက်ကြသည်။

နေသည် ပူပြင်းလှန်းလှသည်။ ဗိုလ်သိန်းဦးက သုံ့ပန်းစခန်းပြင်ပမှ ခြောက်သွေ့ညှိုးနွမ်းနယ်နေသော မြက်ခြောက်များကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ တဘက်ခန်းမှ ဂျပန်သုံ့ပန်းဦး၏ ညည်းညူဆဲဆိုသံကို ကြားရသည်။ သူ့အကွေးတို့ ဟိုဒီအနှံ့ ပြေးလွှားလျှက်။

ယခုအချိန်ဆိုလျှင် မိမိတို့သုံ့ပန်းစခန်းတွင် အချုပ်အနှောင်ခံနေရခြင်း ကို ပါတီမှ သိရှိလောက်ပြီ။ ရွာများတွင် တပ်ဖြုတ်ထားသော ရဲဘော်များ၏ အသက်အန္တရာယ် ကြုံမှုအတွက်လဲ ပူပန်မိသည်။ အကြပ်အတည်းဝဲ ရောက်ရှိနေရသဖြင့်လည်း ပါတီ-ရဲဘော်များအပေါ် ယုံကြည်အားကိုးစိတ်တို့သည် ပိုမိုခိုင်မာလာခဲ့ရပြီဟူ သူထင်မိသည်။

ဖက်ဆစ်များ၏ မီးရထားတွဲ၊ ဓိုခေါင်များကိုဖေါက်၍ ရရှိခဲ့သော လက်နက်ပစ္စည်းများကို 'ချိုခကာသချိုင်း' ဟု ဂူပျက်များတွင် သိုဝှက်ထားသည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် ထိုလက်နက်များကို အချိန်မှီ ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူနိုင်ပါမည်လော။

ပါတီမှ သူ့အား ခရိုင်စစ်ရေးတာဝန်ခံအဖြစ် တာဝန်ပေးထားသော်လဲ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် သူ၏ အခန်းကဏ္ဍအရ တာဝန်မကျေပြွန်ခဲ့ပြီလော။

သူ၏စိတ်အစဉ်တို့မှာ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်သော်လဲ ခန္ဓာကိုယ် ကမူ သုံ့ပန်းစခန်းအတွင်းဝယ် ချုပ်နှောင်ခံနေရသည်။

၂။

ခြောက်သွေ့သော မြက်ရွက်တို့သည် နေပူဒဏ်သင့်နေဆဲပင်။

"အုံးတော့ရွာမှာလဲက ပြီးပြတ်သွားမယ်လို့ ထင်ခဲ့တယ်မျာ"

အချုပ်အနှောင်ခံရသော ကာလများတွင် တရက်ဆိုသည့်အချိန်က ကြာမြင့် လှသည်ဟု ထင်ရသည်။ ပြင်ပဝန်းကျင်ကိုကြည့်ရင်း လှုပ်ရှားသံမှန်သမျှကို နားစွင့်ရင်း၊ စကားပြောရင်း ငြီးငွေ့သော အချိန်ကုန်စေရသည်။

ဗိုလ်သိန်းဦးက သူ့စကားကို ဆက်လက် ပြောဆိုလာသည်။

"အုံးတောက အထက်အဆင့်နဲ့ ဆွေးနွေးပါဆိုလို့သာ ဆားတောင်ကို ဆက်လာခဲ့

ရပေမဲ့ ကျနော်ကတော့ စိတ်ခတ်လေးလေးရယ်ဗျာ”

ပါဝီက ခရိုင်စစ်ရေးတာဝန်ခံ မိုလ်သိန်းဦးကို ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် အင်္ဂလိပ်ထံမှ လက်နက်အကူအညီ ရယူရန်စေလွှတ်သဖြင့် ခုနှစ်တောတွင်ရှိသော အင်္ဂလိပ်စခန်းသို့ လာရောက်ခဲ့ကြသည်။

မဟာမြည်တာပြည်လုံးကို သိမ်းပိုက်ရန် ထိုးစစ်ဆင်လာခဲ့သော အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်သည် ရွှေဘို၊ မုံရွာတို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီးနောက် မစ်ထြိုင်းကို ဆက်လက်သိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်၏။ ရွှေဘို-စစ်ကိုင်းလမ်းပေါ်ရှိ အားတောင်ရွာ၊ ခုနှစ်တောရွာတို့ကို အင်္ဂလိပ်တပ်များက ရှေ့တန်းစခန်းများအဖြစ် တပ်ဖြန့်ထားခဲ့သည်။

“ခတားတောင်ရောက်တော့ ပဲ စစ်မိုလ်ချုပ်ဆိုတဲ့ကောင်က ကျနော်တို့ကို မယုံကြည်ခဲ့ဘူး၊ စစ်ပြီး မဟာမြည်ဟာ ဒိုမီနီယံ ယူမလား - လုံး၀ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာတွေ မြင်းကြရင်း - နောက်ဆုံး ကျုပ်တော့ စကားဖွက်သုံး တာတောင် လက်မခံတော့ဘူး မဟုတ်လား”

အနီးရှိ ရဲဘော်က မိုလ်သိန်းဦး၏ စကားများကို ဖြည့်စွက်ပြောဆိုလိုက်သည်။

မိုလ်သိန်းဦးက မူးထဲတွင် နောက်ဆုံးကျန်သည့် စီးကရက်တစ်လိပ်ကို မီးညှိရင်းထိုသူ ပြောသောစကားများကို လေးနက်စွာ နားထောင်နေသည်။

“သူတို့ပေးမဲ့ ဒိုမီနီယံဆိုတာကတော့ ကျနော်တို့လက်မခံနိုင်ဘူး မဟုတ်လား လုံး၀လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်မယ်ဆိုတော့ သူတို့လက်နက်မပေးချင်တာလဲ နေနိုင်ပါဘူး”

မိုလ်သိန်းဦးက စီးကရက်ကို ရှိုက်ဖွာလိုက်သည်။

စဉ်းစားရတိုင်း အင်္ဂလိပ်ထုတ်ပေးထားသော စီးကရက်များမှာ ဖွာရှိုက်ရသဖြင့် မြခ မီးခိုး များအဖြစ် လွှင့်ခဲ့ရပြီ၊ စက္ကူ မူးခွံတွေကတော့ မြေပေါ်တွင် ပြန့်ကြဲနေလျက်။

လက်နက်အကူအညီရယူရေး ဆွေးနွေးရာတွင် အဆင်မပြေဖြစ်ခဲ့ပြီး အင်္ဂလိပ်က သူတို့အား ပြန်မလွှတ်ဘဲ ခုနှစ်တောနှင့် အားတောင်ကြားရှိ ကျွဲမင်းကြီး သုံ့ပန်းစခန်း တွင် ချုပ်နှောင်ထားလိုက်ကြသည်။

လက်နက်မရရှိခဲ့ဘဲလဲ မိမိတို့ သို့ဝှက်ထားခဲ့သော သချိုင်းရှုပျက်များထဲတွင် လက်နက်ခဲယမ်းများ ရှိနေသည်။ ရှိတဲ့လက်နက် - ရသလက်နက်ဖြင့် ဖက်ဆစ်များကို တိုက်နိုက် ရမည်။ ထို့ အခြေအနေများကို ရွာတွင်တပ်ဖျောက်နေကြသော မိမိရဲဘော်များ သိရှိနိုင်အောင် မည်သို့ကြောင်းမှန်လိုက်မည်နည်း။

မိုလ်သိန်းဦးက တွေးတောရင်း မြေပြင်ပေါ်မှ စီးကရက်မူးခွံကို ကောက်ယူ လိုက် သည်။

သူတို့သည် ကျွဲမင်းကြီးစခန်းမှ အပြင်ပသို့ တနေ့တခေါက် ထွက်ခွင့်ရသည်။ စခန်းအနီးပြင်ပသို့ထွက်၍ ချေးအိုးသွန်ရခြင်းနှင့် အခြားအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို အသုံးချ၍ စီးကရက်မူးခွံတွင် စာရေးကာ မြို့များ၊ ကန်းတောများထဲတွင် ပစ်ချ ထားမည်။ ရဲဘော်များရှိသော ရွာ အမည်ကို ရေးသားထားပြီး တွေ့ရှိသူက ပို့ပေးရန်ရေးမည်။ အခွင့်ကြုံတိုင်း နေ့ရက်အနှံ့ ပစ်ထားခဲ့မည်။

မိုလ်သိန်းဦးက စီးကရက်မူးခွံတွင် ရေးသားမည့် စာတန်းတို့အား စိတ်ထဲမှ တစ်ချေရွတ်လိုက်သည်။

“အင်္ဂလိပ်နဲ့ အလုပ်မဖြစ်တော့ - ရှိတဲ့လက်နက်နဲ့ ဖက်ဆစ်တွေကိုတိုက်ကြ”

၃။

ဖတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်တပ်များက မိုလ်သိန်းဦးတို့ကို ကျွဲမင်းကြီး

ယမန်းမှ ဘုန်းတော်ကြီးသို့ ခေါ်ဆောင်လာသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးအရှေ့ကျောင်းတွင် စောင့်နေနှင့်သော မမိ တို့ ရဲဘော်များကို အံ့အားသင့်စွာ တွေ့ဆုံရသည်။

“မနေ့က ဗိုလ်မှူးမသွားခင်အချိန်မှာ မအူပြည်အထက်ပိုင်းတစ်ခုလုံး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တွေကို တိုက်ကြပြီ”

“ဂျပန်အမြောက်တပ်စခန်းတွေကို ဝင်စီးပြီး အမြောက်တွေကို ဖျက်ပစ်ခဲ့တယ်။ ဂျပန်အမြောက်စခန်းတခုကို တိုက်ရာမှာ ရဲဘော်ဟိုးကျဆုံးတယ်။ ရဲဘော်မြင့်အေး ဒဏ်ရာရတဲ့အထဲပါတယ်”

“အခုမနေ့က ညဟိုက်ပွဲမှာ ဒဏ်ရာရတဲ့ ရဲဘော်တွေကို လာပို့တာ၊ ကျုနော်တို့က ကျုပ်တို့ဖက်ဆစ်တွေ တိုက်နေပြီ၊ ခင်များတို့ ဘမ်းထားတဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ စစ်ရေးတာဝန်တွေကို လွှတ်ပေးပါလို့ ပြောတယ်လေ”

ရဲဘော်များက သူတို့ပြောချင်သော စကားလုံးများကို ချွေးရေလွှတ်တလွှတ် လွှတ်ပြောသလို ဗိုလ်သိန်းဦးမေးသည်ကိုလဲ ဖြေကြသည်။

၄။

ကာစင့်ကရဲ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးသော ရန်သူသည် သပြေပင်ရွာရှေ့ သရက်၊ ပိန္နဲ မရှမ်းပင်ခြံများထဲမှ ခံတိုက်ပြင်ထားသည်။ လွန်ခဲ့သော ရက်အနည်းငယ်မှစ၍ ဗိုလ်သိန်းဦး ဦးစီးသောတပ်များသည် ဒေါင်းနွယ်ရွာ၊ သမြဲရွာ၊ တကြီးရွာ၊ ရုံပုကျွန်းကျောင်းစသည်များရှိ ဖက်ဆစ်တပ်များကို မနားတမ်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

ဖက်ဆစ်တို့သည် စစ်ကိုင်းဝန်ယာဘားမှ တဖက်သို့ တအိအိဆုတ်ခွာနေသော သူတို့တပ်များ ဆုတ်ခွာချိန်ရစေရန် အသေအလဲ ခုခံကြသည်။ မုံရွာ-ရွှေဘိုဘက်မှ ခလယောဆို ဆင်းလာခဲ့သော အင်္ဂလိပ်တပ်များသည် ဖက်ဆစ်တို့အား ဖိုင်းညှပ်ဖိတိုက်နေကြသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ရဲဘော်များနှင့် မျိုးချစ်ပြောက်ကျားတို့သည်လည်း ဖက်ဆစ်များကို တွေ့ရာသချိုင်းမြေဆိုသလို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ကိုင်းမြို့ထဲနှင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှ ပြောက်ကျားများကလည်းရန်သူ့နှလုံးအိမ်ထဲဝင်ရွေ့ကာ ဆုတ်နေသောရန်သူများကို အတုံးအရုံးကျဆုံးစေခဲ့ကြသည်။

ဗိုလ်သိန်းဦးက တပ်ခွဲတခုနှင့် အတူ သပြေပင်ရွာသို့ ဖြိုတက်တိုက်ခိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ ကျွန်းပြင်ကိုဖြတ်ပြီး တပ်ဖြန့်တက်ကြမယ်။ ရန်သူသည် မြေပြင်ပစ်အမြောက်များ၊ စက်ကြီးများ၊ မိန်ပြောင်းများဖြင့် ပြင်းထန်စွာခုခံသည်။ ကျွန်းပြင်ကိုဖြတ်၍ ကျားဆိုး တက်လာသော ဗိုလ်သိန်းဦးတပ်ခွဲသည် ရုတ်တရက် တုံ့ဆိုင်း သွားသည်။ ဗိုလ်သိန်းဦးက ဆက်လက်ချီတိုးရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ သူကိုယ်တိုင်လဲ ရှေ့တက်လိုက်သည်။ ကျွန်းပြင်၏ အလယ်ခေနရာ အရောက်တွင် သပြေပင်ရွာတွင်းမှ စက်ခြေသေနတ်ကြီးသံ၊ သေနတ်သံများ ခလပ်ထွက်ပေါ်လာသည်။

မြေစိုင်ခဲများ ဖွာကြဲ ထွက်၊ သူ့ရင်ဘတ်တခုလုံး ပူလောင်သွားခဲ့ပြီ။ ရင်ဘတ်မှ ယိုစီးကျလာသော သွေးစက်တို့သည် မြေကြီးပေါ်၊ ပဲရှက်ပင်များပေါ်သို့ ဖိတ်စင် ရွှန်းထင်းသွားသည်။ သူ့ကလဲကျသွားသော ခန္ဓာကိုယ်ကို မြေပေါ်မှ ရုန်းထရန် ကြိုးစားသည်။ မရ၊ အားမာန်တွေ ဆုတ်ယုတ်သွားပလား။ ဒါမှမဟုတ် ရဲဘော်တွေရဲ့ သေနတ်ပေါင်းလှုပ်များဆီသို့ ကူးသွားခဲ့ပြီလော။

သေနတ်သံ၊ အမြောက်သံများ အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်နေဆဲ ၊ ဗော်းမာစ်သံ မြေးမြွှားသံ၊ ညည်းညူသံ - သွေးညှီနံ့ ၊

ဆောင်းထားသော ဖော့ဦးထုပ်ကို ချွတ်၍ တိုက်ပွဲဝင်ရဲဘော်များရှိရာသို့ အသာအယာ ဝှေ့ယမ်းပြလိုက်သည်။ အညိုးတကြီး ဖြတ်ဝင်လာသော ကျည်ဆံတို့သည် မြေကျွန်ခဲ ပဲများကို လာရောက်ထိမှန်သည်။ မြေမှုန့်များ လွင့်စင်သွားသည်။

ဖက်လစ္ဆေသည် အညှာအာကာသကောင်းမိုးမှာ မှုန်မှိုင်းလာသည်။ ဇာပြာနုရောင်ကောင်း ကင်ပြင်ထက်ဝယ် တိမ်မျှင်စများ ပြတ်လွင့်ဖြိုးလွှားလျှက် ။

ဖုန်မှုန့်ကြောင့် မျက်လုံးကို မှိတ်ထားလိုက်ရသည်။ အာရုံတွင် ထိုးယှက်ထင်ဟပ် လာသော သံချေးပိုးလွှာ ခေါင်မိုးဘုံစများ ။

ပထ္ထရာဇမျိုး 'မြန်' လွှင့်စေမိုင်ခဲ့ရသော ယခင်ကာလ ၊ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ် စဉ် ဗဟောင်ဘသံကျောင်းတော်ခဲ့စဉ် ၊ ကျောင်းသားသပိတ် - ၁၃၀၀ပြည့်အရေးတော်ပုံ ၊ ကျေးရွာကျောင်း သရဏဂုံ ၊ ဘီ-အိုင်-အေ တပ် ။

ညှမ်းခိုက်ပြီ ဖုံးကြို ဆက်သနတ်ပက်သော လေယဉ်ပျံများ မှည့်ဆင်းလာသည်။ စက် သနတ်နှင့် ပစ်ခတ်ဆွတ်နေသည့် လက်ခတ်ကပြီး ခံစစ်ကြောင်းပေါ်သို့ ဗုံးများကြဲချလိုက် သည်။ ချောင်းရောင်ကောင်းကင်ဝယ် အလိုပ်မှုကြီးများ မှုန်းဝွယ်သွားသည်။

ကျွားဝင်းစခန်းသာမှာလား ၊ စေတုတ်ပွန်း သူသိသည်။ ဒါစစ်မြေပြင် ။

ပေါ်ာစုပ်ယိမ်းမှ ဖုံးကြွဲသံများ ဆူညံလာသည်။ မဟာမိတ်လေယာဉ်တွေက ဗုံး ဆက်တိုက်ကြဲနေပြီ ။

မြှင်ပ်ဘွဲ့နေသောလျှာက ရေကိုတောင့်တလာသည်။ ပဲ့ကွက်ဆိပ်များကို ဆွဲ ယူငှားလိုက်သည်။ မြေကြီး ၊ သွေးရောပြွန်းနေသော ပဲ့ကွက်ဆိပ်အရည်က ရေတော်မှုကိုဘဒ် မြေသလိုပင် ။

ညိုအချိန်တွင် နေပူကျွန်းကျောင်းပင်းခဲ့တွင်းမှ ညောင်ပင်ကြီးအောက်တွင် ယဲ့ဘိုင် များက အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ကျင်းပနေကြသည်။ 'ဗိုလ်သိန်းဦး' ကို ကာယံရုပ်ယံ'အား လုံး က တညီတည့်ကြည်း ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ မဟိဘိုင် ၄ ဦးသည် သမ်းစင်ပိုရာလော ကျိုးသို့ သမ်း ကြောင်းငိုယ်ယူပြီး ဗိုလ်သိန်းဦးထဲ ကျနေရာသို့ ပြေးလိုက် ပယ်လိုက်နှင့် ဦးတက်ခဲ့ကြသည်။ ဖက်သစ်များကသဲ သမြေမှင်ခံစစ်ကြောင်းမှ လက်နက်ကြီးစုံနှင့် ပစ်ခတ်နေသည်။ ဒါးမင်္ဂလာမြို့ ပဲ့ကျနေသော တပ်မိုင်ဆိုသယ်ကို လာနေကြောင်း သူတို့သိကြသည်။ ဒါကြောင့် မိုးမြို့ သဲကြီး မဲကြီး ပစ်ခတ်နေကြသည် ။

ရဲဘော်လေးဦး နှာခေါင်းမှပေါင်းအကြမ်း ရောက်လာသည်။ သမ်းစင်ပေါ်တွင် သူ့ကိုး ပက်လက်ချင်လိုက်သည်။ ဟာဖက် ၂ ယောက်ဆီ မီးကျောက်ခွေး သယ်ယူကြသည်။

ဗိုလ်သိန်းဦး၏ ရင်ဘတ်မှ ပဝင်ကျက်ခဲ့သောကျည်သည် ကျောဘက်သို့ဖောက် ထွက်သွားသည်။ သမ်းစင်အဝတ်စသည် အိပ်ဘွဲ့နေသည်။ သူ့မျက်လုံးတိုင်း မြေကျစ်သေခြီးများက ကျောပြင် ဒဏ်ရာကို ပွတ်ဘိုက်ဖိကြိတ်နေသလိုပင် ။ ဗိုလ်သိန်းဦးက နာကျင်ခွေနဲ့သဖြင့် တချက် ညည်းလိုက်သည် ။ အိပ်ဖိုင်းသယ်လို့တော့ မဖြစ် ၊ မတ်တတ်ရပ်ကာ သမ်းစင် ကိုလက်မြင့်အသီး သယ်မှ ဖြစ်မည်။

တစ် ၊ နှစ် ၊ သုံး - မတ်တတ်ခေါ်ချို သမ်းစင်ကိုပေကာ ရှေ့သို့ပြေးသက်လိုက် ကြသည်။ ချက်ချင်းပင် သေနတ်သံများ ဆူညံစွာထွက်ပေါ်လာသည်။ ရဲဘော်တဦး မြေပေါ်သို့ မှောက်လျက် ကျသွားသည်။ ကျော်ဖက်မှ ဝင်လာသောကျည်ဆံသည် ရင်ဘတ် ထိဖောက်ထွက် သွားသည်။ မလှုပ်တော့ ။

နောက်တယောက် သက်မှောင်းကို ထမ်းရွက်သည် ။ ကျန် ရဲဘော် ၂ ဦးဖြင့် ဗိုလ်သိန်းဦး သယ်ယူရေး မတော်ခဲ့ပြီ ။

ထို့ကြောင့် တယောက်ကို မြှုပ်နှံပြီး သမ်းစင်သယ်ကို လူသယ်ပေါ်ပိုင်း က ရဲဘော်တဦးက ဗိုလ်သိန်းဦးနှင့်အတူ ကျန်ရစ်ခဲ့သည် ။

ပူလောင်သော နွေလယ်ခေ ၊ ပြင်းထန်သောဒဏ်ရာ ၊ ညိုမဲညိမ့်လွှင့်နေသောသွေး များ ၊

ထိုနေ့ကမှ ရုံးပူပြင်းပြင်း ပေါ်ဆင်လာသောသော ဗိုလ်သိန်းဦး၏ စစ်ပညာရှင်ပီပြင်း

အဲသည်မှာ မမြ၁-၄ သွားစ-ချေးစသည်ဖြင့် ရှုံနှစ်မဲ့ဥာဏ်မဲ့ပြီ။ အနက်ရောင် သားရေမြှီးစီး ဖိနပ်အချည် ဖာ ခြေသောက်တွင် ရှုပ်ပျက် သွား၊ ထမ်းစင် အသတ်စတွင် သွေးတို့ အကွက်လိုက် ရွှန်းဝင်ရှုက်ထေး ခင် သဲယိုယူမှံ့ရာ မြေပြင်တင်ပျောက် သွေးစက်တို့ မိရှိတိတ်နေသည်။

မှုးလေသော စေနောက သူ့ခန္ဓာကိုယ်တပျောက် ဖိတ်ပြင်ဖိမ်းတော့သည်။ နှလုံးမှုန့်သံ သည် တားသံ အာ ပြေးသယား ပန်းဝင်ကာစကျိဘို့ မြန်ဆန်နေသည်။ တိုးဝင်လာသော သူ့ကိုတ၀ ပုံ ရိုပ်များမှ အမှတ်သင်္ကေတများ မပျောက်မှုယ်ပျင်သေး။

မဝေးတော့သော ‘ဥယာဉ်ကျွန်းရွာ’၊ သည်ရွာတွင် မျှော်နေမှာမည့် ပျစ်မှုန်း၊ တိုက် ပွဲသံများကြောင့် မိုးကိုမှပူပန်နေမည့် ချစ်ရေမျက်နှာ၊ တောစပယ်ပွင့်စ လရောင်ရွှန်းမြည့ကာလ များ -

“ရေခဲတလိုက်ပဲသမျှာ” မြောက်သွေ့အက်ကွဲသော နှုတ်ခမ်းဖျာမှ ထွက်ပေါ် လာ သော သူ့စကားသံသည် တိုးညှင်းနေသည်။ သို့သော် ဖိပိဿ ၊

သေနတ်သံ၊ မုံးကျဲသံ၊ လေယဉ်သံ၊ ခေါင်တင်ညည်းညူသံ၊ သွေးနံ့၊ မြေသင်းနံ့ အားလုံး ရောထွေးသွားသည်။ တဖန် ကြွပြတ်ကြပြန့်နေသည်။

သူ့ကို ၂၄ နှစ်တာခရီးမှ ၁၁၀ ကို တသတ်မြင်း ညီးဖျော့မြင့်ပတ်လာသော စာ ချိုက်နှာဝေါင်းစည်းတို့အား မြေးလေးရွာ တရှက်မြင်းလွှတ်လျှောနေသလို ။

နာရေးတော့ပုံ ၊ တော်လှန်ရေး၊ ဘုံပါဒ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး သူ ပါတီဝင်ဖြစ်ခဲ့သော ၁၉၄၂ ခုနှစ် - - - -။

ပူလောက်သို့ ဖက်ဆစ်စတွ စစ်ကြိုင်းတပ်သားမှ ၄ သမြေးရှင်ပြုန် ပြေညာလောက် ညီ ။ စစ်ကြိုင်းတပ်သား သံဘောင်ကြီး၏ ထက်ပိုင်းပြတ်ကျက်သား ရော၀ တီမြစ်ရေထဲသို့ ထိုး ချိတ်ဝင်နေသည့် အင်္ဂလိပ်စစ်သင်္ဘောနက်ကို မြင်လာသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များမင်းလောင်ဘာမက ညီ စစ်ကြိုင်းတပ်သားပေါင်းယမ် ပါတီနှင့်တော်လှန်ရေးအတွက် အသက်စွန့်သွားခဲ့သော ရဲဘော် ချစ်တီးကို သူမြင်ယောင်လာသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို လှဲလှဲကြီး လက်စားချေလိုက်ရမှ သူ ကျေနပ်နေသည်။

“လက်ကိုင်တုတ်သားစမ်းပါဗျာ... အားရှိလို့ပါ” အနီးရှိ ရဲဘော်အား မိုလ်သိန်းဦး က ပြောလိုက်သည်။ လက်ကို ဆွတ်ကျစ်တား လေးလိုက်သည်။

မြစ်လွှာထက်မှ ပုံရိပ်တို့သေးငယ် ကွဲပြတ်သွားခဲ့ပြီ။ အာရုံထက်သို့ အငှော်ငါ အနီရောင် သွေးဖျစ်များ လှုပ်ယက်အားပြိုင်လာသည်။ လက်တို့ အေးစက်စပြုနေပြီ၊ မြူငြေ သော လက်ချောင်းတို့ တွဲဆိုင်းနေသည်။

ရော၀တီမြစ်ရေပြင်လျှာသို့ သွေးစက်များကျနေသည်။ သိုင်းဝယ်ကျွန်းငှ အာ ဂု မြစ်ရေပြင်သည်။ မှုင်းချင်းနီရှုက် ၊ ရဲဘော်ချစ်တီး၏ သွေးစက်၊ တော်လှန်ရေးအတွက်း ကျ ဆုံးခဲ့ကြသော ရဲဘော်အပေါင်း၏ သွေးစက်များ ၊

မိုလ်သိန်းဦးက သူ့၏သွေးတစက်သည်လည်း ထိုသွေးစက်များနှင့် အတူ နိမ့်ဝင်စီးမျောသွားသည်ဟု ခံစားလိုက်ရသည်။

ငြိမ်းပိုင်

ကြည်နိုင်း
နယ်ချဲ့လက်ပါးစေသော ပစ္စည်းတချို့အကြောင်း

ငယောက်ပစ္စည်းများဟု ကြားလိုက်သည်နှင့် မယုံကြည်နိုင်သူများအဖို့ ဆုတောင်း ပြည့်စေမည့်သကဲ့သို့ နားကျည်းဖွယ်သဖြင့် တကြားလေသည်။

မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်မှု ဆုံးရှုံးရခြင်း။

တိုင်းပြည်နှင့် တကွ မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတများ လုယူခံရခြင်း။

အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှုကြီးမှို ယနေ့တိုင် မည်သူမျှ မမေ့နိုင်ကြ ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ငယောက်ပစ္စည်းများသည် မလိမ့်တပါတ်လုပ်ခံရမှုနှင့် ယနေ့ထိတိုင် ပျောက်ဆုံးနေသော ယဉ်ကျေးမှုရတနာများကိုလည်း ကိုယ်စားပြုနေသည်။

တမြည်ပါလုံး ကိုလိုနီခေတ်ကျရောက်ရမှုတွင် ဤပစ္စည်းများကဲ့သို့သော အချင်း အရာပေါင်းမြောက်များစွာ ရှိနေခဲ့ပါသည်။

'ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ရာဇဝင်ကြီး' (ဦးတင်)၊ တတိယအပိုင်းတွင် သီပေါမင်းအ ဖမ်းခံရသည့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ရရက်နေ့၌ အားနယ်စလေ့ဖွင့်သည်၊ မြန်မာမင်းထံ မှ အောက်ပါပစ္စည်းတို့၏ အသုံးအဆောင် ရတနာများကို လက်ခံရရှိသည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ထား သည်။

၁။ ငယောက်ပစ္စည်းများ၊ ရတ်ကိုးကျပ်ခွဲ ကိုးဆယ်ချော်။

၂။ ရွှေပြားတင်ကရေး ပစ္စည်းများ၊ ရတ်ကိုးကျပ် နှစ်ဆယ်နှစ်။

၃။ ရွှေပြားတင်ကြီး ပစ္စည်းများ၊ ရတ်ကိုးကျပ်လေးဆယ်ချော်။

၄။ ဆင်စွယ်ပစ္စည်းများ၊ ဆယ်ရတ်။

၅။ စိန်ကျောက်၊ ခြောက်ရတ်။

၆။ နဂါးမိုလ်ကျောက်၊ ရတ်ကိုးကျပ်မသိ။

နှင့် အသိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ရတနာကျောက်မျက်အများ ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဤလေလံပွဲ၌ပင် ရောင်းထွက်ခဲ့သော ဘုရားပစ္စည်းများတွင်
-ရတနာစီသော ကြေးထည် အာသာအဂါဇာ ဆင် ၂ ကောင်
-ဘိုင်ဂစ်နာရီကြီး ၁ လုံး
-ရွှေ-ငွေသီသော မြင်းပွားနား ရှုပ် ၁ ရှုပ်
-ရတနာစီသော ရွှေကွက် ၃ လုံး
-ရွှေအရေပြားတော် ၁ လက် စသည်တို့ ပါဝင်သည်ဟု ဗမာပြည် မြည်ပဆိုင်ရာ မှု များ၊ ၁၈၈၉ ခု၊ မတ်လ ၄ ရက်၊ အမှတ် ၁-၅ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဤနန်းတွင်းလေလံပွဲတွင် စုစုပေါင်းရူပီးငွေ ၂၀,၀၆၄ ရရှိသည်။

မြို့၊ ဖဲ၊ ကော်ဇော်ပါဝင်သည့် အထည်မျိုးစုံပါဝင်သည့် သေတ္တာကြီးများနှင့် ရွှေငွေ မပါဝင်သော သတ္တုထည်အမျိုးမျိုးကို ယခုဒါကျယ်တန်(မန္တလေး)အား ထုခွဲရောင်းသည်။ယင်း အတွက် ရူပီးငွေ ၈၇,၄၅၀ ၊ ၁၃ ပဲ ရရှိသည်။

ရွှေထည်၊ ငွေထည်များကိုတော့ ကာလကတ္တားသို့ ပါမယ်လိုတန်ကုမ္ပဏီသို့ ပို့၍ ကာလကတ္တားရွှေစက်ရုံသို့ပို့၍၊ ကာလကတ္တားမှ အင်ဂျင်နီယာချုပ်ထံသို့ ပို့ပေးခဲ့ သည်။ ဟာမီလ်ယာလီတန်ကုမ္ပဏီထံမှ ရူပီးငွေ ၆၇,၉၆၃ နှင့် ၁၂ ပဲရရှိသည်။ သို့သော် ဤ ကုမ္ပဏီက ရောင်းချပေးသော ပစ္စည်းများအနက် ငွေဖလားများ အတွက်ရသော တန်ဖိုးများမှာနည်း လှသည်။ ငွေအလေးချိန်တန်ဖိုးထက် ၂၀% မျှသာပိုရခဲ့သည်။ လက်ခတန်ဖိုး အနေဖြင့် ၁ မရသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ လက်ခသည် ငွေတန်ဖိုးနှင့် တန်းတူ သို့မဟုတ် ထက် ပိုရှိသည်ဟု ဦးကျော်သူ အယ်ဒီတာပြည်သိုင်ဗျပင်းကြီးက အသွင်းနက်မှာ ရေးခဲ့ သည်။

ထို့ပြင် ကျိုးပဲ့နေသော၊ သို့မဟုတ် တန်ဖိုးမရှိသော ရွှေထည်၊ ငွေထည် အမျိုးမျိုးကိုလည်း သာမန်ရွှေချေး၊ ငွေချေးဖြင့်ပင် ကာလကတ္တားရွှေစက်ရုံသို့ ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ရောင်းချသည့် သေတ္တာကြီး ပေါင်း ၆ လုံးမှပြီး ရူပီးငွေ ၂၁၁,၇၅၆ ၊ ၄ ပဲ ရရှိခဲ့သည်။

သို့သော် ဤကော်မတီအနေဖြင့် တန်ချိန် ၁၀ တန်ခဲ့ရှိမည်ဟု ယူဆရသော ကျောက်စိမ်းတုံးအချို့များကိုမူ မည်သို့ဖြေရှင်းရမှန်း မသိဖြစ်နေခဲ့သည်။ မည်သူကမျှ ချေး မှန်မပေးသဖြင့် ဈေးနှိမ်ယူနေကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်ဘဲ ဆော်ကောင် သို့ ပေါ်တင်ဖြင့် တင်ပို့ရောင်းချခဲ့သည်။ ကျောက်များအနက် ၄ ပုံ ၁ ပုံကို လေလံစနစ်ဖြင့် တဖြုတ် ချင်းလည်း ရောင်းချခဲ့ပြီး ကျန် ကျောက်များကို မြေးမြေးချုန်းရောင်းထွက်ခဲ့သည်။ သို့သော် လောင်ကောင်သို့ တင်ပို့လိုက်သော ဤကျောက်စိမ်းအချိုးတုံး ၁၀ တန်ခန့်မှာ ရူပီးငွေ ၃,၁၉၀ မျှ သာရရှိခဲ့လေသည်။

မန္တလေး လက်နက်တိုက်များမှ ရရှိသော ဓါး၊ လှံ၊ ယမ်းစိမ်း စသည်တို့နှင့် သံ ပြိုင်းများအပြင် ဗြိတိသျှမဟုတ်သော သံချည်ကြိုးများနှင့် စသည်တို့ ကျောင်းတွင်ထုခွဲရောင်းချခဲ့သည်။ ဤပစ္စည်း များမှာ လက်နက်ဥပဒေကြောင့် အကြီးဆုံးသဖြင့် ပြည်ပသို့ မတင်ပို့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရူပီးငွေ ၁၉,၉၀၆ ၊ ၁၄ ပဲ ၊ ၆ ပိုင် ရရှိသည်။

အထက်ပါအတိုင်းသော ထုခွဲရောင်းချမှုများအပြင် နန်းတွင်းရှိ ငွေသားအဖြစ် (ဘယ်?) သိမ်းယူရရှိသော ရူပီးငွေ ၁၃၆,၁၆၉ ၊ ၆ ပဲ ၊ ၃ ပိုင်တို့ကိုပါ ပေါင်းထည့်လိုက်လျှင် စု စုပေါင်း ရူပီးငွေ ၂၅၆,၄၅၃ ၊ ၁၁ ပဲ၊ ၉ ပိုင် ငွေပေါ်လာလေသည်။

သင်တော်၊ ရေယာဉ်၊ စက်ပစ္စည်း စသည်တို့ကိုမူ ဤကော်မတီလက်ထဲသို့ မ အပ်ခဲ့ချေ။ ၎င်းတို့ကို သင့်တော်သလို ရောင်းဖြတ်ခဲ့သည်။ ရူပီးငွေ တသိန်းခန့် ရှိသည်။ စက်ပစ္စည်း အတော်များများကိုတော့ အစိုးရဌာနများသို့ လွှဲပေးလိုက်သည်။ သင်္ဘောတစ်စီး၊ သမ္မာန်တစ်စီး နှင့် ရေယာဉ်ငယ် ၄ စင်းတို့ကို ရူပီးငွေ ၂ သိန်းခွဲဟု ရောင်းဖြတ်ခဲ့သည်။

ဘာသာပေါ်တော့ ရွေးစုတ်သူလူတန်းစားများ၏စီးပွားရေး စစ်နိုင်လိုက်၊ ညှိ ယောက်ယောက်လဲ အောင်ပွဲခံကြ၊ အောင်သေအောင်သားစားကြသည်မှာ မမွှတာလုံပင်ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့စစ်ပွဲများတွင်လည်း အလားတူပင်ဖြစ်သည်။ ငွေ(အမြီးသမီး) နှာမ ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား-ကျွန်သံပတ္တမြားအထိ စေလိုရာသော လုယက်ကြသည်။ ထောင်အမြောက်အမြား ပါယာလူမျိုးများအပေါ် စစ်နိုင်လိုက်သော စပိန်နယ်ချဲ့သမားတို့၏ လုယက်မှုမှာ ကမ္ဘာတွင်စံတင်ရသော လုပ်ရပ်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

မန္တလေးမြို့ကို ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တပ်များ သိမ်းပိုက်သောကာလမှာ စပိန်တို့ လုယက်သည့်ကာလ၏နောက် ရာစုနှစ်၃ ခုမျှ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မြုပ်ကျေညာစာ တင်းပေါ်ပြီးသည်မှာပင် ၁၀ရ နှစ်ရှိနေပြီ။ သို့တိုင်အောင် မော်ကပတ္တမြားကဲ့သို့သော လုယက်မှုမျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပေသေးသည်။

စနတ်ကြီးလှူပါသည်ဆိုသော ဗြိတိသျှကိုလိုနီအစိုးရ၏ မှတ်တမ်းများကို ဖတ်ရှုဆင်ခြင်ကြည့်ရသောအခါ၌ မယာဖြည့်နှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များအနက် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့် စစ်နိုင်ပစ္စည်းများအကြောင်း တွေ့ကြရသည်။ ရတနာပုံမင်းနေပြည်တော်ကို သိမ်းပိုက်ရရှိသော ဗြိတိသျှစစ်ကာယ်၏လက်တွင် ကျောက်သံပတ္တမြား၊ နန်းတွင်းအသုံးအဆောင်ဟော် နက်ခါသလင်း၊ ဆင်မြင်း၊ သင်္ဘော၊ အဆောက်အအုံ စသည့် လက်တလောဖြေရှင်းရမည့် အဖိုးတန်ပစ္စည်းအမြောက်အမြား ရှိနေသည်။

မြို့တော်ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်များအဖို့ ၎င်းပစ္စည်းများကို "သင့်တော်သော" ဖြေရှင်းရေးတာဝန်ကိုပါ ယက်ထမ်းရသည်။

ရှင်ဘို၏ဖြေရှင်းပုံမှာ –

'အင်္ဂလိပ်မြန်မာပြည်စီရင်မှုများ(စစ်ရေး)'၊ ၁၈၈၆ခုနှစ်၊ အမှတ် ၁-၂ အရ ဆိုလျှင် - သိမ်းပိုက်ရရှိသော ပစ္စည်းများထဲမှ အချို့ကို ဘုရင်ခံချုပ်အမိန့်ဖြင့် အင်္ဂလန်ရှိ အိန္ဒိယဆိုင်ရာရုံးနှင့် ကာလကတ္တားရှိ အင်ပြင်နိယာချုပ်တို့ထံ ပို့ပေးရသည်။ ကျောက်မျက်ရတနာမှန်သမျှကို အင်္ဂလန်သို့ပို့ပြီး ရာဖြတ်စေသည်။

"အင်္ဂလိပ်မြန်မာပြည်စီရင်မှုများ (စစ်ရေး)" နှစ်-၁ တွင် ကျောက်မျက် ရတနာသေတ္တာတလုံးကို "ယူနန်"အမည်ရှိသင်္ဘောဖြင့် မန္တလေးမှ ပြည်သို့ ပို့ရသည်။ ထိုမှတဖန် ပြည်မှ ရန်ကုန်သို့ ရထားဖြင့် ပို့ရသည်။ ၎င်းနောက် ကာလကတ္တားသို့ သင်္ဘောဖြင့်တဆင့် ပို့ရသည်။ ယင်းသေတ္တာကို လမ်းခရီးတွင် ရဲမီးရှေ့ ၆ ယောက်ဖြင့် အာမခံပြုလုပ်ထားသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အင်္ဂလန်သို့ပို့ပေးရသော အခြားပစ္စည်းများတွင် မြကျောက်ကြီးများ စီထားသော ရတနာစီထားသော အက်ဥ္စီကြီးတထည်နှင့် "စစ်နိုင်ပစ္စည်းများ စီရင်ရေးကော်မတီ"၏လက်ထဲ၌ ပစ္စည်းများထဲမှ အဖိုးအတန်ဆုံးပစ္စည်းများကို သည့်ထားသည့် ကျောက်စိကျွမ်းအခန် တသုံးလည်း ပါရှိသည်။ ၎င်းသည်တို့မှာ အင်္ဂလန်သို့ပို့ပေးရသော နန်းဆောင်ရတနာများအပြင် သီးသန့်ပို့ပေးရခြင်းဖြစ်သည်။ ကောင်စီဘုရင်ခံကြီးနှင့် ဝေလမင်းသားတို့အတွက် အကဲသဘောပစ္စည်းများထည့်ထားသည့် သေတ္တာကြီးတလုံးကိုလည်း အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်ထံသို့ ပို့ပေးရသည်။

ရွှေ၊ ငွေ သို့မဟုတ် အလားတူ အဖိုးတန်ပစ္စည်းများကိုမူ ကာလကတ္တားရှိ ဘုရင်ခံချုပ်ထံ ပို့ဆောင်ရသည်။ ထိုအထဲတွင် ရွှေဆင်းတု ၁၁ ဆူလည်းပါဝင်သည်။

နယ်ချဲ့သမားများသည် တပြည်လုံး သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် "စစ်နိုင်ပစ္စည်းများ စီရင်ရေးကော်မတီ" ဆိုသည်ကို ဖွဲ့စည်း၍ ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းကော်မတီကို အင်္ဂလိပ်မြန်မာပြည် သိမ်းသည့် အရာရှိများကပင် ကမကထပြုခဲ့သည်။ ၎င်းတို့က တပ်မှူးတပ်သားများနှင့် အစိုးရအမှုထမ်းများအား အထူးထောက်ပံ့ငွေပေးရန်အတွက် စစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို သင့်တော်သလို ခွဲခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ပိုးပုဝါ၊ ပုဆိုး၊ သစ်သားသေတ္တာပေါင်းများစွာနှင့် စိတ်ပုံအယ်လိသ်၊ ယွန်းထည်စသည်တို့ကို နန်းတွင်းလေလံပစ်ပွဲမှာတွင်ပင် ရောင်းထုတ်ပစ်ခဲ့ကြသည်။

လက်နက်များ

မန္တလေးကိုတက်ရောက်သိမ်းယူရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ပရင်ဒါဂတ်စ် အနေဖြင့် အမျိုးမျိုးအစားစားသော အမြောက်များ၊ သေနတ်များကို သိမ်းယူရရှိခဲ့သည်။ ၁၈၈၆ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ရှိဖြင့် စာရင်းချုပ်ရာတွင် ကာနယ် ဘိုက စုစုပေါင်း ၁၈၆၁ လက်ရှိသည်ဟု စာရင်းပြုခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အနက် အများစုကိုရေနက်ထဲပစ်ချပြီး အချို့ကို အခြားနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုသော်အချို့လက်နက်များကိုမူ တပ်ဖွဲ့အသီးသီးက အမှတ်တရသိမ်းထားလိုသွင်းကောင်းသဖြင့် ပေးခဲ့သည်ဟု "မဟာပြည်ထောင်စု ရေး စီရင်ချက်များ" မှတ်တမ်းတို့တွင်တွေ့ရသည်။

ထိုပြင်ဂရိတ်ဘုရင်မကြီးနှင့်တကွ မင်းညီမင်းသားများနှင့် အခြားသော ရှင်များ၊ ဌာနများသို့လည်း အထိမ်းအမှတ်လက်ဆောင်အဖြစ်ဆက်သ ပေးပို့ခဲ့ရလေသည်။ ဥပမာပြရသော် -

ဗိတိုရိယဘုရင်မကြီးအတွက် ပြောင်းကျယ် ၁၀ လက်မရှိ ငှက်တော်လုံ အမြောက် တစ်လုံးလည်းပါသော ရွေးချယ်ထားသည့် သံအမြောက်တလက်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ သို့မဟုတ် တရုတ်နိုင်ငံက လုပ်သည်ဟုယူဆရသော လှပစွာတန်ဆာဆင်ထားသည့် အမြောက်တလက်။ ဤအမြောက်မှာ ပစလိုထားသော နဂါးသဏ္ဍာန်ရှိပြီး မြန်မာစာဖြင့် "သံဝွဲ - မြန်မာ့ခေတ် ၁၁၇၈" ဟူ၍ ကမ္ပည်းထိုးထားသည်။

ဝေလမင်းသားအတွက် အထက်ဗမာပြည်ထဲမှ ဥတ်ပွဲသည့်အမျိုးအစားအမြောက်တလက်။

အိန္ဒိယဘုရင်ခံအတွက်လည်း အလားတူအမြောက်တလက်။

ချင်နှဂျယ် ပရင်ဒါဂတ်စ် အတွက် ခြသေ့ရုပ်ခံသော ကြေးအမြောက် ၂ လက် နှင့် သီပေါမင်း၏ ရိုင်ဖယ်သေနတ်။

စုစုပေါင်း လူမှုကျိုးလိ၊ တပ်၊ ဌာနစသဖြင့် ပေးရသူ ၅၀ ရှိသည်။

ဤပစ္စည်းများမှာ ယူသွားသူအဖို့ အမှတ်တရလောက်သာ တန်ဘိုးရှိသော်လည်း ဗမာပြည်အတွက်မူ ကျေးဇူးမသိမှုနိုင်းဝင်တန်ဘိုး ရှိနေလေသည်။ "သံဝွဲ-မြန်မာ့ခေတ် ၁၁၇၈" ဆိုသည့် စာတမ်းပါသည့် အမြောက်များမှာ ရှိုင်းပြည်အား ဘိုးတော်ဘုရား၏ အိမ်ရှေ့မင်းသားဘကြီးတော်ဆိုက်ရခဲ့သော အမြောက်များဖြစ်သည်။ အလားတူကော် နော့နယ်တနေရာ ဆက်သသော "ဘုရင့်စာတန်းပါသည့်အမြောက်" ဆိုသည်မှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှသည်။ ပရင်ဒါဂတ်စ်လက်ဝယ်ရသွားသည့် သီပေါမင်း၏ ရိုင်ဖယ်ဆိုသည်မှာကော။

ယခုယင်းပစ္စည်းများ ဘယ်ရောက်ကျန်ကြပြီလဲ ။

ဒူတို့လက်မှုများထဲတွင်ရှိသေးသလော ။

မသိ ။

အခြားသော ပစ္စည်းများကော -

မသိ ။

ဝေါက် - - -

မသိ ။

ဒူဝဠိတင်သလို စီရင်ဖြေရှင်းလိုက်ကြသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်မရှိချေ။ စိတ်ခိုင် ပစ္စည်းများစီရင်ရေး၏ ကော်မတီ ဆိုသည်၏လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည့်ပစ္စည်းများနှင့် လက်ရာများမှာ ရှေးကျသော ကံကောင်းထောက်မရှိ ၍ ရှိကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစာရင်းများတွင် မပါသော အခြား အဖိုးတန်ပစ္စည်း အမြောက် အမြားရှိမည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ - -

ထိုသော် - ဘူကနယ်၏. - ကိုယ်ပိုက်စစ်ရှုံးသူ

ကိုယ်ပိုင်စိုးရာနယ်၏ မှီခိုနေရသူ - -

ကနေ့ထော သတွင်တော့ အမှန်တရားမပေါ်ပေါက်နိုင်သေးချေ ။

ကြည်ဦး

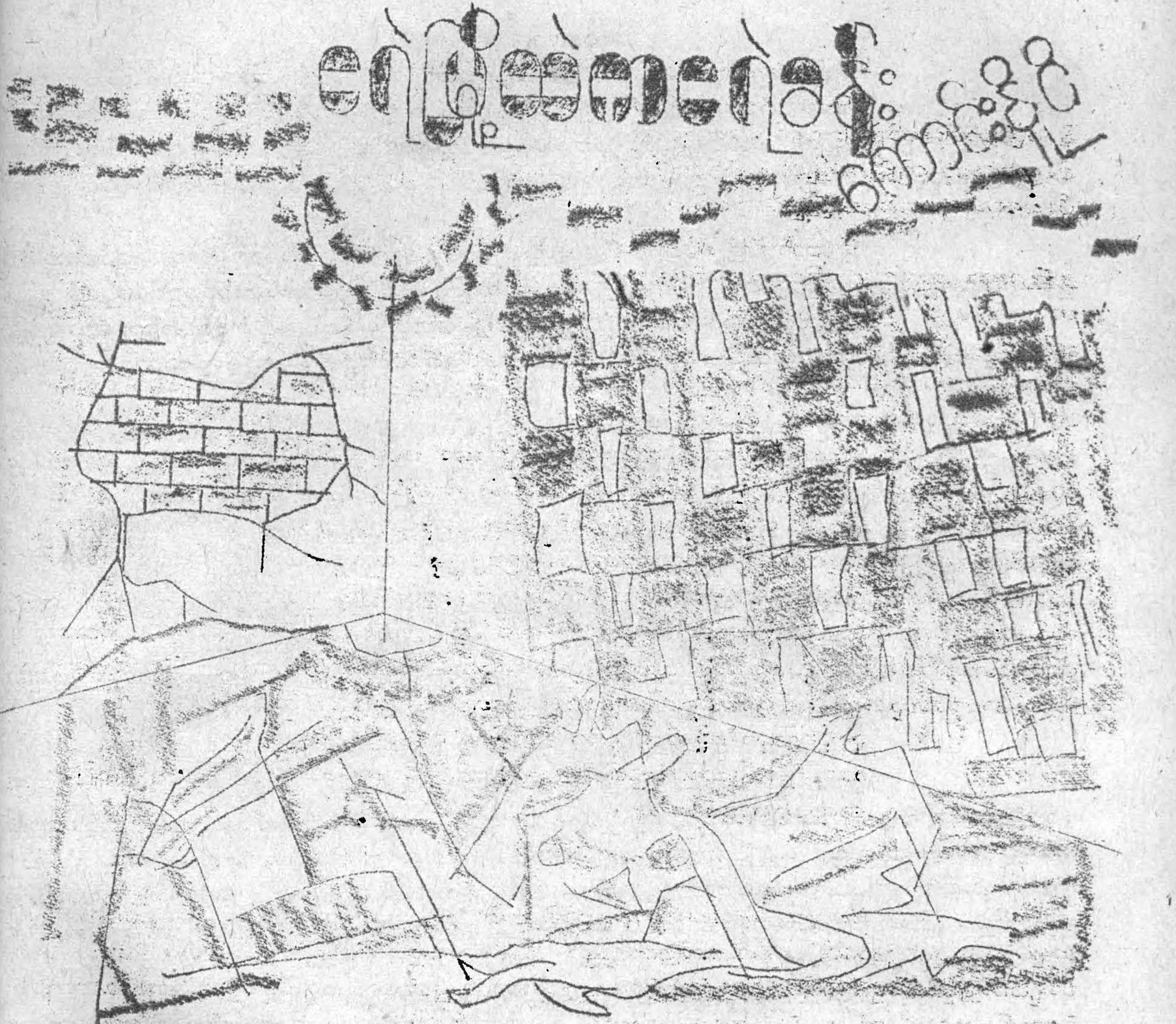

‹ ၁ ›

ကမ္ဘာပေါ်မှာ အသားမဲ့တွေ့ကျွန်း ရှိပါသလား ။

တော်လှန်တဲ့ ပြည်သူတွေအပေါ်၊ မျိုးချစ်နဲ့ ကျွန်မြေဖြစ်တွေအပေါ် ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့ နယ်ချဲ့သမား ရှိသေးရဲ့လား ။ သခင်နဲ့ကျွန်၊ ဝံပုလွေနဲ့ သိုးများ၊ မြွေဆိုးနဲ့ဖားသဘောသဘာဝအ သဘောသဘောတွေ အ ခံကြီးဆဲသွားလို့ ရမတဲ့လား ။ ဘယ်ဖက်ကမြန်တဲ့ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးကို မဆို ခိုက်ရန်ဆည်နေမှု မရ ဘူးဆိုတာကို၊ ဘယ်နယ်ချဲ့သမားမျိုးကိုမဆို ယုံကြည်ချက်ပြတ်ဦးနေလို့ မရတော့ဘူးဆိုတာကို မြေပေါ်မြေ ခွဲရတဲ့သွေးတွေက အဖြေပေးခဲ့ပါပြီ ။ အမှန်တကယ်ကြွင်းကျန်တဲ့ကာယ်လိုလားရင်၊ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောက်မှုကိုလိုလားရင်၊ လူမတဲ့အနာဂတ်ကို မြှင့်ဖက်ပိုင်ဆိုင်လိုရင် သေနတ်ကိုမြဲမြဲကိုင်သွား ရ မယ် ။ တော်လှန်ရေးကို ဆုံးခန်းတိုင်လုပ်သွားမှ ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆုံးကောင်း တရုတ် အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါး ရှက်ရေးစခန်း The "S.A.C.O." Concentration Camp, Chongqing ရဲ့ကမ်းကျန်တဲ့ ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်မှုသမိုင်းက အဖိနှိပ်ခံအမျိုးသားတိုင်းနဲ့ ပြည်သူများကို ကြွေးကြော်ပြ ပြသိုနေတယ် ။

‹ ၂ ›

ချိုးကောင်း - - - -

တောင်ကျွန်းတွေပေါ်မှာမြင်ယာဝင်ခြင်းတညွှန်းသာတဲ့ ဟောင်ရွှေဒါးမြို့ပေါ့ ။

အိုင်ယင့် ကျွမ်းသာနဲ့ အမြှောင်ခေတ်တောင်က ဟောင်လွှေဒါးမြို့ဟာ ဆွေးညှိနံ့၊ အသုဉ်နဲ့ နဲ့ ဝိုင်းတပါးနယ်ရှုံးပါးကွက်သာအား ရှမ့်ကျွတ်ဘာကောမျှားရဲ့ ဖုံးဖြေဖြစ်ခဲ့တယ် ။ နေ့အရှေ့ ဖြောင်းဒ် မှာပင် မဲမွှောင်နေတဲ့ ဇရဲမြို့ဟာမြို့ပါ ။ အဲဒီဇရဲမြို့ထဲက တရုပ်အမေရိကန် ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစခန်းဟာ မှိုင်း မဲမှောင်နေတယ်။ ဇရဲမြို့ထဲက ဇရဲခန်းပါဘဲ ။

ဒီဇရဲခန်းဟာ ချုံကောင်းမြို့ရဲ့ အနောက်မြောက်ဘက်က 'ကျိုးဟို့တောင်' နဲ့ 'ရှိညီဝိ' အကြားမှာ တည်ဆောက်ထားတယ် ။ စာကျယ်အဝန်းက ၅၂၅၀ စတုရန်းမိုင်ရှိတယ် ။ စခန်းအတွင်း ထဲ က လုံခြုံရေးတွေမှာ ဖျင်တွေရွေးမျှားပြည့်နေတယ် ။ မြေအောက်ခိုအသားပေါက်နေတယ် ။ ရေရှာအခဲ့ ကျယ်ဝန် ဆူးကြိုးမျှားပိုင်း ခဝဲထားတယ်။ အဝောင့်ကင်းမျှား တင်းကြပ်စွာ ချထားတယ် ။ အချုပ်အနှံအချုပ် ဆောင် ၁၀ ခုကျော်ရှိတယ်။ ဒီအထဲမှာ 'ပိုင်ကျဲ့ကွယ်' နဲ့ 'ကျူကြာညီတုံ' နှစ်နေရာဟာ ဇရဲခန်းထဲ က "ရှင်နေတဲ့ မသာခေါင်း " ပါဘဲ ။

ချုံကောမှိုက်ဟာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ရဲ့ ဌာနချုပ်ကို ချုံကောင်းမှာထားပြီး ရုံးစိုက်တယ် ။ တခါတည်း အရှယ်ကွန်မြူနစ်မျှားနဲ့ မျိုးချစ်မျှားကို ဖိ နှိပ်သတ်ဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် ရှည်ရှယ်ချက်နဲ့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဌာနချုပ်အောက်မှာ 'တရုပ် အမေရိကန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစခန်း'ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့တယ် ။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် နွေရာသီမှာ ချုံကောမှိုက်ဟာမက်ဆီ နည်းဖြင့် တသင့်ဟိုးဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်၊ ပူယောက်ဆွေးစုတ်၊ ဝိုင်းပြည်ကျော်အားနိုင်ဖို့အတွက် ကျမ်း တန် အယူးထောက်လှမ်းရေးဌာန ဆိုယ်သီးကြီး 'ဝိုက်လီ'ကို ဟာဝနဲ့ပေးညွှန်ကြားခဲ့တယ် ။ အမေရိကန် ရေတာ်ပမ်တော်နစ်ဦးစီးဌာနကြီးရဲ့ ထောက်လှမ်းရေးဌာနနဲ့ 'မြိုလ' မှာ တရုပ် အမေရိကန် အထူး အတတ်ပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စာချုပ်တရပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့တယ် ။

ဥလိုင်လမှာ 'ဝိုက်လီ'ဟာ ဒီစခန်းရဲ့ ဌာနကြီးမှူးတာဝန်ကို ယူပြီး အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးသူလျှိုဆိုယ်သီး အမ်အီးမိုင်းလစ်က ဒုဌာနကြီး မှူး နေရာကိုယူခဲ့တယ်။

< ၃ >

ဒီစခန်းဟာ အမေရိကန် နယ်ချဲ့သမားနဲ့ ကျမင်တန် ဖေါက်ပြန်ရေးသမားတို့ ရဲ့ တရုပ်ပြည်သူတွေအပေါ် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ရာမှာ ညွှန်ကြားကွပ်ကဲတဲ့ ဌာနကြီးပါဘဲ ။ ဒါတင် မ က တရုပ်တပြည်လုံးမှာ မိုးလေဝသနဲ့ ကကြား သတင်းဆက်သွယ်ရေး ၁၅၆ ခုကိုလဲ တည်ဆောက်ပေး ခဲ့တယ် ။ အမေရိကန်က ဦးစီးဆွေ့ကျင့်ပေးတဲ့ သူလျှိုသင်တန်း ၂၂ ခုကိုလဲ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေး ခဲ့တယ်။ ထောက်လှမ်းရေးသူလျှို ၅ သောင်းကျော်ကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့တယ်။

၁၉၄၃ ခုနှိုဝင်ဘာလက ဗိုလ်မှူးကြီး အမ်အီး မိုင်းလစ်ရဲ့ ရေတပ်မတော်သို့ အ စီရင်ခံတင်ပြတဲ့ စာမှာ သူက "ကနေ့ယနက်ပိုင်းမှာ ကျောင်းသစ်တကျောင်း ဖွင့်လှစ်လိုက်တယ်။ သိပ္ပံနည်းကျတဲ့ စစ်ဆေးနည်းပညာတွေကို သီးသန့်သင်ကြားပေးတယ် ။ ဒီကျောင်းသစ်နဲ့ ပတ်သက် တဲ့ ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်သွားရေးရဲ့ အရေးပါလေးနက်မှုကို ကျွန်တော်ဘယ်လိုဘဲ ပြောပြော ချီးဆို ထွန်းကဲ နေတယ်လို့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မယူဆနိုင်ပါဘူး ။ ကုံလုံပြည့်ဝတဲ့ စာချက်နှာမျှားနဲ့ သူ့ဘဲ့မှာ ပါဖို့ကဲ့ရွတ် ရွေးဘဲ့ နိုင်ငံရေးအဓိပ္ပါယ်ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးမှလဲ ပေါ်လွင်အောင် ဖေါ်ပြနိုင်စွမ်းရှိမှာမဟုတ် ပါ ဘူး ----- " လို့ ရေးသား ဖေါ်ပြထားပါတယ် ။

ဟုတ်ပါတယ် ။ ဒီအတိုင်းပါဘဲ ။

'ပိုင်ကျဲ့ကွယ်' နဲ့ 'ကျူကြာညီတုံ' နှစ်နေရာမှာဟာင် တော်လှန်ရေးသမားပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ရှေ့နောက်ပေါင်းချုပ် ညှင်းပန်းခဲ့တယ်။ အဝင်သာရှိပြီး အထွက်မရှိတဲ့ ဇရဲမြို့ထဲက ဇရဲခန်း မှာ အရှင်လတ်လတ် မြေမြှုပ်တာ၊ သေနတ်နဲ့ အမြှိန်ခွေး ပစ်သတ်တာဟာ သူတို့ရဲ့ သာမန်ကိစ္စလေး တရပ်သာ ဖြစ်နေတယ်။ ကျပန်ခုခံရေး မျိုးချစ် ခေါင်းဆောင်၊ ကဗျာကို တွန်လှုပ်သွားစေခဲ့တဲ့ ချုံ ကော

ဗိုလ်ကို လက်ရွေးစင်ချုပ်ခဲ့တဲ့ 'စိတ်နန်း' အရေးအခင်းကို ဦးဆောင်ခဲ့သူ မိုးလုံးချုပ် 'ယုန်ပဂူချုပ်'ဟာ ၁၉၄၃၊ ဥပုသ်နှိုင်ဝဘာလထဲမှာ အဲဒီကျောခန်းထဲမှာ သတ်ခံခဲ့ရတာပါ ။ တရုပ်ပြည်သူတို့ ပါးစပ်ပုံတွေဖျားမှာ ပေးဆေးချစ်ခင်စွာ ခေါ်ခွင့်ခံရတဲ့ တရုပ်အမျိုးသမီးကျော် ကောင်းတဦးဖြစ်တဲ့ 'အမကျွန်း'(ကျွန်း ကျူကျင်) ဟာလဲ ဒီရောခန်းထဲမှာဘဲ ရဲဘော် ၃၀ နဲ့အတူ သတ်ပစ်ခံခဲ့ရတယ် ။

ချုံကင်းလွတ်မြောက်ခါနီး အချိန်မှာတောင် အမေရိကန်နယ်ချဲ့သမားနဲ့ သူ့နောက်လိုက်ခွေး ကူမင်တန်တွ နောက်ဆုံးသွေးဆာရင်းရွေးစာရင်းများ ထပ်တင်ကျွန်ရစ်ခဲ့သေးတယ် ။ ငရဲခန်းထဲက တော်လှန်ရေးသမားအားလုံး ရွေးပြီးစခဲ့လေးပါမကျွန် လူ၃၀၀ကျော်ကို အစုလိုက်အပြုံလိုက် ပစ်သတ်ခဲ့လို့ တရုပ်တပြည်လုံးတင်မက ကမ္ဘာကိုပင် သိမ့်ခါတုန်လှုပ်စေခဲ့တယ် ။

<၄>

တော်လှန်ရေးကို ရှုသတ်ပြုပြီးတားလို့ ရနိုင်းလား ။

ကျွန်မြူမှစ်နဲ့ ဟာကဲ့တော်လှန်ရေးသမားကို ခေါင်းဖြတ်ပြလို့ မကြောက်ယတဲ့လား ။

ကြည့် ၊ ရောခန်းထဲက တကဲ့လူသားတို့ရဲ့အသံ ၊ အဘေအနုညီ သူရဲကောင်းတို့ရဲ့ မိုးကြိုးမှန်တိုင်းသံ ၊ လှိုင်းတံပိုးလုံးသံ ၊ ကေးသံ ၊ ရင်တွင်းမီးလျှံ - - - - - - - - -

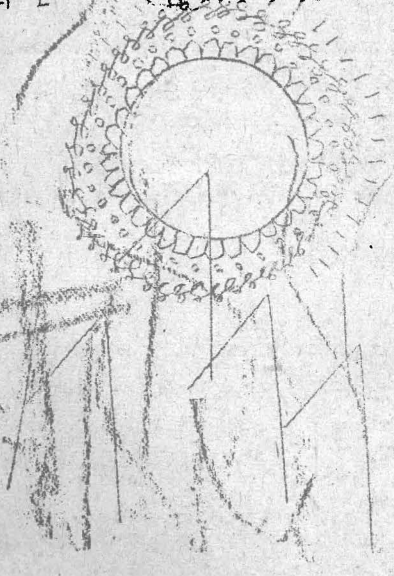

* ယမြင်းဟာ
တာ၀ရှေ့ရှာမြင်းပါဘဲ ။

* သမြင်းဟာ
တိုက်ပွဲရဲ့ မီးကြွင်းမီးတောက်တွေ
မျောက်ကြွေ ချုပ်ငြိမ်းမြင်းမဟုတ် ။

* တယ်တော့မှ
အို - - - - မသေတဲ့
ငြိမ်းတဲ့
အကြွင်းမဲ့ သစ္စာရှိတဲ့
မိဥာဉ်လို
စိမ်းစိုတဲ့
'ချိုးလို့'တောင်ထောက်မှာ
မနက်ခင်းရဲ့
လင်းအာရုံဦးကို
ကြိုမျှော်ကြည့်ရှုနေပါတေ - - - - - ။

ဒါဟာ တရုပ်အမေရိကန်မူးပေါင်းခေါင်ရှက်ရေး ငရဲခန်းထဲက အဘေအနုညီ 'အိုင်ဝင်ရွှန်း'ရဲ့ ပြောဥာတာ တစ်ပါဘဲ ။ အဘေအနုညီ 'ပဉ်ချင့်ဖင်'ရဲ့ ခိုင်မာတဲ့ နိုရဲတဲ့ ယုံကြည်ချက် ရှပ်တည်ချက်ကိုလဲ သူကာပွဲလို့ ဖေါ်ပြသွားပြန်တယ် ။

*နောက်မျိုးဆက်တသက်ရဲ့
သူရွာ ဥက္ကာတွေကို
ပပျောက်ကင်းဝေးစေဖို့ အတွက် ၊

*ဒီပို့မှာ
ဆန္ဒတွေ ရှိနေပါတယ် ။

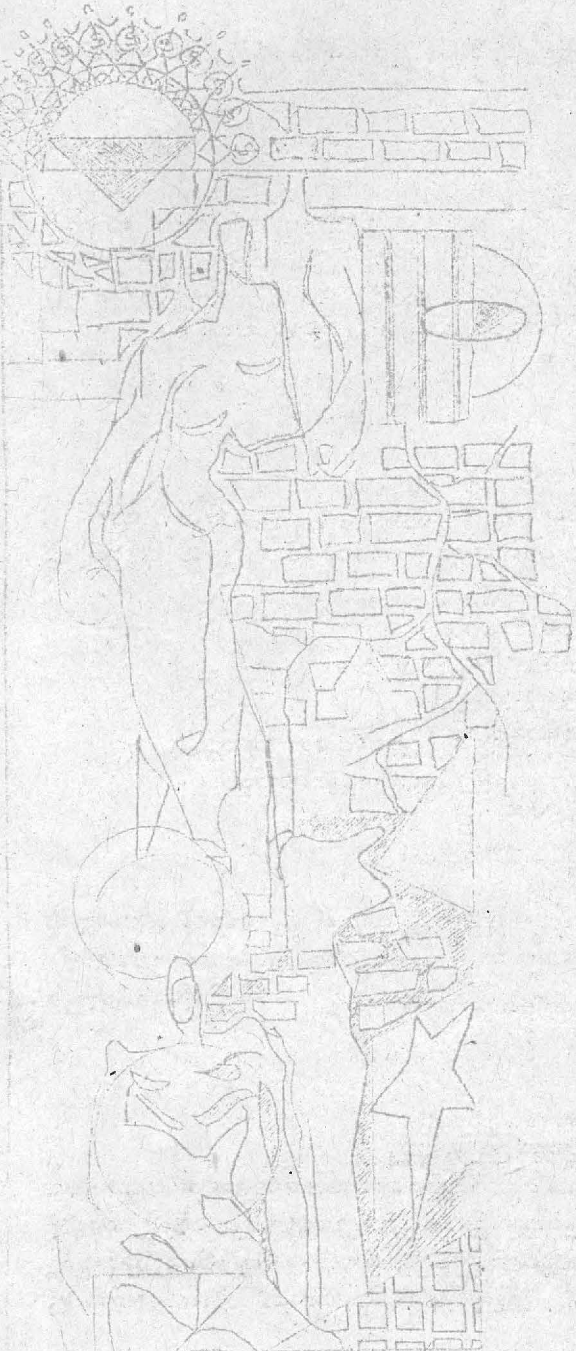

*ယောင်ရဲ့
အောက်ခံမြေတွေ
ပေါက်ကွဲဆွေးလေသည့်အခါ
အကျွံသွားဖို့ ရှိတယ် ။

*ငါတို့ဟာ
သခွေပါ
ပုန်ကန်သူ များပါ ။

*ငါတို့ဟာ
ကပြောင်းကပြန်
လှန်နေတဲ့ အမြစ်တွေကို
တည့်မတ်ပေးမှာဘဲ ။

*ငါတို့ဟာ
တရားနည်းလမ်းမကျတဲ့
အရာမှန်သမျှကို
ဖျောက်ပစ်မှာဘဲ ။

*ကမ္ဘာ
ငါတို့ဟာတွေ
ယောင်ကျူလို့နေပြီ ။

*ယောင်ခြေဟာ
ဘာဆန်းလို့လဲ ။

*နောက်မျိုးဆက်တာဝန်ရဲ့
သူ့ပွဲဒုံးပွဲတွေကို
ဝပျော်ကောင်းပေးခဲ့ဖို့ အခွင့်ကြီးဘဲလေ ။

*ငါတို့မှာ
ဆန္ဒတွေ ရှိနေပါတယ် ။

*ယောင်ရဲ့အောက်ခံမြေတွေ
အောက်ခံမြေတွေ
ပေါက်ကွဲဆွေးလေသည့်အခါ
အကျွံသွားဖို့ ရှိတယ်
ထိုးထွက်သွားဖို့ ရှိတယ် ။

ဘာသာသည် 'ဆိုက်ဖူးပေ' ဟတော့ 'မြောင်းမဲ့တဲ့အကျဉ်းထောင်' ဆိုတဲ့ သူ့ကဗျာမှာ
အသဲနှလုံးသွေးစက်နဲ့ နောင်လာနောက်သားများအတွက် အမွေတံဆိပ်နယ်ပွဲသမားနဲ့ ကျမ်းတန်ပေါက်

မြန်ရေးသမားတို့ရဲ့ ဂျာနယ်၊ ရှေ့မသေဘဲ့တွေ့ဆုံမှုကို ဖွင့်ဟခဲ့ပြီး အရိုးကောင်းတဲ့ရဲ့ ဘဝကိုမိတ်ဆက်
ကို ရွှေနှံ့တင်ထားရစ်ခဲ့ပါတယ် ။ ကြည့်ပါ ။

*မြင်းမှုတဲ့
သံတံခွန်နဲ့
ငြိမ့်ခိုကို ဖြိုက်လဲရဲ့ ။

*ပန်းချောင်းတွေနဲ့
လက်ချောင်းတိုင်းကို
သပ်ရှိုးသွင်းရဲ့ ။

*ရေစီးနှောင်းများနဲ့
နှခေါင်းကြားက
လောင်းတဲ့လေရဲ့ ။

*မြေဦးက
အချုပ်ချောင်ကြား
အဆိပ်ပင်းလှိုင်းများလဲက
သံခဲအာဝါစီနေတဲ့
အို ... လူသားမိတ်ဂါထာ

*ရွှေလိုဝင်းပလှတယ်
ရွှေလိုမာကျောလှတယ် ။

ဟုတ်တယ် ။ ရွှေလိုလှတဲ့ မနက်ခင်း၊ ရွှေလိုလှတဲ့ မြည်သူ့တို့ရဲ့ ဘွင်မြူးချေကို ရွှေလိုနှလုံးသားရှိသူ တော်လှန်မြည်သူ အားအနည်းသူရဲကောင်း၊ တကယ့်တော်လှန်ရေးသမားအပေါင်းရဲ့ သွေးအသက်နဲ့ဘဲ ဝိုင်းယူရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာကို ဟာရှုပ်ပြည်သူတွေရဲ့ မနေ့ကသမိုင်း တော်လှန်ရေးသမိုင်းက သက်သေအဖြစ်ပေးခဲ့ပါပြီ ။

<၅>

မြစ်ရဲ့ဘော်၊
ကမ္ဘာပေါ်မှာ အသားမကောင်းတဲ့ကျွန်းဆိုတာ မရှိပါဘူး ။
မြည်သူ့အပေါ်၊ ကျွန်မြေနတ်တွေအပေါ်၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေအပေါ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့ နယ်ချဲ့သမား၊ ဖေါက်ပြန်တဲ့အုပ်စိုးသူလူတန်းစားဆိုတာ၊ ပုံးဝမရှိပါဘူး ။ လူ့ဂုဏ်ဖျော်တိုင်းလို ကမ္ဘာ့အဖြေအနေ၊ မြည်တွင်းအခြေအနေ ပြုံးအောက်မှာ ဖျက်ဖျော်သလို နိုင်ငံတကာ့ကျွန်မြေနတ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အခြေအနေပြုံးအောက်မှာ ခင်ဗျား ရှုံးလိမ့်မယ်ဟုလို့ချစ်ရဲ့ "ကြိုးစင်ပေါ်ကမှတ်တမ်း" ယဲက စကားမျိုး အမှတ်မရမိဘူးလား ။

အို ------
လူသား အပေါင်းတို့
သင်တို့ကို ငါချစ်ခဲ့သည်
နိုး နိုး ကြား ကြား ရှိကြလော့ ။

ဆောင်း နိုင်

တမ်းရက်မကျန်

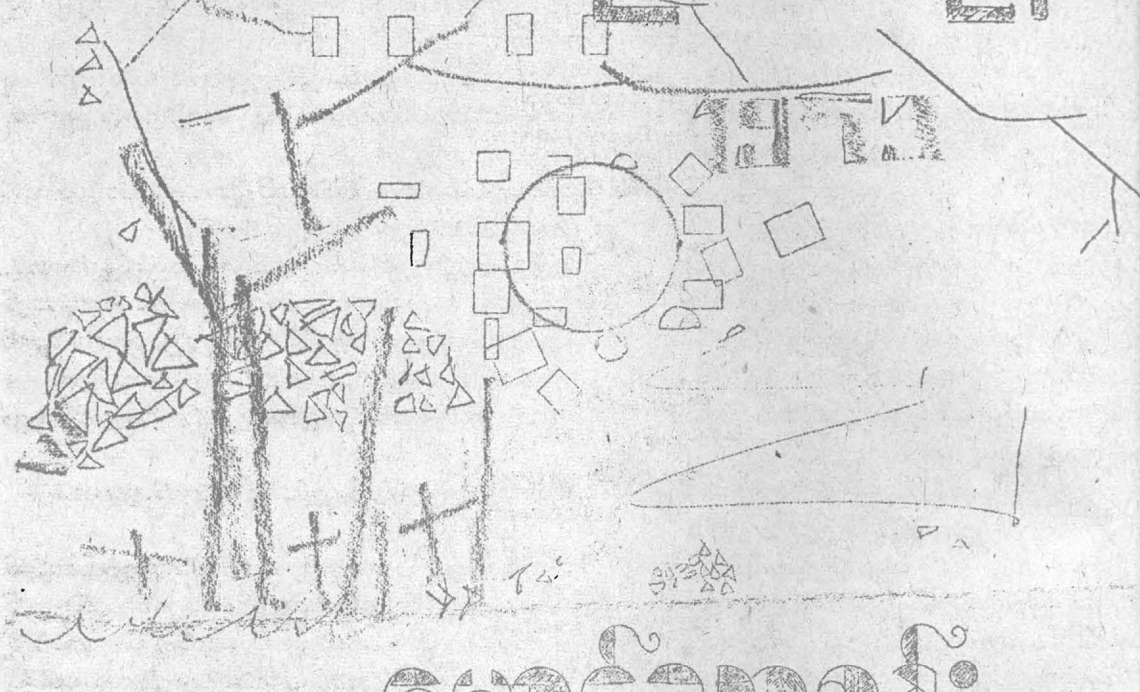

ဖော်ဖော်ဝင်း

"တပေါင်းနွေ - ညှင်းလေပြူးပြုန့်တော့
မယောင်းဖြူ - ရွက်ကြွေလူးတွေနဲ့
ထူးရွှေအလှ အဆင် "

ပျူပျင်းသွယ် - ကြည်နူးသွယ်တွေနဲ့ - သဘာဝက အလှဖြည့်ပေးထားတဲ့ တပေါင်းနွေ - ရွှေမှာ ပေါ်ဖြာထိုင် - ရွှေလမ်းအတိုင်းလျှောက်ပွယ်းရှာလိုပါဘဲ ။ မကြောင့်လဲ - အတိတ်မှာသည် ယနေ့သို့တိုင် ပန်း တပေါင်းရဲ့ အလှကို - ယသိပာန် - မမြင်ဟန်ဆောင်၍ ဖြတ်ကျော်လာဘူးခဲ့ခြင်း မရှိသေးပေ ။ သူတော် - သူအာဂ - သူအဖြိုအရာအငြိုက် - စာပန်းချီဆရာကြီး - ရုပ်ပန်းချီဆရာတွေက - ကိုယ့်ပညာစွမ်းကို အသုံးချ၍ ပန်းနွေ၏ အလှကို အမွမ်းတင် ဖွဲ့ယမှုန်းပြခဲ့ကြသည် ။ ကျေးလက်နေ လယ်သမားမြည်သူတွေကလဲ လုပ်အား အလှ ဝေ - ရွှမ်းမှုရေး - ရှူဝေလုံးတာဝါးအလှတွေနဲ့ ဖွဲ့ယမှုန်းပြခဲ့ကြသည် ။

"လယ်များနောင် - လှအားသူဆောင်တော့
မြည့်ဘောင်မှာ - မြူးရောင်သန်းတယ်
လန်းသွဲ့ ရာသီ "

သူ့အလှသည် လူ့ဘဝပေါင်းတို့၏ ဖိုးခင်ဆန္ဒကို ဖြည့်ပြည့်သည့်ပေးရာမှာ ဖြိုင် ဘက် ကြေးဘဲ့ အလှ ဖြစ်သည် ။ မြူးပျော်ချင်သူတွေကို အလွမ်းကျမြူးပျော်စေနိုင်အောင် ဖန်ဆင်းပေးသည် ။ လွမ်း ချင် - ဆွေးချင်သူတွေကိုလည်း ငြိမ့်ငြိမ့်ကလေး - လွမ်းနိုင် - ဆွေးနိုင်အောင် ဖန်ဆင်းပေးသည် ။ တိုက်ချင်ခိုက် ချင်သူတွေအတွက်လည်း တိုက်နိုင် - ခိုက်နိုင်အောင် အလှယ်တည့်ဖန်ဆင်းပေးခဲ့သည် ။

လူ့မနော - လူ့စရိုက်ကို အလွယ်တကူလိုက်လျောပေးတဲ့ လယ်များဘုရင် တပေါင်းနွေပင် ။

တမ်းမိ - သွေးမပါသောတော့ - ပဲ ... အဝေးမှာနေရစ်ခဲ့တဲ့ ၁၉၄၅ ခုနှစ်က တပေါင်းမွှေ-

မွှေပျော်ဆိုလူ - မွှေလမ်းညီပွေးကြိုဆိုတဲ့ ဖက်ဆစ်ဂျပန်လူရမ်းကားတို့ လူ-ယက်-ဖျက်ဆီး -ဦးဆိုး - မတိုက်ဘိုက် - ရမ်းချင်တိုင်းရမ်းနေတဲ့ အချိန် -

ကျွန်နော်၏ စိတ်အာရုံသည် ဘဝတိတ်ဆိတ်သို့ ပျံ့လွင့်သွားလေပြီ ။

ဖက်ဆစ်လူယုတ်မာတွေ ရမ်းချင်တိုင်းရမ်းနေကြသောမှ မိန်းမွှေးကာသော့ လွမ်းမြ လှ နေပါသည် ။ မွှေပျာခင်း၏ မွှေလမ်းကို ဖွင့်ပေးထားပေသည် ။

တပေါင်းလပြည့်နေ့ - ။ ကောင်းကင်ပြာသည် အရွမ်းကျွန်ကြည်လင်တောက်ပကာ သူ၏ အရှုပ်ဖြင့် လောကကြီးကို ဖြန့်ဖိုးထားသည် ။ နေမင်းလည်းကောင်း ကောင်းကင်ပြာနှင့် အားပြိုင်ကာ ပုရွမ်းဆင်ကို အမြင့်ဆုံး ဒီဂရီသို့ မြှင့်တင်ထားသည့် မွန်းတည့်ချိန် ၁၂ နာရီ ။

မွှေဝါရောင်လွှင်ပြင် ရိုးပြတ်လယ်မော အလယ်မှ စိမ်းစိုညို့မှိုင်းနေသော သရက်အုပ်တောတန်းလေး ... အပူရောင်ထွန်းမြင်ထဲက အေးရိပ်မြိုင်ကလေးတစ်ခုလို့ ဆိုကြပါစို့ ။

အရိပ်လေးမျက်နှာစလုံး ဘယ်သို့ကြည့်ကြည့် ဂျင်းလင်းကြည်လင်နေသော ရှုခင်းသာ...

သူတစ်ယောက် အေးရိပ်သာခိုရှု့ အရိပ်လေးမျက်နှာသို့ တက်ကြွသော စိတ်အာရုံကို လွှတ်ကာ တလှည့်စီ လှမ်းမျှော်ကြည့်နေသည် ။ နေပူချိန်ကို မမှု - ရိုးပြတ်တွေကိုနင်းကာ သွက်လက်သောခြေလှမ်းများဖြင့် အေးရိပ်သို့ ဦးတည်လာနေကြသူများ ... ။ ပဲ့တစု - သည်တစု - ။ ခေါင်းဆောင်သူ ညွှန်းကြားသို့ ဘယ်မှသီ - တယောက် လာနေကြတဲ့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြောက်ကျားစစ်သည်တော်များ ။

လူစုံပါပြီ - ခင်ဗျားတို့ရောက်ရှိတဲ့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြောက်ကျားတပ် - တရားဝင်ကျေညာ ဖွဲ့စည်းလိုက်သည် ။

ယနေ့ည ၇ နာရီအချိန်မှစ၍ ဖက်ဆစ်လူယုတ်မာတွေကို သုတ်သင်ချေမှုန်းပစ်ရန်စစ်ကျေညာလိုက်လေပြီ ။ ခေါင်းဆောင်သူက အသံဖွင့်၍ ကြေညာလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် စစ်သည်တော်တို့သည် အချင်းချင်းလှည့်၍ အပြန်အလှန် အကဲခတ်နေကြသည် ။ ဘယ်မှာလဲ လက်နက် - ဘယ်လိုတိုက်ကြမလဲ ဆိုသည့် ဝမ်းတွင်းမှာ မြုပ်နေသေးသောမေးခွန်းများကို သူတို့ မျက်ဝန်းထဲမှာသာ ပေါ်မြနေကြသဲ ဖြစ်သည် ။

ဒီလို မေးခွန်းမျိုးတွေ မုချပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်တွက်ထားပြီးဖြစ်သော ခေါင်းဆောင်လှပ်သူက "ဖက်ဆစ်တွေကို ဘယ်လိုတိုက်မလဲ ။ ဟဲဒီလို တိုက်မယ်ဟု တန်းပြီးအဖြေပေးလိုက်တော့မှ စစ်သည်တော်တို့၏ မျက်လုံးအစုံသည် ခေါင်းဆောင်ရှိရာသို့ တပြိုင်တည်း ဦးလှည့်လာကြသည် ။

"ဒါ ... ဒို့မြေ - ဒို့ရေ - ဒို့လူထု ။ ဒို့တိုက်ရမှာက ဒို့ရဲ့ ဘုံရန်သူ ... ရပ်ခြား မြေခြားလာတဲ့ နယ်ချဲ့ဖက်ဆစ်ယုတ် ။ သူ့လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့လက်နက်တွေဟာ - ဒီနေ့ - ဒို့ကိုသတ်နေတယ် ။ ဒီလက်နက်တွေဟာ နက်ဖြန်သူ့ကိုပြန်သတ်မဲ့ - ဒို့ လက်နက်တွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ် ။ ရန်သူ့လက်နက် - ဒို့လက်နက် ..."

"ဒို့မြေ - ဒို့တောတောင် - ဒို့လူထု ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရန်သူတွေဟာ မျက်စေ့ကန်း - နားပင်း - ခြေကျိုးနေကြသူတွေဖြစ်တယ် ။ မျက်စေ့ကန်းနေတဲ့ရန်သူကို ခြေသံမကြားအောင် အနီးကပ်သွား ခေါင်းဖြတ်၍ လက်နက်ယူ ။ နားပင်းနေတဲ့ရန်သူကို မမြင်အောင် အနားကပ်သွား ဒါးနဲ့လည်လှီး သေနတ် ရအောင်ယူ ..."

ခေါင်းဆောင်သူရဲ့ အဖြေထွက်လာတာနဲ့တပြိုင်နက် ပြောက်ကျားစစ်သည်တော်တို့၏ မျက်လုံးအစုံသည် ရွှန်းလဲ့တောက်ပလာကြတော့သည် ။ ဘယ်နေ့ကို အခြေခံ - ဘယ်လိုတိုက်ကြမလဲဆိုသည့် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းနေကြသော လေသံများမှာ တိုးရာက ကျယ် - နိမ့်ရာက မြင့်လာပြီး သရက်အုပ်တောတန်းလေးတခုလုံး လွှမ်းခြုံသွားပါတော့သည် ။

မြောက်ဘက်မှာ လိပ်ပြာတောင်ရိုး - တောင်ဘက်ကတော့ ဘွက်ရိုး ... ဖက်ဆစ်

ဆန့်ကျင်ရေး ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များရဲ့ အောင်မြေစခန်းနှစ်ခု ။ လက်ယာသားပြည်သူတွေရဲ့ ဒုတ်-ဓါး-လက်နက်တွေကို အသုံးပြုပြီး - လယ်သမား - သားသမီးတွေက - သူတို့ကိုယ်သူတို့ ပြောက်ကျား စစ်သည်တွေ အဖြစ် အသွင်ပြောင်းကာ --- ရန်သူ့လက်နက်-ဒို့လက်နက်ဆိုတဲ့ တော်လှန်တဲ့ပြည်သူတွေ ရဲ့ ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ရုပ်လုံးပေါ်ခဲ့ကြသည် ။ လက်နက်တွေ ဂျပန်-ရှ-ဂျီထံ သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့သည် ။ ခေတ်မှီ လက်နက်တွေ တပ်ဆင်ထားသော ပြောက်ကျားစစ်သည်တော်တွေ ဖြစ်လာကြသည် ။ ထိုသို့သော ပြည်သူ့ စစ်တော်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုရှိန်ကြောင့် - မိုးဦး လေဦးနှင့်အတူ - ဖက်ဆစ်လူယုတ်မာတွေ ဘွဲ့စဉ်ပြောက် ပျက်သွားကြရပေတော့သည် ။

ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးလောင်းရိပ်ခိုချိန်၌ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက ပြန်ဝင်လာခဲ့သည် ။ ဗျူရိုကရက်အုပ်ချုပ်မှုနဲ့ မြေရှင်တွေခေါင်းပေါ်ထလာခဲ့သည် ။

ရှုသူတိုက်ပွဲတွေဟာ - တိုက်လေအားကောင်းလေ ဖြစ်လာသည့်အခါ လက်နက် ကိုင်တိုက်ပွဲသို့ ကူးပြောင်းတော့မဲ့ အရိပ်-နိမိတ်တွေ မြလာသည့်အခါ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက - နောက်ကလှည့် ဆုတ်ပြီး - ပြည်သူတွေကို ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်လာပေတော့သည် ။

ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး တန်ခိုးအရှိန်အဝါနှင့် ပြန်ကြီးလာတဲ့ ဖ.ဆ.ပ.လ. သည်ပြည်သူကို သစ္စာဖေါက်ကာ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့နောက်လိုက်ခွေးအဖြစ် ကူးပြောင်းသွားခဲ့ကြသည် ။ နောက် တလှမ်း ဆုတ်သွားသော အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားကို အကာအကွယ်ပေး၍ ပြည်သူတွေကို ပြန်ပြီးထိုးစစ် ဆင်လာခဲ့တော့သည် ။

၁၉၄၈ ခုနှစ် တပေါင်းရွှေ - ရွှေမြောင်းရဲ - ရွှေလမ်းဖွင့်ကာ သူ့သဘာဝအတိုင်း လှမြဲလှ နေပါသည် ။ ရွှေမြောင်းရဲ ရွှေလမ်းကို ပျက်ဆီးပစ်နိုင်ရန် ဖ.ဆ.ပ.လ. အစိုးရသည် သွားလေသူ ဖက်ဆစ် လမ်းလိုက်ကာ ပြည်သူတရပ်လုံးကို စစ်ကြေညာ၍ ပြည်တွင်းဖက်ဆစ်စစ်ပွဲကို ဝင်ဆင်နွှဲလာပေ တော့သည် ။

ယုတ်မာသော နယ်ချဲ့ဖက်ဆစ်စစ်ပွဲကို မှန်ကန်သောပြည်သူ့စစ်ပွဲဖြင့် ချေမှုန်းအနိုင် ယူခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံရှိသော အလုပ်သမား - လယ်သမားပြည်သူတို့သည် စီးခေါ်လာသော ဖ.ဆ. ပ.လ. အစိုးရကို ချက်ချင်းတုန့်ပြန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည် ။

မြို့ခံ ဒေသသွင် ပြည်ပရန်သူ ဖက်ဆစ်ကို တိုက်စဉ်က အောင်မြေစခန်းနှစ်ခုရှိခဲ့ ပြီး ပြည်တွင်းဖက်ဆစ်ရန်ကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ကျတော့ အောင်မြေစခန်း ၄ ခုကို ဖွင့်လိုက်သည် ။

မြောက်ဖက်အစွန်က ပြောက်တော့ရိုး - ဘလယ်မှာတော့ ပူဝါမာနဲ့ ပုံရိုး - တောင်အစွန်က - ကားသာရိုး ။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ထက်ပင် ယုတ်မာသော နည်းတွေနဲ့ တိုက်လာတဲ့ ဖ.ဆ.ပ.လ. အစိုးရကို အောင်မြေစခန်း ၄ ခုမှ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည် ။ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့တွေထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သော ပြည်သူ့တပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်းကာ ရန်သူကို အနိုင်တိုက်ခဲ့ကြသည် ။ ပြည်သူ့အာဏာကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည် ။ ထိုအာဏာဖြင့် မြေရှင်အရှိန်ကို ခါလဲ့သို့ ခဲ့ကြသည် ။

နိုင်ငံရေးအာဏာခုံမှ ဆင်းသွားရမြဲဖြစ်သော ဖ.ဆ.ပ.လ. အစိုးရ၏အမွေကို - ယိုအချိန်က အစိုးရ၏လက်ကိုင် ဒုတ်ဖြစ်ခဲ့သော နေဝင်းဦးဆောင်သည့် ကြေးစားတပ်က ဆက်ခံ ခဲ့သည် ။ ကြေးစားတပ်သည် သူ့၏အရှင်သခင်ကို အာဏာ ပလ္လင်ပေါ်မှ ကန်ချကာ ထိုပလ္လင်ပေါ်သို့တက်ရှိသည် စိုးဆီးမှုလာခဲ့သည်မှာ ယနေ့သို့ပင်ဖြစ်တော့သည် ။

အတိတ်တပေါင်းရွှေမှာသည် - ယနေ့တပေါင်းရွှေဆီတိုင် - သဘာဝသည် ရွှေမြောင်းရဲ ရွှေလမ်းကို ဖွင့်မြဲဖွင့်လျှက် ၊ အလှမပျက် ။

- ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ပြည်သူ့စစ်ပွဲဖြင့် အနိုင်ယူခဲ့ပြီ ။
- အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့နောက်လိုက်ခွေး ဖ.ဆ.ပ.လ. အစိုးရကိုလည်း ပြည်သူ့စစ်ပွဲက တိုက်ဖျက်ပစ်ခဲ့ပြီ ။
- ဖက်ဆစ် အမွေ နယ်ချဲ့နောက်လိုက်ခွေး ဖ.ဆ.ပ.လ. အမွေကို ဆက်ခံရှုပ်နယ်ချဲ့

ပေါင်းစုံ မှီဦးသွားထားနေရသော ၊ ယခုနေ့ ပိုင်မိုးသက် ကြွယ်မြူမှုနှင့်ပြီးစီးသော နေပဒေါက်ဘဝါလဝိဘာအကျင့် မစ်တစ်ဦး ရှေ့သည့်လည်း မြည်သူ့စစ်ပွဲလက် ချက် မြင့် အသက်ပျောက်ရမှည့် အချိန်ဝသည် နီးသည် ထက် နီးလာနေပေပြီ ။

ဘယ်အခါမှ အလှမပျက်ခဲ့သော ဘ ပေါင်းနွေ – ပိုဒ္ဓတ္တ အနာဂတ်ကပေါင်းနွေ ၏ အလှသည် မြည်သူ့ဝဠ်ဏ်ဘောင်ပွဲကို ယောက်ကျား ရှုရန် အသင့်စောင့်ကြိုလျက်နေပေလိမ့်မည်။ ဘနာ ဂတ်ကပေါင်းနွေဆီသို့ ရှေ့မျှော်နမ်းရှုံ့ ရွှေလမ်း အ တိုင်းရှေ့သက်ခါ ရှက်ရှက်ဖွံ့ဖွံ့ဝိုင်းဝိုင်း ချီတက် သွားကြပါစို့ ။

တော်လှန်မြည်သူ့အာပေါင်းတို့ကား ရွှေ လမ်းအတိုင်း ချီတက်မြဲ ချီတက်လျက် –

တောင်လှန် – နွေဦး
မှိုင်းမှုန်တဲ့ ဆောင်းကြွင်းပါ
သင်းရနံ့ကမြှော ။
ပင်မြင့်မှာ ကျူးဆိုတဲ့
ဥမြည်ပါ တီတီ တေးရေးစိတ်ဘာ
အေးမြသာယာ ။
မြှင်းလေကာခါ
ပင်ခြေမှာ ရွှေမျှော်ခင်းဝေဘူ
ပယင်းရွှေ ရှင်ခေတ်ပါ
မွှေးပျံ့ကြိုင်လှာ ။
စုံကြိုင်ညှို မှိုင်ခိုတဲ့ ရွှေသား
စိတ်ထားမှန် တည့်ပြန်မြှောက်ပါလို့
ရွှေလမ်းမှာ ချီတက်ကြတယ်
ဘုန်းတောက်တဲ့ သား –

ဘောင်မြေစခန်းမှ လက်စောမြံ့ကြိုလျက်

မောင်သာမိုး

နွေသစ်အလင်္ကာ

ပျော်မြူးပေါလို့ ၊ အရှေးကွန်းမှ
ဦးဖို့ဆောက်ကြ ၊ မြူးမြမြမြင့်
လောကနှုတ်ဆက်၊ ဘလေးပေကာ၏
ဂီတက်စက်ယို ၊ ဝင်းဝင်းစို

မြေသစ်ဦးတား
ရှုတ်ဝတ္ထုဘယ်ကျေ ၊ အလေကာသည့် ။
အရှက်ဆောင်းကြီး ၊ မောသေစိမ့်ချိုးစို
ကြိုး အသစ်ဆင်လေပြီ ။

သန်းဝဖိုးသည့်လည်း
တေရည်ဖွဲ့ဖော်ဖြိုး ၊ ဦးသူ့လင့်လျက်
မွှင့်ဝေမျိုးကျွဲ ၊ မြို့နှမြိုမွှံ့သံစွာ
ရှိုရှိုတင်းတင်း ၊ ရွှေရွှေးဆင်းမြို ။

နေသစ်ဏ်
ရွှေလှိုင်းလင်း ၊ ရွှဲမှူညှိုဝင်းဝပ
နှင်းဆီတောင်သောင်း ၊ မွှင့်အားတောင်းစွ
မြောင်းသန်အောင်ဝင့် ၊ အနီရဲ့ဏ်
ဖြိုးနှင့်မြဲလုံး ရဲရဲလျှံ ။

ရိုးရောင်

ပေါင်း

[၁]

အိမ်ခန်းတွင်းမှ မီးသင်းဖိုမှာ အမှိုန်နံ့ချဉ်း နေလေသည်။ အအေးဓါတ်သည် ဆယ်လူလာ ဖိတ်စ ကို ချုပ်သွားသော စမ်းဝေါ်အောက်သို့ အထင်းထိုး ထိုးလာ၏။ အိမ်အောက်သို့ဆင်းမှ ထင်းယူရန်ကျွန် နော်ပျင်းနေသည်။ ခင်ဝင်းကလဲ ပြန်မလာသေး။ အရက်ရှာသွားရင်း ရူးနေလောက်ပီထင်သည်။ ချွဲသလာလည်းသူ ကျွန်နော့်ကို ဝက်သားခိုး နှင့် ပစ်ထားခဲ့သည်။ ဓါတ်မီးဆိုလျှင် ဘယ်လောက် နိုင်ပါ့မလဲ။ ခုတော့ဝက်သားကို မကြည့် ချင် အောင် ကျွန်နော် မုန်းသွားသည်။ မြို့ကြီးရွာသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ဖြင်ဖြင်သမျှဝက်တွေ ကို ပစ်သတ်လိုက်ကြ၏။ အရိုင်းသားတွေ က မူ ကျွန်နော်တို့မှန်းသိသည်နှင့် ကြက်, ဝက်, ပစ္စည်းတွေ မသိမ်းနိုင်ပဲ ပြေးကြပီ။ ထုံးစံအ တိုင်း သည်လိုအချိန်မျိုးမှာ ထမင်းငတ်ထက်ရှိ လူမှာများမှအပ ကိုယ့်ဆန္ဒရှိရာကို အကောင် အထည်ဖော်ကြစမြဲ။ အရက်ရှာ, ပစ္စည်းယူ ---, မီးရှို ---။ မသောင်လေးဖွာထိုက်ထင် ရာ ကိုယ်လုပ်ကြ။ ကျွန်နော်တို့၏ရှေ့သူထောက်လှမ်း မှုစုတွေ ရှာရေဖုံးရွာတွင် ရှိ ပျင်လဲ၍ နေ မည်။ သည့်လိုပဲ ဖူးယစ်သောက်စားရင်းရောက် ၍ တုန်လှုပ်စိတ်တွေကို ရဲဆေးတင်ကာ သိမ်း သားမိကြသည်။ ပြောင် --- ကညပီးတာ ည ညန်လွှန်ခဲ့ပါပီတော။ နောက်ထပ်တဖန် မာ ညပီးတည ----။ ကြေးစားဘဝနိဂုံး မချုပ် မချင်းလေ။

ညှိုးနွမ်းစပြနေသော လက်ဖြပါး နှစ်ဖက်ကို စိတ်ကျေးမရှိပဲ ဖြန့်လိုက်မိသည်။ သည့်ရွာသို့ ရောက်ရောက်ချင်း ဟူးလိုက်ရသည့် ကတွတ် တွေ----။ ကျွန်နော်ဘဝတပ်၏ စစ်သားအပီသ ဆုံး ဝကောသိအလုပ်မှာ သည့်အလုပ်ပဲ ဖြစ် မည်ထင်သည်။ ကျွန်နော့်ဖြစ်ပုံကို အမေ မြင် လျှင် မညည်းဖိုးဖြစ်မည်မသိ။ ဆင်းရဲလှပင် သ ားဘဝမှ လွတ်မြောက်ပါစေတော့ရယ်လို့ မု ဆိုးမအမေက ကျောင်းထားပေးခဲ့သည်။ ကျွန်နော် ၁၀ တန်းတက်သည့် နှစ်တွင် အမေ့လယ် မှာ တံဇင်လွတ်လေသည်။ ရွာ၌ ပေါ်ပွတ်ခေါင်း ပါး၊ အစိုးရအဖွဲ့အတွက်များသည်နှင့် အမေ့ ကို သနားသည့်အလျောက် ကျောင်း ဆက် မ နေပဲ စစ်ထဲဝင်ခဲ့မိသည်။ ပထမတော့ "ဘင် ဘူးခြည်ကို ကာကွယ်ရန် ဘယ်တော်ဥပါ"... ဆိုသော ကြော်ငြာကို ယုံစားသက်ဝင်မိပီး အ ကောင်အထည်ဖော်လိုသော၊ စစ်သားဆို သော ဂုဏ်ပုဒ်နှင့် ကျွန်နော် ---။ ယခုမူ အသတ်အသိနှိ အရင့်နင်း၊ နောင်တော်နောင်တော်များ၏ လုပ်ထုံး လုပ်တန်အရင့်နင်း၊ ရှေ့ယိမ်းလိုက်, ဘယာ ယိမ်းလိုက်နှင့် အလိုက်သင့် လှုပ်ရှားနေတာပြီ။ အသစ်ကျွတ်ချွတ်စစ်သားဘဝကို ပြန်တွေး မိ သည့်အခါတိုင်း ညာဘက်ပါးကို ယောင်ရမ်း မိ၏။ ရင်တွင်းမှ ပိုနာလာသော ထိုးဒဏ်ရာ ကို ကျွန်နော့်တသက်မှာ မေ့ပျောက်လို့ရမည် မ ထင်တော့။

ရွာတရွာသို့ရောက်စဥ် ထုံးစံအတိုင်း ရွာ ဒွေပညင်စားသောက်ကြပီးနောက် ဆရာကြီးမှ စပါးတွေ မီးရှို့ဖို့ အမိန့်ပေးလာသည်။ သည့်ရွာ ကို သူပုန်ရွာဟု သူးကဆိုသည်။ ကျွန်နော်ပို့ မြင်ရသည်ကား ချင်းပေါ်အဖျိုးသားတွေ နေ သည်။ ချင်းပေါ်ရွာ။ လူအိုလူမင်းတွေပဲမှိုတော့ သည်။ လူငယ်လူရွယ်တွေကို တယောက် ဘ လေမှ မမြင်ရတော့။ အားလုံး တောထဲ ပြေးကြပြီ။ မပြေးလွှင်လဲ ပေါ်တာဖြစ်မည်ပြီ မဟုတ် ပါလား။ ပေါ်တာဘဝသို့ ရောက်လေလျှင် ---။

ပုပ်တဲ့မှ စပါးတွေကို သွန်ဖြောက် ကာ ကျောက်ပစ်လိုက်ကြသည်။ အနီး ဆုံး အိမ် မှ ချင်းမေ့အမှုအိုကြီးက တစုံတရာ လှမ်းပြော နေသည်။ ကြောက်ရိုက်ချက်စားစဥ်၊ အိမ်တွင်း အိမ်ပြင်၌ ပစ္စည်းပစ္စလေ့ အောက်ယူနေစဥ် သူ ပြောသည် ဘာမျှမပြော။ စပါး အားလုံးကို စုပုံ ပြီး ကျွန်နော်တို့ မီးရှို့လိုက်ကြသည်။ မှုတ်မှုတ ဘွတ်တွတ် ရေရှာမြည်တမ်းလျှက် မီးလောင် နေတဲ့စပါးများကို ခပ်မှုအမျိုမ်းသတ်နေ သော ချင်းမေ့အမှုအိုကြီးမှာ ပဏာ အရှုမီးပိုင်း ဝ မှာ။ အော်တာစ်ရုပ်တော ပျောင်းပြောင်းသိတွေက တခ - တခ ပျူးလာသည်။ ကျွန်နော့် မျက်ကြည်း မှာတွင် အမေ့ရုပ်ပုံကို တဖျင်ပြေးမြင်လာ၏၊ နားစည်ပါးထဲတွင် ကြားယောင်နေမိသည်မှာ အ မေ့ ရှိုက်သံ ---။ တံဇင်လွတ်သည့် နှစ်က ပဲက်ကြားအက်လျက် ခြောက်သွေ့ယောင်းနေသော လယ် ကွက်ထဲ၌ မြေကြီးကို ပုတ်ကာ ,ပုတ်ကာ ငိုကြွေးနေသော ခေါင်းဖြူစုတ်ဖွားနှင့် လယ် သူ မကြီး ကျွန်နော့်အမေ ။ ကြည့်ယင်း ,ကြည့်ယင်း

ပျင်းဖော်အဖွားအိုကြီး၏ ခြေကျင်းဝတ်ဖျံ အနားစွတ်မှာ နေသော ခြေပတ်အဝတ်စမှာ သွေးကွက်ပြုနေသည်ကို ရုတ်တရက် မြင်လိုက်ရ၏။ စစ်သားဆိုသည့် ကျနော့်ဘဝကို ကျနော်မေ့သွားသော အဖွားအိုထံ ပြေးထွက်ပြီး အပြင်ဘက်သို့ ထွန်းထွက်လိုက်မိ သည်။ အားလုံးမှာ မင်းသားကြီးသလို ခဏ ငြိမ် သက်သွားပြီး အော်ဟစ်ဆဲဆိုသံတွေ ပေါ်ထွက် လာသည်။ မြန်းကနဲအသံနှင့်အတူ ကျနော့်ပါးပေါ် လက်ဝါးတဘက် ကျလာလေသည်။ တဘက်ကျ လာလေသည်။ တဘက်သို့ မျက်နှာလှည့်ကျသွား ပိုက် မော့ကြည့်မိလျှင် မြင်ရသည်မှာ ကျနော် တို့ ဆရာကြီး ---။ သူက မျက်ပျက်နှစ်နှစ်ဆဲပြီး နောက် "မင်းစစ်သား မဟုတ်သေးဘူး"--- လို့ တခွန်းထဲ ပြောသည်။ နောက်နောက် ပေါ်းတွေ-- --, အိမ်တွေ---- မီးတပိုက် ဖျက်ဆီးရသည်ကြာ ခါတိုင်း အမေ့ကိုလုံးဝမေ့ထားနိုင်မို့ အစဉ်တ ကိုက် ကြိုးစားခဲ့၏။ မေ့ရန်ကြိုးစားရမှုမှာ သတိ ရနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ကိုမူ ဘယ်သူမြင်း မ လဲ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ--- ကျနော်တို့ဘဝသည် ယားရှာနေ, စေရှာသွား ---။ ပါချုပ် ၂၃း၀၀ နာရီသို့ ရောင် ကျနော့်ကင်းလှည့် ကျတော့မည်။

သေနတ်နှင့် ဒူးနှစ်ဖက်ကိုပိုက်ကာ ငိုက် မြည်းပြင်း ခင်ဝင်းကိုမျှော်နေမိ၏။ လွှကားမှ ရွှေသီကြမ်းကြမ်းကို စတင်ကြားရပြီးနောက်ကချင် အိပ်ကလေးမှာ တသိမ့်သိမ့်ခါသွားလေသည်။ ကျနော့်နားသို့ ဒုတ်ကနဲကျလာသည်ကို ကြက် နှစ်ကောင်ကို ကြည့်ပြီး ဖရိုဖရဲဖြစ်ထားသော ဝက်သားကျွဲတွေဆီ မျက်လုံးအစုံက ရောက် သွားမိပြန်သည်။ စားမကျန်သောက်မကျန် ပါပဲ လား---။ အကြံ အမှန်ကောင်းသူ ခင်ဝင်း မှာ နောက်တန်းပြန်ရောက်လျှင် ကျနော်တို့နှယ်တာ ရစ်ရလေတော့မည် ထင်သည်။ ကိုက်ခိုက်ရေး တာ ဝန်, ကင်းတာဝန်, ကတုတ်ကျင်း တူးရ သော တာဝန်များ သူ့၌ဘယ်ဒါမျှ မရှိချေ။ သူ့တာ ဝန်သည် အရက်ရှာ---, ကြက်ခိုးရှာ---, အမြဲ ဒီပိစိုနည်းနာ---- မတာရှားရသမျှ သူ့မိုလ်ကြီး ထံ အပ်နှံရှိသာ။ ယခုလဲ အရက်ပုလင်းများကို မနှမ်း ဟာကျသိမ်းပြီး လက်သွဲ့လိုးခန့် ကျန်ရေသေးသော အရက်ပုလင်းကို ကျနော့်အား လှမ်းပေးရာ အယ်း မရ မသောချလိုက်မိသည်။ ထို့နောက် ကျနော် ကြက် တိုင်းပေးနေစဉ် ခင်ဝင်းကာအားမှ တသွတ် သွတ် ပြောနေသည်။ သူပြောနေသော အကြောင်းအရာမှာ အနက် အသုံးမြားဆုံးမှာ ရန်သူဖမ်းမိထား သော ကျနော်တို့ စစ်သားတယောက်အကြောင်း---။ သုံ့ပန်း အဖြစ်ပညာပေးပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်သတဲ့။ ဖြစ်နိုင် ပါ့မလား--- ။ သူက "မိုလ်ကြီးတိုင်းမှာ အ ရက်ပဲ့ပေးနေယင်း ငါသေသေချာချာ ကြားခဲ့တာ" လို့ အခိုင်အမာ ပြောနေပြန်သည်။ ဖြစ်နိုင်စရာတော့ ရှိ ရဲ့။ ၈၃ ခုနှစ် ဖုံကြီး တိုက်ပွဲ၌ ဖမ်းမိသော ကျ နော်တို့စစ်သား (၁၄) ယောက်ကို သုံ့ပန်းအဖြစ် ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း သွီးသွီးသန့်သန့် ကြားဖူး သည်။ မိုလ်ကြီး, မိုလ်လေးတို့ အပြောအရ မူ ကွန်မြူနစ်ပျားသည် ကျနော်တို့တတွေ၏ အ ကြီးမားဆုံးသော... ရန်သူ။ အဓိက အန္တရာယ် ပြုမည့်သူတွေ။ ကွန်မြူနစ်အဖစ်ကို မဆိုထားနှင့် ယင်းတို့၏ အနွယ်နှင့် ပတ်သက်သူများ ပင် သတ်ဖို့, ရိုက်ဖို့ နှက်ဖို့, ရွာကို မီးတိုက်ဖို့ ရာ ကျနော်တို့ဘက်မှ ဝန်မလေး---။ ယခုလဲ မ နေးခဲ့ပြီ။ သူတို့ဘက်မှ သုံ့ပန်းပေါ်လစီ ကျတော့---။

သို့ညကင်းတာဝန် တချိန်လုံးဝယ် အတွေး ဝက်ပါထဲမှ တော်တော်နှင့် ရုန်းမထွက်နိုင်ခဲ့။ ကျ နော်လို အသွားအပြစ်တာလေးခများ ဘယ်လို မျှား နားလည်မှုရပါမလဲ။

"ပြန်လွှတ်လာပေမဲ့ ဒီကောင်တော့ ထောင် ကျဦးမှာပဲ"

ခင်ဝင်း၏ နိဂုံးချုပ်စကားသံက ကျနော့် အားတညလုံး နှောက်ယှက်နေလေသည်။

[၂]

နောက်တနေ့ ခရီးမထွက်မီ စားမကျန်သည့် ဝက်သားတွေကို ခြေမှာချေးချို ချက်ပြုတ်ခဲ့ကြ၏။ လူ နာထမ်းရန် အလို့ငှါ ဖမ်းခေါ်လာခဲ့သော မန် ကျည်းပင်, ကြိမ်တော, ကျောက်တိုင်ရွာများမှ ပေါ် တာသမားများသည် ခြေထုပ်ပေါ်ဖွ ကျနော် တို့လှုပ်ရှားမှုကို သဘောပေါက်သွား၏။ ယွန်းတောင် ၌ ရွာသူကြီး ပေါ်ပြနေသော မျက်နှာငြိုပြ မျက် နှာကျများကို မသိကျိုးကျွံပြုကာ ခရီးထွက်ဖို့ မြင်ရန် အော်ပေါက်အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ အ မှုန်မင်းစစ် တာရှားနည်းလမ်းမကျသော လုပ် ဟန် များကြောင့် သူတို့၏ မျက်လုံးများကို ကျနော် တို့ ရင်မဆိုင်ရဲပေ။ အလိုအလျောက် ငုံ့နေမိသည်။ သော

၃၄ ကာပြုံပြုံနှင့် ဖော်ခေါ်တော့နိုး ပြုံးကြည့်နေမိသည်
ကြိုဂ ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲ ကျွန်တော်တို့ အနိုင်နိုင် ကား
နေရသည် ဟု သဘော....။ အယောက်မှာ ဒိန်နှင့် ဈေ
တန်းအားကိုအင်များ ဘာကြားဝယ် ၊ လူငယ် ကိုယက်
ဆိုရသည်။ တမျိုး . . ., ကိုယ့်သဘောင်း ကိုယ်
ထွက်ခဲ့ကောင် ကြောင်ရှာ ပဲကာတာဖို့ . . .။ သည်
နယ်ကာကိုက်သည် လူတိုက် ၁၀ခြေ ။ အချိန်နေရာ
မရွေး ရှင်းသိုင်းဝိုး မလား . . ., ပြောက်ကြောသိ
မိရမလား ... နှင့် ဘာကိုမှ အစ မရချဲ ကြောင်း
ရှောင်တိမ်းရန်လဲ ထိုထဲမှ ဘာသာတင်းမှု မရှိ
မေမေပါ့ဂိုဠ် ရက်နေ့ကာဆိုလျှင် ဓမ္မ ... ဝိ
ပြောက်ကျားဖတ်ခံရသည်။ နိုက်ကိုမပေါင်း . . .
မဥ ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲမှာ တင်နေသည်။ သုံး...လေး.
ကြိုအတွင်း ဘိုက်မှ အရှေ့ဘာတွေကိုများလာ၊ ကျွန်ုပ်
သူလေ့ - - - ၁လော့ရှာသဘောတွေ ထပ်ပေလဲလဲများ
လာသည်နှင့် အမှု အသစ်အဟောင်းတွေ ကာဝဲလို
လာပြန်ပါ။ ရှေ့ထူကာလဲ ကျွန်ုပ်တို့ဘဝများအား
ဘာ္တွေ သူရဲ့ပမာ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အ
မှီလဲ မြည်ထောင်စုစိတ်ဓါတ်ကို သတင်းစာထဲ
မှာပဲထားကာ ညှယန်းခေါင် သန်းခွဲ အချိန်များမြို့
လမ်းသင့်ဥ မလေသောင်ရွာ, ကာချင်ရွာ, ဂျတ်ရွာတွေ
ညိုဝင်စီးဖိုး သေနတ်ပြိန်ဖမ်းပါမှ ပေါ်ကာ ရဲ
တော့ပ် ။ သည်မှုအဖြေ ပျက်နေသည်ကို အ
ထက်က မသိတန်ဆောင်လျှက် ကျွန်ုပ်တို့အား
ရှေ့ညီ တွင်တွင် တွန်းလွှတ်နေသေး၏ ။ ကျေးမြို့
များနှင့် ဒေသဆိုင်တိုးမိ၍ အကျိုးကြီးမြှီး သွား ရ
သော အခြားစစ်ကြောင်းများ၏ သတင်းကို လဲ
မှောင်ခိုသားမြန် သည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာသာ သူ
တန်မားရဲ့ နေရာ အတွေ - - - - ။

ရွာစဉ်အလျှောက်မှာ သတင်းတွေကို မရ
ချင်ပဲ ရနေသည်။ မကြားလိုပဲ ကြားနေရသည်။
ခလရ (၅၀) ၊ ခလရ (၄၂) အပိုတပ်လှန် စစ်
ဦး ခဲ့ညွှန်းသွားခဲ့သော သတင်းများ . . . .။ ၁၀၁
စြာ အက်ချေရှာရှင်း။ မန်းမင်း ဘားနုတ်ပေါင်
ကြော်ဦးတက်ပွဲပေါ်ကျွန်ုပ်တို့ ချေ့သူတာသော က
ာလေရှု မပြေမှုန်းနိုင်ပဲ ဓါတ်ကြီးမှာသာ အ
ကျအသုံးများရှာနှင့် ယန်ယင်း ဒေလားရှာကို မီး
ဝိုက်ခဲ့သော သတင်း - - ။ မိတ်တို့ သယ်ကွင်းထဲ
ရှောက် ပီးပါမှ အထက်ဆင့်ကာ ဘာတွေကျွမ်းမျိုပဲ ပြန်
ပေါက်လွှတ်သွားနိုင်သော ရန်သူ၊ တကယ်သတင်း
--- ။ အဝဝတ်မှု ထောဝန်ပေးချက်အရ ကျွန်ုပ်တို့

အစဉ်ဝဲ့စိုက် လိုက်နေရသော ရန်သူတပ်သွင်း ၏
ဖိုးကြီးများနှင့် အမြဲ ယပ်း အချိုပင် ပါသေးသတဲ့။
ယမ်းတပ်ကြီး ဆင်းလာသည်ကို မိုးမိတ်ရှုံသင်
မကမ်း ပိုင်ကိုခွဲဝဲ့မြို့ကြောင့် သတင်းရှုံးသွားကြ
မိုးတွင်း မွှမ်း ပေါ်လာကြ ပက်ရှုပ်ပြီး ထွက်ပြေးသ
သဲ ပြန်ချောက်ထဲသို့ကျိုင် မိသိဘာသော တော်းသိ
မဖြစ်တော့နိုင်ပြီ ။ ကိုယ့်ဘက်မှာသာ အဆု
အဆုံး များရှာနှင့် ။ ခလရ (၅၈) မှ မှိုပ် ၂
ယောက်အသေ ၈ ယောက်ထွာသွားပြီ ။ တယောက်
သေတော့ သုံးပန်းအမြင် ပြန်ရွှေလာသေးသော ။ တချို့
စစ်ရှု ပျားများမှာ စစ်ကြောင်းရှုံးဝင် ဖြစ်ထွက်
သွား၏ ဘာ ကြားရသည်။ သည်ကြားသည်ကြောင်းကို
သုံးစားကျွံးဝင် မိုလ် ၁၀ ယောက်ဆောတော့။ မှိုလ်
ကြီး မှိုလ်လေးတွေ ပျက်လိုးမြှုပ်နေကြ သည်၊
ဘယ်နေ့လဲ ... ဆိုတာတွေး ဖြစ်နေပုံရ၏။ သူတို့
၏ ကင်းသည်မှု ကြောက်နေကြသျှင် ကျွန်ုပ် တို့
ကော . ဘာသာ ကွေးလဲ ။ ညတာလေး ထီးဝေ
နေ့ကို ရှုတ်ကို ရသည် သွားရာတွေ - - ။ နို့
တက်နေ ဒါမှာလဲ ကိုလုံး အကြည့်မှာ ထိုးကောင်း
တောင်းပြောက် - - - ။ ဂါတဲသသားနှင့် လက် ချင်း
ကို ညီသသားဖေ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး၏ မျက်နှာ
များသည် ကြောက်စိတ်နှင့် ဈေးဆုတ်နေသည်
ပေါ်ကာကို သည်မှာ၏ လော်ရင်ပြေးမည့် ကောင်
တွေ - - - ။

ရေပုံရွာဘက်တွင် သည် ဒါ အေးပါ
ညပါသည်။ လက်မှာ, ခြေမှာ, ခေါင်းမှာ ပတ်တီး
ပတ်ထားနှင့် အနိုင်နိုင် လမ်းလျှောက်နေရ သူ
တွေ - - - ။ ပေါ်ကာတွေလဲ ပါလှပြီ ။ စားရေး
သောက်ရေးမှာ ထိုဘက်ရေးနှင့် ပြိုက်ပွဲ ရှင်
စစ်မြေပြင်မှာ ဘယ်လောက်ကြာကြာ သည်းခံလို့
ခံနိုးသွားနေမလဲ။ ရေပုံရွာသို့ရောက်လျှင် ယုံ၏
အသိုင်း ရွာသားတွေကို ရှာမရတော့ ။ မိုးရိပ်မှု
ဝှန်ရှုကို ရှောင်ရှားရင်း ရွာပုတွေမှာ သူတို့
သွတ်ပြာ ရှုပ်ရှားနေကြသည်။ သည်မှာတို့သို့ကိုင်
ရှောင်ပြောင်တော့ကို ရွာတွင် တွေ့ကြ တို့ မိမြဲနေ
မလား - - - ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကြေငြာချက်သွားရမည်။
သဘောကြီး ရှုပ်ဘိုမှု ပြန် ယိုန်းယမြို့များ မရ
ခဲ့နိုင်း ညသည်။ ကျွန်ုပ်များ၏ ကျွန်ုပ်ချေ့ လုပ်နိ
ခဲ့ချို ကို ကြားမှုးအားသိုတဲ့ ရှာ ဖြစ်မှိုင် သူ
ပင်ဝင်သွား သည့် ရွာတွေကို ကျွန်ုပ်တို့ ဓမ္မစင်
ချိုသော် အထက်မှ အသင်း အကြောင်း ဖော်းနှင့်

အမိန့်ပေးချက် အရ မကြွေမချောင်သော ရန်သူနောက် ကောက်ကောက်လိုက်နေရသည်။ စားပွဲ ၊ မြေပုံ များပြောင်းရွှေ့ကြက်မှုတာသင့် အမိန့်ပေး ညွှန်ကြား သူ များအား သင်မခြင်းလဲ နှင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အချင့်မရှိ ။ တကာကော်မျှလဲ သေရမှာကြောက်သူများဖြစ်ပြီ ရန် သူနောက်မှ တရွာပြီးနှစ်ရွာပြား ဆွာလိုက်ကောအ ထက်သို့ အသင်ပြေသလို အမိရှင်ခံနေသည်ဖြစ်၍ အ ကြားမှုပင် ရန်သူ၏ ပြောက်ကျားစစ်ပရိယာယ ပရိ ယာကြောင့် အထိနာလှပြီ။ အမှန်အတိုင်းဝန်ခံရလျှင် တ နေ့သောက်တနေ့ သေရမည်ကို မိုမိုကြောက်လာ၏။ ကျွန်တော်တို့ တပ်စိတ်မှ သုံးယောက် ကျသွားပြီလေ။ ကျန်ရှိ အပြင်း အထန်နှင့် တယောက်ကျန်နေသေး သည်။ ရင်ပတ်တွင် ကျည်ဆံရှစ်ပေါက်နှင့် တ ညလုံး သူညည်းနေရှာသည်။ တပ်ခန်းစုံမိုက်ဘယ် နေရာကိုပဲ သွား . . . သွား ၊ ညည်းညူသံတွေနှင့် မ သွတ်နိုင် ။ စိတ်မချမ်းမြေ့မှုများကို သိုသိပ်ဖုံးဖိ ကာ မူးယစ်သောက်စားပျော်ပါးနေမိငြား ကျွန်တော်တို့ ရင်ထဲ၌ ကြောက်ရွံ့ခြောက်ခြားမှုများသည် ဒီရေ လို တရိပ်ရိပ်တက်လာနေ၏။

စိတ်ပြေလက်ပျောက်ရှိရန်နှင့် အနိဋ္ဌာရုံ များ ထဲမှ ခဏလေးဖြစ်စေ ၊ လွန်မြောက်ရလို ရပြား ဘုန်း ကြီးကျောင်းဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့မိသည်။ ကျွန်ုပ် မြောရောက်သည်အထိ နံတော်ရာသံများကို မေ့လို့ မ ရ ။ မနက်ဖြန် ရောက်သည်အထိ သူ့အသက်ရှင်ပါ့ဦး မလားမသိ . . . ဆေးဝါး . . . မင်္ဂလာနဲ့ စမ်းဦးမလား . . . ။ သူလို အသည်ကြားသာမန် ဖစ်သားလေးတယောက် ကို ဖျောက်ယခုကြီး လာပါမလား ။ အတွေးထဲနစ် နေ ရာမှ ဈာကနဲ ဖြည့်ကြည့်လိုက်မိသည်။ ရုတ် ဘ ရက် ကြားလိုက်ရသော ကြေးစည်သံက နားထဲမှ ဘယ်လိုမှ မထွက်နိုင် ။ ကြေးစည်ရိုက်နေသူ ကို ရှင်လေးအား အနီးရှိပါးဆစ်ခေါင်းခုံနှင့် ပစ်ပေါက် လိုက်မိ၏။ အသံက အခန်းအနားမှ ကြေးစည်ရိုက် သံနှင့် အမှတ်ရလျက် ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်း ထ လာသည်။ သက်ပြင်းကို ပင်ပန်းတကြီး ရှိုက်ရင်း ရှုပ်ပွားတော်ရှေ့၌ ကြမ်းပြင်ဝယ် လူးလိမ့်နေ မိ သည်။ ပြော် - ဘုရားရှိပ်တရားရိပ်ကလဲ ကျွ နော့်ရင်ကို အေးမြခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်ပါလား။ မည်း မှုကြာအောင် စဉ်းစားဆေးရိုင်နေမိသည်မသိ ။ မှောင် မည်းလာသည့်အခါ အရက်ကို အရင်သုံး သတိ ရ မိသည်။ ဓီးတော့ . . . . . ခင်ဝင်း ။ သူထံသွားလျှင် အရက်သောက်ရနိုင်သည်။ ကျွနော့် ခြေလှမ်းများက

ရွာလယ်သို့ ဦးတည်နေလေသည်။ သို့သော် သူ့ ဝို မိုလ်ကြီးကို အချင်တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် သင့်တော် ဥမ္မာ ဓဝင်ရောက်ကုတ် အသားဝင်ဆိုင်း၏သည်။ အမှောင် ထဲ တွင်ပြီးသက် ဦးကိုမြည်းယင်း ခဏကြာရှိသ ဘိ ရသည့်အခါ ခင်ဝင်းကို မတွေ့ရတော့ ။ မကြာ သူ တွေက အပြင်ထွက်သွားသည်ဟု ပြောသည်။ တ ယောက်တည်း ပြန်လာစဉ် ဘုန်းပိတ်ထားသော အိမ် တွေကို ကြည့်မိလျှင် လူထုဆန့်ကျင်ခြင်းခံရသော အ ဖိုးကျွန်ုပ်ဝေဒနာက ပိုမိုလေးပင်လာပြန်သည်။ ကြောက် ရှိဖြစ်စေ ၊ မုန်းရှိဖြစ်စေ ၊ မြည်သူတို့၏ မျက်လုံး တွေ . . . . . တံခါးရှက်တွေက ကျွနော်တို့အား လို လားမှုမရှိကြောင်း ဖော်ပြနေသလိုပင် ။ လေရူးနှင့် ယိမ်တွေ့နေရသည့်မှတပါး ကျွနော့်ရင်ထဲ၌ တာနေ၏။ ရဲဘေးပတ်ဖိုရာ အရက်လဲမရှိ ။ ကျိုးကွယ်အားထား ရာလဲ မရှိ ။ ထိုစဉ် "အောင်မယ်လေးမျှ . . . ." ဆိုသော အသံနက်ကြီးတသံကို သဲသဲသာသာ ကြို လို . . . ဖဝေဖဝါးလိုလို မသဲမကွဲကြားလိုက် မိ လေသည်။ အရှေ့မှလား . . . အနောက်မှလား ။ ကျွနော့် ခြေလှမ်းတွေ ရပ်တန့်သွားသည်။ တကယ် ကြားလိုက်သည်မှ ဟုတ်ရဲ့လား . . . ။ ကျွနော့် စိတ်တွေ ခြောက်ခြားကျန်ပြီ . . . . ထင်သည်။ ကျွ နော်တို့တပ် အခိုင်အမာ စခန်းချထားသည့် ရွာ မဟုတ်လား ။ စိတ်ကို ပြန်ဖြေချ မိသော်လဲ အိမ် ရောက်ရန် စိတ်စောနေ၏ ။ အိမ်အဝင်ခြံဒေါင့်တွင် ခင်ဝင်း ၊ သူ့မိုလ်ကြီး နှင့် ကျွနော်တို့၏ မိုလ်လေးတို့ ကို ရိပ်ကနဲ လှမ်းမြင်လိုက်ပြီ ကျော်သွားကြ၏။ ကျွနော့်အား သူတို့မမြင်လေ ။

အရှက်မသောက်ရသည့်အတွက် အိပ် တာပဲကောင်းမည်ဟု တွေးပြီး အိပ်ရာထဲသို့ ဝင် အိပ်လိုက်သည်။ မြေးလျှင်လွယ်ကူရန် ဘိနပ် ကို မျှ မချွတ်ရတော့ ။ လူ့မှာညည်းသံကို နားစည် ပါး ထဲမှ မှုတ်ထုတ်ရင်း အိပ်ပျော်ဖို့ ကျွနော် ကြိုးစား၏။ အိပ်ပျော်နေလျှင် သည်ဘဝမှ ခဏ တာဖြစ်စေ လွတ်မြောက်မည် မဟုတ်ပါလား . . . ။

[၃]

အိပ်ယာမှ နိုးသည့်အခါ အမှောင်ထုကြီးနှင့် သည့်နှင့် မြင်နေရသေးသည်။ ကျွန်နိုမလာသေး . . . ။ သို့သော် အိပ်မပျော်တော့မည် ဆိုပါလား ။ မြည့်တောင် စုရုံးနာမီ နောက်တန်းသို့ပြန်ရှုပ် စီစဉ်ထား သေး လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပေ ။ ၀၄း၃၀ နာရီမှတ်တပ်

ပျော်လေသည်။ မနက်ဖြန် - ရေပုံး လမ်းပေါ်ဦး ပေါ် ဖုံးပုံးစိုက်ရာ မနက်ဘုံသို့ ဦးတည်သွား မည် ဖြစ်ပါ သွက် လယ်တောကြ တောလမ်းအတိုင်း ဖြတ်ဆင်းပြီး နောက် မော်လုံရွာသာကသို့ ဦးနှဲကြသည်။ မော် ပုံ ရွာသို့ဆိုက် လမ်းပြေပြေသာလည်း ကျွန်တော်တို့ မှာ တက်ပေသွားရဲတော့။ သည်နယ်တဝိုက်မှာ ကျွန်ုပ်မြန် လွှမ်းနေရာ ဘန့်မှ ပေါ်လာနိုင်သည်။ သည်သိမ်တက ကျွန်တော်တို့အားဖို့ဂျ် အမြောဆိုးစေသလိုပင်။ အား လုံးမှာ နံနက်စာမစားကြရသေး။ ဖော်ရသမား အချို့ သေသူဝေးကျွန်ုပ်တူ ပြောသံကြားရ၏။ ဘာသာကြီး ချူများ အတော်အာကြောပ်ကိုက်နေကြသည်။

နှင့်မိတ်ချော်မှတဆင့် ချောက်ကမ္ဘား ကြီး ကို ခက်ခက်ခဲခဲ ကျော်ဖြတ်ပြီး ချိုင့်ဝှမ်းမှာခဏအိပ် ဖို့ဖြစ်ကြသည်။ သုံးစံတောင်ဦးပင် မပေါ်ကသ မား တွေကိုလုံးဝ ဥပက္ခာပြုပြီး စားစရာရှိသမျှ ကို ကြံဖန်စားသောက်ကြသည်။ ပေါ်ထွက်ခြင်းကြီး ရွာ ဝိုင်းကြည့်နေသော မျက်လုံးများအကြားဝယ် ဖြစ်နိုင် သည့် နည်းနှင့် အနားယူအားဖြည့်ထားနိုင်ပါမှ... .. ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် မော်လုံရွာကို ဖောက်မထွက် ပဲ မနက်ဘုံသို့သွားလမ်း မရှိတော့။ နောက်မှ ရန်သူ ပေါ်ချုပ်လိုက်နေသည်။ ရှေ့မှာရော --- ။ ဝိုင်း ပြည့်အတွက် မပြောတ်၊ အသက်အတွက် စွန့်စား ရချေတော့မည်။ သည်တပွဲမှာ ကျွန်တော် သေ များ သေမလား...။ ပေါ်ကားသမားများထဲမှ တယ်း ခင် အချို့ကို ကျွန်တော်တို့ပြောင်းပြုနေသည်ကို မြင် ရ၏။ နောက်တနေ့မနက်ရိုးလင်းလျှင် သေခါး ရှင်ပေါ် သို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားမလား။ သည်ပေါ် သည် တောင်ထိပ်၌ ကျွန်တော့်မိသားစုကို ကျွန်နေရစ်ဦးမလား..။ အမေနှင့်မတွေ့နိုင်တော့ပြီ ထင်ရဲ့။ အမေ---အမေ ----။ ကျွန်တော့် မိုက်ပြစ်တွေ... သားရဲ့မိုက်ကြီး တွေလေ ....။

ရှေ့တက်ကြို့ မှုများဖွဲ့စည်းတော ခေါင်းမြင့်ကျွ န်တော်မှာ အပိုယရှိနိုင်ခဲ့။ ဟူ ---သာနာကိုယ့်ရိုးပြီ။ လူ နည်းနည်းသဲတွေ တပြေးပြေးတေး သွားနိ။ ပြည့်နှက် လာလေလေ၊ ဝိတ်ဆိတ်ရှုရာ ပုံမှိုင်ချုံမက် ရှုန်လာ လေလေ။ ပြောကြာဒီ ပေနတ်ပစ်သံများကိုကြား ရ ၏။ မော်လုံရွာတောင်ကျွန်းနှင့် ဘုရားကျွန်းမှ သေ နတ်သံ ပမြည်သည်။ မြန်သူတွေ ---။ ကျွန်တော် တို့ ဘက်မှ အမိန့်ပေးသံပါကြားရ၏။ ပိုပစ် ပစ် ယင်း မော်လုံရွာ ကို ဖောက်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ သေနတ်သံ၊ မော်တာသံများ မှက်မှက်ညံလျှက် မီးကျည် တ ပွားပွား မြင်နေရသည်။ အချိန်မရွေး၊ စက္ကန့်မခြား ပေါ်လာနိုင်တော့ပါ။ မျက်စိမှိတ်လိုက်တော ပြည် မတည်ငြိမ်မချင်း ပစ်နေမိသည်။ ငယ်ငယ်လေးပဲရှိ သေးတာပဲ။ ကျွန်တော်မသေချင်သေးဘူး။ ကျွန်တော်ဖို ချင်သေးတယ်...။ ရှေးကျူးသွေးသောက်နား ဖြစ်လျှင်အာ ယမ္ဘက်အောင် ရင်ထဲမှာသာ ပြောက်လန့် တ ကြား ဗောဓိပါတ်မြည်တမ်းရင်း ...၊ မေ့ရှိလိပ်ရင်း ...၊ တွားသွားရင်း ....၊ ပစ်ခတ်ရင်းနှင့် မွ ပျိုးပွဲမှာ အသုံးသတ်သွားလေသည်။ ဘုရား.. ---ဘုရား --- ငါမသေသေးပါလား ။သေရွေး မှ လွတ်လာသည့်တိုင် အသက်ကိုလုရာ ခရီးကြမ်း ကို ဆက်နေရသဖြင့် မောသော်ငြားလဲ မောရမှန်းပင် မသိတော့နိုင်ပါ။ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဖောက်ထွက် လာခဲ့သည်ကို တွေးမကြည့်ချင်တော့။

ရှေ့အသက်မ်း အလင်းမရောင်က ကျွန်တော့်အား နှုတ်ဆက်နေလေသည်။ နံနက် ၈း၀၀ ထိုးမှ မန်ဘုံ သို့ ဦးတည် နိုင်ပေတော့၏။ ယာယီကာလ ငယ် လေးတခုတော့ အေးအေးဆေးဆေး ဆိုရဦးမည်။ မနက်ဘုံ သို့ရောက်လျှင် မိတ်ဆွေကျွန်တော့်ရွာ တပ ကြီး ဗိုလ်ပစ်မှိုက်ဖိတ်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက် နေ့တွင် နောက်တန်း ဌာနအားကောပိုင်များ မေ တားဖွက်အရ ကောင်းမီမှုကြီးမှုး ကျွင်းယဘော အ ခမ်းအနား ---။ "ချောတန်းမြန်များ အား ဂုဏ် ပြုပွဲ" ဆိုသော မာဘာနှင်းနှုန်းမည်းဘောင်စီ ဝယ် သေရွာမြန် ကျွန်တော်တို့တဉီးက်မှာ ကျိုးထိုးကျွဲ တဲ နှင့်။ ဦး - ပိပဉ္စ စစ်ကြောင်းမှာ ရှုဘိပဲ ကျွန်တော့ သလား ---။ နှစ်သယ့်သုံး ---နှစ်သယ့်လေး --- နှစ်ထယ့်ငါး ---နှစ်ဆယ့်ခြောက် .... သုံးဆယ်ရှိ ပါး ---- ဒါပဲလားတော့ ..။ ကျွန်တော့်တို့အသက် အောင်ပန်းဆည်းအချို့ ပေးအပ်၏။ ဒေးချက်ကို သုံးသေ လအောရနိုင်သော်လဲ သမင်းစားပွဲသည် အသက် မဝင်ပေ။ စစ်မှိုက် အကြွင်းအကျန်တစုမှာ ဘသူ ဖြစ်သက်နေ၏။ ဖျက်လိုး အကြည့်များကားစကား မပြိမ်။ စစ်ကြောင်းမှုးမ် မျက်နှာပေါ်တွင် အ ပြုံးရှာမရ ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ငြိမ်သက်နေ ကြ သည်။ ခင်ဝင်းသည် မျက်ရည်ဝဲလျက် ဆို့နင့်နေ တာနဲ့ကြင့် ကျွန်တော့်ကို တချက် ---တချက် ကြည့် လာသည်။ မင်း - ဘာဖြစ်လို့ ငြိမ်နေသလဲ။ သူ့အနေဖြင့် တခုခုပြောဖို့ ကောင်းပါသည်။ နောက်တကြိမ် သည်လိုဂုဏ်ပြုပွဲသို့ ကျွန်တော် တို့နှစ်ယောက်လုံး တက်ရောက် နိုင်ပါ့မလား။

မသိနိုင်တော့ပြီ ။ သည့်အချိန်ထိ အသက်ရှုံ့ချက် ရှိနေခြင်းကို ဝမ်းသာရမည်ဖြစ်ပါသလဲ ယိုယို သာသာပင် တုန်လှုပ်နေမိ၏ ။ ကျွန်တော်တို့လို အသ တစ္ဆေဘဝမှ ကျည်ဆန်ရာနှစ်ပေါက်နှင့် ဒဏ်ရာ သမားကို ရုတ်ချည်းသတိရလိုက်မိသည်။ ဟင့် အင်း --- ဒီအချိန်မှာ သူ့ကိုကျွန်တော် အမှတ်မ ရချင်ဘူး ။ ငါ့ အဝေးထဲကို မင်းမလာနဲ့ --- မလာ နဲ့ --- ဝင်မလာနဲ့ ။ နားစည်ပါးထဲတွင် အာဝဲဒိုက် ဆူမတော့တဲ့ အာကျယ်မှုဖြင့် အောင်ပစ်လိုက်သော အသံနက်ကြီးကို ကြားယောင်နေသည် ။ ရွှေးရွှေး မှ မရှိသူများ၏ အာလယ် , ပြောက်ဝိုက်မရှိသူများ ၏ မျက်မှောက်ဝယ် လောကကြီးကို သစ္စာလိုပင် သူ့လွတ်ထွက်ခဲ့လေသလား ။ ကျွန်တော့်ရင်တမြင်လုံး နာလာသည်။ ရှေ့နှာ့ ဒေါ်ဖြေ အနေ ရှုတ်ထွေး ရှု ကြောင့် မှန်တုံအထိ သူ့ကို သယ်ယူဖို့ မကြိုး စား တော့ပဲ ရေဖုံ့ရွာမှာပင် ကျွန်တော်တို့မိုလ် လေး ကိုယ်တိုင် မြှုပ်ထားသင်္ဂြိုဟ်လိုက်သတဲ့ ။ သူ့ ခမြာ ကျွန်မြူနှစ်ကျည်ဝင်ရာတက် ကျွန်တော်တို့၏ မြေမှ ပ ထုကို ပိုင်စားသွားရှာလေပြီမည်။ ခင်ဝင်း မြန်

ပြောင်ပြစ်ဆိုက ကျွန်တော့်ကိုယ်မှာ ကျွန်တော် ပျံမသွားအောင်ဖြ ပေါင်းထိန်းခဲ့ရ၏ ။ ခုတော့ နှင်ကောင် ဒိုရေပြီ ---- ဆင်ဝင်းလေ ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် သူ့ကိုဖြောင့်ဖျူဖို့ စ ကားလုံး ရှာမရချေ ။ မျက်လုံးထဲတွင် ဘဝပါအချစ် သို့ ရောက်သွားသည် မသိနိုင်သော ထင်းဝင် ---- သမ်းမင်တွေ ... လူသဝင်မှု ... ဒုဝေလွယာ လူ့သတ် ရှုဝေ --- ။ ပျိုသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ရှာ ---- ပြည်ပြည့် ဘက်မှ ယှဉ်ပန်းမြန်လွှတ်သော သပင်းများ --- ။

ကျွန်တော့်ခေါင်း ညွှတ်ဘက်ကြမ်း အနေခက်ဘက် မှ ပါဆစ်စစ်ကိုက်လာ၏ ။ ဆယ်လူလာ ပိတ်စ ပေါ်မှ မျက်ရည်စက်များကို စြေးစုံ့သလို ကျွ နော် ကြည့်နေမိသည်။ ရုတ်တရက် မြန်းဆို ယရုပ် လိုက်မိ၏ ။ တပင်နိုင်း ပြေးထွက် လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော့် လက်နှစ်ဘက်ကား ကျစ်ကျစ်ဆုပ်လျက် ---- ။

"ရွှေတောင်းမြန် ခလရ (၂၀) အား ရဲဘော်ပြုကြီးဆိုမှု" ဆိုသော ရွှေစာလုံးကြီးများကား မတောင်း ဆိုးဝါး ပဝေ ရယ်ဝေါ ယိမ်းထိုးလျက် ကျွန် ခဲ့တော့သည် ။

မြဦး

[ရွှေတိုးမြဲရေးခရီးစဉ်အတွင်း ၁၉၄ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလက ရေဖုံ့ရွာ (အမှတ် ၃ မြို့နယ်သို့ပြောင်း)ဖြစ် ပွားခဲ့သော ခလရ-၁၀ တပ်တွင်းလူသတ်မှု အဖြစ်အပျက်မှန်အား ဝတ္ထုအဖြစ် မှီငြိရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။]

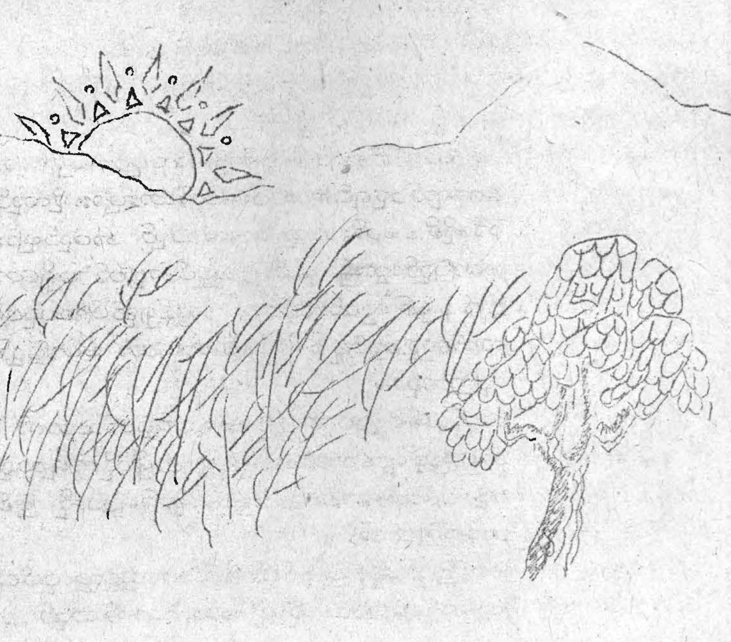

အာဖရိက အရင်းရှင်နိုင်ငံများနှင့်

စစ်အစိုးရ

စီးပွားရေးဆက်ဆံမှု

ကိုဝလဗိုလ်ဇော်

နိဒါန်း

ကမ္ဘာ့ပြဿနာ ဆိုသည်မှာ

ဆင်းရဲချို့တဲ့မှုနှင့် ငတ်မွတ်ခြင်းများ

နိုင်ငံ ဘဏ္ဍာ ချေးငွေ ကြွေးကျန်မှုနှင့် ပတ်သက်ခြင်း ....။

ယခုမူ မြန်မာပြည်၌ ....

ဆင်းရဲချို့တဲ့ ငတ်မွတ်သူများ မရှိတော့ ။

ကျောင်းသူရင်မ်း တည်ဆောက်သားများ ဆိုလည်း မမြင်ရတော့ ။

ဘိုးဘွား ၊ ဆင်းရဲသားမသည့် ဘဝ ပုံများ ပျောက်ရတော့ ....။

မြန်မာပြည်တွင်း၌ နယ်ချဲ့အချုပ်အချယ် မရှိတော့ပြီ ....

၄၈ ခုနှစ် "လွတ်လပ်ရေး" အမွန်မြတ်ပါပေ ဟူပင် ကြွေးကြော်ရမည်ဆိုလို ....။

လက်တွေ့ကျင့်သုံး စီရင်ကောင်းသော မြန်မာပြည် ပြည်သူများ ခွဲတွင်း နက်သည်ထက်နက်ကြသည် ။

ခေတ်သစ် ပီပြင်သော ပညာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြတ်လာနေသည်။

ကမ္ဘာ့နှင့် ရင်ဘောင်တန်းရန် အမြဲတိုက်ရသည်မှာ နောက်ဆုံးပေါ် ကျဉ်းသံရုံး ဆို မောင်မယ်တော်ပါးနှင့် မိုက်ရှုံးသို့ ဖြစ်နေသည်။

ဘာကြောင့်လဲ ။

မြန်မာပြည် ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ပါးမီ အမြွေ့မြွေ့ပြောင်းနိုးစဉ် ဘာခန်း၂ မြို့မှ -

"ပေါက်ပြန်သော ခါးပိုး အသက်ဆက်သည် ..... နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံကိုမှီခို၍ ပမေး

ဤအဖြစ်မြဲရှင်နေနှစ်ကို ခက်လက်ထိန်းသိမ်းပြီး မျိုးကိုကျော် အရှင်းရှင်နေနှစ်ကို ကြီးထွားပေသောင်း ပြုပြင်နေသော အကြီးဆုံးလက်ဘယ် ပရားခံများ ဖြစ်သည်"ဟုဖော်ပြထားသည်။

ဤဆောင်းပါးမှာ 'နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံကို မှိုရိုး' ဟိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် စဉ်းစားမလွှေ စာရင်းဇယား၊ ကိန်းဂဏန်းများ စုဆောင်းတင်ပြ၍ ရည်ရွယ်ပါသည်။

ယခုဆောင်းပါးတွင် အချက်အလက်ပင်ရင်းကို ဖော်ပြထားသည့် ကိန်းဂဏန်းများမှာ မစ်အစိုးရ၏ ဘေးဇင်ထုတ်ပြန်သော ကိန်းဂဏန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်သာ အချက်အလက်ပင်ရင်းကို ချုန်လှပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းတွင် ကိုးကားသော ကိန်းဂဏန်းများ လွဲမှားခြင်း ပါရှိနိုင်ခဲလောဟု မေးလျှင် ရှိနိုင်သည်ဟု ဝန်ခံလိုပါသည်။

အကြောင်းမှာ–

ဦးမှာအားဖြင့် မစ်အစိုးရထုတ်ပြန်သော စာရင်းဇယားများ၏ မှန်ကန်မှုကို အာမ မခံနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏ စာရင်းဇယားများကို ကမ္ဘာ့အာဘော်ပိုင်းနှင့် ဘောဂဗေဒသမားများကပင် သံသယရှိကြကြောင်း မကြာခဏ ကြားသိ၊ ဖတ်မိနေရပေသည်။ နောက် အကြောင်းတစ်ကြောင်းမှာ မသလှအစိုးရ၏ အချို့သောစာရင်းဇယားများ ကိုးကိုးကိုက်သည်ပင်ဖြစ်လျှင် တခုနှင့်တခု၊ တဌာနနှင့် တဌာန ကွဲလွဲ၊ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အခြားအကြောင်းတကြောင်းမှာ စုဆောင်းရရှိထားသော စာရင်းဇယားများထဲမှ အတတ်နိုင်ဆုံး ခေတ်မှီအောင် ကိုးကားမိသဖြင့် 'ဖြေရှင်းအမှန်'၊ 'ယာယီ' စသည့် ကိန်းဂဏန်းများကိုပါ ဖော်ပြထားရပါသည်။

ဤဆောင်းပါး အား ရေးရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သောရှိ လက်လှမ်းမှီရာ စာအောင်စာတမ်းများ မှသာ အချက်အလက်ယူရသည့်အပြင်းဖြင့် အပူးကြောစရာမရှိတော့ပေ ထင်ပါသည်။ နှုတ်တွင်ကြားရသော နောက်ပြေးသတင်းများမှာ မသာသာအစိုးရကိုယ်နှိုက်က ထုတ်ပြန်သင့်သော စာရင်းဇယား၊ အချက်ဥပဒေ စသည်တို့ကို လျှို့ဝှက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆက်အုပ်စု အမို့ စီးပွားရေးကျေသင်းပေသည်နှင့် အမျှ အကြေရေသည့် ချို့ယွင်းချက်စရာဖြစ်လာနေတော့သည်။ ဥပမာ ပြည်ပကြေးတင်ရှိမှုဆိုလျှင် ယခုနောက်ပိုင်းတွင် လုံးလုံး မကြေညာတော့ပေ။ သူတို့၏ လွှတ်တော်ခွဲသည့်နှုပ်ပင် မကြေညာတော့ပြေ။ ပြည်တွင်းကြွေးမြီဆိုလျှင်လည်း ယခုနောက်ပိုင်းတွင် စာရင်းခေါင်းများ ပြောင်းလဲပြီး သဘာဝမကျသော ကိန်းဂဏန်းများကိုသာ မျက်နှာပြောင်တိုက် ကြေညာနေပေသည်။

ပြည်ပမှ အစိုးရ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီစသည်တို့နှင့် ချုပ်ဆိုသော သဘောတူညီချက်များ – ချေးငွေပြင်း၊ ဖက်စပ်လုပ်ခြင်း၊ စက်ရုံတည်ခြင်းစသည် – မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ ပြည်သူ လူထုအား အမှန်အကန် အသိမပေးတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် စစ်အစိုးရ၏ ဟာကွဲရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘောထားများကို သိရှိကြိုးစားရန် အခွင့်အလမ်း ပို၍နည်းသွားပေတော့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုတင်ပြထားသော စာရင်းဇယားများမှာ အခိုင်အမာ အချက်အလက်များ ဖြစ်သဖြင့် စာဖတ်သူများအတွက် အနည်းဆုံး ကိုးကားစရာတော့ ဖြစ် လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

အပိုင်း –၁–

အစပြုခဲ့ကြပုံ

၁၉၅၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၆၀ ခုနှစ် ဧပြီလအထိ တနှစ်ခွဲခန့် ကြားဖြတ်အစိုးရအဖြစ် အာဏာရခဲ့ဖူးသော စစ်အုပ်စုသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတ်လ ၂ ရက်နေ့၌ အာဏာသိမ်းသော အခါတွင် အာဏာကိုရေရှည် ထိန်းသိမ်းသွားနိုင်ရေးအတွက် စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး... စသဖြင့် အစီအစဉ်ပြင်ဆင်ခဲ့ကြလေသည်။ နိုင်ငံရေးအရဆိုလျှင် ဆိုရှယ်လစ်ကြေးကြော်ငြာ၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ စသည်... ။ စီးပွားအရဆိုလျှင် "ပြည်သူ့ပိုင်" သိမ်းပွဲများနှင့် "ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး အခြေခံမူ ဥပဒေ" စသည်...။

ဆိုသို့ နိုင်ငံတော်ပိုင်(ခ) မြည်ချပိုင် ၊ ထိုကဲ့သို့ အစဉ်မှာ မပြုပြင်ဘဲ ရှင်းလင်းပိုင် အမြစ် သိမ်းယူခဲ့ရာတွင် အကြွေးမျှင်း [illegible] မဟုတ်ပေ ပုံစံပေသည်။

နိုင်ငံရေးအားဖြင့် - ဤသို့သိမ်းယူခြင်း ဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ် အစမ်းကို အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းဟူ လူအများ ဝင်ဖွင့်လာစေရန်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအားဖြင့်မူ (က) ဤလုပ်ငန်း အားလုံး အပိုင်ဆည်းမှာ အကျိုးအမြတ်အားလုံး ကိုယ့်ထံတိုက်ရိုက်ရောက်စေရန် ။ (ခ) ရှုလက အရင်း အနှီး ကြီး ကျဲနေခြင်း နှင့် အားလုံးကို ထွန်းခြင်းသော စီမံကိန်း မချမှတ်နိုင်ခြင်းစသည်ကြောင့် အကာန့်အသတ်ဖြစ်နေရသော ဆိုင်မြည် ၏ စီးပွားရေးအား သဘောကွဲ့သို့ ထူထောင်၍ နိုင်ခြင်းကြောင့် ဟာနွိုးပြာဒီပော မြည်သည်ပယာ တိုးတက်မှု ဖြ ဆိုက်ရန် ။

ဤအရာတွင် "မြည်ချပိုင်" သိမ်းရာ၌ မြည်ပဒေသရင်းအျိုးမျိုးနှင့် ဟုတ္တာပကာစ ဖြစ် သော အသွင် မပါသည်ကိုမူ ထောက်ပြရပေမည်။ ဤအချက်ကို သက်သေပြရန် မဟုတ်ရန် ကျွန် တို့ အစဉ် ဤ ထိုဆိုမီ ကမ္ဘာ့ * ဥပဒေ တစ်ခု [illegible] လှုံ့ဆော်သည် မဟုတ်ပါသည်။

ထိုဆိုမီးကို သိမ်းယူဝင်း အလမ်းဝ ကြီးနောက် ပါခွဲဖြစ်သည့် ၁၈၈၆ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်း စတင်ခဲ့သည်။ စစ်အစိုးရ သိမ်းယူသော (အမှန်မှာ ဝယ်ယူသော) ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဤဆိုမီ အရင်းရှင် များ အနေဖြင့် ဗမာ မြည်ခြေပေါ် နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော် မြေ့ချော် အမြတ်ခံပြီးလေပြီ။ ထိုသို့သော [illegible] ဗမာ မြည်အနေဖြင့် [illegible] မြန်မာ့သည် ဝယ်ယူရာတွင် အသင့်ပုံ တင်ဝင် ခွဲ၍ ဝယ်ယူ ခဲ့ ရ သည်။ ပဌမအဆင့်မှာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် အစုရှယ်ယာအားလုံး၏ ၃၃.၃% ကိုဝယ်ယူ၍ အစုစပ်ပါဝင် ခဲ့ သည်။ ထိုနောက် ၁၉၅၄ ခုနှစ်သဘောတူညီချက်အရ ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် အစိုးရ ဝယ်ယူသော အစုရှယ်ယာမှာ ၅၀% အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည် ။ ထို့နောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ် [illegible] ရက်နေ့တွင် (ကုန် ဆို အသုံးအဆုံး ဝင်ငွေ ဆိုလျှင်) ပြောင်းပေးပြီး မြည်ချပိုင်လုပ်သော အခါ၌ ကျပ် ၆-၂၅ ရှိငွေ ထပ်ပေး ရ ဝယ်ယူရပြန်သည်။ အဂါယ်တော့ ဤဆိုမီ အား ဗမာပြည်အစိုးရ သူများ [illegible] ဖြစ်ပြီး သည့်ခဲ့ရာလုံးမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဗြိတိသျှ စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ [illegible] ပေးသောအချက်၂ ပါဝင်သော မိတ်ပါဝင်နှင့် အညီသာ ဖြစ်ပေသည် ။

"ဤသော ဘုရားပိုဂျီ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၂၃ (၄) နှင့် (၅)၊ ၁၉၆၂ ၁၈ ဩဂုတ်လ ၂၁၉ ဝဲ ကို ကျင့်သုံးရာ၌ ဗမာပြည်တွင် တည်ရှိနေသော မြို့ဘက်သို့ အကျိုး စီးပွားများထဲမှ [illegible] ဩဂုတ်လ [illegible] သိမ်းယူ၍၊ ဩဂုတ်လ ရယူ၍ [illegible] က ဗမာပြည်ယာယီအစိုးရ အနေဖြင့် သင့်လျော်သူများအား တရားမျှတစွာ လျော်ကြေးပေးမည်။"

သို့ဖြင့် အစိုးရပိုင်သည် နယ်ချဲ့ပိုင် အရင်းအနှီးများအား "မြည်ချပိုင်" လုပ်ခြင်းဟူသော လုပ်ငန်းကို လည်း ဖန်တီးနိုင် ၊ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်ကြီးများနှင့် လည်း ပြေလည်မှုရရှိနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ဤ တို့အနေဖြင့် မြည်တော်များအား သိမ်းယူရာတွင် [illegible] မြည်ပိုင်လုပ်ငန်း များကို သိမ်းယူရာ၌ အလကားမတော်တရား ရရှိခဲ့သော အရင်းအနှီးများဖြင့် ကောင်းကောင်းသောနိုင် ခဲ့ ကြလေသည်။ သူ့အမြင် ၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြည်ပတွင်း [illegible] သုံးစွဲနေသော ငွေ [illegible] တန်ငွေစက္ကူများအား တရားမဝင်ကြောင်း ကြေညာပြီး လူထုလက်ထဲမှ ငွေများကို သိမ်းယူ ခဲ့ပြန်သည်။ သို့ဖြင့် ဖေါင်းမှုနေသော ကျပ်ငွေအားလူထု၏ [illegible] ဖြင့် ကျပ်ငွေ [illegible] ကျော်ခန့် [illegible] သွားစေနိုင်ခဲ့လေသည် ။

သို့ကြောင့် မဆလ စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် တာဘောသိမ်းပြီးကာလတွင် [illegible] မိုးသူ ပူတန်းစားများ၏ စဉ်းနှီးမှု) အစောပိုင်းကောင်းသော အခြေအနေဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များ စတင်နိုင်ရသွားသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ယင်းကာလမှာ မြည်ပပို့ကုန်ကလည်း ဈေးကျန်ထ ကိ များ ၊ အရံနိုင်ငံခြား သုံးငွေ နှင့် ရွှေကလည်း နိုင်းတာခြင်းအားဖြင့် မြေတောင့်လက်တောင့်တော့ ရှိနေ ပြီး ငွေစက္ကူဖေါင်းပွမှုကလည်း အတော်နည်းသေးသော ကာလ ဖြစ်သည်။

အဖြစ်ဆိုးကြီးများ

ဤအတောအတွင်း ပါးမှာ စစ်အစိုးရ၏ စီးပွားရေးသမိုင်းကို အသေးစိတ်သုံးသပ် ရန်

ရည်မှန်းချက်ပြင်း မဟုတ်သဖြင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဆန်အရေးအခင်းနှင့် ၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ် ဆန်စျေးနှုန်း အရေးအခင်းများ အကြောင်း ဤနေရာတွင်ကျွန်ုပ် မရေးတော့ပါ။

တခုမေ့ထားသင့်သည်မှာ ဆန်တင်ပို့မှုကိုသာ မဝင်ငွေရှာပြီး တိုင်းပြည်လုံး အိပ်ဆောက်ထားသော မဆလ ပြည်တွင်းပြည်ပ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်မှာ လုံးဝ ချွတ်ခြုံကျသင့်ပြီဖြစ်ကြောင်း ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဖော်ညွှန်းခဲ့ရပေသည်။ ပြည်ပ ဆန်တင်ပို့မှုမှာ ၁၉၆၆-၆၇ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၁.၁၃ သန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၆၇-၆၈ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၅.၄၆ သိန်းနှင့် ၁၉၆၈-၆၉ တွင် တန်ချိန် ၃.၅၂ သိန်းသာ တင်ပို့နိုင်တော့သည်။

ထိုမှတပါး အခြား ကိုလိုနီခေတ်ပိုင်းပဒေသရာဇ်လက်ကျန် စီးပွားရေး၏ ပင်မကိုယ် အားနဲ ချက်အရေးရော၊ စစ်အုပ်စု၏ မှားယွင်းသော မူဝါဒများကြောင့်ပါ ၁၉၆၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ စစ်အုပ်စုရ၏ စီးပွားရေးမိုးကောင်းကင်တွင် တိမ်ညိုတိမ်မည်းများ အုံ့ဆိုင်းလာခဲ့ပေသည်။ ပို့ကုန်သွင်းကုန် ဖွင်း ဟာမ်းအနေဖြင့် ပြောရလျှင် ၁၉၆၆-၆၇ ခုနှစ်တွင် + ကျပ် ၁၂.၅ ကုဋေ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၆၇-၆၈ ခုနှစ်တွင် – ကျပ် ၁၄.၄ ကုဋေ၊ ၁၉၆၈-၆၉ တွင် – ကျပ် ၂၃.၆၁ ကုဋေ ဖြစ်လာတော့သည်။ (ဤတောင်းမှ ဤကာလတွင် မဆလ ပြည်၏ ပို့ကုန်စျေးတက်မှုမှာ သွင်းကုန်စျေးထက် အတော်မြင့်နေပေမည့်သည်။) နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် အရံငွေများမှာလည်း ၁၉၆၈-၆၉ တွင် ကျပ် ၅၂.၆၉ ကုဋေ ရှိရာမှ ၁၉၆၉-၇၀ တွင် ကျပ် ၄၆.၉ ကုဋေသာ ကျန်တော့သည်။ (ဤဝေါဟာမှ ပြည်ပမှ ချေးငွေများက အသင့်အတင့် ခု ပေးခဲ့သေးသည်။)

စျေးရှားရေးကိုကြောက်သလို နိုင်ငံခြားမှ အရာ အားလုံးကို ကြောက်လန့်ဟန်ဖြင့် ပိတ် ထားရင်း ပြည်တွင်း၌ မဆလ ကျေးဇူးတော်၊ ဤသတိုးဘဲကြောင့် ဆိုးမပြင်လေမမြင် လူတွင် ကျယ် လုပ်နေသော စစ်အုပ်စုမှာ ပြည်သူနာပေါ်တိုင်း "စပ်ကျူး မတ်ကျူး ကာလ" မိုပါဟု များရည်ဖြင့် ဝယ် ချွမ်းခြသည်။ သို့သော် စစ်တွေ ဆန်လုပ်၊ ကျွန်းထွယ် အရေးအခင်းစသည့် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံ ရေး စမ်းသပ်မှုကြီးများကို နှလုံးတွေ့ နှုံးတွေ့ ကြုံတွေ့လာရသောအခါ၌ စစ်အုပ်စုထိပ်သီးများ ကိုယ့်ခေါင်း ကိုယ်စမ်းလာရတော့သည်။ ကိုယ်ဘယ်ရောက်နေသလဲဟု သေချာကြည့်လိုက်သောအခါ၌ --- ချွဲမှာ ကမ်းပါးပြတ်ကြီး ... ။ ဘေးဘယ်ကဘူကြီမှာလဲ ချောက်ကြည့်ဘဲ ... ။ ဘဲဘဲမှုသာ ကျန်ပါ တော့ ကသော ။

'ပြည်သူပိုင်'၊ 'နိုင်ငံပိုင်' ဆိုပြီး သိမ်းခဲ့သော စက်ရုံ အမျိုးမျိုးနှင့် ယခင်ကာဘား အစိုးရပိုင်စက်ရုံများမှာ သိတ်ပေါင်းနွမ်းနေပြီး ပြုပြင်စရာ၊ လဲလှယ်စရာတွေ အများကြီးလိုအပ် နေသည်။ ပြည်ပဆန်စျေးကွက်မှာလည်း ကိုယ့်လက်တွင်းက လွှတ်ထွက်ပြေးနေသည်။ ခေတ်မှီ စက် ကရိယာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ပွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ စနစ်သစ်မသည်တို့ မှာ လည်း အပြတ်အသတ် ကျော်လွန်သွားကြလေပြီ ... ။

သည်အချိန်မှာ ဆိုတဲ့ဒိတ်တဲ့ကိုယ် ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ ။လား – လား - အိတ်အာဖြ ကိုတောင် မြင်နေရသည် ။

ဤအခြေအနေကို ကုစားဖို့အတွက် ပြည်ပပို့ကုန်ဖြင့် နိုင်ငံခြားငွေရှာမှုရအောင်က လည်း ထိုကာလများအတွင်း ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဘိုးမှာ အနိမ့်ဆုံးစံချိန်တင်နေသည်။ ပြည်ပကုန်သွယ်ရေး ရှုံးသေးအနေဖြင့် ထိုကာလအတိ ရှိခဲ့သော သမိုင်းတွင် လိုငွေအများဆုံး စံချိန်တင်သောနှစ်များ ဖြစ် သည်။ (နောက်ပိုင်းတွင်မူ ထိုစံချိန်ကို အထပ်ထပ်၊ အပြတ်အသတ် ချိုးပစ်ခဲ့သည်။) အရံနိုင်ငံခြားသုံးငွေ နှင့် ငွေမှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာပိုင်းတွင် တကဲ့တန်ဘိုးအနေဖြင့် အနည်းဆုံးဟု ဆိုရမည့် ကျပ် ၃၀.၄ ကု ဋေ အထိ လျော့ကျသွားခဲ့သည်။

ဤဖြင့် ဘယ်မလဲခါလော၊ ဘယ်မလဲ နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ... ။

ချေးငှါးသောနည်းမှတပါး အခြားမရှိချေ ။

သို့ဖြင့် တဖက်ပါဖယားတွင် ဖော်ပြထားသော ကိန်းဂဏန်းများ ပေါ်လာလေတော့သည်။

ဇယား အမှတ် (၁)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	၁၉၆၇-၆၈	၁၉၆၈-၆၉	၁၉၆၉-၇၀	၁၉၇၀-၇၁	
၁	ပြည်ပကုန်သွယ်မှုများ မှ ရရှိသော ငွေ (အခွန်ငွေ ရှင်းပြီးငွေမပါ)	၁၈.၀၃	၃၂.၀၄	၂၃.၀၄	၂၈.၇၆	ကျပ်သန်းပေါင်း
၂	ကုန်သွယ်ရေး ဖွားတမ်း လိုငွေပြမှု	-၂၃.၄၆	-၁၉.၆၁	-၃၅.၀၃	-၂၆.၁၀	
၃	အရှေ့နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် ရွှေ	*	၇၂.၆၉	၄၆.၉၂	၃၀.၄၂	

(* စာရင်းဇယား မရပါ)

အထက်ပါဇယားအရ ၄ နှစ်တာ ကာလအတွင်း ပြည်ပကုန်သွယ်မှုများမှ နှစ်စဉ်ရငွေသည် ထက်ဝက်ကျော်ကျဆင်းသွားပြီး အရှေ့နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် ရွှေစုဆောင်းမှုကတော့ ထက်ပိုင်း ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။

ပြည်ပ ဂယက်

ယခုလက်ရှိ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ပိတ်ပေါ်လစီသည် လက်တွေ့ကျင့်မှု နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး အခြေအနေ၏ ဂယက်များကို မတားဆီးမပိတ်ပင်နိုင်ပေ။

၁၉၇၀ ခုနှစ်များကို ပြန်ကြည့်လိုက်လျှင် အနောက်ပိုင်းတွင် စီးပွားရေးဂယက်များ တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို သတိပြုမိကြပေမည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် အိုပက် ခေါ် ရေနံတင်ပို့သူများအဖွဲ့ကြီး ထုတ်ပြန်လိုက်သည့်နောက်တွင် ရေနံဈေးတွေ တက်လာ အနောက်စီးပွားရေး လောကတွင် ကြီးမားသော မုန်တိုင်း ကျရောက်ခဲ့လေတော့သည်။

ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် စစ်အုပ်စုသည် ဘယ်လိုတည်နည်း၊ ဘာလုပ်ခဲ့သနည်း။ အဖြေကတော့ လက်ပိုက်ကြည့်သာ ကြီးမားတော့သည်။

ရေနံ . . . ၊ ရေနံသည် ဒေါ်လာ၊ ရေနံသည် အရာရာ၊ ရေနံသည် တန်ခိုးတော် အနန္တနှင့် ပြည့်စုံသော ရတနာ - - - - -

စစ်အုပ်စု ရေနံ သူဌေး ကြီး ဖြစ်လေပြီ။ ကမ်းလွန်ရေနံ၊ ရေနံမြေ ငွေ့များသော ကမ်းလွန်ဆိုတာလို လို မြောက်ကြားသံတွေ ဟုပြည်ကိုလုံး လွှမ်းနေခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်တွေ ဓာတ်ပြား တေးသီချင်း တွေ တကူတကနှင့် - - - ။

ထိုအချိန် သို့ ဂျပ်ကားမတော် ။ အားလုံး သိကြသည့်အတိုင်း သူ့ကိုပေါက်သွားခဲ့လေသည်။

ထိုကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဂယက်၏ ဒဏ်၊ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းသည့်ဒဏ်၊ ကမ်းလွန်ရေနံ အပါအဝင် ပြည်ပချေးငွေများ ပိလာသည့် ဒဏ်တို့ဖြင့် စစ်အုပ်စုအများ နှုတ်ပိတ်ခဲ့ရလေသည်။

နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ပြောရလျှင် ထိုကာလအတွင်း မြို့ပေါ်လှုပ်ရှားမှု ကြီးများ အများအပြား ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ ငွေကြေးနှင့် စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်သည့်အနေဖြင့် ၇၄ ခုနှစ် မေ-ဇွန် အလုပ်သမားအရေးအခင်းကြီးပင်။

ထို့ဖြင့် ၁၉၇၄-၇၅ ကာလတစ်ခုလုံးသည် စစ်အုပ်စုရာဇဝင်တွင် စီးပွားရေး အရ အသက်တမ်းရှည်သော မှတ်တိုင်တစ်ခု အဖြစ် မှတ်ကျောက်ထိုး ရမည့် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

အောက်ပါဇယားကို ကြည့်ပါ။

ဇယားအမှတ် (၂)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	၁၉၇၂	၁၉၇၃	၁၉၇၄	၁၉၇၅	၁၉၇၆	(ကျပ်သန်းပေါင်း)
၁	မြည်တွင်းတွင် သုံးစွဲ/ထည့်သုံးရှိနေသော ငွေကြေး	၂၄၁.၃၅	၃၁၅.၇၀	၃၅၇.၇၁	၄၅၁.၁၈	၄၉၉.၇၇	
၂	မြည်တွင်းကြွေးမြီ	၃၆၂.၃၄	၅၂၇.၇၁	၄၇၂.၁၁	၅၇၇.၅၇	၅၅၃.၈၄	
၃	မြည်ပမှ နှစ်ရှည်ချေးငွေ	၁၀၂.၃၆	၁၃၃.၀၀	၁၁၉.၄၀	၁၆၈.၀၆	၁၇၇.၉၀	
၄	စားသုံးသူဈေး ဆန့်နှုန်း (ရန်ကုန်မြို့)	၁၀၀	*	၁၅၆.၈၅	၂၀၆.၃၈	၂၃၂.၅၉	

(* စာရင်းဇယား မရပါ။)

၁၉၇၂ နှင့် ၁၉၇၆ ကြားသော ၄ နှစ်တာ ကာလအတွင်း မြည်တွင်းသွင်း ထည့်သုံးရှိ နေသောငွေကြေးမှာ ၁၀၇% ၊ မြည်တွင်းကြွေးမြီမှာ ၅၂.၈၅% ၊ မြည်ပမှ နှစ်ရှည်ချေးငွေမှာ ၇၃.၈% ၊ ရန်ကုန်မြို့စားသုံးသူ ဈေးဆန့်နှုန်းမှာ ၁၃၂.၆% ခိုးတော ခဲ့လေသည်။ (ဤကာလအတွင်း တရားဝင်ချေးငွေလည်း ကောင်း၊ မြည်ပချေးငွေလည်း ဘာပေါက်များများယူ ခဲ့လျှင် အရုံနိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် မူရှိမှာ သိသိသာသာ မထိခိုက်ခဲ့ပေ။)

ဒိုယာဂြှောင်းဓိုက်ရတြင်း

အခမတောင် ညှိနှိုင်းနေသော စီးပွားရေး အဆောက်အဦး အဖြံအနေကို ပေးနှင်းကြ ပင်ချမိုက်ရသော မဆလ အစိုးရသည် ၁၉၇၅-၇၆ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အလွန်ပါသော သေနတ်ပြုပြာဖြ လှုပ်ရှားမှုများ ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့ရတော့သည်။ မှင်းတို့ ၁၃-၄ နှစ်ကိုင်စွဲခဲ့သော မဟာဗျူဟာ ပေါလစီကြီးသာမှ ပြုလုပ်ပြီ ပြောင်းလဲလိုက်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် လူကောင်းကျိုးလော - မူကောင်းကျိုးလော ဆိုသည့်လော်များလည်း အမြန်ဖြေးဖြစ်ပေါ်ဝင် သွားလေတော့၏။

စစ်အုပ်စုမှ ဖြေရှင်းသည်မှာ မြည်ပမှ အရင်းအနှီးနှင့် ချေးငွေများ အင်းတော ရန် တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ မြမာမြည်ကျညီရေးအဖွဲ့ ရ နိုင်ငံဆိုသည်မှာ ဤကာလတွင်ပေါ် လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၇၅-၇၆ ကာလဘဏ္ဍာနှစ်မှ အနောက်နိုင်ငံပေါင်းစုမှ အရင်း အနှီးများသည် ချေးငွေ၊ အထောက်အပံ့ပေသည့် သဘောအနက်မျိုးစုံဖြင့် ဝင်လာခဲ့ပေသည်။

ဤတွင်သတိပြုစရာသည်မှာ စီးပွားရေးအဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ရာ၌ (ပြောင်း လဲသည်ဟုဆိုပါ) စစ်အစိုးရသည်လည်း ဤဘဏ္ဍာ၏ အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲသည့် နိုင်ငံများနည်း တူ ချေးငွေတိုးယူခြင်း၊ တနည်းအားဖြင့် အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများပေါ် မှီခိုကျိုးနွံသည့်နည်းမှသာပါး အခြား မရှာနိုင်ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤကာလအတွင်း မြည်ပမှချေးယူငွေတိုးလာပုံကို အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ နိုင် ပါ သည်။

ဇယားအမှတ်(၃)

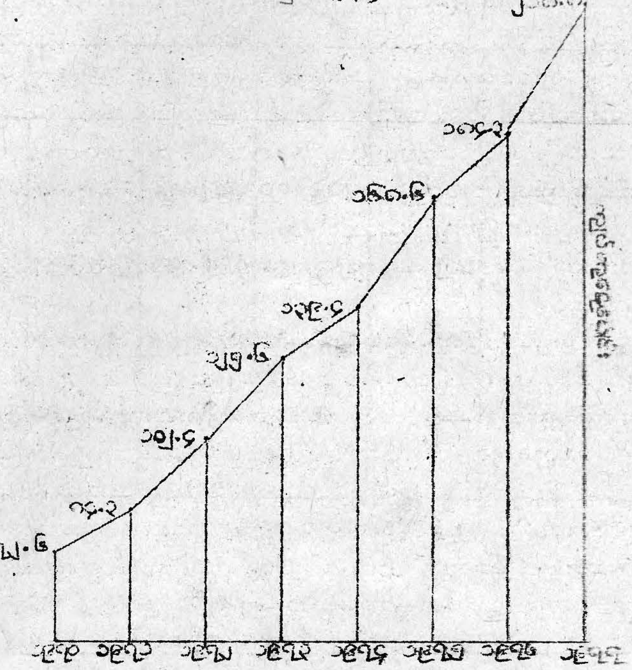

ဦးအောင်းဖ် အောက်ပါမိန့်ခွန်းကို စာဖတ်သူများ မှတ်မိကြပါလိမ့်ဦးမည်။

"စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလို ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ၊ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးဟာ ကုသိုလ်ကောင်းတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ကုသိုလ်ကောင်းလဲ၊ စားသောက်ဖို့အတွက် ပိုလျှံတာ မဆုံးရှုံးမှာဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ဗိုပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ကုသိုလ်ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာ။ ပိုလျှံ မှုလုံး ရှုံ မယှဉ်ဘူး။ အခြားသယံဇာတပစ္စည်းများလည်း ရှိသင့်သလောက် ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိတယ်..."

(၁၉၈၀၊ စမပူဇ္ဇ အကြိမ် မဆလ ပါတီညီလာခံ)

ထိုမိန့်ခွန်းကို ပြောသောအချိန်မှာ ဗူတိယာ ကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ ဒဏ်၊ အရင်းရှင်လောက၏ အဆိုးဝါးဆုံးသော စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးဝေဒနာ ခံစားနေရသည့် အချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသော်ကိုယ်တို့ကို အရင်းရှင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးလောဓိရိပ်အောက်မှ ကင်းလွတ်စွာတည်ရှိနိုင်သည်ဟု အသားယူလိုသော မဟာဗြှုဟ်မဲ့ဥာဏ်မှုက အာယက်စီအပ်ပိုင်း လက်မထောင်ခံမြင်း ဖြစ်သည်။

လက်မထောင်ရော အကြောင်းအချက်များကား -

ဇယားအမှတ်(၄)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရေတွက်ပုံ	၁၉၇၈	၁၉၇၉	၁၉၈၀	၁၉၈၁
၁	အရုံနိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့်ရွှေ	ကျပ်သန်းပေါင်း	၈၆.၉	၁၀၇.၄	၁၆၇.၆	၁၈၉.၅
၂	ပြည်ပမှ ချေးငွေတာဝန်ခံဦး	"	၁၇၅.၂	၁၈၅.၂	၂၆၉.၆	၃၂၂.၅
၃	ဘဏ်ကောက်ချေးကျွေးမှု ဆော့ဖြာတာဝန်ရှောင်ဆွေး *	ဒေါ်လာ	၃၄၀	၃၄၀	၄၁၀	၄၈၀-၅၀၀
၄	နှစ်စဉ်ပြည်ပမှ ချေးယူငွေ	ကျပ်သန်းပေါင်း	၁၃၈	၁၆၀	၂၅၁	၁၅၁

(* အာရှဖွံ့ဖြိုး စီးပွားရေးကျော်နယ်မှ ။)

ဤကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့ဆန်ဈေးမှာ သုံးဆနီးပါး တက်လာသည်။ ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်တွင် တစ်တန်လျှင် ကျပ် ၂၅၇ ကျော်ခန့် ရှိနေရာမှ ၁၉၈၀တွင် တစ်တန် ကျပ်၃၀၀၀ ကျော်ထိ မြင့်လာသည်။ သို့ကြောင့် လယ်ယာသုံးကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှု တန်ဘိုးသည် ၁၉၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈ လောက်အထိတွင် ကျပ်ကုဋေ တစ်ရာ ဝန်းကျင်ရှိနေရာမှ ၁၉၈၁-၈၂တွင် ကျပ် ၃၁၇.၆ ကုဋေ မြင့်လာခဲ့သည်။ ထို့နည်းတူစွာ ဓာတ်မြေဩဇာ သုံးစွဲမှု ပေါ်လစီကြောင့် ရလာသော နိုင်ငံခြားမှချေးငွေများ၏ ကြွေးမြီအလိုက်ရှိမှုအတိုင်း အတိုးနှုန်း နိုင်ငံခြားသုံးငွေ အခြေအနေမှာလည်း အတော်လေးပင်ကျဆင်းနေသည်။ (ဇယားကိုကြည့်ပါ) မဆလ ဆိုရှယ်လစ်များက သူတို့ရဲ့ "စီးပွားရေး ဦးဆောင်လာနေသည်" ဟုကြွေးကြော်ခဲ့ကြသည်မှာလည်း ဤကာလပင်။

သူတို့သည် ဤတိုးတက်ဆိုင်မှုကို နိုင်ငံပေါ် ထင်ပေါ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသော သဆိုင်း၏ ဖြစ်ရပ်များသည် သဗ္ဗာကြီး လွန်းလှသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကပ်၏ အကျိုးကို "ကူညီလိုကောင်းသော" စစ်အစိုးရကရော ဘာသားဆို တောင့်ခံနိုင်မည်နည်း။ သူတို့ဟာ မွန်းတည့်ချိန်သာ ခံနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ကမ္ဘာ့ဆန်ဈေးမှာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းမှ ၁၉၈၂ ခုနှစ် နှစ်အလယ် ဆိုသော တစ်နှစ်ခွဲ ကာလအတွင်း ၄၀% ထိုးကျသွားသည်။ (မက်ထရစ်တန် ၅၀၀ မှ ဒေါ်လာ ၂၉၀ သို့) သစ္စာ၊ သစ် အစရှိသည့် မဟာမြန်မာ၏ အခြားအဓိက ပြည်ပပို့ကုန်များမှာလည်း အနောက်တိုင်း၏ စီးပွားပျက်ကပ်နှင့် ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ကာကွယ်ရေးဝါဒ မူဝါဒများ၏ အကျိုးကို အလူးအလဲ ခံခဲ့ရသည်။ ပို့ကုန်ပစ္စည်းများဈေး နိမ့်ခဲ့မှုနှင့် သွင်းကုန်ပစ္စည်းများ ဈေးတက်ထားမှုကြောင့် ပြည်ပကုန်သွယ်မှုလိုငွေ ပမာဏ အကြီးအကျယ်ပြ၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေနှင့် အရံရွှေ ရံပုံငွေ အလွန်အမင်း လျော့နည်းလာခဲ့ပြီး ပြည်ပကြွေးမြီများလည်း ပိုသည်ထက်ပိုလာသည်။

စာရင်းဇယားဖြင့် မြန်မာ့ ယင်းအခြေအနေကို ကြည့်ရှုတွေ့ရပေသည်။

ဇယားအမှတ်(၅)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရေတွက်ပုံ	၁၉၈၀	၁၉၈၁	၁၉၈၂	၁၉၈၃	၁၉၈၄
၁	ပြည်တွင်းသုံးစွဲနေသော ငွေပမာဏ	ကျပ်ကုဋေပေါင်း	၇၃၂.၈	၈၆၈.၃	၉၂၀.၀	၁၁၁၃.၄၆	
၂	အရံနိုင်ငံခြားသုံးငွေ နှင့် ရွှေ	"	၁၆၅.၆၅	၁၈၉.၄၇	၁၅၈.၆၅	၆၂.၂၆	
၃	ပြည်ပကြွေး	"	၅၅၃.၇	*	*	*	၁၅၀၀ ခန့်+
၄	ပြည်ပကြွေးအရင်းအတိုးပြန်ဆပ်မှု	"	၇၇.၆၄	၁၁၀.၉	၉၆.၇၄	၁၂၆.၃	၁၄၂.၄၅
၅	ပို့ကုန်နှင့်ကြွေးဆပ်မှုအချိုးကျဆိုင်မှု	%	၂၄.၄	၂၉.၂	၃၃.၃	၃၅	၄၀
၆	ရန်ကုန်မြို့ စားသုံးသူဈေးနှုန်းအညွှန်း	၁၉၇၈=၁၀၀ အသေပေါင်း	၁၀၆.၆	၁၀၇.၈	၁၁၃.၄	၁၁၈.၂၈	၁၂၅.၅

(* စာရင်းဇယား မရရှိပါ။ + အရှေ့ဖျားစီးပွားရေးဂျာနယ်မှ ကောက်နုတ်ဖြစ်သည်။)

အထက်ပါ ဇယား၏ ဖော်ပြချက်များအရဖြစ်----

နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ ကြွေးကျန်မှုဆိုသည်ကို ရည်မှန်းချက် အတိုင်း အကောင်အထည် မဖော်နိုင်သည်မှာ ၃ နှစ်ခန့်ရှိသွားပြီ။

ပြည်ပပို့ကုန်ကို ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့သည်မှာ လေးနှစ်အထိ ရှိခဲ့ပြီ။

စပါးဈေးကိုယ်ပင် ကျော် ပြန်ကျနေသည်။

နိုင်ငံခြားသုံးငွေမရှိ၍ သောင်းမာသိပ်မချေးနိုင်၊ လောင်းမာဆီမလုံလောက်၍ စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်။

လောက်စာရွေ့၊ အကျွန်ုပ်တို့ဟုဆိုလည်း မင်းစေမှ ဝန်ကြီး အထိ....။

မြန်မာ့လူထုအဖို့ အဆမတန် အတက်ကြမ်းနေသော ကုန်ဈေးနှုန်းနှင့် ရင်ဆိုင်

ပြောကြသည်။

၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ်အစောဆုံး ဖွံ့ဖြိုးမှုအကြောင်း ပြောကြမည်လား ....။

အပိုင်း -၂-

ကုန်ထုတ်လုပ်မှု စီးပွားရေးမှာ ရေတွက်၍ရသော ပမာဏများဖြင့် ဖော်ပြ၍ ပုံကားမှ ထိုလိုက်လျှင် သတ်မှတ်ချက်များ ကောင်းသလားဟူ မေးစရာ ဖြစ်လာလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်တို့ကို အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံကြီးများနှင့် မည်သို့ ဆက်စပ်နေသည်ကို ဤအခန်းတွင် တင်ပြလိုပါသည်။

စီးပွားရေး အခြေအနေ

ကိုလိုနီ - ကိုလိုနီတပိုင်း စီးပွားရေး၏ အဓိကအားနည်းချက်များတွင် သဘာဝထွက်ကုန်မှာ အဓိကဖြစ်နေခြင်း၊ အချို့သော နိုင်ငံကြီးများသို့ ကုန်ကြမ်းတင်ပို့မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နောက်ကျကျန်ရှိနေခြင်းတို့သည်ကို ရှေးဦးစွာ ပြောလေ့ရှိကြသည်။ ဤသည်မှာ မည်သို့ အကျိုး မပြုသည့် အခြေအနေကို ဖော်ပြသည့် ကိုလိုနီ-ကိုလိုနီတပိုင်း လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာပြည်၏ စီးပွားရေးကို ကျော်ဖြတ်ရသည့် စိန်ခေါ်မှုမှာ ဘာလဲ ဆိုတာ သိကြပါစို့။

မြန်မာပြည်၏ ထုတ်လုပ်မှုမှာ သဘာဝထွက်ကုန်က အဓိကလား၊ စက်မှုထွက်ကုန်က အဓိကလား ....။

၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထုတ် မဆလ "ပါတီရေးရာ" စာစောင်တွင် ပါဝင်သည့် ကမ္ဘာ့အတက်၏ "၁၉၇၁ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာ" ဆိုသည်မှ ဇယားကိန်းဂဏန်း အချို့ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါရစေ။

ဇယားအမှတ် (၆)

နိုင်ငံများ	တစ်ဦးသားပျမ်းမျှပြည်တွင်း အသားတင်ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး (အမေရိကန် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း) ၁၉၆၉	လူတဦးကျဝင်ငွေ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ) ၁၉၆၀	တစ်ဦးသားပျမ်းမျှပြည်တွင်း အသားတင် ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးတွင် စက်မှုထွက်ကုန်များ ပါဝင်မှု ရာခိုင်နှုန်း (၁၉၆၉)
မြန်မာ	၆,၉၅၀	၁၈၀	၁၆
ပါကစ္စတန်	၁၃,၉၆၀	၃၀၀	၂၆
အိန္ဒိယ	၁၂,၀၀၀	၂၆၀	၂၇
ဟင်္ဂလားဒက်ရှ်	၇,၆၇၀	၁၂၀	၁၃
ထိုင်း	၂၇,၆၄၀	၆၇၀	၂၈
ဖိလစ်ပိုင်	၂၉,၃၁၀	၇၁၀	၃၅
မလေးရှား	၂၀,၃၄၀	၁,၆၆၀	၃၃
စင်္ကာပူ	၉,၀၁၀	၄,၉၆၀	၃၆

အထက်ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသည့် စက်မှုထွက်ကုန်ပါဝင်မှုမှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က အကောင်း ဖြစ်နေသည်။ ယင်းနောက်ဆုံး ၁၉၈၅-၈၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စက်မှုလက်မှု ကဏ္ဍမှ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၉.၁၂ % သာရှိတော့သည်။ တဖြေးဖြေး ကျဆင်းလာနေသည်။ (ဤနေရာတွင် လက်မှုပါဝင်

နေသည်ကို သတိပြုအပ်ပေသည်။)

ထို့နောက်ရှိ လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေသည့် စက်မှုအခန်းကဏ္ဍကို တွက်ပြလိုပေသေးသည်။ ၁၉၀၂-၀၃တွင် တပြည်လုံး၌ ထွန်စက်နှင့်ထွန်သော ကေလ္လာပေါင်းမှာ ၁.၉၁ သန်းရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုနှစ်က တပြည်လုံး စိုက်ပျိုးသော ဧကပေါင်းမှာ ၂၅.၂ သန်းရှိပြီး လယ်ယာကွက် ၆ ခုတွင် ထွန်နှုန်းဖြင့်တွက် လျှင် ကေလ္လာပေါင်း ၁၅၁.၂၆ သန်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ထွန်စက်ဖြင့်ထွန်သော ကေလ္လာပေါင်းမှာ လယ်ယာ လုပ်ငန်းအားလုံး၏ ၁.၂၆% သာရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် ထွက်ကုန်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြသော စက်မှုအခန်း ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ခက်လက်၏ ... လုပ်သူဦးရေ ဖြန့်ဖြူးမှုအရလည်း ပြလိုပါသေးသည်။ စစ်အစိုးရ၏ ... စက်မှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေသော အလုပ်သမားဦးရေမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ၏ ၈.၁% မျှသာ ရှိပေသည်။ နိုင်ငံခြားအုပ်ချုပ်ခံဖြစ်ခဲ့ရလျှင် ၁၉၃၁ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ စက်မှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေသော အလုပ်သမားဦးရေမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ၏ ၁၀.၇% ရှိပေသည်။ နှုန်းတွက်ကြည့်လိုက်ပါ လွတ်မြောက်လာမှု၏ အကျိုးကျေးဇူးကား အထွတ်လက်ျာတော်ပင် ဖြစ်နေပါလေလား ။

ထိုသည်ကို ယခုထက်ပိုရှင်းရန် ပြည်ပပို့ကုန်တွင်ပါဝင်သော စက်မှုထွက်ကုန်၏ အခန်း ကို တွက်ပြလိုပါသေးသည်။ "ပင်လယ်ရေကြောင်းကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ၁၉၃၈-၃၉" စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော ကိန်းများအရဆိုလျှင် ၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည် ပြည်ပပို့ကုန် တန်ဖိုး စုစုပေါင်း ငွေကျပ် ၁၈၇ သန်းကျော်ထဲမှာ ၂၆.၂ ကုဋေမှာ စက်မှုထွက်ကုန်များဖြစ်သည်။ သို့ သော် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စစ်အစိုးရ၏ ပြည်ပပို့ကုန်စာရင်းတွင်မူ စက်မှုထွက်ကုန်တန်ဖိုးမှာ ပို့ကုန်စုစု ပေါင်း၏ ၃% မျှသာရှိသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ ... ဖွဲ့စည်းပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

ဇယား အမှတ် (၇)

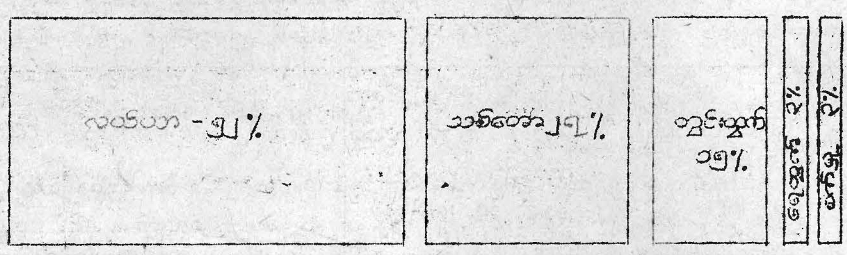

အထက်ပါအချက်များကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ယနေ့မြန်မာပြည်အစိုးရ၏ စီးပွားရေးကဏ္ဍ အသီးသီး၏ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ကိုလိုနီခေတ်နှင့်စာလျှင် အပြောင်းအလဲအချို့ ရှိခဲ့သော်လည်း သဘာဝ ထွက်ကုန်ကိုသာ အမီကပြုနေရသော ကုန်ကြမ်းတင်ပို့မှုကိုသာ အားထားနေရသော ဘဝမှ ပြောင်း လဲလာခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရပေမည်။

ကုန်သွယ်ရေး

ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ... ဖြစ်သည့် "မြန်မာပြည်စီးပွားရေးဘဝ" ဆိုသော စာအုပ်၌ ... အခန်းအား ... သွားပေသည်။

"မြန်မာပြည်မှ ပို့ကုန်တန်ဖိုးစုစုပေါင်း၏ ၄ ပုံ ၂ ပုံမှ ၄ ပုံ ၃ ပုံအထိမှာ ဆန်နှင့်ဆက်စပ်သည့် ကုန်အမျိုးအမည် နှစ်ခုထဲသာ ဖြစ်နေသည်။ ထိုအထဲမှာ ၁၀ ပုံ ၉ ပုံနီးပါးကို ... ဆိုသည့် ... ခုထဲမှ တင်ပို့နေသည်။ မြန်မာပြည်၏ ပို့ကုန်များထဲမှ ၅ ပုံ ၃ ပုံသည် ... နိုင်ငံတခုထဲ ...

ရောက်ရှိသွားသည်။”

သူရေးသည်မှာ ကိုလိုနီခေတ်အခြေအနေ။

ယခုခေတ် အခြေအနေကို ဆိုလျှင် ရှုမြင်ပြီး ရေးလိုက်ပါသည်။

“မဟာပြည်မှ ပို့ကုန်တန်ချိန်ပေါင်း ၄ ပုံ ၃ ပုံမှ ၅ ပုံ ၄ ပုံအထိမှာ လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းဆိုသည့် ကုန်အမျိုးအမည် နှစ်မျိုးသာ ဖြစ်နေသည်။ ထို့အပြင် ၁၀ပုံ၉ပုံကျော်ကို ဂျုံ၊ ကြုံ ဆိုသည့် ဆီပါကမ်းတာရှည်ထဲမှ တင်ပို့နေသည်။ မဟာပြည်၏ ပို့ကုန်များထဲမှ ၄ ပုံ ၃ ပုံသည် တတိယကမ္ဘာဆိုသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။”

ရှေမ ခြားနားချက်ကြီးပါပေ!

ပြည်ပကုန်သွယ်ရေးတွင် မဟာပြည်၏ တင်ပို့ကုန်များအနက် အင်ယတာနိုင်ငံများ စုကြီး မှာ သဘာဝထွက်ကုန်များသာဖြစ်ကြောင်း အထက်တွင်ရေးသားခဲ့ပြီးပါပြီ။ ယခုဆက်လက်၍ ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများအကြောင်းနှင့် ငွေကြေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေများကို တင်ပြလိုပါသည်။

ကိုင်းမြှုပ်သာပြည်အနေဖြင့် ပြည်ပကုန်သွယ်မှုတွင် အမှီခိုကင်းမကင်း၊ လွတ်လပ်မှုရှိမရှိ ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြရာတွင် သွင်းကုန်ပို့ကုန် ပမာဏ၊ ဈေးကွက်၊ ဈေးနှုန်းစသည် တို့ကို အလေးထားပြောလေ့ရှိကြသည်။ ယခုလည်း အမျိုးမျိုး ရှုမြင်သော အနေအထားများကို ပြော ပြမည်ဆိုလျှင် . . . . . ။

ကုန်သွယ်ရေး ပို့ငွေမြှုပ်ရှမှာ စစ်အစိုးရလက်ထက်တွင် တရားတဝင်ရှိ ဖြစ်နေသည်။ ပို့ငွေမြှုပ်မှုမှာ မြင့်ချက်သာဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂-၆၃ ခုနှစ်ဘတ်ဂျက်မှ ယခုနောက်ဆုံးဘတ်ဂျက်အထိ စစ်အစိုးရသွာ တက် တမ်းအတွင်းတွင် ပို့ငွေမြှုပ်မှုခဲ့သည်မှာ ၅ နှစ်သာရှိခဲ့သည်။ ကျန် ၁၀ နှစ်မှာ အလိုငွေပြခဲ့သည်။ ၁၉၇၇-၇၈ ဘဏ္ဍာနှစ်၏ နောက်ပိုင်းတွင် ဘနှစ်မှ ပို့ငွေမပြနိုင်တော့။ နိုင်းယှဉ်ရေးအနေဖြင့် မြရှုလျှင် ကိုလိုနီခေတ်က ဘတ်ဂျက်များတွင် ၁၉၀၉-၁၀ ၏နောက်ပိုင်းတွင် ဘနှစ်မှ လိုငွေပြသည်ကို ပ တွေ့ ခဲ့ရပေ။ ဖဆပလ၊ ပထစ အစိုးရများလက်ထက်တွင်လည်း လိုငွေပြသည့်နှစ်မှာ မများလှပေ။ စစ် အစိုးရလက်ထက်တွင်မှု လိုငွေပြမှုမှာ ၁၉၆၃-၆၄ တွင် ကျပ် ၃၂ ကုဋေ၊ ၁၉၆၀-၆၁တွင်ကျပ်၃၅၈ ကုဋေ၊ ၁၉၇၈-၇၉တွင် ကျပ် ၁၃၇.၁ ကုဋေ၊ ၁၉၈၂-၈၃တွင် ကျပ် ၄၅၃ ကုဋေရှိသည်။ (သို့နောက် ပိုင်း ဘဏ္ဍာနှစ်များတွင် လိုငွေပြမှု အနံ့အသများမှာ ပြည်ပမှချေးငွေ၊ ထောက်ပံ့ငွေများ အခွန်အများ နှင့်လည်း အများကြီးဆက်စပ်နေသည်)

တသက်ထဲ၊ မဟာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်ပမာဏ အခြေအနေကိုပါ ထောက်ပြလိုပါသည်။ မဟာပြည် ၏ ပြည်ပကုန်သွယ်မှုမှာ တစ်လျှောက်လုံး အမြဲတမ်းအားဖြင့် ရေကြောင်းမှုဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ကာ နီးတွင် မော်တော်ကားလမ်းမှ တရုတ်ပြည်နှင့်ကုန်သွယ်မှု အနည်းငယ်ရှိခဲ့ဖူးသည်။ အခြားမရှိ သ လောက်ပင်။ ထားဝယ်နှင့် မော်တော်ယာဉ်များသို့ ပုဂ္ဂလိက သွယ်တွေ့မှုနှင့် ပို့ခြင်း ရှိသည်မှာလည်း မဖြစ်စလောက်။ ထို့ကြောင့် ရေကြောင်းကုန်သွယ်မှုသည်သာ အဓိကဖြစ်သည်။ ထို့အထဲတွင်မှ ပို့ကုန် သင်္ဘောများသည် ခေါင်ချုပ်လို ဖြစ်နေသည်။ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှ ပို့ကုန်တင်ပို့မှုတင်သွင်းမှု ကုန် ကိုင်တွယ်မှု အများဆုံးနှစ်ဖြစ်သည့် ၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်တွင် မက်ထရစ်တန် ၁၈ သန်း ကိုင်တွယ် ခဲ့ သည်။ ၁၉၃၉-၄၀ စစ်ကြိုခေတ်က ကိုင်တွယ်ခဲ့သည်မှာ မက်ထရစ်တန် ၄.၁ သန်းရှိခဲ့သည်။ ယခု နောက်ပိုင်း၌ ပြည်ပတင်ပို့မှု အများဆုံးနှစ်ဟု ဆိုရမည့် ၁၉၇၉-၈၀ ခုနှစ်၏ ထွက်ကုန် ကိုင်တွယ် မှုမှာ စစ်ကြိုခေတ်၏ ၄၄.၂၆% သာရှိသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

စစ်အစိုးရလက်ထက်တော်၏ “ပြည်သူ့သို့ အစီရင်ခံစာ”ဆိုသော စာအုပ်ကြီးများတွင်ပါရှိသော စာရင်း ဇယားများ အရလည်း အောက်ပါအချက်များကို တွေ့ကြရသည်။

၁၉၆၉-၇၀ ခုနှစ်ကို စံအဖြစ် ၁၀၀ ထားပြီး ပြည်ပပို့ကုန်အရေအတွက်ကို သရုပ်ခွဲ၍ အ လိုက်တွက်လျှင် -

၁၉၄၀-၄၁ တွင် ၆၈၃.၁
၁၉၆၂-၆၃ တွင် ၂၃၈.၁

၁၉၆၉-၇၀ မှာ ၁၀၀.၀
၁၉၇၂-၇၃ " ၁၂၈.၂

လက်ရှိမဟာမြည့်စင်ဖြိုက်ကုန်အရေအတွက်မှာ စစ်ဖြစ်ပြီးကာလ၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံပင် မပြည့်ကြောင်း တွေ့နေရပေသည်။

တဖက်ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ အနေဖြင့်လည်း ပြောင်းလဲမှုများ ရှိခဲ့ကြပြန်သည်။

ဥပမာ -

၁၉၃၉-၄၀		၁၉၇၂-၇၃	
နယ်ချဲ့နိုင်ငံများသို့	၂၀%	ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသို့	၂၆.၉%
ကိုလိုနီနှင့် ကိုလိုနီတပိုင်းနိုင်ငံများသို့	၇၉%	မဖွံ့ဖြိုးသေးသောနိုင်ငံများသို့	၇၃.၁%

မဟာမြည့်၏ ပြည်ပသို့ ကုန်တင်ပို့မှုမှာ ကိုလိုနီခေတ်ဦး ကာလကဲ့သို့ပင် သွယ်ဝိုက်ချိုးစားရသော အခြေအနေ ရှိနေသေးသည်။ ဈေးကွက်များကို ဘာသာပြန်ကို ကိုလိုနီခေတ်က ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ငံကြီးများသာ ဖြစ်သည်။

ဤသည်နှင့် ပြောင်းပြန် သွင်းကုန်ပိုင်းအရ ပြောရလျှင်မူ ၁၉၇၂-၇၃ ခုနှစ်၌ မဟာမြည့်၏ပြည်ပ တင်သွင်းမှုမှာ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများထံမှ ၈၆.၈% ရှိပြီး မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံများထံမှမူ ၁၃.၂% သာ ရှိသည်။ ဘက်မညီမျှ ဖြစ်နေသည်။ မဟာနိုင်ငံသို့ တင်သွင်းသူများထဲတွင် ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ထူးထူးခြားခြား ပေါ်လွင်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပြန်သည်။ သွင်းကုန်စုစုပေါင်း အနက် ဂျပန်နိုင်ငံမှ သွင်းယူခဲ့ရသည့်ပမာဏ ၁၉၅၉-၆၀ တွင် ၄၃.၆%၊ ၁၉၇၀-၇၁ တွင် ၄၃.၁၆%၊ ၁၉၇၁-၇၂ တွင် ၃၇.၅%၊ ၁၉၇၂-၇၃ တွင် (ဈေးပြေ အာမှန် စာရင်းအရ) ၃၇.၉၅% ရှိနေသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်းတရပ်မှာ စစ်အာဏာရှင်၏ သွင်းကုန်များတွင် ချေးငွေဖြင့် ဝယ်ယူရသော အစိတ်အပိုင်း များ တပေါက်ပေါ်လာများပြီး ဂျပန်မှာလည်း အဓိက ချေးရှင် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ (တဖက်တွင်မှာ ချေးငွေများ၏ အခြောင်အဝဲ မကောင်းပုံကိုလည်း သိမြင်နိုင်သည်။)

ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံ၊ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံများနှင့် စစ်အာဏာရှင်၏ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အခြေ အနေကို အောက်ပါအတိုင်း ဇယားဖြင့် ပြနိုင်ပါသည်။

ဇယားအမှတ် (၈)

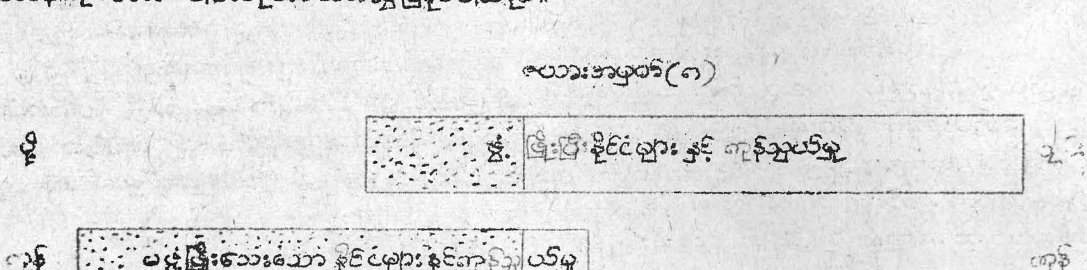

ဈေးနှုန်းပိုင်းအနေနှင့် ပြောရလျှင် ဝဝ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းတွင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော စီးပွားပျက် ကာလကြီးမှမလျော့ ယခုတိုင်အောင်ပင် မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံများမှာ ဈေးနှုန်းမကျခံနေကြရပေသေးသည်။

မဟာမြည့်၏ အဓိက ပို့ကုန်ဖြစ်သော သဘာဝပို့ကုန်များ အကြောင်းမပြောမီ စစ်အာဏာရှင်၏ ဖြား ဖြားယောင်းပါး "စက်မှုပို့ကုန်များ" အခြေအနေကို ပေါက်ကြည့်လိုပေသည်။ ပို့ကုန်စာရင်းတွင် ဘိလပ်မြေသည် ဂုဏ်ဆောင်နေတတ်သည်။ သို့သော် တကယ့်ကာလယ်ကျပေဘာ ပြည်တွင်း၌ ဘိလပ်မြေအပြီး အသုံးပြုရန် မလုံမလောက် ဖြစ်နေသည်။ စီမံကိန်းတည်ဆောက်ရေး ဘိလပ်မြေ လုံလောက်မှု ပြဿနာနှင့် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကြုံနေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ဘိလပ်မြေမှာ နှစ်စဉ်ပြည်ပမှ တင်သွင်းဝယ်ယူနေရသော ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်တွင် ကျပ်သိန်း ၃၀ ကျော်ဖိုး ဝယ်ယူခဲ့ရသည်။ ထိုကြောင့်တဖွဲ့ပင် စစ်အာဏာရှင်

သည် နိုင်ငံခြားမှ အောင်မြင်ချင်ကြသလို ဘာင်ပို့ကျောင်းချနေရသည်။

သကြားကို တင်ပို့သည့် ဈေးနှုန်းများကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။ ၁၉၈၂-၈၃ ခုနှစ်တွင် ... သို့ သကြား တန်ချိန် ၅၀၀၀ တင်ပို့ခဲ့သည်။ ဗမာ တပိဿာမှ ကျပ် ၂.၇၃ နှုန်းဖြင့် ရောင်းခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းဈေး ဈေးမှာ တပိဿာ ၅.၅၀ ရှိနေပြီး အပြင်ထဲပေါက်ဈေးမှာ ကျပ်၃၀ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသည်။ စက်ရုံစရိတ် များ မှု ပျမ်းမျှ တပိဿာကို ၄ ကျပ်လောက် ကုန်ကျသည်။ ပြည်ပမှ ဒေါ်လာရရေးအတွက် အရှုံးခံ၍ တင်ပို့နေရခြင်း ဖြစ်သည်။ အလားတူ မှန်စုပ်များ တင်ပို့မှုမှာလည်း အရှုံးခံ၍ တင်ပို့နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅-၈၆ ခုနှစ်က ပြည်တွင်းမှာ မှန်တကတ္တီ (ဖက်ကြီးဈေး) ကျပ် ၈၄.၅ ဖြစ်နေချိန်တွင် ပြည်ပသို့ တသန်ကျပ် ၂ ဖြင့် ... သည်။ ထိုကြောင့် ကိုယ်ကျိုးကိုသာ ကောင်းသည်ဟု ဆိုခဲ့သော ... ၁၉၈၅ ခုနှစ် ... တို့၏ ကုန်များ ပြည်ပတွင် ဈေးနိမ့်နေရပုံကို အောက်ပါဇယားများဖြင့် ညှိနှိုင်းကြည့်ကြပါသည်။

ဇယားအမှတ် (၉)

အမျိုးအစား	ရေတွက်ပုံ	၁၉၈၁-၈၂	၁၉၈၄-၈၅
၁ ဆန်	ဖက်အချစ်တတန်	၃၂၂	၁၈၃
ငြေါ ဘ	တတန်	၈၅၅	၆၄၀
ကျွန်းသစ်	ကုဗတတန်	၆၆၅	၅၂၃
ခဲမဖြူ	တတန်	၇၃၃	၄၀၇
ရော်ဘာပြောင်း	။	၇၃	၃၇

တန်ဘိုးများကို အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့သည်နှင့် ပြောင်းပြန် သွင်းကုန်များ၏ ဈေးနှုန်းမှာမူ ၁၉၈၀-၈၁ ခုနှစ်မှ ... နှစ်ပိုင်းအကြားတွင် ၁၆.၆% မြင့်တက်သွားခဲ့ပေသည်။

အပေါ်ကဖော်ပြပါ စစ်အစိုးရ၏ ကုန်သွယ်ရေးအခြေအနေကို ကြည့်လျှင် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံ ကြီးများနှင့် ဆက်ဆံတိုင်း ကိုယ့်ဖက်က တဘက်သတ် အလျှော့ပေးနေရသည်ကိုသာ တွေ့နေရသည်။ ဈေးကွက်ဈေးနှုန်းမသည့် ဖက်များတွင်လည်း လူပဲ့ပြုပြင်သူပင်သလို ငုတ်တုတ်ခံနေရသည်သာ ဖြစ်သည်။ စစ်အစိုးရအဆို "နိုင်ငံခြားသုံးငွေရရေး - နိုင်ငံခြား" ဆိုသော ကြွေးကြော်သံမျိုး သုံးထားသ သကဲ့သို့ ရောင်းဝယ်နေရသော အခြေအနေတွင် လူတိုင်းပြုသလို နေရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေရသည်မှာ မဆန်းဟု ဆိုရပေမည်။

"ငွေရေးကြေးရေး"

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ တိတိက .... ။ မဂ္ဂလပါတီမှ ထုတ်ဝေသော "စီးပွားရေးရာ" စာ စောင် အမှတ် (၁) တွင် ပါရှိသည့် "မြန်မာ့ ဘဏ္ဍာရေး မည်မျှ ကောင်းလာနိုင်သနည်း" ဆိုသော ဆောင်းပါး၌ ယခုလို ကောက်နှုတ်ချက် ခဲ့ထားသည်။

"ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ သည် (က) တွောကြောက်နေသော ဂုဏ်ငွေ တိုးပွားမှုတွင် အာရှနိုင်ငံ အများဆုံး ဖြစ်၍ (ခ) ယုံကြည်သည့် ငွေတိုးပွားမှုမှာ အာရှနိုင်ငံတွင် ဒုတိယ အနည်းဆုံး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိ ရပေမည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငွေကြေးသည် အခြားနိုင်ငံများနှင့် စာလျှင် ဈေးရည်တွင် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်ခိုင်မာလိမ့်မည် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။"

ထိုစာရင်းမှာ အင်္ဂလန်နှင့် အမေရိကန် အပါ အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ်၊ ထိုင်းစသည့် နိုင်ငံ ၈ နိုင်ငံ

နှင့် ယှဉ်ကာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်အကြား အပြောင်းအလဲကို သောက်ပြီး ကြားပါ့ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဇုင်းဝင်ဦးဖော်ပြချက်အရ ယင်း ၆ နှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျောသောက်နောက်ခံငွေ တိုးပွားမှုမှာ သူ့ဘာကထက်များလျှက် ၇၂.၂၇% ရှိသည်။ လှည့်လည်သုံးစွဲနေသည့် ငွေအခိုးအရင်းတိုးပွားမှုမှာလည်း ဒုတိယအနည်းဆုံးဖြစ်ကာ ၃၁.၅ % သာရှိသည်။

ကောင်းပြီ၊ ထိုဝဦးတွက်ကြည့်တာမ်းဆိုလျှင် သူတို့ပြောခဲ့သော "ရေမှည်ပတွင် လည်း" ဆိုသည့် အဝဦးပဉ်တ်ဖယာပ်သိရအောင် ယာနေ့နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို တွက်ချက်ကြည့်ကြပါစို့။

ဇယားအမှတ်(၁၀)

အကြောင်းအရာ	၁၉၅၈	၁၉၆၄	အတိုးအလျော့ %	၁၉၇၇	၁၉၈၂	အတိုးအလျော့ %	ယူနစ် ကျပ်သန်း
ကျောသောက်နောက်ခံ ရံပုံငွေ	၁၁၉	၂၀၅	+၇၂.၂၇	၁၀၅.၅၃	၇၆.၈၇	−၂၆.၃၈	
ဖြည်ဖွေး လှည့်လည်သုံးစွဲနေသည့် ငွေ	၂၇၅	၃၆၂	+၃၁.၅	၇၁၆.၁၆	၁၂၆၆.၇	+၇၆.၈၇	

အထက်ပါ အခြေအနေကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မဆိုဘာသါ စစ်အစိုးရက ယင်းစာရင်းဇယားမျိုးကြား တာဘာယ်ကြောင့် ရေးသွဲ့မပြဝံ့တော့ပြီဆိုခြင်းကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။

ထိုကာလများက စစ်အစိုးရအနေဖြင့် ဝင်းဝဦး၏ ကျပ်ငွေ အာမခံနိုင်မှာကြောင်းဆို ကျောသောက်နောက်ခံ ရံပုံငွေဟူခေါ်သော လက်ဝယ်ရှိသည့် အရန်နိုင်ငံခြားသုံးမငွေနှင့် ရွှေ (သူအာယင် အစိုးရ များ စုဆောင်းခဲ့သောရွှေ့သည်များ အပါအဝင်)အား လက်ညှိုးထိုးပြလေ့ရှိသည်။ သူတို့တွက်သည့်နည်းမှာ (သူ ပဒ္ဓိစကားအတိုင်း ရေးရလျှင်) "နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ ငွေသည် မည်မျှခိုင်မာသည် မခိုင်မာသည်ကို ကြည့်ရှုရန် အလွယ်ကူဆုံးသောနည်းမှာ သုံးစွဲနေသောငွေနှင့် ကျောသောက်နောက်ခံရံပုံငွေတို့၏ ရာခိုင်နှုန်းပင် ဖြစ်သည်။"

သူဝဦး၏ သဘောတရား မှန်မမှန်၊ ပြည့်စုံမပြည့်စုံကို ဤနေရာတွင် ဖြေရှင်းမနေတော့ဘဲ ထားပါ။ ထိုသော် သူဝဦးတွက်သည့်အတိုင်းသာတွက်ရမည်ဆိုလျှင် ထိုစဉ်က အခြေအနေနှင့် ယခုကာလအခြေအနေ တို့၏ နှိုင်းယှဉ်ချက်မှာ ဤပုံပေါ်လာပေလိမ့်မည်။

ဇယားအမှတ်(၁၁)

ခုနှစ်	သုံးစွဲနေသည့်ငွေလုံးငွေရင်း (၁)	ကျောသောက်နောက်ခံရံပုံငွေ (၂)	ရာခိုင်နှုန်း $\frac{(၂) \times ၁၀၀}{(၁)}$	
၁၉၆၄ ၁၉၈၂	၃၆၂.၁ ၁၂၆၆.၇	၂၀၅ ၇၆.၈၇	၅၆.၆% ၆.၀၆%	

အထက်ပါဇယားအရ ၁၉၆၄ ခုနှစ်ဆီကလှည့်လည် လည်ပတ်နေသောငွေ့ခေါ်သော ၁၀၀ လျှင် ကျောသောက်နောက်ခံရံပုံငွေသည် ၅၆.၆ ခေါ်ယာနှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်ဆီတွင်မူကျွာသောက်

နောက်ခံရုပ်ငွေမှာ ၁.၁၆ ဒေါ်လာနှုန်းသာ ရှိပေတော့သည်။

(ဇယား (၁၀) နှင့် ဇယား (၁၁) တို့တွင် ဒေါ်လာငွေနှင့် ကျပ်ငွေတို့၏ လဲလှယ်နှုန်းတို့ "မြန်မာ့နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်ရေးဘဏ်" မှ ထုတ်ပေးသည့် သက်ဆိုင်ရာနှစ်များ၏ ပျမ်းမျှနှုန်းဖြင့် တွက်ထားပါသည်။)

အထက်ပါ အခြေအနေတို့ ပြောင်းမြန်လာပါပြီသော အချက်မှာ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုပင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အထိသော ၂၁ နှစ်တာကာလအတွင်း စီးပွားရေးအခြေအနေမှာ အောက်ပါအတိုင်း ပြောင်းသွားခဲ့သည်။

— အမျိုးသားလုံး ပြည်တွင်း အသားတင်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မန်ဒေးစင် ဖွံ့ဖြိုးတိုး	+ ၁.၂၇	ဆ
— ကျောက်ထောက်နောက်ခံ ရုပ်ငွေ	− .၂၅	ဆ
— ပြည်ပကြွေး	+ ၁၃.၁၅	ဆ
— လှည့်လည်သုံးစွဲနေသော ငွေကြေးပမာဏ	+ ၇.၄၆	ဆ

ဤသို့သော ငွေကြေးမျိုး၏ ဖောင်းပွမှုနှုန်းမှာ မည်မျှကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်ကို သာမန် အလွယ်တကူပင် ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။ မြို့ပြသူလူထုသည် တကယ့်နေ့စဉ်စားသောက်မှုအတွက်ပင်လျှင် ကုန်ဈေးနှုန်းများ ၁၀ နီးပါး တက်သွားသည်ကို တွေ့နေကြရပေပြီ။ အမျိုးရှာ တရားဝင်ထုတ်ပြန် သော ၁၉၆၂-၇၀ ပုံမှန်ဈေးနှုန်း ဆိုသည်ကိုတွက်သည့် နည်းအတိုင်း တွက်ကြည့်လျှင်ပင် ကျပ်ငွေတန်ဖိုး မှာ သူ့တို့ သက်မှတ်အတွင်း ၂ ဆခွဲမျှ ကျဆင်းသွားပေသည်။

မသေချာ အမျိုးရသည် သူတို့အားအားဖြင့် မကြာမီမှာပင် တောလှန်ပေါ်ငွေကြေးနည်း ပပပ်မှ နှုတ်ထွက်လိုက်ကြောင်း ကျေညာခဲ့ပြီး ဤသည်ကို သူတို့၏ ရောမနယ်ချဲ့သန့်ကျင့်ငွေနည်း ညွှဲသမား၏ ငွေကြေးအခန်းအစိုင်းမှ ခွဲထွက်မှု) ဟု အသားယူခဲ့ကြလေသည်။ ထိုစဉ်က ၎င်းတို့ အ ခေါ်ဖြင့် မညီသည့် နိုင်ငံခြားငွေကြေးကို မ ဆွဲရိုတော့ဘဲ (သူတို့ အဆိုအရ) တန်ဘိုးတည်ငြိမ်နိုင် ခဲ့သော ရွှေကျွဲသား အစီအလက်ပယ်ထားပြီး ကျောက်ထောက်နောက်ခံပြည့်သွားသည်ဟု ကျေညာခဲ့ကြ သည်။ သူတို့ကြေညာနေသော ၁၉၆၅ ခုနှစ် တဘိုက်ဆိုတွင် သူတို့လက်ထဲ၌ စုဆောင်းထားသော ရွှေ မှာ ကျပ်ငွေ ၄၀ နီးပါး ဘိုးမျှရှိပြီး ထိုဆိုသည့် ကျောက်ထောက်နောက်ခံ ရုပ်ငွေအားလုံး၏ ထက် ဝက်နီးပါး (၄၆%) ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ယနေ့ အချိန်တွင်ရှိ (၁၉၈၃ ခုနှစ်) လက်ဝယ်ရှိ သိုး ထားသော ရွှေမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်ကရှိသည့် တန်ဘိုး၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံမျှသာ ကျန်တော့ပြီး ကျောက် ထောက်နောက်ခံရုပ်ငွေ အားလုံး၏ ၁၀ ပုံ ၁ ပုံမျှသာ ရှိတော့သည်။ ကျောက်ထောက်နောက်ခံရုပ်ငွေတွင် ပါနေသော နိုင်ငံခြားငွေ ဆိုသည်၏ အများစုကြီးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာသာ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ ကြရပေသည်။ ထို့ပြင် ပြည်တွင်း၌ နိုင်ငံခြားသားများ အတွက် ဖွင့်လှစ်ထားသော အဆိုးရ ဆိုင် တို့တွင်၊ ဆာကျောင်းဆိုင် သည်တို့တွင်လည်း အမေရိကန်ဒေါ်လာသည် စနစ်အသုံးပြုနေ သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကမ္ဘာ့ငွေကြေးလောကတွင် ဒေါ်လာတန်ဘိုး မြင့်တက်သည်နှင့် အမျှ သေး သယ် မရှိသည့် နိုင်ငံခြားကြွေးမြီ ထုပ်မှာကြီးလေးလာခြင်းကြောင့် ပြည်ပကျွန်သူယ်မှုကိုလည်း ကြီးစွာ ထိခိုက်လာစေတော့သည်။

ငွေကြေးဖောင်းပွမှုပယ်မှ နှုတ်ထွက်လိုက်သော ကျပ်ငွေသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၏ သံသရာတွင် ဝဲဂျော့ကဲလည်နေရခြင်းပင် ...။

ပြီးစ

ညီအခန်းကို ရွှေ့ငွေဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသဖြင့် ပြီးနိုးမြှုတ်နှံမှုဟု ခေါင်းစဉ်တပ်လျှင် ပင် ရနိုင်ပါသည်။ သို့သော် စာဖတ်သူများ ပိုမိုရှင်းလင်းစေရန်အလို့ငှါ ပြည်ပချေးငွေ၏ အခန်းကို

လာခြင်း၊ ပြည်ပမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဖြစ်လာပုံများ မှုပေါ်လာစေရန် ယခုကဲ့သို့ အာရုံပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အာဖရိကသိပ်ထောက် ပြုခဲ့သော မနုအချိန်လေးဖြင့် လှိမ့်ခဲ့သော မအလ အစိုးရသည် အာဖြစ်အနေ ပယ်ဟုန်တော့သဖြင့် စီမံကိန်းမျိုးစုံ ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ထို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အသစ်များစွာ ရှာဖွေရသည်။ ထို့နောက် ခက်သည်က ငွေအားဖြင့်အနှီး ... ။ ဗိုလ်ဟုဆိုအတွက်ကို ရှာကြရပါမည်။ ပေါ် - အာကာပလိုပလာကြသော ချေးငွေမှတပါး အားကိုးစရာမရှိပါတကား ။ အာမှန်မှာ – ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ စီမံကိန်း ဆိုသည်ပင်လျှင် ပြည်ပမှချေးငွေများကို ထိုးဝိုင်ကျိ ရေးဆွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့်လည်း ၆၀ ခုနှစ်များ ကုန်ခါနီး အချိန်မှစ၍ ပြည်ပမှချေးယူမှုမှာ အယင့်သစ်သို့ ခုန်ကူးသွားခဲ့လေသည်။

သာဓကအားဖြင့် ပြရလျှင် ၁၉၆၂ မှ ၁၉၇၀ ခုနှစ်အကြား နှစ်စဉ် ပြည်ပမှ ချေးယူမှု မှာ ပျမ်းမျှ ဒေါ်လာ ၄ ကုဋေခွဲ ခန့်များလာခဲ့ပြီး ၁၉၇၀ နှင့် ၇၇ ခုနှစ်အကြား ချေးယူမှုမှာမူ ပျမ်းမျှ ကုဋေ ၂၀ ကျော်မျှ ဖြစ်ပေခဲ့သည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ်များအတွင်း (ကမ်းလှမ်းရန် အပါအဝင်) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အသစ်များ ပေါ်လာခဲ့သော စစ်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်ပမှ သွင်းကုန်ပစ္စည်းအားရင်း ပုံစံကိုလည်း ပြောင်းလဲခဲ့ ပေသည်။ အောက်ပါဇယားကို ကြည့်ပါ။

ဇယား အမှတ် (၁၂)

ခုနှစ်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုန်ပစ္စည်း ကျပ်ကုဋေပေါင်း	ပါဝင်မှု %	ကုန်ကြမ်းနှင့် စက်အရံ ပစ္စည်း ကျပ်ကုဋေပေါင်း	ပါဝင်မှု %	စားသုံးရန် ပစ္စည်း ကျပ်ကုဋေပေါင်း	ပါဝင်မှု %
၁၉၆၀-၆၂	၂၅.၀၆	၂၅.၉	၄၄.၅၁	၄၂.၈	၃၂.၅၉	၄၁.၆
၁၉၇၀-၇၃	၃၅.၄၈	၄၁.၇	၃၇.၁၇	၄၃.၇	၁၂.၄၇	၁၄.၆
၁၉၈၀-၈၁	၂၃၀.၉၃	၅၃.၀၅	၁၅၄.၉၉	၄၀.၂	၂၉.၄၂	၆.၈

သွင်းကုန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုက အဓိကအများဆုံး ဖြစ်သွားလေပြီ။ ထိုသော်လည်း ကာလများတွင် ပြည်ပသွင်းကုန်မှာ တိုင်းပြည်၏ အလိုပြုပြီး ချေးငွေများဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်ကို သတိပြုသင့်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား ဦးစားပေးလိုက်ရသဖြင့် နိုင်ငံမှ မထောက်မ နိုင် သုံးနေရသော စားသုံးကုန်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုး ရှားပါးလာကြလည်း မှောင်ခိုဈေးကွက်အမျိုးမျိုးသာမှ ကြီးထွားပြီး ကာဝန် ဆွဲလိုက်ရတော့သည်။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းလော၊ ရေမီးပြောင်းလော၊ နှစ်ခုစလုံးလော ။ မှတ်မိပေမယ့် မပြောတတ်။ ထိုကာလအတွင်း၌ပင် စျေးကွက်စီးပွားရေးဆုတ်ခဲ့တွင်လည်း ပြည်ပချေးငွေများ၏ အခန်းသည် အရေးပါလာ၍ အရေးကြီးသော အချုပ်အချာ အာဏာထိ ကူးပြောင်းလာခဲ့သည်။ ဒီအခါကမူ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ သော နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးတွင် ချေးငွေ၏အခန်းမှာ ...ကျောမတဲ့ သာ၍ကြီး ပမာဏရှိ ကြီးမားလှပြီ။ ထိုသော် ယူဂုဏ်ပိုင်းတွင်မူ ... နိုင်ငံများသည် ...မှ ... ချေးငွေများ ရယူလာကြသည်။ သူများ ကချေးပေးချင်အောင် မိမိတိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး အလားအလာကို အမြင်အဆိုင် ပြောပြခဲ့ကြသည်။ ထို့ဖြင့် မဲ့လှသော တိုင်းပြည်များတွင် အကြွေး ...များသည် ကြောက်ခမန်းလိလိ ကြီးထွားလာပြီး သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို အကြီးအကျယ် အကြပ်ကိုင် ချုပ်လွယ်လာတော့သည်။ ထိုမျှမက အချို့တိုင်းပြည်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ၏ပြည်တွင်း ပြည်ပ ပေါ်လစီများ ချမှတ်မှုကိုပင် ထိန်းချုပ်မှု ကြီးစားလာခြင်းများ ရှိလာခဲ့သည်။ ယခုကာလ အာ

တွင်း ဘက်တိုးနှုန်းများမှာလည်း ဘသဲ၊ ဘသဲကျော် ပေါက်ပွားနေခဲ့ပြန်သည်။ ဒီနေရာမှာ … တူခေါ်သော ဆင်းရဲသည့်နိုင်ငံများ၏ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် … ရှိရာမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းတွင် … ၈,၇၅၀၀ ခန့်ဖြစ်လာသည်ဟု အစီရင်ခံစာ မှတ်သား လောက်ပေသည်။

ထောင်များသည်မှာ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်များက ဖွံ့ဖြိုးဆဲဖြစ်သော နိုင်ငံများအပေါ် ချေးပေးနေသော အကြွေးများသည် ကြီးမားများအသမျှက် နိုင်ငံ … ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ။ ချေးငွေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အခြားနည်းများ (ဥပမာ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ ကုန်သွယ်ရေးဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း) နှင့်တကွ ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးများ ရှိနေသည်။

(က) ကြီးစားနိုင်ငံအတွင်း အခြေပြသမား … ဆောင်ရွက်ချက်၏ အာဏာသိမ်းပွဲခေါ်ထိ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများကို အခေါင် … နိုင်ရည်ရှိသည်။ လုပ်ငန်းဖျက်သိမ်းခြင်း၊ … ကျိုင်း … ပြည်သူပိုင်အဖြစ် … အဆိုးရွားဆုံး … မျိုး မရှိနိုင်ချေ။

(ခ) အခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကဲ့သို့ ချေးကွက်ပြည်သူ၊ ကုန်ကြမ်းပြန်ပြသူ၊ စသည်များအတွက် … ကရိကထ အလွန်နည်းသည်။

(ဂ) ချေးငှားငွေတွင် ကိုယ်ကျိုးကြည့်ဝေ … ဆိုချက်များကိုပင် … ချုပ်ချုပ်ခိုင်ခိုင် … သေးသည်။ (ဥပမာ … ချေးငှားရာတွင် ကြီးစားနိုင်ငံအား AUSTERITY PROGRAMME ခေါ် ပေါ်လစီပြောင်းလဲပေးရန် … စီမံကိန်းများ ကျင့်သုံးစေခြင်း)

ချေးယူသော နိုင်ငံများမှာလည်း … သက်သက်မဟုတ်သည်ကိုတော့ တန်ခိုးပါသည်။ သူတို့မှာလည်း အကြံတွေကိုယ်စီနဲ့ပါ။ ဥပမာ ရရှိသော ချေးငွေများဖြင့် ကိုယ့်ပြည်တွင်း၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေလုပ်မည်။ ထိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှ ပြည်ပသို့တင်ပို့ရာတွေ အပုံကြီးထွက်လာမည်။ ထိုမှရလာသော နိုင်ငံခြားသုံးငွေများဖြင့် အကြွေးများကိုလည်း ဆပ်နိုင်၊ ငွေပိုငွေလျှံများလည်းရနိုင်၊ ထိုမှတဖန် ထပ်မံရင်းနှီးမြှုပ်နှံ၊ စသည်၊ စသည် . . .။

သို့သော် . . . ။ သူတို့သည် … တည်ရှိနေသော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနယ်ပယ်ရှိ အရေးကြီးလှသောအချက်များကို မျက်ကွယ်ပြုထားကြလေသည်။ ကမ္ဘာ့နယ်ချဲ့စနစ်သည် … သော၊ အတ္တ … စီးပွားတတ်သော၊ … ပြောင်းလဲသွားပြီလား ။

ချမ်းသာသော နယ်ချဲ့နိုင်ငံကြီးများ၏ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ကာကွယ်ရေးပေါ်လစီနှင့် ချေးကြွေး-ချေးနှုန်းချုပ်ကိုင်မှုများက ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများ၏ … ကို မညှာမတာ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။ အရင်းရှင် နယ်ချဲ့စနစ်သည် … ပြောင်းလဲ … လက္ခဏာကို လုံးဝမပြောင်းလဲချေ။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲဖြစ်သော နိုင်ငံများအတွက် မိမိတို့၏ ပို့ကုန်များအတွက် … ဈေးကွက်များမှာလည်း … ချေးငွေကိုသာ … သို့သော် မိမိတို့ … ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသစ်ဆိုသည်တို့မှာ … မစားရသေး … ထိုကြောင့် - ချေးငွေ . . . ။ ချေးငွေများတော့လည်း ချေးငွေဖြင့်သာ …

မတော်ပြည်ပေါ်မှ … သာ . . .။

သို့ကြောင့် မတော်ပြည်သားတို့ ယခုအခါ၌

"ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (စက်မှု …) = ပြည်ပချေးငွေ" ဟူသည့် … ရပေမည်။

စစ်အစိုးရက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ လုပ်လေလေ၊ စက်မှု … တွေ လုပ်လေလေ-- --ပြည်ပက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြီးသား ဖြစ်လေလေ . . .။ … ကို … ပြည်ပ … သျှင်လည်း မတော်ပြည်တွင် … -ကြိုးကောင်း … ၊ … အထိ၊ … ၊ လယ်ယာ၊ သစ်တော၊ … ၊ လုပ်ငန်းကြီးကြီး … နိုင်ငံခြားမှချေးငွေ၊ အထောက်အပံ့ စသည်နှင့်ပင် … လုပ်နေရသည် မဟုတ်ပါလား ။

ထို့ကြောင့် မဟာပြည်ထဲ စီးပွားရေး အကြောင်းပြောဆိုရာ ငွေကြေးအကြောင်း အလေးထား ပြော နေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်နေရာတွင် ယူခဲ့ချက်က မဟာပြည်၏ပြည်ပ ကြွေးမှာ ယနေ့ကြွေးအဆိုးဆုံးနိုင်ငံ များနှင့် နှိုင်းစာလျှင် မကြွေးပလောက်ပဟုသိရှိလျက် ရှိကြသည်။ မှန်ပါသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဘရာဇီး နိုင်ငံ၏ ပြည်ပကြွေးမှာ ဒေါ်လာ ၉၇ ဒသမ ၅ ထောင်ခန့်ရှိပြီး မဟာပြည်၏ အကြွေးကတော့ ဒေါ်လာ ၁၀ သန်းသာ ရှိပေသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်ပြသမည်ကို ယခုကဲ့သို့ အသွယ်တကူ နှိုင်းယှဉ်၍ မဖြစ်ပေ။ အောက်ပါ အ ချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပေမည်။

ဇယားအမှတ်(၁၃)

နိုင်ငံအမည်	ပြည်ပကြွေး စုစု ပေါင်း၊ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း(၁၉၈၄)	လူတဦးချင်းအပေါ်တင် ရှိသည့် ပြည်ပကြွေး ဒေါ်လာ	၁၉၈၅- လူတဦးချင်း၏ အသားတင်ထုတ်လုပ် မှုတန်ဖိုး* ဒေါ်လာ	၁၉၈၀-၈၅ ထိ အချိန်အတွင်း အ သားတင်ထုတ်လုပ်မှု မြင့်တက်သည့် %*
မဟာ	၂၀၀	၅၆	၁၉၀	၁.၃
အာရှင်တီးနား	၄,၁၀၀	၁,၃ ၃၃	၂,၅၂၀	၁.၆
ဘရာဇီး	၉,၀၀၀	၇၀၃	၂,၂၄၀	၄.၈
မက္ကဆီကို	၉,၀၀၀	၁,၂၀၀	၂,၂၇၀	၃.၇
ထိုင်း	၇၈၀	၁၄၀	၇၉၀	၄.၅

* ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ (၁၉၈၈ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာ မှ)

အထက်ပါဇယားများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မဟာပြည်၏ပြည်ပကြွေးမှာ သူ့ဥပဒေသ တက် သက်ကြည့်လျှင် မများလှဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုသို့ဆွယ်ဆောင်နိုင်စွမ်းနှင့် ယှဉ်လိုက်လျှင်မူ မနည်း ကြောင်းတွေ့ရပေမည်။

ဟမန်အချိန်က စီးအချိုးရှိ၏ လက်ရှိပြည်ပကြွေး အခြေအနေမှာ အကြွေးဆပ်ဖို့အတွက် အ ကြွေးယပ်ယူရသည့်အခြေသို့ မရောက်သေးပေဘူးလည်း ဆိုကြသည်။ အမှန်ပင်၊ ထိုအခြေအနေ မှာ အဆိုးဆုံး အခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအပေါ်တွင် ထိုအခြေသို့ရောက်နေသော နိုင်ငံဦးရေမှာလည်း အများ မများလှသေးပါ။ စီးအချိုးရှိ၏ ၁၉၈၃-၈၄ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားသုံးငွေရှာဖွေမှုတွင် ပြည်ပမှ ချေးငွေမှာ ကျပ်၂၅၄.၉၆ ကုဋေရှိပြီး ထိုနှစ်အတွင်း အတိုးနှင့်အရင်း ပြန်ဆပ်ငွေမှာ ကျပ်ကုဋေ ၁၂၉.၇၄ ရှိသည်။ ထိုအတိုင်းဆိုလျှင် မဆလ အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်ပမှချေးယူရသမျှ၏ တဝက် ကျော်မှာ အကြွေးပြန်ဆပ်မှု သက်သက် ဖြစ်နေသည်။ ထို့ပြင် ဇယားအမှတ်(၅)ပါ ကိန်းဂဏန်း များကိုကြည့်လျှင် စစ်အစိုးရသည် ကြွေးဟောင်းဆပ်ဖို့ ကြွေးသစ်ယူရသည့် လမ်းကြောင်း မ လိုက်ရဘူးဟု မည်သူမျှ အာမခံ၍ မရနိုင်ပါ။

ကျွန်ုပ်ရောက်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည့် အချက်တခုမှာ မဟာပြည်အစိုးရအနေဖြင့် ကြွေး ကချေးလိုသလောက် ရမလားဆိုသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ငွေချေးကြသည့် ဆိုရာ၌ ချေး လိုသည့် နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း အလားအလာ၊ အခွင့်အရေး စသည့်အချက်များကို ထောက်ချင့်ပြီးမှသာ ချေးငှား တတ်ကြသည်။ စစ်အစိုးရ၏ ထိုသွားသော ကြွေးနှုန်း ပိုမိုမြင့်မား၍ သို့ကြောင့် ဂျပန်၊ အနောက် ဥရောပနိုင်ငံ အစွဲသင်ဟောင်းကြီးများကသာလျှင် မသေချာသည့် အသက်သက်သည့်သဘော ချေးငှား ပေးလေ့ရှိကြသည်။

မဆလ အစိုးရ၏ ပြည်ပကြွေး အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ နိုင်ငံ ကတော့ ဆက်ပြီး ကြိုးစားနိုင်ပေသေးသည်။ ဤဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော အခြားနိုင်ငံများ၏ ကိန်းဂဏန်း များမှာ "၁၀ နိုင်ငံပါဝင်သော ပါရီကလပ်များအဖွဲ့" ဆိုသည်က ပြုစုသည့် "ပြည်ပကြွေးကာလနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေး" ဆိုသော စာတမ်းထဲမှ ဖြစ်သည်။

ဇယားအမှတ် (၁၄)

အကြောင်းအရာ	အာရှ	အာဖရိက	လက်တင် အမေရိကာ	ဖွံ့ဖြိုးသေး တဲ့နိုင်ငံအားလုံး	မြန်မာပြည်
ပိုကုန်နှင့်ကြွေးဆပ်မှုအချိုး %	၁၀.၈%	၂၅.၁%	၄၄%	၂၀.၅%	၃၅.၁%
ပိုကုန်နှင့်အတိုးဆပ်မှုအချိုး %	၅.၉%	၁၀.၈%	၃၂.၂%	၈၇	၁၉%

ကိန်းဂဏန်းအားလုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဂဏန်းများအပေါ် အခြေပြုတွက်ချက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အထက်ပါဇယားအရ မြင်တွေ့ရသည်မှာ မြန်မာပြည်၏ပြည်ပကြွေး အခြေအနေမှာ အာရှ တိုက်၊ အာဖရိကတိုက်နှင့် တော်ယုံတန်ရုံအဆင့်မျှသာရှိပြီး ပျမ်းမျှခန့်သာ ရှိသော်လည်း အကြွေးကြီးသူဖြစ်နေပြီ ကမ္ဘာ့ အဆိုးဆုံးဖြစ်သည့် လက်တင်အမေရိကအတန်းထဲ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်နေပြီ ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလောကတွင် တိုင်းပြည်တပြည်အနေဖြင့် ပို့ကုန်နှင့်ကြွေးဆပ်မှုအချိုး ရာနှုန်းမှာ ၁၅% ရှိ သည်ဆိုလျှင် အဆိုးမှတ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားကြသည်။ သို့သော် ရာနှုန်း ၃၀ ကျော်လျှင်မူ အခြေအနေဆိုးသည်ဟု သတ်မှတ်ကြလေ့ရှိသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ဘတ်ဂျက်အရဆိုလျှင် စစ်အစိုးရ၏ ပို့ကုန်နှင့် ကြွေးဆပ်မှုအ ချိုးရာနှုန်းမှာ ၄၀% ခန့်ရှိသွားပေပြီ။

ဟာဗတ်စစ်အစိုးရ၏ သက်ရှိပြည်ပကြွေး အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပုံပေါ်နေရန် အတွက်အားကောင်းလာ ပါ အချိန်နှင့် အောက်ပါအတိုင်း ယှဉ်ထိုးကြည့်နိုင်ပေသေးသည်။

မြန်မာပြည်က ပေးရသော ပြည်ပကြွေးစုစုပေါင်းသည် -

၁၉၆၂ ခုနှစ်၌ ကျော်အောက်ဆောက်ခံ ခုံပုံငွေ စုစုပေါင်း၏ ၁.၃ ဆရှိသည်။

၁၉၈၃ " " " " " ၂၀.၇ " "

၁၉၆၂ " ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုး စုစုပေါင်း၏ ၁.၁၃ " "

၁၉၈၄ " " " " ၄ ဆနီးပါးရှိသည်။

ထို့ပြင် လူတဦးချင်းပေါ်တင်ရှိနေသည့် အကြွေးမှာလည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် ထက် ၂၄ ဆ ပိုပေသည်။

အထက်ပါ ပြည်ပကြွေး အခြေအနေတို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာပြည်၏စီးပွားရေးသည် အနောက်အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများ၏ထောင်ချောက်ထဲ ဝေးရာသို့ ရွေ့လာနေသလော။ ပိုမိုအတွင်းပိုင်းကျ ရာ သို့ ဆိုးဝင်နေသလော ဝေဖန်ရန်လိုပေသည်။

"နည်းပညာ"

ယနေ့ ကမ္ဘာ့တွင် "နည်းပညာ တော်လှန်ရေးကြီး" တရပ် ပေါ်ပေါက်နေသည်ဟု အ ချိုးက ပြောကြသည်။ ဤအသုံးအနှုန်း အားသဘောကျသူ၊ မကျသူတို့ ဝိဝါဒကွဲနိုင်ကြသော်လည်း နည်း ပညာဆိုင်ရာ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုကြီးများ အံ့မခန်းပေါ်ပေါက်နေခြင်းကိုတော့ ငြင်းဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါသည်။

ခေတ်မှီထုတ်လုပ်မှုတွင် နည်းပညာ၏အခန်းမှာ အလွန်ကျယ်ပြန့်လာနေသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ နည်းပညာ၏အခန်းကဏ္ဍ အခုမှတ်တမ်းအရေးပါလာသည်နှင့်အမျှ နည်းပညာလက်ဝါးကြီးအုပ်မှု ပြဿနာလည်း တခဲကတည်းပေါ်လာပေတော့သည်။ ခေတ်မှီနည်းပညာသစ် ဆိုသည်မှာ အင်းရဲ့မှုတွေ၊ ခေတ်နောက်ကျသော နိုင်ငံငယ်များက ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သည် မဟုတ်ပျေ။ အလွန်ခေတ်မှီပြီး ထုတ်လုပ်မှုအားကောင်းမြင့်သည့် နိုင်ငံကြီးများကသာ ရှာဖွေတွေ့ရှိပိုင်ခွင့်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါတွင် နည်းပညာဆိုသည်မှာလည်း စက်မှုနိုင်ငံကြီးများက ကျန်နိုင်ငံများအပေါ် ချုပ်လှယ်နိုင်သည့် အချက်အလက်တခု ဖြစ်လာလေသည်။

ယနေ့တွင် ပြောဆိုကြလာသည်မှာ – ဗမာပြည်၏ ထုတ်လုပ်မှု၊ အထူးသဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းမှာ အလွန်ပင် ခေတ်နောက်ကျသည်။ ခေတ်မှီ နည်းပညာဆိုသည့် ပြဿနာမရှိ။ ထို့ကြောင့် နည်းပညာအရ အချုပ်ချယ်ခံရမှုမရှိနိုင်သော ယူဆမှုမျိုး ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။ ယခုအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းအားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းရာ၊ ခေတ်မှီနည်းပညာအရ နိုင်ငံကြီးများ၏ ချုပ်ချယ်မှုလွှမ်းမိုးမှု လုံးဝမခံရအောင် တသက်လုံး နွားနဲ့ဖက်မှန်သွားကြရမည့်သာ ဖြစ်ပေတော့သည်။

တကယ်တော့ လက်တွေ့မှာမှာ ထိုသို့မဟုတ်ပျေ။ ဗမာပြည်တွင် ရှိနေသော စက်မှုနှင့် အခြားကဏ္ဍများ၏ ထုတ်လုပ်မှုမှာ ခေတ်နောက်ကျသည်ကတော့ မှန်ပါသည်။ သို့သော် တိုင်းပြည်၏ အခြေအနေမှာ စက်မှုတခုတည်းသာမဟုတ်။ လူမှုရေး၊ ပညာရေးစသည့် ဘက်အသီးသီးတွင် ပါ ခေတ်နောက်ကျနေသည်ဖြစ်ရာ လက်ရှိခေတ်နောက်ကျနေသော ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နည်းပညာ၊ အသိပညာ အားလုံးပင် နိုင်ငံကြီးများအပေါ် မှီခိုနေရပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နိုင်ငံခြားမှာ ချေးငွေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အထောက်အပံ့ငွေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ရယူတည်ဆောက်သော စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် "ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတန်ဘိုး" ဆိုသည်ကို မဟုတ်တခံပေးနေရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လောလောဆယ်တွင် ဗမာပြည်၏ စက်မှုအဆောက်အအုံများ၏ ကုန်ကျစရိတ်မှာ နည်းပညာ အဆင့်မြင့်သော စက်ရုံများက ထုတ်လုပ်သည့် စရိတ်ထက် များစွာမြင့်မားနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဈေးကွက်တွင် မည်သို့မျှ မယှဉ်နိုင်။ စစ်အစိုးရ အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသုံးငွေ လိုငွေပြမှုအားကြီးသောကြောင့် စက်ရုံစရိတ် အရှုံးခံပြီး တင်ပို့ရန် ကြိုးစားသည်။ သို့သော် များများစားစားတော့ မတင်ပို့နိုင်ပျေ။

ဗမာပြည်ကဲ့သို့သော ခေတ်နောက်ကျနေသည့် နိုင်ငံငယ်လေးတခုအဖို့ နည်းပညာနယ်ပယ်တွင် စက်မှုနိုင်ငံကြီးများထံမှ အမြဲအမှီကင်းဖို့ မခိုထားနှင့်။ ယခုနိုင်ငံကြီးများက မိမိကို အသုံးချမှုတာမှ ပါမည့်အကြောင်း မျက်နှာချိုပြ ပြောနေရှာလေသည်။ သို့မှသာ ပညာသင်၊ အတတ်သင် လုပ်ငန်းစသည်တို့ အတွက် "အကူအညီ၊ အထောက်အပံ့များ" ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

"နိဂုံးချုပ်"

အချုပ်သတ်ပါပေတော့မည်။

ဤစာတမ်းပါး၏ ခေါင်းစဉ်မှာ "အနောက်အရင်းရှင် နိုင်ငံများနှင့် စစ်အစိုးရ၏ စီးပွားရေး ဆက်ဆံမှု" ဟု ဆိုထားသည့်အတိုင်း စာတမ်းပါး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗမာပြည်မှ လက်ရှိအာဏာရ စစ်အစိုးရသည်လည်း သူ့အရင်က အစိုးရများနည်းတူ အနောက်အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများ၏ ချုပ်ကိုင်လွှမ်းမိုးမှုအောက်မှ ရုန်းမထွက်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တစတစ ပိုမိုကျူးပြင် မှီခိုလာနေရကြောင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် အောက်ပါ ကိန်းဂဏန်းများဖြင့် သက်သေထူပြရစေ။

စစ်အစိုးရ အာဏာရခဲ့သည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ယခုနောက်ဆုံးစာရင်းရသည့် အချိန်အထိ ခြားနားချက်မှာ

၁။ တမျိုးသားလုံး ပြည်တွင်းအသားတင် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှု တန်ဘိုးတွင်ပါဝင်သော စက်မှုလက်မှုကဏ္ဍ၏ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၉.၂၅% မှ ၉.၂၆% (၁၉၈၀-၈၁) ဖြစ်လာသည်။

၂။ ပြည်ပကုန်သွယ်ရေးဖျော်ဝမ်းမှာ + ကျပ် ၁၇.၄၄ ကုဋေမှ – ကျပ် ၃၅၁.၀၅ (၁၉၈၀-၈၁)

ဖြစ်လာသည်။

၃။ နိုင်ငံခြားသုံးငွေ နှင့် အရံရွှေစုဆောင်းမှုမှာ ကျပ် ၂၂.၁ ကုဋေမှ ကျပ် ၂၂.၅၆ ကုဋေ (၁၉၇၃) ဖြစ်လာသည်။ ဤသည်မှာ ကျပ်ငွေကို ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း တွက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကာလတန်ဖိုးအရဆိုလျှင် အသများစွာ ခြားနားသွားပေဦးမည်။

၄။ ပြည်ပမှီခိုနှုန်း နှင့် ကြွေးဆပ်မှုအချိုးရာနှုန်းမှာ ၈.၄၇% မှ ၃၈.၅% (၁၉၇၃-၇၄) ဖြစ်လာသည်။

၅။ ပြည်ပကြွေးမှာ ကျပ် ၃၇.၂၇ ကုဋေမှ ကျပ်ကုဋေ ၁၅၀၀ (၁၉၈၄) ဖြစ်လာသည်။

တိုင်းပြည်ကို အနှစ် ၂၀ကျော် အုပ်စိုးနေသော အစိုးရတော်ရုပ်အနေဖြင့် ဤမျှရှည်ကြာသော ကာလကြီးအတွင်း မိမိနိုင်ငံအား ကိုယ်တိုင်ကြိုက်သည့် လမ်းကြောင်းပေါ်ကို တင်ပေးနိုင်ပေသည်။ မိမိကိုယ်စားပြုသော လူတန်းစား၏ အကျိုးစီးပွားကို စိတ်ကြိုက်လက်ကြိုက် အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် ရှိနေပေသည်။

ယခုအခါ ရလဒ်အကောင်အထည် ပေါ်ခဲ့လေသည်။

ယင်းကြောင့်လည်း အထက်ကပြောသော ကိန်းဂဏန်းများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒါဖြင့် စစ်အစိုးရ၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် လုပ်ရပ်ကို မည်သို့ နိဂုံးချုပ်ရပါမည်နည်း။

စစ်အစိုးရသည် အနောက်အရင်းရှင်ကြီးများ — တနည်း — နယ်ချဲ့အရင်းရှင်ကြီးများ၏ ချုပ်ကိုင်ခြယ်လှယ်မှုမှ ကင်းလွတ်အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသလား။

ယခုပြည်တွင်း စီးပွားရေးမှာ နယ်ချဲ့သမားများအပေါ် ကြာလေမှီခိုရလေ ဖြစ်နေသလော။ ကြာလေ လွတ်လပ်လာလေ ဖြစ်နေသလော။

ယခုပြည်တွင်း၌ ရှိသော အနောက်အရင်းရှင်ကြီးများ၏ အကျိုးအမြတ်များနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ တည်ရှိနေရာ၌ ဖုံးထားသည့်၊ တနည်း- အာမခံပေးထားသည့်မှာ စစ်အုပ်စုမှတပါး အခြား ရှိပါသေးသလော။

အောင်ထက်

အခက်အခဲ

မိုးတော့ - ဗေဒင်ပွဲ

သွားရုံပဲပယ်း - ကြည့်စမ်းပါဦး
ကျောက်သုံးကျောက်ဆောင်၊ သိုးတိုးသောင်နဲ့
လမ်းယောင်မှုန်ဝါး၊ မြင့်တားယော်တောက်
ညှိမှုချက်သင်းသင်း၊ ချုန်းသက်ကျောက်သွား
ဒီးတောင်လားသို့၊ မြင့်ယားမှိုးထိ
ကြည့်လေမြင့်လေ၊ တောင်ထိပ်တွေပေါ်
ကျော်ကာဖြတ်သန်း၊ ကျွှာလမ်းကို
လှမ်းလို့မျှော်ကြည့်
ဒီသည့်ခွန်အား၊ ပျောက်သွားသလိုလို ။

ဒို - ငါပဒလူသား၊ တော်လှန်ရေးသမားဘဲ
စိတ်အားမပျော့၊ ခြေမလျော့နဲ့
ယှဉ်ပြိုင်မိုးချော်း၊ လောင်းမယ်အားသစ်
ဘဝသစ်တက်ကြီး၊ ပါထက်မီးပျို့
ခရိုးလဲဆုံး၊ အပြုံးပန်းဝေ
နေခြည်ပြာကျ၊ ရှင်မြူလှိုင်းသန်း
အားသစ်ဆွမ်းခဲ့
ပန်းသမျှပျောက်
လက်လျှောက်ကိုတီး၊ ဒီခရီးမျိုး
ဆယ်ပြန်တိုးလဲ၊ မှုဆုံးမပြင်
ခံတွင်း ချဉ်တာ
သေးယခုဘဲ
ဆင်ခြင်ကိုက်သွဲ့ဝင်နိုင်သေး ။

အောင်စည်

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဝ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး တရုတ်<ခေါ်>စောခမ်းဦး

မောင်လှဝင်း (မြင်းခြံ)

၁၈၈၅-ခုမှာပြီး မဟာဗြိတိန်ဟာ ကိုလိုနီဘဝမှာ လုံးလုံးလျားလျား စတင်ကျရောက်ခဲ့ရ ပါတယ်။ ဒီနေ့ ၁၉၈၅-ခုနှစ်ဆိုရင် - အနှစ် ၁၀၀ အတိုင်းပြည့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ မဟာဗြိတိန်ရဲ့ကျွန်ဖြစ် ဖြစ်တဲ့ အောက်ဗမာပြည် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်အောက် ကျရောက်နေစဉ်ကာလမှာတော့၊ ဗမာတပြည်လုံး လုံးလုံးလျားလျား ကိုလိုနီအဖြစ်သို့ ကျရောက်တဲ့အခါမှာ ရှေး- ကျွန်မခံလိုကြတဲ့ ပြည်ချစ်စိတ်ဓာတ် ရှိတဲ့ ဗမာပြည် အမျိုးသားအသီးသီး ပြည်သူလူထုဟာ နယ်ချဲ့သမားတွေကို ရဲရဲလက်နက်စွဲကိုင်ပြီး တော်လှန်ပုန်ကန် တိုက်ခိုက်လာခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလို နယ်ချဲ့သမားတွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ အာမျိုးသားအသီးသီး ပြည်သူလူထုတွေထဲမှာ ဝ အမျိုးသား ပြည်သူလူထုနဲ့ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တွေလည်းပါဝင်ခဲ့ကြပါတယ်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့ ဝအမျိုးသားခေါင်းဆောင်တွေထဲမှာဆိုရင် စောခမ်းဦးနဲ့ စောမပဘာတို့ဟာ ထင်ရှားလှပါတယ်။

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးသမိုင်းမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တဲ့ စောခမ်းဦးရဲ့အမည်ရင်းဟာ တရုတ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က ဝနယ်ဟာဆိုရင် - ပဒေသရာဇ်စနစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်ကလဲ ကျေးကျွန်တိုင်းစနစ်ရဲ့ သဘောတရားလဲ တည်ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က တရုတ်မွေးဖွားရာ ဝမ်ပါလင်း နဲ့ ဝယ်လင်းရဲ့ ပါတ်ဝန်းကျင်ဒေသများဖြစ်တဲ့ ဆီဆော၊ အောင်ပါ၊ ပန်လင်၊ မွန်ကွန်း၊ ညာကြီးပုယ်၊ မောင်လော စုံးခေါင်း ယွန်ပုံစတဲ့ နယ်တွေမှာ နယ်စားပါယ်တွေဟာ ပုဗ္ဗာလူ့ပါတယ်ဆိုင်း ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်နေခဲ့ကြတယ်။ ဥပမာ- ဆောက်ဂါမြို့နယ်မှာ တာနွမ်း ဆိုတဲ့ မော်

သွား အုပ်စိုးနေတယ်။ ဝုံးပရှင်း အရပ်မှာ ရှုညွှး မိုသူ အမျိုးသမီးတဦး အုပ်ချုပ်တယ်။ မွန်ဝှုန်း ရွာမှာ ဟာဘူး အုပ်ချုပ်တယ်။ ဒဲဒီလို ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်ဒေသမှာ ကိုယ့်အာဏာစက် အုပ်ထေးဖျိုး က နယ်စားပါယ်စားတွေဟာ ဟူးကိုမိဘိုက်၊ ငါ ကို သူဟိုက်နဲ့ ပဲ့ရွာဒီရွာ မှိုသော ဒီဒေသ အပြန်အလှန် ပိုက်ခိုက်နေကြတယ်။ လွယ်လင်း ပါဘုံတိုကျွင်မှာ ဒီလိုအပြန်အလှန် တိုက်ခိုက်တဲ့ အမျိုးသားနယ်စားပါယ်စားလေးယောက်ရဲ့ တိုက်ပွဲတွေနဲ့ ပြေးမြင်သက် ရှုပ်ထွေးနေခဲ့ဖြစ်တယ်။

ဒီအချိန် လွယ်လင်းရွာမှာနေတဲ့ တရုတ်တာ တက်ကြွကြသူ၊ အရည်အချင်းရှိသူတဦး ဖြစ်ရုံသာမက ပြည်သူလူထုအပေါ်မှာ သနားတတ်၊ ချစ်ခင်တတ်၊ လူထုအားကိုးကို ချစ်ဖြိုက်တတ် သူဖြစ်လို့ ဒီဒေသတပျှင်းမှာ သူ့ပြဿနာ တနေ့တခြား ကြီးမားလာပါတယ်။ နောင်မှာဦးဟာ အိုမှ သူ ပလူပြိုဝါးဖင်း ကြွပြားပြီး အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်နေကြတဲ့ ဒေသနယ်စားပါယ်စားလေးယောက်၊ အုပ်စုခေါင်းဆောင်တွေအားလုံးကို မင်းဂေ့အာရုံစိုက်တိုက် ယီသူ့လက်အောက်မှာ သိမ်းသွင်း စုစည်းလိုက်တယ်။ ဒီဒေသတွေ အားလုံးကို သူက လွယ်လင်းဒေသလက်အောက်ခံအဖြစ် စုစည်းအုပ်ချုပ်လိုက်တယ်။ ဒီအခါကစပြီး၊ သူဟာ လွယ်လင်းဖော်သွား နော်ယဲးဦးအဖြစ် ဝဒေသမှာ ထိုမိုထင်ရှားလာတယ်။

၁၈၈၅-ခုနှစ်၊ မဖောတာပြည်လုံး ကို အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက သိမ်းပိုက်ပြီး ပြစ် ပေမဲ့လဲ၊ ဝပြည်နယ်တလွှား နယ်ပါယ်အားလုံး ကို အင်္ဂလိပ်တွေဟာ သိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ - အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားဟာ - သူ့ရဲ့နယ်ချဲ့ အားကောကို မမောမပန်းမဟောင်းတာနဲ့မပြပြန် ဘာနဲ့ အာ ဗြား ပြောက်မဝတဝပ်မာမကျွန် သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ် လို့ တဲ့ သူ့ရဲ့အားကောကောဘကို ဧကရာဇ်ကြီးမသောင်နိုင်ဘဲ ပြည်နယ်တစ်ခုလုံး သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် —

အင်္ဂလိပ်နယ် ချဲ့ မင်းမိုလ် စကော့ ခေါင်းဆောင်တဲ့ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တပ် ကို စေလွှတ်နိုင်းမိုက်တယ်။ နယ်ချဲ့သမားတွေ ရဲ့ အိုးမီးရက်စက်ယုတ်မာပုံတွေကို ကြားသိထား ပြီး ဖြစ်တဲ့ နော်ခမ်းဦးဟာ သူ့ကျွန်မခံလိုတဲ့ စိတ်ဓါတ် နဲ့ နယ်ချဲ့သမားတွေ မလာခင်ကထဲက ဝအမျိုးသား ပြည်သူလူထုကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ကာ ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုတွေ လုပ်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ နော်ခမ်းဦးဟာ ဒီ လို ဝအမျိုးသားပြည်သူလူထုကို စည်းရုံး သိမ်း သွင်းရာမှာ သူအုပ်ချုပ်ရာ လွယ်လင်းဒေသ သာ မက - လွယ်လင်း၊ မိုင်းချိန်၊ ပင်လောင်း၊ မူဆယ်၊ ပါ တစ်စတဲ့ ဝနယ် (၅) နယ်မှာ ဝအမျိုးသားပြည်သူ လူထုနဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေကိုပါ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ သမားရောက်လာရင် ခုခံတိုက်ခိုက်ကြဖို့ စည်းရုံး သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီဒေသခေါင်းဆောင်တွေ နဲ့ နယ်ချဲ့သမား ရောက်လာရင် အချင်းချင်း ညီညွတ် မှာနဲ့ အမြန်အလျှင် ကူညီကာ ခုခံနိုင်ဖို့ အ ဆက်အသွယ်များ စီမံထားခဲ့တယ်။ တောင် တန်း တွေမှာ ဝှက်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ ရန်သူလာရင် - ဗုံးအိုးတွေ ဂုဏ်ဖို့ သုံးဖို့ သေနတ်တွေ မြင်ဆင်ထား ကြ တယ်။ ရန်သူအားတိုက်ခိုက်ရေးအတွက် လက်နက် ပစ္စည်း စုဆောင်းထားနိုင်ခဲ့တယ်။

နယ်ချဲ့တပ်တွေဟာ - နော်ခမ်းဦးအား အ သားတကြည့် နူးဆောက်အချွဲ့ခံဖို့ အကြိမ်ကြိမ်ကြိုး စားကြည့်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နယ်ချဲ့လက် အောက် ဦးမညွှတ် နူးမလောက်၊ ကြံ့ခိုင်တဲ့စိတ်ဓါတ်နဲ့ -နယ်ချဲ့ တွေကို ခက်လက်လက်ချနိုင်ဖို့သာ နော်ခမ်းဦး ကြိုး စားနေတယ်။ ဒါကို အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမား သိတဲ့အခါ မှာ ပို့ပိုဒေါသဖြစ်လာပြီး၊ သေနတ် ရှူးပေါ့တာနဲ့ နော် ခမ်းဦးရှိရာ လွယ်လင်းအထိ တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် ဖို့ ချီတက်လာကြပါတော့တယ်။

စကော့ခေါင်းဆောင်တဲ့ အင်္ဂလိပ်နယ် ချဲ့ တပ်ဟာ ဆင်းမော်မြို့နယ် ယုံလစ်သို့ ရောက်ရှိလာ တဲ့အခါမှာ လွယ်လင်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက် ယုံလစ်က လူတွေကို လမ်းပြခိုင်းကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ နော်ခမ်းဦးရဲ့ သိမ်းသွင်းမှုအောက်မှာ နယ်ချဲ့သစ် ကျင်ဆောင်ရွက် အညီ ကိုသခင်က ထူထောင်သောပြီ လော်မှ ပြည်သူ ရှေ့ဘူဟာ အင်္ဂလိပ်တပ်တွေကိုလမ်း လွဲပြလိုက်တယ်။ တောင်ပေါ်မှာ လမ်းလွဲမှားပြီး ဆု ဆုလာညိနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်ကို နော်ခမ်းဦး ဘို့ လွယ်လင်းပဒေသရုံးသားတွေနဲ့ လင်မော်မှ ပအမျိုး သားတွေဟာ ကြိုတင်ချုံခိုကာ စောင့်ဆိုင်း အတွင်း အင်္ဂလိပ်တွေကို ရှမ်းနောက်ဆီး ညှပ်တိုက် ပြီး ခုနှာရှေးကစေခဲ့ပါတယ်။

လင်းမော်မြို့နယ်ဘက်မှ လွယ်လင်းဒေသ သို့ ချီတက်သိမ်းပိုက်ရေး ဆင်နွှဲခဲ့တဲ့အခါမှာ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ညက်ထယ်လမ်းတက်မှာ နေပြီး လွယ်လင်းကိုသွားရောက် သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြံ စည်ကြပြန်တယ်။ ပအမျိုးသားတို့ဟာ မိမိ တို့ နယ်တွင်း ရောက်ရှိလာကြသော ဗြိတိသျှတပ်ကို ခံ တယ်၊ ခံကတုတ်များ ဆောက်လုပ်တိုက်ခိုက် ကြ တယ်။ စကော့ရဲ့ ဗြိတိသျှတပ်များကို ညက်ထယ် ဒေသအနီး ပန်လက်ရွာမှာ နော်ခမ်းဦးနဲ့ ဝအမျိုး သားတို့က ခြံခိုတိုက်ကြရာ၊ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ဗြိတိသျှ တို့ဘက်မှ တပ်သား ၂ ယောက် ကျဆုံးသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ - ဝအမျိုးသားတွေကိုတော့ - အင်္ဂလိပ် စစ် တပ်ဟာ တဦးတယောက်ကိုမှ မြင်တွေ့နိုင်ခြင်း မရှိပါဘူး။ ဒါ့အပြင် တညလုံး ပအမျိုးသား တို့ဟာ ဗြိတိသျှတို့ စခန်းချရာသို့ သွားရောက်ပစ် ခတ်တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ တညလုံး စုစွာရောက်ပြီး နံနက်ရောက်လို့ ခရီးစထွက်လာပြန်တဲ့ အင်္ဂလိပ် တပ်ကို တမိုင်ခန့်ခရီးအရောက်မှာ ဝအမျိုးသားတွေ က တခါထပ်တိုက်ပြန်တဲ့အတွက် အင်္ဂလိပ် တပ် သားတဦး ကျဆုံးပြီး တဦး ဒဏ်ရာရသွားတယ်။

အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်ဟာ မူလစ်ဘက် က တက်လာပြန်တော့လဲ မူလစ်မှာ ဝအမျိုးသားတို့အာ ချောင်းနောက်ခံယာ ညှပ်မီးနဲ့ တိုက်ခိုက်ကြလို့ ရှေ့ မတိုးသာပြန်ဘူး။

ဒါကြောင့် အခက်အခဲတွေရှုံးနေတဲ့ စကော့ ခေါင်းဆောင်နေတဲ့ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တပ်ဟာ ဝအမျိုး သား တကြိမ်အကြိမ်တဦးဖြစ်သူ နော်ခေါင်းကို အယုံ သွင်းပြီး နော်ခမ်းဦးကို အဖမ်းခိုင်းကြပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ နော်ခေါင်းကိုယ်တိုင်က နော်ခမ်းဦး ရဲ့ တပ်ရှုံ့ဝင်တဦးဖြစ်နေတာကို အင်္ဂလိပ်တွေ မသိရှိ ကြ။ ဒါကြောင့် ဒီအကြံယုတ်ဟာလဲ မအောင်မြင်ပြန် ပါဘူး။

ဒါကြောင့် လွယ်လင်းမြို့နယ်ကို ချီတက်

ထိမ်းပိုက်လို့ မရကြတဲ့ အာဂ်လိုပ်ဆစ်တယ်ဟာ နော်ခမ်းဦး လက်အောက်ခံ ရွာတွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီး ကာ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေနဲ့ ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက် မကျန်လုယူကြတယ်။ လွယ်လင်းကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အကြံအစည် မအောင်မြင်ဘဲ ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ အာဂ်လိုပ်နယ်ချဲ့ ဆစ်တယ်ဟာ ဟားနပ်ရုံရွာ အခက်အခဲ ဖြစ်ပေါ်လို့ - မူလစစ်နေသူမှာတောင် မနေနိုင်ဘဲ - ပန်ဒုံးမြေသအာထိ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာရပြန်တယ်။ ဒီလိုပြန်ပြေးရစဉ် ကာလမှာ ကြက်ခနိုင်၊ ကျိုမ်းရှိုးဘုသလို လွယ်လင်းက အရှုံးအတွက် အခဲမကျေဖြစ်နေတဲ့ ပင်ကော့ဘိုရဲ့ နယ်ချဲ့တပ်ဟာ နားပန်ကျေးရွာကို ဝင်ပြီး မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြပြန်တယ်။ မဟာရတဲ့ အမဲသိန့်ပက်လုပ်ဖို့တဲ့ ဒီနယ်ချဲ့ဆစ်တယ်ကို အပြန်ခရီးမှာ ဖော်ဆက်ဖို့ အတွက် နော်ခမ်းဦးရဲ့ ပအိုဝ်အမျိုးသားတပ်များက မာဘက်ကျေးရွာအနီးမှာ ဘယ်တော်ပန် ညာတောင်ပန် မြနိုင်ကာ ရှေ့မှ ဆီးကြို တိုက်ခိုက်ကြပြန်တယ်။ ဒီတိုက်ပွဲဟာ အလွန်ပြင်းထန်ပြီး၊ ပအိုဝ်အမျိုးသားတို့ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် နယ်ချဲ့ဆစ်တယ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင် စဝေကောကိုယ်တိုင် ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့တယ်။

ဒီ ဗိုလ်လွယ်လင်းမြေသ၌ နော်ခမ်းဦး ခေါင်းဆောင်တဲ့ ပအိုဝ်အမျိုးသားများကို အနိုင်ယတိုက်ခိုက်နိုင်တဲ့ အခါ အာဂ်လိုပ်တို့ဟာ နော်ခမ်းဦးရဲ့ တပည့်တဦး ဖြစ်သူ ဘာယုရဲ့ကို အောက်မကျပြုခဲ့ကာ မိတ်ဆွေပီး မည်းများ သိမ်းသွင်းကြပြန်တယ်။ ဘာယုရဲ့ကိုလဲ ဖမ့်ပ် သို့ အာဂ်လိုပ်တို့က နာမည်ပေးထားကြတယ်။ ဘာယုရဲ့ အပြန်မှာ နူတို့ နယ်ချဲ့ခြင်းပါ ယာကို ပါဝါပြန်တဲ့ အာဂ်လိုပ်ဘာသာနဲ့ စာချုပ်စာချုပ်ကို ယခုပေးလိုက်ကြသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ နယ်ချဲ့သို့ကျွန်ရေးမှာ ပြင်းထန်ပြတ်သားလှတဲ့ နော်ခမ်းဦးရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ဖြိုဖျက်ဖို့ နယ်ချဲ့တို့ဟာ မတြိုးနိုင်ခဲ့ ပါဘူး။ နော်ခမ်းဦး မသေခင်အထိ အာဂ်လိပ်တို့ဟာ လွယ်လင်းမြေသကို သိမ်းမြဲမစွဲနိုင်ခဲ့ပါဘူး။

နယ်ကိုးကျွယ်တဲ့ ဝဒေသသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန်လာတဲ့အခါမှာ ယူနဲ့အတူ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုကို သယ်ဆောင်လာခဲ့တယ်။ မုံးနေခင် နားလောင်ဘက်က မျက်မမြင်ဘုန်းကြီးတပါးကို ပင့်ဆောင်ပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဖြန့်ဖြူးခဲ့တဲ့အတွက်၊ ဝ အမျိုးသားတွေဟာ နတ်ကိုးကွယ်ရာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပြောင်းလဲကိုးကွယ်လာခဲ့ကြတယ်။ ဝ အမျိုးသားလူထုက ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်လာတဲ့အခါမှာ နော်ခမ်းဦးကလဲ သူတားလိုရတဲ့ ရွှေတွေကို ရေစင်ချောင်းလုပ်ပြီး လွယ်လင်းမြို့နယ်မှာ စေတီကလေး တည်ခဲ့တယ်။ ဒီစေတီကို ယနေ့တိုင် လွယ်လင်းခေါ်နှမ်းမိုးဦး မြို့နယ်မှာ တွေ့မြင်နိုင်ပါသေးတယ်။ လွယ်လင်းမြို့နယ်လဲ - နော်ခမ်းဦး အမည်ကို အစွဲပြုပြီး၊ နော်ခမ်းဦး မြို့ရယ်လို့ လူထုအကြောင်းနဲ့ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ရာ ယနေ့အထိ နမ့်ခမ်းဦးမြို့နယ်လို့ လူထုမှာ ခေါ်တွင်နေကြပါသေးတယ်။

နောင်အခိုင်းမှာ ကျွန်ပြုခံဒိုင်သူကင်ဆောင်တဲ့ တရုတ်ဖြူမြေတပ်ဟာ လွယ်လင်းဦးဘာ ခမြတိုက်တယ်။ နော်ခမ်းဦးလည်း ဒီခမြခံတယ်က လမ်းသိ ချမ်းသွားပြီး၊ နောင်လွှတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်း ရွေ့ပြီးဘဲ့ပုံးလေးမှူးဖယ်လို့ လူထုထဲမှာ ချမြဲဆုံးကိုကြပြန်တယ်။ မြည်သူလူထုက ပျမ်းဘဲ့ပျိုးသောင်းမြစ် ဘာ မို့ ပြည်သူလူထုဟာ ရှိသမျှ ရွှေငွေများ စုဆောင်းပြီး နှုတ်ခွန်ခတဲ့ နော်ခမ်းဦးကို ကျွန်ပါလီးရှိ့တယ်ကနေ လွှတ်အောင် ပြန်ရွေးယူကြရတယ်။ ဒီကာလဟာ နော်ခမ်းဦးရဲ့ တယ်ဘားတလရဲ့ ကိုယောဇ္ဇ သတင်းပိုပ်မှုကြပါတယ်။ လူထုကို ချစ်တဲ့ နော်ခမ်းဦးကို လူထုကလဲ ပြန်ချစ်တယ်ဆိုတာ ဒီအချက်က ဖော်ပြခဲ့တယ်။ နော်ခမ်းဦးရဲ့ လက်ထက်မှာ ရွှေငွေကို ရေစိုက်ပြီး ရှုထုအလိုက် ဖော်ရှုမျိုးကြောင်း ယနေ့တိုင် လွယ်လင်းဒေသ၌ ပြည်သူလူထုက ဟစ်ကျူးပြောနေကြပါသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဝဒေသ ရှင်ဝန်ဆောက်မှာ ကျရောက်နေတဲ့ ဝအမျိုးသားတွေဟာ နော်ခမ်းဦးရဲ့ သားမြေးကျွန်ကော့တဲ့ မြေမြစ်သူ ရွံနိုလက်ထက်မှာ အဆိုးပါးဆုံး ခါးသီးစွာ ခံစားကြရပြန်ပါတယ်။ ဝဒေသ ရှင်ဆန်းခဲ့ရာ မြည်သူလူထု အမျိုးမှူးရေး၊ ပြည်သူ့ဘဝ သာယာချမ်းမြေ့ရေးအတွက် အားခံ့ဖူလ် မပေးနိုင်ပါဘူး။ မဟာမြ ညီ ကျွန်ပြုနယ်ပါဝင် ရှေးကိုပြီးတာပီး၊ လွယ်လင်းဒေသကို လွှတ်မြောက်စေဖိုလ်တဲ့ အခါမှာတော့ လွယ်လင်း လူထုဟာ ဝဒေသရှင်ဆန်းခဲ့သောက် နေ့ခဲ့ရတဲ့ဘဝနဲ့ လွှတ်မြောက်တဲ့ဘဝကို နှိုင်းယှဉ်နားလည်သဘောလာကြရပါပြီ။

မောင်လွှတ်း(မြင်မြ)

ဖေါ်ညွန့်

လုပ်အားတင်ပို့မှု၏အာဘွမ်း

[ဤဆောင်းပါးမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ထုတ်ဝေသော ၁-၃-၈၅ နေ့ထုတ် Holiday အပတ်စဉ်သတင်းစာပါ Magic of Manpower Export ဆောင်းပါးတပုဒ်ကို ချုံ့ချဲ့ကောင် ဘာသာပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာနိုင်ငံနှင့် အိမ်နီးနားချင်း လည်းဖြစ် စီးပွားရေးတွင်လည်း ဗမာနိုင်ငံနှင့် မိန်းမသာ လိန်မသာဟု ဆိုရမည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားသို့ လူနှင့်အမြတ်ခံ စီးပွားရေးအား နောက်ခံကားချပ်အဖြစ်ထားသော ပြည်တွင်းရှိ ခေါ်ယူလုပ်ကိုင်နေရှင် ကျွန် သည့်ပွဲစားများ၏ ညံ့ဖျင်းသော ထုတ်လုပ်မှုအရည်အသွေး၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၏ အကျင့်အကြံနှင့် အခြ အားလျှန် နိုင်ငံကြီး ၂ ခုတို့ကို ထိမိစွာ သရော်ထားသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ရေးသားသူမှာ ပင်တိုင် ဆောင်းပါးရှင် အာဖ်ဇန်ချောင်ဒရီ (Afsan Chowdhury) ဖြစ်၏။ ။ (ဘာသာပြန်သူ)]

ကျွန်တော် အသက်ပြင်းပြင်း တချက်ရှူပြီး စန်ခံပရှေ။ မိုးကုန်ခြေပြဲ ကို ကျွန်တော်သွားကြည့်တော့ တာ အမှန်ပဲ။ အဲဒါတစ်ကျော်ပြီးသား လူကြီးတွေဒီ လို မြင်ကွင်းကို အစုသွားမကြည့်ကြတော့တာ ကျွန်တော် မသိလို့ မဟုတ်ဘူး။ သိပါတယ်။ အထူး အ ဆန်း လေးတွေ တွေ့ရမလားဆိုပြီ စိတ်ကူးရှိသူ တွေ သာ ဒီလိုနေရာမျိုးကို မကြာခဏ သွားတတ် ကြ တာ မဟုတ်လား။ ကောင်းပြီ။ ကျွန်တော်လဲ ဒီ

ဘို့ အမေတွေးပြီးနေပါ သွားပြည့်တာဘဲဗျ ။ ခင်ဗျား အပေါင်းထဲ မရချင်ဘူးပေါ့ ။

ဤကား ကျွန်ုပ်တော်၏ ဘကြားအမြင်မဟုတ် ညာဏ များလှစွာသော ဖိတ်ချေကြီး၏ ကျွန်ုပ်တော့ အား ကျိုခွစရိုက်ကြောသော မြို့မပေါ်ကြီး၏ အမြင့် ဆုံးဂူပေါ်မှကြီးကို ကျူးကျွန်မိ၍ကူ အလေးစွာ ခဲ့ ပြောဆိုသည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်က မြန်လည် ဖြေရှင်း လိုက်မြဲ၏ပင် ။ သူ၏တော့ ကျွန်ုပ်တော်၏ ဉာဏ်မြင့်ချက် ကို သိတ်အလေးအနက် မထားပါ ။ ဆေးလိပ် ကို တအားရှိုက်ရွာလိုက်ရင်းက - - - - -

"အိုတာ ၊ ငါဆိုလို ချင်တာ လုံးလုံးမဟုတ်ဘူး"

"အမယ် - ခင်းမီးယော့ရဲ့ တမိုးခြိုးဦး ချုပ် မြင်နေပါလား"

ကျွန်ုပ်တော်က ချက်ချင်း မြန်မြန်ဖြေလိုက်သည် ။

"ဟုတ်တာပေါ့ ။ ငါပေမဲ့ ဘယ်ခင်းမီးယော့ လဲ ၊ သိရဲ့လား"

"ဟီ ၊ အက်စ် ၊ ခင်းမီးယော့* များ"

ပြောသာပြောလိုက်ရပေမင့် ..ဂူထဲ က ခပ်တွန့်တွန့်ပင် ။

"မှားလိုက်လေ ။ ခင်လ်မှငြင်း ခင်း၊ ခင်းမီး ယော့ ကွ ။ ဟီ၊ အက်စ်၊ ခင်းမီးယော့ ရဲ့ ဆေးကွဲ ပါ ဘဲ ။ သွေးတော့ ပေးပါတယ်လေ ။ သိပ်လဲ မထင်ရှား လှဘူး ။ သူက (အလယ်ဘယ ဒသုံးမတွေမြင်နေ သော မြေကွက်များကဲ့သို့ ရေးဆေးသုံးပညာနည်း လမ်းများ) မာဆည်ပညာခဉ် ရေးခဲ့သည့် ။ ဒီပုံမျိုးပေ က အဘကြားပြုပြင်ခဲ့ ပါဦးပါ ။ သူ့ဆေးကွဲပြီးကို သေဘ် မွေးတဲ့လမ်းကို သူကဖမြခင်းမြင် ဂျပ်ပစ်ဘို့ ကြိုးစားနေတာ ။ ဒါပေမဲ့ သူ့အကြောင်းသိတဲ့လူက နည်း ပါတယ်လေ ။"

ယင်းသို့ပြောပြီး သူသည် တုံ့တုံ့ အား ပေးလုပ်နေ၏ ။ မှိုကျုံမြည့်နေရာ ပတ်ပတ်လည် ကို သူ - ရေသွင်းပေးချင်နေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တော်ထင်မြင် ချက်ဆင်ကိုက်ပါသည် ။

"မြင့်ကို မင်းသွားတာ ငါကြော်နေပြီ တယ် ။ ဒါပေမဲ့ အရေးအကြီးဆုံးအပိုင်းမကိုမ်း ကဲ့သွားတယ် ။ မြင့်ကို အမကြည့်ပြီး ဦးစီးလုပ် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်း အရေးကြီးဆုံးပြဿနာကို မှ

တည့်ပြတ်ဘို့ မမေ့ကျန်ခဲ့တာ ပြီးကွ ။"

"ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာ ပိုနေတာဘဲ ၊ မားတွေက နေ မယှက်လုပ်နိုင်ဘဲ သူဝင်ပြတ်ထားတာဘဲ ဥက္ကာ…"

"ငါသိပါတယ်ကွ ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေက အ စုမှ မထောင်ပို့တော့တာဘဲ ။"

"အဖြင့် ဘယ်ပြဿနာက၊ ဓမ္မရေးပါသလဲလဲ ဗျ ။ သင်းစမ်းပါဦး"

"အာပါပေ့ ကိုယ်လူငှူ ။ လူမ်အားကွ ။ လူ့လုပ်အားတင်ပို့မှုကို ပြောနေတာ ၊ ဒီအရေးကြီး ဆုံး ချက်စည်ကို မြင်ထားတဲ့ ဆိုင်ခန်းတွေ မင်းတွေ့မိ လိုလား ၊ တကယ်က လာကြည့်တဲ့ ပရိသတ်ရဲ့တာ ဝင်ကြေးတာကိုက နိုင်ငံခြားဘင်ပို့နိုင်တဲ့ ပစ္စည်းအာ မယ်တွေကွ ။ မှတ်ထား"

"အင်း ၊ ခင်ဗျားပြောတာလဲ ဟုတ်မှာပါ ဘဲ ။ ကျွန်တော်က ဆိုင်ခန်းနဲ့ မြင်သေးဘူးလို့ ဆို ချင်တာပါ ။"

"ဒါက အားလုံးထဲမှာ ကြွဲဆောင်မှု အမှို ဆုံး ဖြစ်နိုင်တယ်ကွ ။ အကြောင်းလဲ သိလား ။ အ ဘိမ္မော အရေ့ အကြီးဆုံးမှုတွေကဒိုက အဲ့သာနည်းကိုး"

"ဘယ်သူပြောတာလဲ ၊ ဟီ ၊ အင်း ၊ ခင်းမီး ယော့လား"

"မဟုတ်ဘူး ။ ဟိုနာမည်ကြော် ကာတွန်း ဆက်လိုက် ခွေးကလေး (Snoopy the dog) က ပြောတာကွ"

"ဟား ၊ ဒါတော့ ဘယ်တာရှားမလဲ ။ ခွေး တွေနဲ့ ဂမျှာသရှာတွေကို ဝါတာန်းထဲထားပြီးကိုး ကားလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ။ သူတို့ကို ခင်ဗျား မြန် ပြောနိုင်တာမှ မဟုတ်တာ - - -"

"အမယ် ၊ သူတို့ကိုးလဲ နိုင်ငံခြားတင် ပို့ နိုင်တယ်နော"

"တင်ပို့နိုင်တယ် ၊ ဟုတ်လား ဘယ် သူ က ဘာများသတ္တဝါတွေကို လိုချင်လို့လဲဗျ ။ ဟုတ် မှ လုပ်ပါဆရာရယ် ။"

"ဟဲဒါပေါ့ကွ ။ ငါပြောချင်တဲ့အချက် ။ ဒီ ပို့ကုန်ပြပွဲ ဆိုတာက အရွမ်းကျော်အမြည်ရ အဝ ပေါ် ထွက်ပြနိုင်သေးတာ မဟုတ်ဘူး ။ ပြပွဲမှာ လူမ် အားဆိုင်ခန်းကို ဦးဘယ်လို ဒီနိုင်ငံပုံစံသွင်းမယ်ဆို တာ မင်းစဉ်းစားကြည့်စမ်း ။ ဘဲဒီမှာ မှန်ချောင်း ချိုင့်ပြီးတွေ ၊ ဒါ - လူ့ယဉ်ရွယ် ဆိုရှင် မှန်ခန်းကြီး

* ဟီ၊ အက်စ်၊ ခင်းမီးယော့ ။ ။ ၂၀ ရာစုစုအစပိုင်းတွင် ကောင်အာမည်ကြီးခဲ့သော အင်္ဂလိပ်ကာတွန်းဆရာနှင့် တပေသဘောတာရှားဆရာ ။

တွေ့ခဲ့မှာ ။ ဒါဒါတွေ့ထားတော့ ။ မှန်ခန်းတွေထဲမှာ မှတ်ထားတဲ့ ပိုးကျုံ့အမယ်အမျိုးမျိုးကို မြင်ထားပေရော့၊ နိုင်ငံခြားတင်ပို့မဲ့ ဆရာဝန်တွေထဲကနေ ဟယောက်လောက်ကိုခေါ်ပြီး မှန်ခန်းထဲမှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းထားတဲ့ သလိုဘဲ၊ အင်ဂျင်နီယာတွေ၊ သူနာပြုတွေ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တွေ၊ နောက် - ဘာညာ ကွဲကွဲ တွေပေါ့ကွာ ။ မှန်ခန်းတွေထဲမှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းထား၊ ကျန်ကျန် ပြောမယ် ။ မဟိဂုလုပ်ရတဲ့ အောက်တန်းစား မအေးခဲ့လို့ အလုပ်သမားမျိုးပေါင်း ပါနိုင်သေးတယ် ။ သူတို့ကို အလုပ်လုပ်ခိုင်းထားရင်လဲ ရတာပေါ့ ။ ပြပွဲမှာ မခိုင်းခင်းပြထားတာလို့ သူတို့ကို မပြောနဲ့ ။ ဒီနည်းနဲ့လဲ မင်းငွေရှာနိုင်သေးတယ် - မောင် ”

“ကောင်းလိုက်လေမှာ ၊ ကောင်းလိုက်လေ တကယ့် အကြံပါဘဲ ။ ဘာကြောင့်များ မြပွဲအာဏာ ပိုင်တွေကို ခင်များ တင်ပြပြောမပြထားသလဲ။ပြောသာပြောပြရင် တော့ ခင်များပြောတဲ့ အတိုင်းဒီပွဲကိုလ်တွေ လိုက်လုပ်မှာ သေချာတယ်မျို့”

“အဲဒါ ငါ့စဉ်းစားမိသားဘဲ ။ ဒါပေမဲ့ ငါ တခုစိုးရိမ်နေတာရှိတယ်ကွ ။”

“ဘာများလဲ ၊ ဆိုစမ်းပါဦးမျှ”

“မင်းသိတယ် မဟုတ်လား ။ ကမ္ဘာမှာ ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှားပါးနေတယ် ဆိုတာ ။ ငါ စိုးရိမ်တာက ဒါ့ကို နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှာကိုဘဲကွ”

“ဒါလဲ မကောင်းတဲ့ အကြံတော့ မဟုတ်ပါ ဘူး”

ကျွန်တော်က စိတ်အားထက်သန်စွာပြော လိုက်သည်။ သူက မာဘုတ်ပုကြီး တခုအပေါ်က ကိုင်လိုက်ပြီး လှန်လှော၍ကြည့်နေ၏ ။

“ဟင်း ၊ ကျုပ်မကြည့်ဘဲသူ့ပေါ်မှာ ဘာပေါ်လဲ စျေးကွက်ရှိနေတယ်နော်”

“မဦးစားကြည့်ပေါ့မျာ ။ ကျွန်တော် ပဒို က ခင်များ လိုလူမျိုးကို ဘာလို့နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရမှာလဲ ။ ခင်များ ဦးနှောက်မျိုး ကျွန်တော်တို့ဆီ ဘူးမြည်မှာ ရှိနေတာဘဲ မဟုတ်လား ။”

သူက ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သွားဟန်ဖြင့် - မာဘုတ်ကြီးကို ချထားလိုက်၏ ။ ကျွန်တော်လည်းပြပွဲမှ ဝယ်လာသော ဆေးပြင်းလိပ်တလိပ် သူ့ကို ထုတ်ကမ်းလိုက်သည်။ ဆေးလိပ်မီးညှိပြီး မီးခိုးများကို မှုတ်ထုတ်လိုက်ရင်း - - - -

“စိမ်းကိန်းကောင်းကောင်း ချပြီး ကမ္ဘာ ကြီးကိုပါကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်တယ်ကွ..”

“ဦး ၊ ကျွန်တော်လဲ ကမ္ဘာကြီးကိုပြောင်း လဲမပစ်ချင်ပါဘူး ၊ ဒီတိုင်းသာနေပါဘာ ။”

“ဘာဖြစ်လို့ ငါတို့သမိုင်းကျ လုပ်နေရမှာ လဲ ။ အစဉ်အလာအတိုင်း မဟုတ်တဲ့ လုပ်ငန်း တင် ပြီးမှ လူမနိုင်အောင် ကြီးပမ်းသွားရမယ်ကွ ။ဒါဆိုရင် ကမ္ဘာ့ပတ်ကလဲ အတော်သဘောတူသွားမှာ..”

“ဟုတ်တယ်မျို့ ။ ကမ္ဘာ့သတင်း မီးမြဲ ပေါက်တွေ ယိုထိုက်တာ”

“ပေါကြောင်ကြောင် နဲ့ကွာ ။ ငါတို့က လူတွေ အကြောင်းပြောနေတာ ဟ ။”

“ဒါပေမဲ့မျာ ၊ ကမ္ဘာ့စျေးကွက်က ဘက် လိ ဖြိုးယောက်တွေ ဝယ်လိမ့်မယ်လို့များ ခင်များထင်စား မိသလား ။ ကျွန်တော်လဲ အခုအချိုးတော့ တွေ့ ဘူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ပြောမယ်။ မီး ဖြို ယောက်တွေက ပိုကောင်းတယ်လျှနော် ။ စျေးရ တာလဲ ပိုလွယ်တယ်လေ ။ လူသားစားဖို့ရောင်းရတဲ့ စျေးကွက်က အကန့်အသတ်ရှိတယ် မဟုတ်လား”

ကျွန်တော်က အရေးပိုင်နိုင် သဲနားလည် ဟန်ဖြင့် ပြောချလိုက်သည် ။

“ဒါဟာ ၊ ငါဆိုလိုချင်တာ လုံးလုံး မဟုတ်ပါ”

“မော ၊ ဝါး၊ အီး လိုးပေါ့ ကို ရောသား ပြက် နော် ”

ကျွန်တော်က ဆက်ပြောလိုက်၏ ။

“မဟုတ်ဘူးပေါ့ ။ မဲ ၊ ဘက် ၊ အီး ပြီးပေါ့ ဘဲ ။ ကိုယ်ဖို့လူ ကောင်းကောင်း နားထောင်စမ်း ။ ငါ ပြောနေတာက သာမာန်မဟုတ်တဲ့ လူတွေ ။ မိုးဦး ပိုစဉ် ပိုနေကျမဟုတ်တဲ့လူတွေ တင်ပို့ရေးကိစ္စကွ။ သာမန်လူတွေကို ဖြိုယောက်တွေကိစ္စ ပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး ။ တကယ်လို့ ငါတို့ စိစဉ်တဲ့အတိုင်း ဖြစ် သွားရင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကိုတောင် ထိန်းသိမ်းနိုင် တယ်မောင်”

“ဘယ်လိုမျှ ၊ ဘယ်လို - - -”

“ဒီလိုကွ ၊ တကယ်ဆိုက အလှူပဒေသာ လေး ရှိတယ် ။ လန်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ တော့ ချီပြီး ငါ တို့ လုပ်ရမှာပေါ့ ။ ဒီလိုလူမျိုးတွေရအောင် ဟ နိုင်ငံလုံးမှာ ရှာရမယ် ။ အဲ၊ ရပြီးပြီဆိုရင် တော့ သေနတ်ချူပမှာကို ဟသင့်ပြီး တခင့် လွှမ်းလောရော့ အလှူပဒေသလေးပါ ကိုယ်တို့လူရှာ..”

“လွယ်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး ။ ခင်များဟာ က ဘာမှရှင်းပြရသေးဘူးလေ ။ ရှင်းပြစမ်းပါဦး”

ကျွန်တော်က သူ့အားတောင်းဆိုလိုက် ရင်း မြို့မှ ရောက်ရှုစျေးဖြင့်ရလာသော ကော်ဖီခွက်ကို ကမ်း ပေးလိုက်သည်။ သူကကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး စကားကို ဆက်၏။

"မယုံမရှိ ကြာလှမ်းနေရှိတဲ့ ၊ ထက်ထက် မြက်မြက် ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စာရင်းကိုကောက် ။ အဲဒီ စာရင်းကို အင်အားကြွန် နိုင်ငံကြီး ၂ ခုလုံးအဝိုင်းအနီး နှစ်နိုင်ငံစလုံးက ဘန်နိုင်ငံရဲ့ မျက်မှောက်ခေတ် ပညာရှင်ကြီး ကို မြင်ချင်တွေ့ချင်တာ သဘာဝပဲလေ ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတိုင်းမှာ လူတွေဟာ ဖက်နိုင်ငံသိရောက်ခဲ့သည်။ ကျွန် နိုင်ငံက ၁၁ပင်လောက် အကျွန်းအကျဉ်းချုပ်ပြီးမှ ၊ ကက တက်ကြွကြွကို မိုက်ထုတ်သုံးစွဲမှာပဲ ။ ဒီ နိုင်ငံ ကလဲ ဟိုနိုင်ငံအပေါ် ဒီအတိုင်း သဘောထားမှာပေါ့ ။ ဒါဆိုရင်နောက် ဘာဖြစ်မယ်လဲ ၊ ပြောစမ်းကွာ..."

"ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာရော ၊ အမေရိကန် မှာပါ သမရိုးကျမဟုတ်တဲ့ ဘက်လားဓာတ် လူယုံ တွေ အစောကျွန်းမှာ ကျွေးပြီးသွားမှာပေါ့"

"မှန်လိုက်လေကွာ ။ မင်း အသေးမဟုတ်လာ ပြီပေါ့ ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာပေါ့ ကျွန် သညာကြီးတွေ ၊ လုပ်နေကျင်းကြီးတွေ ပျောက်သွားပြီး ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာတော့ နိုင်ငံရေးသမားတွေ ပေါ် လေ ။ နောက် - ဆက်က ရဲ့ ခေတ်ထွက်တွေကတော့ သွယ်ပါတယ် ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ဆိုရင် ဦးလူတွေက ဒုံးပျံတွေထုတ်လုပ်ကြမယ်ကွာ။ အဲ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်က နိုင်ငံမှာ ဥက္ကာ့ပိုဘဲ စက်ပိုင်းမဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်း တွေလုပ်ပြီး သုံးကြမှာပဲ ၊ ဒီတော့ ကိုယ်လို လူ မိတ်သဘောကျ ။ တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးပျံ (I C B M) ကို ပြီး ထုတ်လုပ်သုံးစွဲနိုင်းမယ်ဆိုရင် အမေရိကန်က ကွယ်ရေးမှုနကတော့ တိုက်ချင်းပစ် (I.C.) တော့ရ မှာ မဟုတ်ဘူး ။ အမွန်ဆုံး (B.M.) ဘဲရမယ် ။ ရမဲ့ (B.M.) ဆိုတာကလဲ ပေါ်ပ်ပုံးဘုံးပုံ (B.M) မဟုတ်ဘဲ ၊ ဘက်လားဓာတ်အား (B) စီမံထုတ်လုပ် မှု = (M) ဆိုတဲ့ ဘက်လားဓာတ်အားနည်း ၊ ဘက်လားဓာတ် တန်နဲ့ စီမံထုတ်လုပ်မှုဆိုတဲ့ (B.M.) ဘဲရမယ်။ ဒီတော့ ငကျိုးဆက်က ဘာဖြစ်မလဲဆိုဟာ မင်း စဉ်းစားမိရဲ့လား ။ ဒုံးပျံတွေက ပေးသူဘဲတော့ ပျံ တက်သွားမှာဘဲ ။ နောက် - ပြန်ကျလာမယ် ကွ ။ အဲဒီနောက်တော့ စပြီးပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ နေရာကို ပြန်ရောက်လာမှာဘဲပေါ့ ။ ဒီပေါ့ အဲဒီလို ဒုံးပျံ မျိုးတွေကို သင့်ဦးမယ်နအကြမ်းခြောင်းကွဲ ပြန် လာ တော့မှာပေါ့ ။ ကဲ - အမေရိကန်ရဲ့ ပညာတတ်သား မြို့ကြောက်မှုကြီး နိုင်ငံ ကမ္ဘာပေါ် အဆုံးသတ် သွား ရော မဟုတ်လား"

"ဆိုဗီယက်မှာရော ဗျာ..."

ကျွန်တော်က သံလိုက်ဓာတ်နှင့်မေး လိုက် သည်။

"ဒါလဲ ပြဿနာမဟုတ်ဘူး ။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ နိုင်ငံရေးသမား ၅၀လောက်ဘဲ ရှိသေး ။ ၅၀ လောက်ရှင် စလို့ရပြီ ။ ဒီလူတွေ အဲဒီမှာ ၆ လ လောက်ဘဲ အလုပ်လုပ်လိုက်ရမယ်။ ဘိုမီယားယူ နီယံရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပထမဦးဆုံးသော အနောက်တိုင်း သစ်ကြီးကို မင်းတွေ့ရလိမ့်မယ်ကွ ။ အဲဒါ ၂ ခုလဲ သိလား ၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာပါတဲ့ (ချက်နှင်းဆီး)နဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာပါတဲ့ (ဘိုဇ်ဂျား) ဆိုပြီး ပါတီ ၂ မြိုးကွဲသွားမယ် ။ နိုင်ငံတွေ လုပ်ပေးလိုက်လို့ တိုင်းပြည်ဘုန်းမှာအဲ ၂ ပိုင်းကွဲ ၊ နိုင်ငံရေး ပြိုင် ပွဲတော်ကျယ်မှာလဲ ရှုပ်နေ ၂ ခုပြိုင် ၊ နေရာတကာ မှာ ကြိုပြင်ကျန်မှာဘဲ ။ အဲဒီလို သူတို့အချင်းချင်း ရုပ်ရည်တွေ ကျဲပြီး အမေရိကန်ဒုံးပျံ ဘိုက်ဖျက်ရေး သေနင်းမှုဟာကို အဝေးသယ်ပြီး ပြင်ဆင်မှုနှင့် နေကြတဲ့အချိန်မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ရုပ်ပြနေမဲ့ ဒုံး မရှိတော့ဘူး ဘာဖြစ်ကြမှာ ဒုံးပျံတွေကို သတိမပြု နတ်ကြိမ် ဦး ဘက်လားဓာတ် ကျန်သည့်တွေကဘဲ မြန် ကျောင်းသူလေးနေကြတာတွေ မြင်နေကြမှာပေါ့ ။"

"အဲ့ဒီ ကျွန်တော် သွယ်ပါဘဲဗျာ ။ ဒါပေမဲ့က တော့ နိုင်ငံသစ်တွေ ရလိုက်ဘဲ သို့"

"ဒီနေ့တော့ အင်အားကြွန် နိုင်ငံကြီးတွေ နဲ့ ပတ်သက်တာလောက်နဲ့ ရပ်ထားဦးမှ ရဲ့ ၊ နောက် မှ တကမ္ဘာလုံးနဲ့ ဆိုင်တာကို ဆက်ပြီးပြော ရ အောင်"

ဇော်ညွှန့်

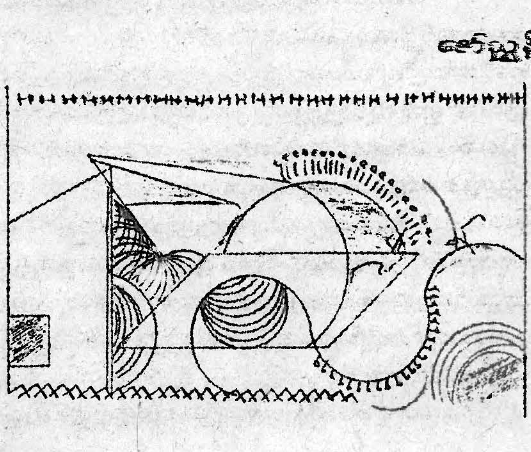

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် ကရင်အမျိုးသားများ၏ လှုပ်ရှားမှု

စောအယ်ဝာဝော

ဗမာပြည်အတွင်း မှတ်တမ်းမှန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း များစွာကတည်းက ကရင်လူမျိုးအပါအဝင် လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများသည် ညီနောင်ရင်းချာပမာ အတူတကွ နေထိုင်လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည်။ ထို လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများသည် မိမိတို့နေထိုင်ရာ မြေ ဖြစ်သည့် ဗမာပြည်ကို အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီသမားများ ဝင်ရောက်ကျူးကျော် စိုးမိုးလာသည့်အခါ၌လည်း စည်းလုံးညီညွတ်စွာ တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားတို့၏ ဗမာပြည်အား ဝင်ရောက်ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်လာရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ ဗမာပြည်၏ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများအား ကိုလိုနီကျွန်ပြုရေးနှင့် ဗမာပြည်ရှိ အဖိုးတန် မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတများအား လုယက်ယူငင်ရေး အတွက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဗမာပြည်တွင် အဖိုးတန် သစ်ပင်၊ ဓာတ်သတ္တုအမျိုးမျိုး ပေါ်များခြင်း၊ ကောက်ပဲသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာတွင် အထွက်ကောင်းမွန်သည့် မြေဆီမြေလွှာများ ရှိနေခြင်းနှင့် မြေအောက်၊ ရေအောက် အဖိုးတန် ရေနံ၊ ဓာတ်သတ္တုနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများ ပေါ်များခြင်းကြောင့် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ကိုလိုနီသမားများအတွက် သွားရည်ကျစရာ တိုင်းပြည် တပြည် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ကိုလိုနီသမားများသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကို ဖန်တီးပြီး ဗမာပြည်ရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများအပေါ် စစ်ပွဲကြီး ၃ ပွဲဖြင့် စစ်ပြုတိုက်ခိုက်ကာ ဗမာပြည်တပြည်လုံးကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားစဉ် ကရင်အမျိုးသားအပါအဝင် လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများကလည်း အသာတကြည် ခေါင်းငုံ့ခံခြင်းမပြုဘဲ အသက်သွေးအားမာန် အပြည့်ဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

အင်္ဂလိပ် - ဗမာ ပထမစစ်ပွဲ

ထိုစစ်ပွဲသည် ၁၈၂၄ - ခုနှစ် မတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလ တပ်များနှင့် အတူ ကရင်အမျိုးသားများလည်း ပူးပေါင်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းအချိန်တွင် မဟာဗန္ဓုလနှင့် အတူ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ကရင်အမျိုးသား ခေါင်း

ဟောင်မှာ "မိုလ်လန်" ဖြစ်သည်။ ဤသတင်းများ ကျော်ကြားသည့် သူရဲကောင်းမှာ နွေမြို့တိုက်ပွဲတွင် စစ်မြေပြင်မှ ၏ အရှေ့ဘက်အနောက်အရပ်မှ ခလေမျိုး ကျောင်းများ သင်ကြားသမို့ စသည့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ကရင် အမျိုးသားများ နှင့်အတူ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း သိရပေသည်။

ဤတိုက်ပွဲအတွင်း ၁၈၅၅ ခုနှစ်ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် စစ်သူကြီးမဟာဗန္ဓုလ ကျဆုံးပြီးနောက်၊ ကရင်-မြန်မာ လက်နက်ကိုင်အင်အားစုကို မြန်မာအမျိုးသား "မိုလ်ရွှေလှံ" နှင့် ကရင်အမျိုးသား "မန်းကျားကြီး" တို့က ဆက်လက်ဦးဆောင်ပြီး အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီသမားများ လက်ထဲသို့ ကျရောက်ပြီးဖြစ်သည့် နွေမြို့တပ်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဤတိုက်ပွဲတွင် "မိုလ်ရွှေလှံ" နှင့် "မန်းကျားကြီး" တို့နှစ်ဦးစလုံး ကျဆုံးခဲ့ရရှာသည်။

နွေမြို့၌ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားနေချိန်အတွင်း သာယာဝတီမြို့ဘက်တွင်လည်း ကရင်နှင့် မြန်မာ လူမျိုးများ ပါဝင်သည့် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုသည် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့အား ဆန့်ကျင်သည့် "မြောက်ကျား" စစ်ပွဲကို ပြင်းထန်စွာ ဆင်နွှဲနေကြောင်း သိရှိရပေသည်။

အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယ စစ်ပွဲ

၁၈၅၂-ခုနှစ်အတွင်း သတ်ဖြစ် ပွားသည့် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ ကာလအတွင်း၌လည်း ကရင်၊ မြန်မာနှင့် မွန်လူမျိုးများ ပူးပေါင်းပြီး အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဤအချိန်တွင် ကရင်၊ မြန်မာနှင့် မွန်အမျိုးသားများ ပါဝင်သည့် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုသည် အင်အား ၅၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး၊ မြန်မာအမျိုးသား "မိုလ်မြတ်ထွန်း" ဆိုသူက ဦးစီးခဲ့သည်။ ဤလက်နက်ကိုင်အင်အားစုသည် အင်အား ၂၀၀၀ ခန့်ရှိ "မိုလ်ရွှေပန်း" ဦးစီးသည့် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုနှင့် ပူးပေါင်းကြကာ ဒလမြို့တောင်ဘက် မိုင် ၃၀ ခန့်အကွာနှင့် မနူဖြူမြို့ အနောက်ဖက်ဒေသများတွင် အခြေခံထားပြီး အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို ပြင်းထန်စွာ ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

မိုလ်မြတ်ထွန်း နှင့် မိုလ်ရွှေပန်းတို့ ဦးစီးသည့် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုတို့သည် လအတော်ကြာ ကာလအတွင်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေးတပ်များကို အသက်နာကျင်စွာ ဘွန်ပြန်တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤတိုက်ပွဲများအတွင်း၊ နယ်ချဲ့ကြေးစားအရာရှိ ပေါင်း ၂၁ ယောက်နှင့် ကြေးစားတပ်သား ၂၅၀ ကို သေကြေစေပြီး၊ ကြေးစားအရာရှိ ၁၂ ယောက်နှင့် ကြေးစားတပ်သား ၉၂ ယောက်တို့ကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ ဖြစ်စေခဲ့သဖြင့်၊ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေးသမား စုစုပေါင်း အယောက် ၄၀၀ နီးပါးကို ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော် လက်နက်အင်အားချင်း မမျှသဖြင့် မိုလ်မြတ်ထွန်းတို့ လက်နက်ကိုင်တပ်သည် နောက်ဆုံးတွင် မိမိတို့၏ ခြေကုတ်စခန်းကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

ဤကဲ့သို့ တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပွားနေသည့် အချိန်တွင် သာယာဝတီနယ်သား "မိုလ်ခေါင်းကြီး" နှင့် "မိုလ်ခေါင်းကလေး" ညီအကိုနှစ်ယောက် ဦးစီးသည့် ကရင်-မြန်မာ လက်နက်ကိုင် အင်အား စုတို့သည် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို ပြင်းထန်စွာ ခုခံတိုက်ခိုက်လျက်ရှိသည်။ မိုလ်ခေါင်းကြီးတို့၏ လက်နက်ကိုင်အင်အားသည် ၁၅၀၀ ခန့်ရှိပြီး သာယာဝတီမြိုင်-မိုးညိုနယ်ဘက်တွင် အခြေခံ၍ လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် မိုလ်မြတ်ထွန်း နှင့် မိုလ်ခေါင်းကြီးတို့၏ လက်နက်ကိုင်အင်အားစုများသည် ပူးပေါင်းမိကြပြီး၊ ဧရာဝတီ-မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မြစ်ဖျား တစ်လျှောက်တွင် အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီနယ်ချဲ့သမားများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ မိုလ်မြတ်ထွန်းနှင့်အတူ ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်သော ကရင်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်မှာ "နူးယား" ဟူသော "ဖူးကဲကလေး" ဆိုသူပင် ဖြစ်သည်။ မိုလ်မြတ်ထွန်း နှင့် ဖူးကဲကလေးတို့ နှစ်ဦးလုံးသည် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့သမားများကို ရက်ရက်စက်စက် ခုခံတိုက်ခိုက်ရင်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ကျူးကျော်မှု ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲကာလအတွင်း အသက်ပေးလှူသွားကြသည်။

"အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲအပြီး တောင်ငူ အရှေ့ဖက် နှင့် အရှေ့မြောက်ဒေသရှိ ကရင်အမျိုးသားများ နှင့် အခြားလူနည်းစုမျိုး သားများ၏ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှု"

၁၈၅၂ ခုဧပြီလ အင်္ဂလိပ်မြန်မာဒုတိယ စစ်ပွဲ စတင်ဖြစ်ပွားပြီးနောက်တွင် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့

ပွဲသည် အောက်မြန်မာပြည်တခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ရန် အတွက် မြည်နှင့်တောင်ငူအထက်သို့ ချီတက် တိုက် ခိုက်လာခဲ့သည်။ ယင်းအချိန်တွင် တောင်ငူအရှေ့ဘက် နှင့် အရှေ့မြောက်တောင်တန်းဒေသရှိ ကရင်အမျိုး သားများနှင့် နီးစပ်သော ဂေဘိုဂေဘား လူနဲ့ရု အမျိုးသားများအပြင် ကရင်နီအမျိုးသားများသည် မိမိတို့၏ နယ်မြေ တလက်မမျှ အထိပါးမခံရ လေ အောင် လက်နက်ကိုင်ပြည်သူ့တပ်အားကို စည်းရုံးပြီး ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

၎င်းတို့အနက် ထင်ရှားသည့် လက်နက်ကိုင် ခေါင်းဆောင်ကြီးမှာ စော်ဘွားခွိုင်သထောင် ဖြစ် သည်။ စော်ဘွားခွိုင်သထောင်သည် အရှေ့ရိုးမ တောင်တန်းဒေသရှိ ဂေဘိုဂေဘားနှင့် ကရင်အမျိုး သားလူနည်းစုများနေထိုင်သည့် ထီးထွေး၊ ကော်မူနိုး၊ ရှမ်း လယ်ပြင်၊ မရုတောင်၊ ဗိုဗိုသို့၊ ကာဆိုးမြတ်ထင် (က လောပလို) ရှိ ကျေးရွာလူထုများကို စည်းရုံးစုစည်း ပြီး၊ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ကာ ချီတက်လာ ကြသည့် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တပ်ကို ခုခံတိုက်ခိုက် ခဲ့ ကြသည်။

စော်ဘွားခွိုင်သထောင်၏ လက်ထောက် တပ်မှူးများမှာ စိုးလီလှိုင်၊ မိုလီရွှယ်၊ မိုလီကျော် နှင့် စိုလီရင်ထွန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအချိန်က အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကြေးစားတပ်သည် တောင်ငူ၊ ရေတာ ရှည်၊ ဈာ၊ သာဂရ၊ မြို့လှ နှင့် ရေနီစသည့် မြို့ ကြီး မြို့ငယ်များတွင် စခန်းချပြီး စော်ဘွားခွိုင်သ ထောင်တို့၏ နယ်မြေကို စစ်ကြောင်း ၃ ကြောင်းဖြင့် တပ်ဖြန့်ကာ ချီတက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ကရင်၊ ဂေဘို ဂေဘားနှင့် ကရင်နီအမျိုးသား လက်နက် ကိုင်အင်အားစုတို့သည် ချီတက်တိုက်ခိုက်လာသည့် ရန်သူအင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တပ်ကို ရဲရဲရင့်ရင့် ခု ခံ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် လက်နက်အင်အား ချင်း မမျှတသဖြင့် ၎င်းတို့သည် အကျအဆုံး များ စွာဖြင့် မိမိတို့၏ နယ်မြေမှ ဆုတ်ခွာပေးခဲ့ရလေ သည်။

ဒုတိယ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်ပွဲ ပြီးဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ထိုဒေသအတွင်း အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတိုက်ပွဲများ မ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ချေ။ ၁၈၅၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကရင် နီ တောင်တန်းဒေသ၌ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဒူးလေးပါးသွန်းတပ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ ယင်း ဒူးလေး ပါးသွန်းတပ်ကို ကရင်နီလူမျိုး ဗွန်ဝါ နှင့် ဗွန်စ ညီအကို နှစ်ဦးခေါင်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၎င်းလှုပ်ရှားမှု သည် ၁၈၅၇ ခုနှစ်အထိ တည်ရှိပြီး၊ အင်္ဂလိပ်နယ် ချဲ့ကို ဆန့်ကျင်ကြသည်။

၁၈၅၈ - ခုနှစ်အတွင်း၌လည်း စစ်တောင်း မြစ်ဖျားဒေသတွင် ကရင်အမျိုးသားများ၏ ကိုလိုနီ ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု နှင့် တိုက်ပွဲများ ကြီးကြီး မားမား ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။ တောင်ငူ နှင့် ပဲခူး နယ်စပ်များဘက်တွင် အစုလိုက် အခဲလိုက် နေထိုင် လျက် ရှိကြသော ကရင်အမျိုးသားများသည် ၎င်း တို့အားဖိုး သဘောကျ ရွေးချယ်သော အကြီး အ ကဲ တဦးကို တင်မြှောက်ကာ ကရင်ပြည်နယ် နှင့် ကရင်မင်းဆက်ကို တည်ထောင်ရန် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ သားများအား စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခဲ့သည့် အကြီးအကဲ အမည် မှာ စောမိန်ယောင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ တောင်ငူ နှင့် ပဲခူးနယ်များဘက် တွင် ကရင်အမျိုးသားများ၏ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်မင်းဆက်ထူထောင်ရေးစစ်ပွဲ နှင့် လှုပ်ရှားမှု များကို အင်္ဂလိပ်လက်နက်ကိုင်တပ်များ လွယ်လွယ် နှင့် နှိမ်နင်း၍ မရခဲ့ကြချေ။

"ကရင်အမျိုးသား အသင်းကြီးပေါ်ပေါက် လာခြင်း"

၁၈၈၁ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ အောက် မြန်မာပြည်ရှိ ကရင်အမျိုးသားများသည် နိုင်ငံရေး အသိစိတ်ဓါတ်များ ပိုမိုတက်ကြွလာကြပြီး "ဒေါ် ကလူ" ခေါ် "ကရင်အမျိုးသားအသင်းကြီး" (The Karen National Association) ကို စတင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအသင်းကြီးကို ဦး ဆောင်ခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဒေါက်တာ ဝီး သံပြာ၊ သရာမြတ်စံ၊ သရာယောက ဦးမှန် နှင့် ဦးရွှေမောင် ဒုနန်း တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၎င်းအသင်းကြီး၏ နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက် မှာ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးကို တည်ဆောက် ရန် ပင် ဖြစ်သည်။

၎င်းအသင်းကြီးသည် ကရင်အမျိုးသား များအား စည်းရုံးရန်အတွက် "ဒေါ်ကလူ" ဂျာနယ် ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၎င်းဂျာနယ်ထဲ တွင် အမျိုးသားရေး နိုင်ငံရေးနှင့် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးတို့ကို ဦးစားပေးရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ရုရှားပြည် မဟာအောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးအပြီး အမျိုးသားရေးနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်

ရုရှားပြည်တွင် ရဲဘော်လီနင် ခေါင်းဆောင်သည့် မဟာအောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးအောင်ပွဲခံပြီးနောက်တွင် ဗမာပြည်ပြည်သူများအပါအဝင် တကမ္ဘာလုံးရှိ အဖိနှိပ်ခံအမျိုးသားပြည်သူများအတွက် ကြီးမားသည့် နိုင်ငံရေးဂယက်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားပေါင်းစုံပြည်သူများ၏ အမျိုးသားရေးနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုသည် အဆင့်တစ်ဆင့်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့လေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ခေတ်ဟောင်းများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်လိုသည့် လက်နက်ကိုင်ပဒေသရာဇ်အသိုင်းမှ လူ့အဖွဲ့အစည်းအား ခေတ်သစ်ဖြင့် အစားထိုးလိုသည့် နိုင်ငံရေးအသိုက်အဝန်းသို့ တဖြေးဖြေးပြောင်းလဲ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ၁၉၂၀-ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်ပြည်သူများ၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ဂျီ-စီ-ဘီ-အေ အသင်းကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့ကလည်း နည်းပရိယာယ်မျိုးစုံဖြင့် မိမိတို့ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး ခိုင်မြဲရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ ဂျီ-စီ-ဘီ-အေ အသင်းကြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အချိန်နှင့် တပြိုင်တည်းလောက်တွင် တောင်ကြီးမြို့တွင် နေထိုင်ကြသည့် ကရင်အမျိုးသားများမှာလည်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို တိုက်ထုတ်ရန်အတွက် လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းအဖွဲ့ကို ဦးစီးသည့် အသင်းအမည်မှာ "ခလီဘွိုးပါ" (ဘုရားလေးဖျင်) ဖြစ်သည်။

ယင်းအသင်းကို ဦးစီးတည်ထောင်ခဲ့သူများမှာ "စောသောမတ် ပဲလဲကို" နှင့် "စောစီးထီ" ဆိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပြီး၊ ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့အား အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို တိုက်ရန်အတွက် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များက ၎င်းအသင်း ခေါင်းဆောင်များအား ဖမ်းဆီးရန်ပဒု ဖျားယောင်းလိမ်လည် ဖမ်းယူပြီး အမြစ်သိမ်း ထိန်းသိမ်းလိုက်သည့်အတွက် "ခလီဘွိုးပါ" အသင်းလည်း ပျက်စီးခဲ့ရလေသည်။

"ဆရာစံ အရေးတော်ပုံ"

၁၉၂၉-၃၀ ခုနှစ်အချိန်တွင် ဗမာပြည် တပြည်လုံးရှိ တောင်သူလယ်သမားများသည် စီးပွားရေးကပ်နှင့် ရင်ဆိုင်လာကြရလေသည်။ စပါးဈေးနှုန်း အလွန်တန် ကျဆင်းပြီး၊ အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီ သမားများက လူမိုက်ဆန်စွာ အခွန်အမျိုးမျိုး ကောက်ခံသဖြင့် ဗမာပြည် ပြည်သူတရပ်လုံး အထူးသဖြင့် လယ်သမားထုသည် ဒုက္ခဆင်းရဲနေကြ ရသည်။ အခွန်များ မပေးနိုင်ကြသဖြင့်၊ ၎င်းတို့၏ ကျွဲများ၊ နွားများ - ထွန်တုံး ထွန်ခြစ် နှင့် ကောက်ရိုးပုံ ကအစ အသိမ်းခံရုံမက၊ ၎င်းတို့၏ နေအိမ်များ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ သမီးပျိုများ အဓမ္မ ကျင့်ခံရခြင်း နှင့် ၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာများ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခံရသည်အထိ ဖြစ်လာသည်။ ယင်းကြောင့် ဗမာပြည် လယ်သမားလူထုသည် အသက်ပြဿနာ နှင့် ရင်ဆိုင်ကြရလေသည်။

၁၉၃၀-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သာယာဝတီနယ်မှ ကရင်-ဗမာ-လယ်သမား လူထုကြီးသည် ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် တော်လှန်ထကြွလေသည်။ ၎င်းအရေးတော်ပုံကြီးသည် တမဟုတ်ချင်း အင်းစိန်၊ ပဲခူး၊ ပြည်၊ သရက်၊ မှော်ဘီ၊ မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ ရမည်းသင်း နှင့် တောင်ငူ ခရိုင်စသည့် နယ်များဆီသို့ကူးစက် ပြန့်နှံ့လာခဲ့သည်။

အထူးသဖြင့် သာယာဝတီနှင့် အင်းစိန်ခရိုင်မှ တောင်သူလယ်သမားများထဲတွင် ကရင်တောင်သူ လယ်သမား အများအပြား ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဆရာစံ အခြေခံခဲ့သည့် ကျေးရွာများဖြစ်သော ဖားလေးကျွန်း၊ အလံတောင်၊ ဖိုးချွေးကျော် စသည့် ကရင်-ဗမာ တောင်သူလယ်သမားများ ရွာလုံးကျွတ် ပါဝင်လာကြသည်။ ဟင်္သာတ ခရိုင်ဘက်တွင်လည်း ကရင် အမျိုးသား "ဗိုလ်ကျား" ဦးဆောင်သည့် ကရင်တောင်သူ လယ်သမားတပ်သည် ဆရာစံနှင့် ပူးပေါင်း၍ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့များကို တော်လှန်ပုန်ကန်ကြလေသည်။

"၁၉၃၆ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်"

ဆရာစံခေါင်းဆောင်သည့် လယ်သမားပုန်ကန်မှုကြီး ငြိမ်းခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးလောက်နယ်တွင် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားလူငယ်များလည်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကိုလိုနီသမားများနှင့် ကိုလိုနီကျွန်ပညာရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်ရန်အတွက် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်ကို ဆင်နွှဲလှုပ်ရှားကြသည်။

ထိုကျောင်းသားသပိတ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် ယုဒသန်ကောလိပ်မှ ကရင်၊ မွန်နှင့် အခြားအမျိုးသားလူနည်းစုများ ပါဝင်သည့် လူငယ်ကျောင်းသား အများအပြား ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသပိတ်တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ခဲ့သည့် ကရင်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများအနက် ထင်ရှားသူများမှာ "စောရန်းကော" နှင့် "စောစေသော" တို့ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှ စောအောင်ပ၊ စောထွန်းစိန်၊ မောဘခင်၊ စောသာဓု - စသည့် ကရင်ကျောင်းသားများလည်း ထိုသပိတ်ထဲတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းအချိန်တွင် ကရင်လူငယ်များ ဖြစ်ကြသည့် စောစေသော (ကေအာရ်စီ - အတွင်းရေးမှူးဟောင်း) စောအောင်ပ (ဖဆပလ ဟုန်ကြီးဟောင်း) မန်းဝင်းမောင် (ဖဆပလ - နိုင်ငံတော်သမ္မတဟောင်း) စောစန်းကော (ဘောခါန်ယူ ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း၊ ဂေါ်ခါန်ယူ ဦးနုနှင့် စောဘဦးကြီးနှင့်အတူ ကော့ကရိတ်နယ်ဘက်တွင် ကျဆုံး) မန်းဘဇန် (စောခါန်ယူ ဦးနုမှ ဒေါ်အောင်း - ကွယ်လွန်) စသည်တို့မှာ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးတွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။

"ဖက်ဆစ်ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးတော်လှန်ပွဲ"

ဖက်ဆစ်ဂျပန် ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရေးအတွက် မြန်မာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အမြော်အမြင်ရှိသည့် ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် ကရင်မြန်မာတိုင်းရင်းသားညီနောင်များ စုပေါင်းအလေးထားဆောင်ရွက်ပြီး ဖြိုနှိမ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြည်သူ့စစ်ပွဲကြီးကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဆင်နွှဲသွားရန် သဘောတူညီမှုများကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ တချိန်တည်းတွင် ပြည်တော်လှန်ပွဲအတွက် အမျိုးသားတပ်ဦး အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် "ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ကြီး" ခေါ်တွင်သော "ဖ.ဆ.ပ.လ." ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ထို "ဖ.ဆ.ပ.လ." အဖွဲ့ထဲတွင် ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်းကိုယ်စား ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြသည့် စောဘိုးမြိုး၊ ယသုံ ဦးလှဖေ၊ စောဘဦးကြီး၊ ဆစ်ဒနီလူနီ၊ မန်းမြထွန်းကြာ၊ မန်းဘခင်၊ ဒေါက်တာ စောမှဲ့ထွန်း၊ ဒေါက်တာဖိုးဘဲလုံ၊ ဆရာ သာဘို၊ ဦးဖါးခ၊ စောဘမော၊ ဦးဖိုးငွေး - စသည့်တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့စစ်ပွဲကြီးကို ဆင်နွှဲခဲ့ရာ၌ ပါဝင်ရှားသည့် ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်ခြောက်ကျား ခေါင်းဆောင်များအနက် စောဘိုးသင်၊ စောမြသိုး၊ စောဝင်းမောင်နှင့် စောဘိုးထွန်းတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

"နောက်ဆုံးအောင်ပွဲသို့"

အဆက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့် ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာပြည်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ကိုလိုနီဆန့်ကျင်မှု ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားအလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲတို့ တလျှောက်လုံးတွင် ကရင်အမျိုးသားများသည် မြန်မာပြည်ရှိ အမျိုးသားပေါင်းစုံ အဖိနှိပ်ခံ ပြည်သူများနှင့်အတူ တစည်းတလုံးတည်း လက်တွဲ ပါဝင်ခဲ့ပေသည်။

ဖျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာပြည်၏ ကြိုနှိမ်တပိုင်း၊ ပဒေသရာဇ်တပိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌လည်း အဖိနှိပ်ခံ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများ၏ ဘုံရန်သူဖြစ်သည့် အသက်ဆက်သော ဖော်ကြွနေသည့် အုပ်စိုးသူလူတန်းစားများဖြစ်ကြသော ဖဆပလနယ်ချဲ့ကော်မတီအာဏာရှင် ရှု၊ နေဝင်း စစ်အာဏာရှင် အုပ်စိုးသူ ရှင်နှင့် လက်ရှိ မ.ဆ.လ ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကျူးကျော်ခြယ်လှယ်နေဝင်း-ဆန်းယု စစ်အုပ်စုကို ကရင်အမျိုးသားပြည်သူများသည် အခြားသော အဖိနှိပ်ခံလူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများနှင့်အတူ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ပြီးဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လျက် ရှိပေသည်။ အကျိုးလက်ရှိသည်း အောင်ပွဲရယူညီအသင် လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်ကြ မည်သာ ဖြစ်သည်။

စောအယ်ဘာလော

စဆို ဝါဒ ဖြန့်ချိရေး ဌာန မှ ထုတ် ဝေ သည်

နံမိုင်ဒီ [illegible] ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့ကြီး ပြိုပကော့
လိုက်မှာ [illegible] ညီဟာ သေ့ခွာခံသောခေါင်း
အသက်([illegible])နှစ်ရှိ သူ [illegible]
ရှိ [illegible] သောသင်းသေသခြင်း [illegible]
မှတ်ပြု [illegible] ပုံမှုမှိုက်သည်။

၁၂၆ [illegible]